

Universitätsbibliothek Wuppertal

Ērodotu Alikarnassēos Historiōn Logoi 9, epigraphomenoi Musai

Herodotus

Genevae, 1618

Liber tertius: Thalia

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1452](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1452)

HERODOTI HΡΟΔΟΤΟΥ
HALICARNASSEI ΤΟΥ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΣ
HISTORIARVM LIBER ΓΙΣΤΟΡΙΩΝ ΤΡΙΤΗ,
tertius, qui inscribitur ἑπταφορμῶν

THALIA.

ΘΑΛΕΙΑ.

DVERSVS hunc Amasin CAMBYSES Cyri filius, comparato cum ex aliis quibus imperabat, tum ex Grecis Ionibus Æolibusque, exercitu, bellum mouit obhanc causam: Misso in Ægyptum legato, Cambyfes petiit ab Amasi filiam, & petiit consilio cuiusdam Ægyptii, qui Amasi erat infensus quod se potissimum ex omnibus Ægypti medicis Amasis ab vxore & liberis abstraxisset, amandando in Persas, quo tempore Cyrus ad Amasin miserat petitum ocularium medicum, omnium qui in Ægypto essent prestantissimum. Ob id infensus Amasi ille Ægyptius, institit suadere Cambyfi vt ab Amasi filiã peteret: vt ille aut maxore afficeretur data filia, aut non data, Cambyfi redderetur inuisus. Amasis eam nec dare audebat, nec abnuere. nam & Cambysem intelligebat non habiturum illam vxoris loco, sed pellicis: & Persarum potentiam grauabatur horrebatque. Hac reputans, ita sibi faciendum statuit: Erat Apriæ superioris regis filia nomine Nitetis, vnica domi relicta, grandis atque speciosa. Hanc puellam Amasis vestitu pariter & auro exornatam, pro sua in Persas dimittit. Quam quum post aliquantum tempus Cambyfes salutasset, filiam Amasis appellans, ipsa ad eum, Rem, inquit, rex, ignoras, ab Amasi elusus, qui me ornatu comptam transmissit, tradens tibi pro sua, quum reuera sim Apriæ filia, quem ille dominum suum cum Ægyptiis rebellans interemit. Hic sermo exitit causa quæ Cambysem Cyri filium vehementer indignatum induceret aduersus Ægyptum.

ΠΙ τὸν δὴ Ἀμασίν Καμβύσης ὁ Κύρου ἐστρατῶν ἄρχων, ἄγων καὶ ἄλλας τῆς ἡπείρου, καὶ Ἑλλήνων Ἴωνας τε καὶ Αἰολίους, διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην. πέμψας Καμβύσης εἰς Αἴγυπτον κήρυκα, ἄγχι Ἀμασίν θυγατέρα. ἄγχι δὲ ἐκ βουλῆς ἀνδρῶν Αἰγυπτίου, ὃς μεμφομένης Ἀμασίν, ἐπαρήζε ταῦτα, ὅτι μιν ἔξ ἀπόρτων τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἰητρῶν ἀποσπάσας ἀπὸ γυναικός τε καὶ τέκνων, ἐκδόσθαι ἐποίησε εἰς Πέρσας, ὅτε Κύρος πέμψας τὴν Ἀμασίν ἄγχι, ἰητρῶν ὄφθαλμῶν ὅς εἰν ἄριστος τῶν ἐν Αἰγύπτῳ. ταῦτα δὲ ἑπιμεμφομένης ὁ Αἰγύπιος, ἐνήγε τῆς συμβουλῆς, κελθῶν ἀπὸ τῆς Κερκενητικῆς Κερκενητικῆς Ἀμασίν θυγατέρα ἵνα ἢ δὲς ἀνὴρ, ἢ μήδεις, Καμβύση ἀπέχθοιτο. ὁ δὲ Ἀμασίν τῆς δυνάμει τῶν Περσῶν ἀχθόμενος ἐπαρῶδεν, ὅτι εἶχε οὔτε δυνάμει, οὔτε δυνήσασθαι. οὐ γὰρ ἠπίσασθαι οὐχ ὡς γυναικὶ μιν ἐμελλε Κερκενητικῆς ἐξείναι, ἀλλ' ὡς παλλακίῳ. ταῦτα δὲ ἐκλογίζόμενος, ἐποίησε ταῦτα ἡμῶν Ἀπρίου τοῦ βασιλέως θυγατὴρ κάρτα μεγάλη τε καὶ θειδής, μοιῶν τῶ οἴκου λελειμμένη. ὄνομα δὲ ἡμῶν Νίτης. ταύτῃ δὲ τῶν παῖδα ὁ Ἀμασίν κοσμήσας ἐδῆτι καὶ χρυσῶν, ἀποπέμπει εἰς Πέρσας ὡς ἐοῦτῶ θυγατέρα. μὴ δὲ χρόνον ὡς μιν ἠπάξασθαι, πατρῶν ὄνομαζων, λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ παῖς, Ὁ βασιλεῦ, ἀφελόμενος ἡμῶν Ἀμασίνος οὐ μανθάνεις, ὅς ἐμέ σοι κόσμῳ ἀσκήσας ἀπέπεμψας, ὡς ἐοῦτῶ θυγατέρα δίδδεις, εἰσοῦσαν τῆς ἀληθείης Ἀπρίου τῆς ἐκείνου ἐόντα ἐοῦτῶ δεσπότηα, μετ' Αἰγυπτίων ἐπιδμασας ἐφόνδισε. τὸ δὲ ἔπειτα ἐαυτῆς ἡ αἰτίαν ἐξήνομήθη ἠγάγε Καμβύσην ὁ Κύρου, μεγάλως θυμωθέντα, εἰς Αἴγυπτον.

1 Caduceatore. Sic alibi κήρυκα recte venit caduceatorem, non legatum. 2 Amasis, quum Pers. potentiam grauaretur atque exhorresceret, nec dare nec abnuere audebat. nam & Camb. 3 Nitetis, valde procera & formosa, sola ex ea familia relicta. 4 Hic sermo & hæc causa vel occasio interueniens Camb. Cyri fil. veh. stomachatum aduersus Ægyptum impulit.

102
 οὕτω μὲν νῦν λέγουσι Πέρσαι. Αἰγύπτιοι δὲ οὐ
 κεινῶνται Καμβύση· φάσκει μιν ἐκ τῆς δὴ
 τῆς Ἀπριῆς θυγατρὸς γενέσθαι. Κύρου γὰρ εἶπεν
 ὅτι πέμψαντα τὴν Ἀμασίην ἐπὶ τῷ θυγατρὶ, ἅ
 δὲ οὐ Καμβύση. λέγοντες δὲ τὰτα, οὐκ ὀρθῶς
 λέγουσι. οὐ μὲν γὰρ ἐλέληθε αὐτοῖς (εἰ γὰρ ἴνες
 καὶ ἄλλοι τὰ Περσέων νόμιμα ὀρθῶς ἐπιτέταται, καὶ
 Αἰγύπτιοι) ὅτι πρῶτα μὲν νόμον οὐ σφιν νόμος ἐστὶ
 βασιλεύσας, γνησίου παρέοντος· αὐτῆς δὲ, ὅτι Κα-
 σανδάνης τῆς Φαρνάσπειας θυγατρὸς ἡ παῖς Καμ- 10
 βύσης, ἀνδρὸς Ἀχαμενίδου, ἀλλ' οὐκ ἐκ τῆς Αἰ-
 γυπτίας. ἀλλὰ τῆς ἀπριῆς θυγατρὸς, ὡς ἔστιν ἐπι-
 ποιημένοι τῆς Κύρου οἰκῆς συγγενεῖς εἶναι. ἔτι δὲ
 τὰ μὲν ὡς εἶπεν. Λέγεται δὲ καὶ ὡς ἄλλοι, ἐμοὶ
 μὲν οὐ πιθανόν· ὡς τῶν Περσῶν γυναικῶν ἐστὶ
 ἡδοῦσα ἡ τῆς Κίρου γυναικίς, ὡς εἶδεν ἡ Κα-
 σανδάνη παρεστῶτα τέκνα βυβλῶν τε καὶ μελά-
 ρα, πολλῶν ἔχουσα τὰ ἐπαίνω, ὡς τῶν ἡμετέρων
 ἡ δὲ Κασανδάνη, εὐδοκίαν τῆς Κίρου γυναικίς, εἶπε τὰδε·
 103
 "Τοιῶνδε μὲν τοὶ ἐμὲ παίδων μητέρα εὐδοκίαν Κίρου 20
 "εἰ ἀπίστη ἔχει τὴν δὲ ἀπὸ Αἰγύπτου ἐπιπέτητον,
 "ἐν ἡμῇ ἴσεται. τὴν μὲν ἀχλομερῆν, τῆς Νιτῆτις εἶ-
 "πειν τὰτα. τῆς δὲ τῶν παίδων ὡς πρῶτον εἶ-
 "πειν Καμβύση, τοὶ γὰρ, ὡς μήτηρ, ἐπεὶ ἀνέγνω ἡμέ-
 "μα ἀνὴρ, Αἰγύπτου τὰ μὲν αἶμα, καὶ τὴν ἡσῶ· τὰ δὲ
 "καὶ τὴν αἶμα. τὰτα εἶπειν αὐτὸν ἔπειτα ὡς δὲ καὶ
 "γενεῖται, καὶ τὰς γυναικίς ἐν τῷ ἡμαλὶ γενέσθαι
 "τῶν δὲ, ὡς μνημονθόντα, οὕτω δὲ, ἐπεὶ τε ἀνδρῶ-
 "δη, καὶ ἔστι τὴν βασιλείῳ, ποιήσασθαι τὴν ἐπὶ
 "Αἰγύπτου φράσιν. Σιωπῶνται δὲ καὶ ἄλλοι 30
 "τοῖονδε πρῶτον γενέσθαι ἐστὶν φράσιν τὰ-
 "των. ἡ δὲ τῶν ἐπιπέτων Ἀμασίος ἀνὴρ ἡσῶ μὲν
 "Ἀλικαρνασσῆς, οὐνομα δὲ τῶν Φάνης, καὶ γυναικί
 "ικανός, καὶ τὰ πόλεμια ἀλκιμος. οὗτος ὁ Φάνης
 "μεμφόμενος τοῦ ἡ Αμασί, ἐκδιδρῆσκει πλοῖον
 "ἐξ Αἰγύπτου, βουλόμενος Καμβύση ἐλθεῖν ἐς λό-
 "γους. οἷα δὲ εὐόντα αὐτὸν ἐν τοῖσι ἐπιπέτοις λόγους
 "οὐ μικροῦ, ἐπιπέτων τὴν τῶν Αἰγύπτου ἀπρεκέ-
 "στατα, μεταδίδωκε ὁ Ἀμασί, σπουδῶν ποιηθῆναι
 "ἐλεῖν. μεταδίδωκε δὲ, τῶν δούλων τῶν πρῶτον 40
 "τὸν ἀποδείξας τελεῖται κατ' αὐτὸν, ὅς ἀπείμιν ἐν
 "Λυκίῃ, ἐλὼν δ', οὐκ ἀνήγαγε ἐς Αἰγύπτου. σφίη
 "γὰρ μιν ἀπέστειλε ὁ Φάνης. καταμεθύσας γὰρ
 "τοὺς φυλάκους, ἀπαλλάσσει ἐς Πέρσας. ὡρμη-
 "μένω δὲ Καμβύση στρατεύσασθαι ἐπὶ Αἰγύπτου,
 "στοδibus abiit in Persas, Cambysemque molientem aduersus Ægyptum expeditionem,

Atque ita quidem memorant Persæ. Ægyptii autem Cambysem suum vendicant, asserentes ex hac Aprixæ filia illum esse genitum. Cyrum enim fuisse qui ad Amasin miserit super filia, non Cambysem. Quod quum dicunt, non recte dicunt: etsi eos hoc non latet. nam si qui alii; profecto & Ægyptii recte norunt mores Persarum: 1 apud quos illud in primis nefas est, illegitimum obtinere regnum, si adsit legitimus. Præterea Cassandanes filius erat Cambyfes, Pharnaspe viro Achæmenida genitæ, non mulieris Ægyptiæ. Sed Ægyptii rem gestam transferunt, fingentes sibi cum Cyri familia intercedere cognationem. & hæc quidem ita se habent. Ceterum ille sermo mihi non probatur, quod dicitur mulierem quandam Persidem ad vxores Cyri introgressam, quum liberos Cassandanes assistentes forma ac statura egregia conspiceretur, supra modum admirandam magnis tulisse illam laudibus: eique Cassandane (quæ Cyri esset vxor) ita dixisse, Me, quæ talium filiorum sum mater, Cyrus contemptui habet, præponens quandam ex Ægypto ancillam. Videlicet infensam Niteti ista dixisse: & ei maximum natu filiorum Cambysem subiecisse, Ego vero tibi mater, quum in virilem ætatem adoleuero, summa Ægypti reddam ima, & ima, summa. idque dixisse circiter decem natum annos, admirantibus mulieribus. Et quum in virilem adoleuisset ætatem, & regnum obtinuisset, huius rei memorem Ægypto bellum intulisse. Accessit huc & aliud quiddam, ad hanc sumendam expeditionem. Erat quidam auxiliatorum Amasis, nomine Phanes, genere Halicarnasseus, vir consilio præstans, & in re bellica strenuus. hic Phanes nescio quid Amasi succensens, nauigio profugit ex Ægypto, volens in colloquutionem venire Cambyfis. Eum Amasis (quod inter auxiliares non parui momenti esset, quodque de rebus Ægypti non nihil compertissimum haberet) insequi statuit, adhibita diligentia assequendi. Itaque ad hominem insequendum mittit cum triremi eunuchorum fidissimum, qui Phanes assequutus in Lycia cepit, sed non rediit in Ægyptum, 3 ab illo prudentia superatus. Nam Phanes inebriatis custodibus abiit in Persas, Cambysemque molientem aduersus Ægyptum expeditionem,

1 Primum quidem per legem non licere ut illegitimus regnum obtineat, quum legitimus adest: deinde Cassand. filium fuisse Cambysem, Phar. 2 Rem ita narrant ut inuertant. 3 Phanes enim cum astutia circumuenit, Nam inebriat, custod. & quo

& quo pacto
 mitteret amb
 alias Amasis
 ad transmitt
 dens, ad reg
 tum ut sibi
 Hæc enim
 Ægyptum
 montes Cad
 syriorum qu
 ab vrbe Cad
 opinio) qu
 dum mare v
 rabice ditio
 rursus Syria
 dis, iuxta c
 ad mare. A
 pho fertur
 gyptus est.
 quod est in
 tem Catiun
 exiguus tra
 trium diecu
 rum quod
 prum nauig
 institui. E
 ex Phenic
 quotannis
 tamen ibi
 (ut sic dic
 ci vacu
 quis) hæc
 que ego de
 ciarum nec
 vrbe collig
 phin porta
 lii aqua im
 rix loca. +
 Ægypto su
 portantur.
 dixi aqua c
 qui hoc in
 time Ægy
 quum in ex
 byses, aud
 filio, mit
 tutum iter
 ceptaque i
 tem fidem
 maxime, q
 Quoties fa
 dam medi
 lapide ferit
 tos eorum c
 sumpto flo

& quo pacto carentia aquis loca transmitteret ambigentem, adiit. Eique cum alias Amasis res exposuit, tum vero quæ ad transmittendum pertinebant, suadens, ad regem Arabum mitteret oratum ut sibi tutum præberet transitum. Hæc enim duntaxat patet ingressus in Ægyptum. Nam à Phœnice¹ vsque ad montes Cadytis, quæ est vrbs eorū Assyriorum qui nunc Palæstini vocantur: ab vrbe Cadyti non minore (vt mea fert opinio) quam Sardis, emporia secundum mare vsque ad urbem Ienysum, Arabicæ ditionis sunt. Ab vrbe Ienysu rursus Syriacæ, vsq; ad lacum Serbonidis, iuxta quem Casius mons pertingit ad mare. A Serbonidis lacu in quo Typho fertur occultatus, deinceps iam Ægyptus est. Hoc tamen inter capedinis quod est inter urbem Ienysum & montem Casium & lacum Serbonidis, non exiguus tractus est, sed itineris instar trium dierum, vehementer aridus. Verum quod pauci eorum qui in Ægyptum nauigant, notū habent, hoc dicere institui. Ex omni Græcia, & præterea ex Phœnice, portatur in Ægyptum bis quotannis² vas fictile vini plenum: & tamen ibi ne vnum quidem numero (vt sic dicam) vas vinarium fictile aspicitur vacuum potest. Vbi nam (dicat aliquis) hæc vasa consumuntur? hoc quoque ego deprimam. Præfecti prouinciarum necesse habent ex sua quisque vrbe colligere vasa testacea quæ Memphim portentur: eadem è Memphi alii aqua impleta portare in hæc arida Syriæ loca. + ita hydriæ superuenientes in Ægypto sumptæ, ad veteres, in Syriam portantur. Atq; hunc in modum quem dixi aqua contracta, Persæ vbi fuerunt, qui hoc ingressu apparato quam celerime Ægypto potiti sunt. Sed tunc, quum in expedito aqua non esset, Cambyses, audito hospitis Halicarnassei cōsilio, missis ad regem Arabum nunciis tutum iter precatus, obtinuit, data acceptaque inuicem fide. Seruant autem fidem Arabes inter homines vt qui maxime, quam hunc in modum dant: Quoties fœdus inire volunt, alius quidam medius inter utrosque, stans acuto lapide ferit volam, iuxta maiores digitos eorum qui fœdus ineunt. Deinde sumpto flocco ex vtriusq; vestimento,

καὶ ἀποπέσει πῦρ ἐλασίου ὅπως πῦρ ἀνδρῶν διὰ τὸ
 ἀφ' αὐτῶν, ἐπελθὼν φράζει μὲν καὶ τὰλλα τὰ Ἀμάσιος
 ἀφήματα. Ἐξηγέται δὲ καὶ τῶν ἐλασίων, ὡς παρ-
 ἀνέων πέμψαντα τῷ Ἰσραήλ Ἀραβίων βασιλέα,
 δεῦδαί τῶν διέξοδόν Ἐσφαλέα τῷ Ἰσραήλ.
 Μουῆσ' ἡ αὐτῆς εἰσὶ φανεραὶ ἐσβολαῖες Αἴγυπτον.
 ἀπὸ γὰρ Φοινίκης μέχρι οὐρών τῆς Καδύτιος πό-
 λιος, ἢ ὅτι Συρίων τῆς Παλαστίναν καλεομένην
 ἀπὸ δὲ Καδύτιος, εὐούσης πόλιος (ὡς ἐμοὶ δοκέει)
 10 Σαρδίων οὐ πολλῶν ἐλθασσόντων ἀπὸ ταύτης ἕως
 ἐμπόρια τῶν ἐπὶ θαλάσσης μέχρι Γλυύσου πόλι-
 ὅς ὅτι τῆς Ἀραβίου. ἀπὸ δὲ Γλυύσου, αὐτῆς Συρί-
 ὶων μέχρι Σερβωνίδος λίμνης, παρ' ἣν δὴ ὁ Κά-
 σιον ὄρεος τείνει ἐς θάλασσαν. ἀπὸ δὲ Σερβωνίδος
 λίμνης, ἐν τῇ δὴ λόγος τῷ Τυφῶ κεκρύφθη, ἀπὸ
 ταύτης ἤδη Αἴγυπτος. ὁ δὲ μεταξὺ Γλυύσου πό-
 λιος, καὶ Κασίου τε οὐρέος καὶ τῆς Σερβωνίδος λί-
 μνης, ἐὼν τῷ ὄρει ὀλίγον χωρίον. ἀλλ' ὅσον τε ἐ-
 πὶ πρὸς ἡμέρας ὁδὸν, ἀνδρῶν ὅτι δεινὰς. Τὸ δὲ
 20 ὀλίγον τῆς Αἴγυπτος ναυπηγομένων ἐννεώχασαι,
 τῷτο ἔργον φράσων. ἐς Αἴγυπτον ἐκ τῆς Ἑλλά-
 δος πάσης, καὶ πρὸς ἐκ τῆς Φοινίκων, κέραμος ἐστὶ γέ-
 30 ται πλήρης οἴνου δις τοῦ ἔτους ἐκάστου. καὶ ἐν κε-
 ράμοις οἴνηρον ἄριθμῶν κείδηρον ὄρεον ἐστὶ, ὡς λόγῳ
 εἰπεῖν, εἰδέσθαι. καὶ δὴ τὰ (εἰ ποῖ τις αὐτῶν) ταῦτα ἀν-
 ασιμῶνται; ἐγὼ καὶ τῷτο φράσω. δεῖ τῶν μὲν δὴ-
 μῶν ἐκάστον συλλέξαντα ἐκ τῆς ἐαυτοῦ πόλι-
 ὅς πόρτα τῶν κέραμον, ἀγειν ἐς Μέμφιν τῶν δὲ ἐκ
 Μέμφιος ἐς ταῦτα δὴ τὰ ἀνδρα τῆς Συρίας χε-
 40 μίσειν, πλήσαντας ὕδατος. ἔτω ὁ ἐπιφοιτῶν κέρα-
 μος, καὶ ἑκατέρωθεν ἐν Αἴγυπτι ἐπὶ τῆς παλαστίναν,
 κρημίζεται Συρίων. Οὕτω μὲν νῦν Πέρσαι εἰσὶ
 Ἐσβολαῖ τῶν ταύτων τῶν ἀσβαδασσάντες ἐς Αἴγυ-
 πτον, καὶ δὴ τὰ εἰρημῶν, ἔλξαντες ὕδατι, ἐπεὶ τε
 τὰ χερα παρέλαβον Αἴγυπτον. ὅτε δὲ ὄρεον ἔοντος
 " καὶ ὕδατος ἐπίμου, Καμβύσης τῶν ἰσραήλων τῶν Ἀ-
 λικαρνασσοῦς ξείνου, πέμψας τῷ Ἰσραήλ Ἀραβίων
 ἀγγέλους, ἐδενθῆς τῆ ἀσφαλείης, ἔτυχεν πῖσις διδῆς
 τε ἐδδξάμηνος παρ' αὐτῶν. Σέβονται δὲ Ἀρα-
 40 βιοὶ πῖσις ἀνδρῶν ὁμοῖα τοῖσι μάλιστα. ποιέονται
 δὲ αὐτὰς ἑστῶν τῶν δὲ τῶν βυλομένων τὰ πῖσα ποιέ-
 σθαι, ἄλλος αὐτῶν ἀμφοτέρων αὐτῶν ἐν μέσῳ ἐστῶς,
 λίθῳ ὅξει τῶ εἰσῶ τῶν χειρῶν τῶν δὲ τῶν δακτύλων
 τῶν μεγάλων ὅπιτῶν τῶν ποιέομένων τὰς πῖσις
 ἐπεῖτα λαβὼν ἐκ τῶν ἰμαλῶν ἐκατέρωθεν κρημῶν, καὶ κρημῶν

1 Vsque ad fines Cadytis, quæ est vrbs eorum Assyriorum qui Palæst. 2 Vel, Amphora vini plena, sic est in sequentibus. Vel potius, Amphora vini plena, vt sit positus singul. pro plurali. 3 Vox respondens huic in textu Gr. non habetur: sed ex καίμων, quod ibi legitur, factum fuit καὶ, id est, vacuum. 4 Ita amphoræ quæ inuehuntur, sumptæ in Ægypto, vltra veteres in Syriam portantur. Et quidem Persæ ij sunt qui hunc in Ægyptum transitum appararunt, contracta, vt modo dixi, aqua, simulatque occuparunt Ægyptum. Intellige autem Vltra veteres, pro eo quod est, vltra eas quæ iam antea ibi erant.

ἀλείφει τὰ ἄμια ἐν μέσῳ κειμένους λίθους ἐπιτά.
 104 τὸ δ' οὐ ποίειν, ὅτι καλέει τὸν τε Διόνυσον καὶ τὸν Οὐ-
 ρανίην. ὅτι καλέσονται τὸν τε ταύτην, ὅτι τὰς παλαιὰς
 ποιητὰς φίλοι, παρεχόμενα ἔξῃον, ἢ ἐ-
 ἄσιν, ἢ πρὸς ἀσὸν ποιήσασιν. οἱ δ' οὐ φίλοι, καὶ ἀλλοί-
 τας πᾶσι δικαιῶσι σέβασθαι. Διόνυσον δ' ἵπτον μῦθον
 καὶ τὸν Οὐρανίην ἠγέοντα εἶναι καὶ τὴν τειχάν τ' κερύ-
 κειρεσθαι φασί, κατὰ τὸν αἶθρον Διόνυσον κεκαρ-
 θῆναι. κείρονται δ' ἐκ τῆς ἑσπερίας, ἀεὶ ἐξυρύντες τὸν
 κροτάφους. ἑνομάζονται δ' οὐ μὲν Διόνυσον, Οὐρα-
 νίην δ' οὐρανίην, Ἀλιγῆν. Ἐπεὶ ὡν τ' πῖ-
 σιν τοῖσι ἀγγέλοισι ποῖσι τῶν Καμβύσεω ἀπιγμέ-
 νοισι ἐποιήσας ὁ Ἀραβίος, ἐμνησθῆναι τοῖσιν ἀ-
 σκείναι κμήλων πλήσας ὕδατος, ἐπίσασθε ἐπὶ τὰς
 ζωὰς τῶν κμήλων πᾶσι τὸ δ' οὐ ποιήσας, ἢ ἄσας
 ἐς τὸν αἶθρον, καὶ ἐπέμνε ἐν ταῦτα Καμβύσεω
 στρατῶν. ἔσθ' μὲν ὁ πιθανώτερος τῶν λόγων εἶρηται.
 δεῖ δ' καὶ τὸ ἦσαν πιθανόν (ἐπεὶ γὰρ δὴ λέγεται) ῥηθῆ-
 ναι. ποταμός ἐστι μέγας ἐν τῇ Ἀραβίῃ τῶν οὐώμα
 Κόρης ἐκιδίδει δ' ἐστὶ ἐς τὸν Ἐρυθρὸν καλοῦντο ἰα-
 20 λασθῶν. ἀπὸ τῆς δὴ ὡν τὸ ποταμὸν λέγει τὸ βα-
 σιλέα τῶν Ἀραβίων, ῥα φάμενον ὁμοθεῶν καὶ τῶν
 ἀγίων δερμάτων ὄχλον μήκει ἔξικινθῆναι ἐς τὴν
 αἶθρον, ἀγαγεῖν δὲ τῶν δὴ τῶν τῶν ὕδατος, ἐν δὲ τῇ
 αἶθρον μεγάλας δεξαμενάς ὀρύσσασθαι, ἵνα δεκί-
 ρθῃ τὸ ὕδωρ σῶζοσι. ὁδὸς δ' ἐστὶ δώδεκα ἡμέρ-
 ῶν ἀπὸ τῆς ποταμὸν ἐς τὴν αἶθρον. ἀγεῖν δὲ μιν
 ἀπὸ ὄχλου τειχάν ἐς τειχὰ χεῖρα. Ἐν τῇ τῶν
 Πυλοισι καλοῦντο τῶν Νείλου ἐστρα-
 30 πιδόετο Φαμυλίως ὁ Ἀμάσιος παῖς, ἱεροδρόμων
 Καμβύσιος. Ἀμάσιν γὰρ κατέλαβε ζῶντα Καμ-
 βύσης ἐλάσας ἐπὶ Αἴγυπτον. ἀλλὰ βασιλεύσας ὁ
 Ἀμάσιος τέσσαρα ἐτεσφάροντα ἔτεα, ἀπέθανεν.
 ἐν τοῖσι ἔσθ' ἐν τῷ ἀναρσίον τῶν ἡγεμόνων σιωνεῖν τῶν ἀ-
 ποθανῶν καὶ τῶν ἀειχουθῆς, ἐτάφη ἐν τῇσι τῶν τῶν
 σιωνεῖν τῶν ἡγεμόνων οἰκοδομήσασθαι. ἐπὶ Φαμυλί-
 τος δ' τῶν Ἀμάσιος βασιλεύσαντος Αἴγυπτον, φά-
 σμα Αἴγυπτιοῖσι μέγιστον δὴ ἐγένετο. ὕδατος γὰρ
 Θῆβαι Αἴγυπτιαν, οὔτε πρῶτον οὐδὰ μὰ ὕδατος
 σα, οὔτε ὕδατος, τῶν ἐμὲν ἐμὲν, ὡς λέγουσι αἱ
 40 Θῆβαι. οὐ γὰρ δὴ ὕδατος τῶν Αἴγυπτιαν τῶν
 τῶν ἀπὸν ἀλλὰ καὶ τῶν ὕδατος αἱ Θῆβαι ψικῶσι.
 Οἱ δ' Πέρσαι, ἐπεὶ τε διεξέλασαν τὸν αἶθρον, ἵ-
 ζοντο πέλας τῶν Αἴγυπτιαν, ὡς συμβαλέοντες, ἐν-
 ταῦτα ἔβησαν ἐπὶ Αἴγυπτον, ἔοντες ἄνδρες
 Ἑλλήνες τε καὶ Κάραι, μεμφομένοι τῶν Φαίη ὁ-
 ἴων στρατῶν ἠγάγε ἐπὶ Αἴγυπτον ἀλλόθρον,

inungit eo sanguine septem lapides in medio positos, inter inungendum inuocans Dionysum & Vraniam. Hoc acto, idem qui fuit sequester foederis inter amicos contrahendi, vadatur hospitem, aut forte ciuem, si cum ciue res agitur. Quod foedus & ipsi qui amicitiam contraxerunt, seruare iustum censent. Dionysum quem Vrotalt, & Vraniam quam Alilat appellant, solos deos esse arbitrantur. Et quemadmodum Dionysum, ita puellarum capillum tondere aiunt. tondentur autem in rotundum, tempora subradentes. Igitur postquam foedus cum nunciis inuit Arabs, talem rem commentus est: Camelos omnes, posteaquam utribus camelinis aqua completis onerauit, egitque ad loca humore carentia, ibi Cambysis exercitum praestolabatur. Ex iis quae narrantur, hoc quod dixi propius fidem est, tamen id quoque quod minus credibile est, quandoquidem refertur, commemorare debeo. Est magnum in Arabia flumen nomine Corys, exiens in mare quod dicitur rubrum: ab hoc flumine fertur Arabum rex canalem ex bouinis aliisque crudis cortis confutum, tanta longitudine produxisse, ut ad loca arida per illum aquam produceret: inque ipso arido solo ingentes cisternas fodisse, qua recepta aqua potum suppeditarent. Et quum sit a flumine ad terram aridam duodecim dierum via, per tres aquae ductus in totidem partes aquam deduxisse. Ceterum apud Nili ostium quod dicitur Pelusium, habebat castra P s A M M E N I T V S Amasis filius, Cambysen opperiens. Nam Amasin Cambyses in Aegyptum progressus non viuum nactus est, sed defunctum, quum quatuor & quadraginta annis regnasset: per quos nihil admodum calamitatis est expertus. defunctusque & sale conditus est, & in sepulchris quae ipse adificauerat, situs intra templum. Sub eius autem filio Psammenito maximum exitit Aegyptiis portentum: Apud Thebas Aegyptias (quod neque prius unquam neque postea ad meam usque aetatem contigit, ut ipsi Thebani aiunt) pluit. Thebis tamen tunc pluit guttis. Persae porro ubi siccanea peragrauerunt, subsecere, vicini Aegyptiis, tanquam iam congressuri. Ibi Aegyptiorum auxiliarii Graeci & Cares, Phani qui externum exercitum in Aegyptum adduxisset, infensi,

22. ἔστιν οἱ μὲν αἱ αἱ

1 Eodemque modo quo tonsus est Dionysus, tonderi se aiunt. 2 Nam in superiore Aegypto penitus non pluit. Thebis gamed, etc. 3 Legit συμβαλίοντες, ut et vet. nostri cod. habent.

hoc rei in illi
 qui erant a Pl
 castra perdux
 patris, politoq
 exercitum cra
 singulos puer
 truncauerunt
 num & aqua
 quo sanguine
 fixerunt. A
 quam multis
 fugam vetur
 mirandam vi
 Olla eorum
 quum iacere
 eta fuerant,
 liorsum Aegy
 pita adeo frag
 vel solo calcu
 ptiorum aut
 lapidis clidas
 illi reddebant
 tes) quod Aeg
 re capita inci
 redditur com
 fa est non cal
 bus hominib
 ptios caluos
 fe est cur rob
 sis cur fragil
 quod a pti
 pita, gestante
 go huiuscem
 istis similia in
 cum Achemen
 bie sunt casti.
 ex acie terga
 gam capellum
 pissent Mem
 uerfo flumine
 caduceatore
 ditionem hor
 uentare Mem
 vrbe effusi, n
 frustrati
 Et Aegyptii
 aliquamdiu
 animaduente
 pro contigisse
 dediderunt,
 dona miserun
 cxi itidem vt
 ipsi fecere. C
 Libybus ven
 quae autem a
 opinor, quoe
 tas enim mir

hoc rei in illum sunt machinati: Filios qui erant à Phane relictii in Ægypto, in castra perduxerunt, atq; in conspectum patris, positoque in medio duorum exercituum craterem: dehinc productos singulos puerorum super craterem obruncauerunt. Omnibus interfectis, vinum & aquam in craterem intulerunt: quo sanguine epoto, auxiliares ita conflixerunt. Acri proelio commisso, perquam multis vtrinque cadentibus, in fugam vertuntur Ægyptii. Ibi ego rem mirandam vidi, ab indigenis edoctus: Ossa eorum qui in acie ceciderunt, quum iacerent fusa, vt ab initio distincta fuerant, seorsum erant Persarum, aliorum Ægyptiorum: sed Persarum capita adeo fragilia sunt, vt si velis ferire, vel solo calculo perforare possis: Ægyptiorum autem ita firma, vt ea vix ictu lapidis elidas. Cuius rei causam hanc illi reddebant, (facile mihi persuadentes) quod Ægyptii statim à pueris raderentur capita incipiunt, & os capitis ad solem redditur compactum. Quæ eadem causa est non caluescendi. Nam ex omnibus hominibus paucissimos quis Ægyptios caluos videat. Hisigitur hoc cause est cur robusta capita gestent. At Persis cur fragilia sint capita, id in causa est quod à principio affuefunt operire capita, gestantes pilea tiarasque. Hæc ego huiuscemodi ossa vidi. Vidi item alia istis similia in Papremi, eorum qui vna cum Achemene filio Darii ab Inaro Libie sunt cæsi. Ægyptii quoq; postquam ex acie terga dederunt, nullo ordine fugam capessunt. Ad quos, quum se recepissent Memphin, misit Cambyfes aduerso flumine nauim Mitylenæam cum caduceatore viro Persa, qui illos ad deditiorem hortaretur. Isti vbi nauim aduentare Memphin vident, frequetes ex vrbe effusi, nauim corrumpunt, virosq; frustatim dilaniatos in oppidum afferunt. Et Ægyptii quidem post hæc obsessi aliquamdiu restiterunt. Libyes vero id animaduertentes, eadem sibi quæ Ægypto contigissent veriti, sese citra pugna dederunt, tributumq; inter se partiti dona miserunt. Cyrenæi quoq; ac Barcæi itidem vt Libyestimentes, similia & ipsi fecere. Cambyfes munera quæ à Libybus venere, perbenigne accepit, quæ autem à Cyrenæis succensens, vt opinor, quod exigua erant. quingentas enim minas argenti miserant, quas

μηχανώνται πρήγμα ἐς αὐτὸν τοῖόνδε ἦσαν ὁ Φάνης παῖδες ἐν Αἰγύπτῳ καταλελειμμένοι. ὅν ἀγαθόντες ἐς τὸ στρατοπέδον, καὶ ἐς οὐκ ἴσθη πατρὸς, κρητῆρα ἐν μέσῳ ἐτίσαν ἀμφοτέρων τῶν στρατοπέδων. μὲν δὲ ἀγνέοντες καὶ ἕνα ἕκαστον τῶν παίδων, ἐσφραζόντες ἐς τὸ κρητῆρα, ἀφ' ἑαυτῶν διέξελθόντες τὸν παῖδα, οἶνον τε καὶ ὕδωρ ἐσφάραον ἐς αὐτὸν. ἐμπιόντες δὲ τοῦ αἵματος πάντες ὁπτικούρου, ἔτω δὴ σιμῆβαλονι μάχης ὁ γυμνότης καρτερῆς, καὶ πεσόντων ἕξ ἀμφοτέρων τῶν στρατοπέδων πλήθει πολλῶν, ἐτεροποντο ὁ Αἰγύπτιοι. Θάυμα δὲ μέγα εἶδον αὐτοῦ μοδος ὡς τῶν ὀπτιχῶν. τῶν γὰρ ὀφείων ἀεὶ κεκρυμμένων χεῖρας ἑκατέρωθεν τῶν ἐν τῇ μάχῃ ταύτῃ πεσόντων (χεῖρας μὲν γὰρ τῶν Περσῶν ἐκέετο τὰ ὄφθα, ὡς ἐχρῆσθη κατ' ἄρχας, ἐτέρωθεν δὲ τῶν Αἰγυπτίων) αἱ μὲν τῶν Περσῶν κεφαλῆς εἶσι ἀσθενέες ἔτω ὡς εἰ γέλης ψήφω μὲν βαλέειν, δὲ τετρατέρας αἱ δὲ τῶν Αἰγυπτίων, οὕτω δὴ ἰσχυραῖ, ὡς μόγις αἱ λίθω παύσας ἀφ' ἑαυτῶν. αἴτιον δὲ τοῦτο ἔδειξε (καὶ ἐμὲ γὰρ βυπέτεως ἐπέειπον) ὅτι Αἰγύπτιοι μὲν, αὐτίκα ἀπὸ παιδίων ἀρχαῖμοι, ἔχουσι τὰς κεφαλὰς, ἔως ὅτι ἡλιον παχύνει ὁ ὄφθων. πάντες δὲ τῶν καὶ τῶν μηδρακρῶν αἴτιον ἔστι. Αἰγυπτίων γὰρ αὐτίκα ἐλαχίστους ἰδοῖτο φαλακροὺς πάντων αἰθερῶν. τῶτοι μὲν δὴ τῶν ὄφθων αἱ πονίχους φορέειν τῶν κεφαλῶν. τοῖσι δὲ Πέρσῃσι ὅτι ἀσθενέας φορέοις, αἴτιον ἔδει σκίη φέοις δὲ ἀρχῆς, πύλοις ἡμῶν τε φορέοντες. ταῦτα μὲν νῦν τοιαῦτα. εἶδον δὲ ἄλλα ὁμοῖα τῶτοι ἐν Παπρημί, τῶν ἅμα Ἀχαιμῶν τῶν Δαρείων ἀφ' ἑαυτῶν ῥέντων ἀπὸ Ἰνάρω τῶν Λιβύων. οἱ δὲ Αἰγύπτιοι ἐκ τῆς μάχης ὡς ἐτεροποντο, ἐφθῆνεν ὁδὸν κόσμου, κατεληθῆντων δὲ ἐς Μέμφιν, ἐπεμπε αἰὰ ποταμὸν Καμβύσης νεὰ Μιτυλιναῖον κήρυκα ἀγγεῖν αἰδρα Πέρσῃσι ἐς ὁμολογίῳ προκαλέσθαι Αἰγυπτίους. ὁ δὲ ἐπεὶ τε τῶν εἶδον ἐσελθῶν ἐς τὴν Μέμφιν, ἐκχυθέντες ἀλέες ἐκ τῶν τείχων, πύλω τε νεὰ διέφθαιραν, καὶ ὅν ἀνδρας κρεθρηθῶν ἀφ' ἑαυτῶν ἄντες, ἐφορέοντες δὲ τείχους. καὶ Αἰγύπτιοι μὲν μὲν τῶν πόλιον κήρυκοι, χροῖον παρέσθησαν ὁ δὲ πρὸς τεχέες Λιβύων, δεικνύοντες τὰ ὅτι τῶν Αἰγυπτίων γένετα, παρέδδωσαν σφέας αὐτοὺς ἀμαχηλὶ καὶ φέρον τε ἐτάξαντο, καὶ δῶρα ἐπέμπον. ὡς δὲ Κυρηνάιοι ἔβαρκαῖοι, δεικνύοντες ὁμοίως αἱ δὲ ὁ Λιβύων, τοιαῦτα ἐποίησαν. Καμβύσης δὲ τῶν μὲν ὡς Λιβύων ἐλθόντα δῶρα, φησὶ ἡ φωνή μου.

1 Perfringas. 2 Es hæc quidem ita se habent. 3 Obsessi tandem ad deditiorem venerunt. At Libyes vicinæ cadem, &c.

septem lapides in
inungendum in
Vraniam. Hoc
quester serderis
ndi, vadatur hospi
si cum ciues
ipsi qui amicitiam
te iustum cenent
atq; & Vraniam
solos deos esse
malmodum Di
pillum tonitru
in rotundum
Igitur postquam
ut Arabs, tales
Camelos omnes
camelinis an
gitque ad loca
abyssis exercita
is quæ narratur
fidem est, tamen
nus, credibile est
tur, committunt
in Arabia hinc
in mare quod
oc flumina scire
ex bouinis aliq
n, tanta longin
loca arida per il
cti inq; ipso arido
s fodisse, qua re
peditatur. Et
terram aridam
per tres aques
quam deducit.
ollium quod
at castra P s a x
lius, Cambyses
asin Cambyses in
no vitium noctis
uum quatuor &
nasset: per quos
nitatis est expe
le conditus est, &
edificauerat, si
b eius autem fi
num exiit Æ
ud Thebas Æ
us vniquam ne
atatem conti
n)pluit. The
tis. Persæ pot
erit, subse, etc.
am iam con
auxilium Græ
xternum exer
uxisset, infensi,

hoerai

δεσπόδης, ἀλλ' αὖτις διέσπειρε τῆ φρεσίν.
 Ἡμέρη δὲ δεκάτῃ ἀπ' ἧς παρέλαβε τὸ πείρας
 τὸ ἐν Μέρφι Καμβύσης, καὶ ἴσας ἐς τὸ παρὰ τὴν
 οὐδὲ λυμὴ βασιλέα τῶν Αἰγυπτίων Φαμμηνί-
 νιον, βασιλεύσαντα μίνας ἕξ, τὸν καὶ ἴσας σὺν
 ἄλλοις Αἰγυπίοις, διεπύρατο ἀπὸ τῆς ψυχῆς,
 ποίεων ἄδῃ. γείλας αὐτὸς τὴν θυγατέρα ἐαθῆ-
 να δουλήν, δέξασθε ἐπὶ ὕδαρ ἔχουσαν ὑδρήιον.
 σὺν ἐπιπέτῃ δὲ καὶ δῖας παρθένοισι ἀπολέξας ἀν-
 δρῶν τῶν παρῶν, ὁμοίως ἐσαλευθῆς τῆ τῆ βασι-
 λέος. ὡς δὲ βοῆ τε καὶ κλαυθμῶ παρῶν αἰ-
 παρῶν ἢ τῶν πατέρων, ἄλλοι παρῶ-
 τες ἀνέβωον τε καὶ ἀνέκλαμον, ὀρέοντες τὰ τέκνα κε-
 κακωμένα· ὁ δὲ Φαμμηνίων, παρῶν καὶ μα-
 θῶν, ἔκυψε ἐς τὴν γῆν· παρῶν δὲ τῶν ὑ-
 δροφόρων, δούτεσι ἄλλοι παρῶν δέξασθε μετ'
 δῖων Αἰγυπτίων διαγλίων τὴν αὐτῶν ἡλικίαν ἐ-
 χόντων. τῶν δὲ αἰχνας καὶ λαφύρα δεδεδυμένους ἦσαν,
 καὶ τὰ φόματα ἐγκεχαλιωμένους. ἀγνοῦσι ποί-
 νων ἴσοντες Μιτυλιωῶν τοῖσι ἐν Μέρφι ἀπο-
 λυμένοισι σὺν τῆ νήϊ. ταῦτα γὰρ ἐδίκασαν ἄλλοι βα-
 σιλεῖοι δικασταί, ὑπὸ ἀνδρῶν ἐκάστου δέκα Αἰγυ-
 πτίων τῶν παρῶν αἰταπολλυομένων. ὁ δὲ, ἰδὼν
 παρῶν ἴσας, καὶ μαθῶν ἄλλοι παρῶν ἀγνοῦντες ἐ-
 πιθανάτοι, τῶν ἄλλων Αἰγυπτίων τῶν παρῶν
 μῶν αὐτῶν κλαυθμῶν, τῶν δὲ ἐποίησε τὸ καὶ ἐπὶ
 τῆ θυγατρὶ παρῶν δὲ καὶ τούτων, σὺν
 ἴσας ὥστε τῶν συμποτίων ἄλλοι ἀπῆλκοντες
 ἐκπεσῶντα ἐκ τῶν ἐόντων, ἐχόντες τὸ δέν,
 εἰ μὴ ὅσα πτωχῶς, καὶ παρῶν τῶν τῶν φρα-
 γῶν παρῶν, Φαμμηνίων τε ἄλλοι Αἰγυπτίων, καὶ τῶν
 ἐν τῶν παρῶν κατημένους Αἰγυπτίων. ὁ δὲ
 Φαμμηνίων ὡς εἶδε, ἀνακλαυθῶν μέγα, καὶ κα-
 λέσας ὀνομασί τὸ ἐπῶρον, ἐπλήξατο τὴν κεφα-
 λὴν ἧσαν δὲ ἀπὸ τῶν τρεῖς φύλακας, οἱ δὲ ποί-
 μῶν σὺν δὲ ἐκείνου ἐπὶ ἐκάστη δὲ ὁδῶ, Καμβύ-
 σης ἐσήμανον. ταῦτα γὰρ ὁ Καμβύσης τὸ ποί-
 μῶν, πέμψας ἀγγελοῦ, ἠρώτα αὐτῶν, λέγων ταῦτα,
 Δεσπότης σε Καμβύσης Φαμμηνίοντε ἐρωτᾷ δὲ
 ἡ δὲ τὴν μὲν θυγατέρα ὀρέων κεκακωμένῃ, καὶ
 τῶν παρῶν ἐπὶ θανάτῳ γέγοντα, οὔτε ἀνέβω-
 σας, οὔτε ἀνέκλαυσας, τῶν δὲ πτωχῶν, (ὅσδ' ἐν
 σοι παρῶν ἴσας, ὡς ἄλλων πωλινομένων) ἐλί-
 μησας. ὁ μὲν δὲ ταῦτα ἐπηρώτα. ὁ δὲ ἀμείβε-
 το ἴσας, ὡς τῶν Κύρου, τῶν μὲν οἰκῆσθαι ἡμέτερον κα-
 καὶ ἢ ὥστε ἀνακλαυθῶν τὸ δὲ τῶν ἐπῶρον πάθος,

20. ποιῶν

21. παρῶν

22. ἀγνοῦντες

23. κλαυθμῶν

24. ποιῶν

25. ἀπῆλκοντες

26. πωλινομένων

27. ἐπῶρον

sua manu prehenfas, dispersit in milites.
 Decimo autē die quān muros Mem-
 phis cepisset Cambyses, Psammenito
 Ægyptiorum rege, qui sex omnino re-
 gnarat annos, collocato in suburbanis,
 ignominia gratia, cum Ægyptiis aliis,
 hoc fecit ut eius animum experiretur:
 Filiam illius, vestitu seruili circumda-
 tam, cum hydria ad aquam emisit: & cū
 ea similiter indutas alias quas delege-
 rat, primorum virorum filias virgines.
 Quæ ubi ad patres peruenetunt cum
 ciulatu ploratuque, ceteri quidem pa-
 tres conspectis filiabus tam male acce-
 ptis, vicissim vociferati sunt atque fle-
 uerunt: Psammenitus autem intuens
 atque intelligens, humi vultum demit-
 tit. Prætergressis puellis aquam ferentibus,
 secundo loco Cambyses ante ocul-
 los Psammeniti misit filium eius cum
 duobus millibus Ægyptiorum aequalis
 ætatis, vindctas sune ceruices & frenata
 ora habentibus. Ducebantur autem
 luituri pœnas his Mitylenæis qui cum
 naui fuerant ad Memphin obtuncati.
 Ita enim censuerant regii iudices, pro
 singulis suorum interfectis denos pri-
 morum Ægyptiorum interficiendos.
 Psammenitus prætereuntes intuens, &
 filium animaduertens duci ad mortē, a-
 liis Ægyptiis qui circumsedebant com-
 plorantibus, ac indigne ferentibus, ipse
 idem quod erga filiam fecit. His quoq;
 prætergressis, accidit ut quidam com-
 potorum eius natu grandior, pristinis
 bonis delapsus, ac nihil habens nisi quæ
 inops mendicabat, obiret exercitum,
 necnon Psammenitum aliosque Ægyptios
 in suburbanis confidentes. Quem
 ut conspexit Psammenitus erumpente
 ingente fletu, compellans nomine ami-
 cum, caput suum cadebat. Aderant au-
 tem ei tres obseruatores, qui ut quic-
 quid ab illo fiebat, ex omni viarum ex-
 itu Cambysi renunciarent. Ea quæ
 fiebant admiratus Cambyses, misso
 nuncio Psammenitum percontatus est,
 inquiens, Psammenite, herus te Cam-
 byses interrogat quamobrem tu, qui vi-
 sa filia indigne affecta, viso etiam filio
 ad mortem eunte, neque eiulasti ne-
 que fleuisti, pauperem tanti feceris, tibi
 (ut ab aliis audiuit) nō propinquum. Et
 Cambyses quidē ita interrogauit: Psam-
 menitus autē his verbis respondit, Fili
 Cyri, domestica mala erant maiora quā
 vt possem ea deflere: at lamētatio amici

1 Memphes, nam memphes est vulg. edit. in act. eod. legitur. 2 Conuictorum, 3 Quod factum admir.

digna

digna lacrym
 tunatis opib
 tremo limine
 sponda ab h
 est illis Psam
 fertur, recte t
 tur illacry
 se, ipse que
 subillit, vt p
 his qui mort
 patrem e sul
 perducit. Se
 runt, non
 runt, sed pri
 vero Psamm
 bysem perdu
 vixit, nihil
 compertus f
 uas, accepiss
 raret. Nam
 nore habere
 ab eis defec
 restituere pr
 facere conlu
 potest proba
 hoc, quod T
 recepit que
 patum: quo
 lius & ipse p
 rium. N
 quicquam
 est. Nunc P
 mercedem a
 fectionem A
 prus est: ac
 ctus, epoto c
 raut. Atque
 cessit. Ca
 urbem Sain
 fecit. Etenim
 sis ingressus
 malis e cond
 latum verbe
 stimulis pun
 melia infest
 quam defat
 pote salitum
 omnino elid
 quaquam s
 deum ignem
 neutros mor
 apud Persas q
 dictum est, q
 pasci cadaver
 autem, quid

1 Hæc quom
 que à Cambyse
 quam Inarus & A
 Ægyptios ad def

digna lacrymis fuit, qui è multis ac fortunatis opibus ad inopiã recidit, in extremo limine senectutis. ¹ Hæc ubi responsa ab hoc renunciata sunt, visus est illis Psammenitus, vt ab Ægyptiis fertur, recte respondisse. Cræsusq; dicitur illacrymasse, item qui aderant Persæ, ipsique Cambyfi commiserationem subiisse, vt protinus iusserit & filium ex his qui morti addicti essent liberari, & patrem è suburbanis excitatum ad se perduci. Sed filium quidem qui adierunt, non iam superstitem inuenerunt, sed primo loco truncatum: ipsum vero Psammenitum excitatũ ad Cambysem perduxerunt: vbi reliquum vitæ vixit, nihil violentum passus. Qui si compertus fuisset non affectasse res nouas, accepisset Ægyptum vt eam procuraret. Nam consueuerunt Persæ in honore habere filios regum: & etiam si qui ab eis defecerint, tamen illorum finis restituere principatum. Quod eos ita facere consueisse, cum aliis permultis potest probari documentis, tum vero hoc, quod Thannyra Inari Libyis filius recepit quem pater obtinuerat, principatum: quodque Pausiris Amyrtæi filius & ipse paternum recuperavit imperium. ² Nec ipsis Inaro & Amyrtæo quicquam amplius à Persis irrogatum est. Nunc Psammenitus male cogitans, mercedem accepit. nam quum ad defectionem Ægyptios induxisset, captus est: ac deinde à Cambyse conuictus, epoto cruore taurino, statim expirauit. Atque hunc in modum iste decessit. ¶ Cambyfes autem è Memphi urbem Sain abiit, animo faciendi quæ fecit. Etenim simulatque in ædes Amasis ingressus est, imperauit cadauer Amasis è conditorio afferri: deinde prolatum verberibus cædi ac vellicari, & stimulis pungi, ³ omni denique contumelia infestari. Quod facientes postquam defatigati erant, nam cadauer utpote salitum resistebat, nec quicquam omnino elidebatur iussit cremari: haudquaquam sancta iubens: quia Persæ deum ignem esse arbitrantur, & apud neutros moris est cremare cadauera: apud Persas quidem, propter id quod dictum est, quia nefas esse aiunt deo depasci cadauere hominis: apud Ægyptios autem, quia persuasum habent ignem

ἀξιόν ἢ δακρύων ὅς ἐκ πολλῶν τε καὶ βύδαμόνων ἐκπεσὼν, ἐς πτωχίῳ ἀπίκται, ὅτι γήραος ἔδω. καὶ ταῦτα ὡς ἀπονευθῆναι ὑπὸ τούτου, 106
 βύδοκέειν. ¶ Ἐὶρησθαι ὡς δὲ λέγεται ὑπὸ Αἰγυπτίων, δακρύειν μὲν Κροίσον (ἐπετὸν γὰρ καὶ ἔστ' ὅτι παύμνος Καμβύση ἔσ' Αἰγυπτιῶν) δακρύειν δὲ Περσέων ἑὸν παρεόντας. αὐτῷ τε Καμβύση ἐστλθεῖν οἰκὸν Ἰνα: καὶ αὐτίκα κελεύειν τὸν τε ἠπαῖδα ἐκ τῆς ἀπολλυμένων σῶζειν, καὶ αὐτὸν ἐκ τῆς περσείου ἀνασῆσαι τας, ἀγειν παρ' ἐωυτόν. Τὸν μὲν δὲ παῖδα βύρον αὐτῷ ἠμελιόντες, οὐκ ἐπέσειόντα, ἀλλὰ περσέων κατακτείνετα. αὐτὸν δὲ Ψαμμινίον ἀνασῆσαντες, ἤσαν τῶν Καμβύση ἐνταῦθα λοιπὸν ἀγαπῶτο, ἔχων ἑσδὲν βίαιον. Ἐὶ δὲ καὶ ἠπίσθη μὴ πολυπερσμονεῖν, ἀπέλαβε αὐτὸν Αἰγυπτιῶν, ὡς τε ὅτι ἐπύθειν αὐτῆς. ἐπεὶ πμᾶν ἐώτασι Πέρσαι τῆς βασιλῆων ἑὸν παῖδας τῆς ἰσφραίων ἀποσείωσι, ὁμοῦ βίσι γε παῖσι αὐτῆς ἀποδίδουσι τῶν ἄρχων. πολλοῖσι μὲν νυν καὶ ἄλλοις ἐστὶ σαθροῦσα ἀγαπῶν οὕτω νομοκροῦσιν: ἐν δὲ δὴ καὶ τὰ δὲ, τὰ Λίβουσι Ἰναρω παρὰ Θανύρα, ὅς ἀπέλαβε τῶν οἰοπατῆρ Ἐίχε ἄρχων καὶ τὰ Ἀμυρταίου Πασίρι: καὶ γὰρ ἔστ' ἀπέλαβε τῶν τῶν πατρὸς ἄρχων. καὶ τὸ Ἰναρῶ τε καὶ Ἀμυρταίου οὐδαμῶ καὶ Πέρσαις κακὰ πλάε ἐργάσαντο. νυν δὲ μηχδωμῶνος κακὰ ὁ Ψαμμινίος, ἔλαβε τῶν μιᾶδόν' ἀπιστῆς γὰρ Αἰγυπτιῶν ἦλθ' ἐπεὶ τε δὲ ἐπαίσις ἐγῆρο ὑπὸ Καμβύση, αἶμα τὰ ἑσθὲν πῶν, ἀπέθανε τῶν χεῖμα. οὕτω δὲ ἔστ' ἐτελεύτητε. Καμβύσης δὲ ἐκ Μέμφιος ἀπὸ κεῖ ἐς Σαῖν πόλιν, βουλόμενος ποιῆσαι τὰ δὴ καὶ ἐποίησε. ἐπεὶ τε γὰρ ἐσπλθε ἐς τῶν Ἀμάσιος οἰκία, αὐτίκα ἐκέλευε ἐκ τῆς τῶν Ἀμάσιος νέκω ἐκ φέρειν ἔξω. ὡς δὲ ταῦτα ἐπιτελέα ἐγῆρο, μασηρῶν νέκω ἐκέλευε, καὶ τὰς τεύχας ἀπολλεῖν, καὶ κενόδν, καὶ πῆλλα παῖτα λυμῆνεσθαι: ἐπεὶ τε δὲ καὶ ταῦτα ἔκαμον ποιδόντες, (ὁ γὰρ δὴ νεκρὸς, ἄτε τεταειχθμῶνος, αἰτεῖχτε καὶ ἑσδὲν διεχέετο) ἐκέλευσε μιν ὁ Καμβύσης κατὰ καυσαῖ ἐντελλόμενος ἑὸν ὁσια. Πέρσαι γὰρ θεὸν νομίζουσι τῆς πῦρ ὅ ὦν κατὰ καὶ ἑὸν νεκρὸς, ἑδαμῶς ἐν νόμῳ ἑσδὲν τεροισὶ ἑστὶ Πέρσαι μὲν δὲ ὅσ' ἔρη), τῶν δὲ δικαίων ἐστὶ λέξασιν νέμῶν νεκρὸν ἀνδρῶν Αἰγυπτιῶσι ὅ νενομισαί πῦρ

1 Hæc quum ab isto renunciata essent, visus est Psammenitus recte respondisse, feruntque Ægyptii, Cræsum) nam hic quoque à Cambyse in Ægyptum adductus fuerat) eosque qui aderant Persas illacrymasse. 2 Quamuis nulli Persas pluribus malis quam Inarus & Amyrtæus affectissent. Verum Psammenitus quum fraudem molitus esset, mercedem accepit. Deprehensus enim Ægyptios ad defectionem sollicitare, ac deinde à Cambyse conuictus, etc. 3 Vel, Quoniam denique modis vexati.

digna

θημιόν ἐστι ἐμφυζον πάντα ἢ ἄλλο κατεαδίον πα-
 ρὰ αἰγάλοι· πληθεὺν ἢ ἄλλο τῆς βορῆς, σωμαπο-
 δηήσκου τὰ κατεαδιομόρια. οὐκὼν θημιόιοι νόμος
 οὐδ' ἀμφοῖς σφί' ἐστὶ ἄνεκω διδόναι. καὶ ἀφ' αὐτὰ
 τρεῖς χεῖροισι, ἵνα μὴ κείνοιο ἔσθ' ὀφείλων καὶ
 βρωθῆ. οὕτω δ' ἐδέτεροιο νομιζόμενα ἐνετέλλετο
 ποιεῖν ὁ Καμβύσης. ὡς μὲν οἱ Αἰγύπτιοι λέγουσι,
 οὐκ ἄμασις ἢ ὁ αὐτὰ παθόν, ἀλλὰ ἄλλοιο ἢ τῶν
 Αἰγυπτίων, ἔχων τὴν αὐτὴν ἡλικίαν Ἀμάσι. ὡς
 λυμαγόμενοι Πέρσαι, ἐδόκεον Ἀμάσι λυμαγόμενοι. 10
 λέγουσι γὰρ ὡς πύθιοιο ἐκ μανθίου ὁ Ἀμάσις
 τὰ παρ' ἐαυτῶν ἀποθανόντα μέλλοντα γίνεσθαι, ἔτα
 δὴ ἀκρόμοιο τὰ ἐπιφρομόρια, ἄλλο αἰθροπον
 τῶν μασηγῶν, ἀποθανόντα ἔτα ἔτα ἐν τῆσι
 γύρῃσι ἐπὶ τῆς ἐαυτῶν θήκης, ἐαυτῶν ἢ ἐνετέλλετο
 τὰ παιδὶ ἐν μυχῶ τῆς θήκης ὡς μέλισσα θείναι. αἱ
 μὲν οὖν ἐκ τῆς Ἀμάσιος ἐπὶ λαὶ αὐτῆς, αἱ εἰς τὰ
 φιλί τε ἢ αἰθροπον ἔχουσι, ἢ μοι δοκέοιο ἔρ-
 χυνθῆναι, ἄλλοιο δ' αὐτὰ Αἰγύπτιοιο σεμνοῦ.
 Μετὰ ἢ αὐτὰ ὁ Καμβύσης ἐβελύσατο τριφασί- 20
 ας στρατίας, ἐπὶ τε Καρχηδονίοιο, καὶ ἐπὶ Ἀμ-
 μωνίοιο, ἢ ἐπὶ τῶν μακροβίοιο Αἰθιοπῶν, οἰκημόνιο
 ἢ Λιβύης ἐπὶ τῆ νοτίῃ θαλάσῃ. βελύσατο δὲ
 ἢ ἐδόξε, ἐπὶ μὲν Καρχηδονίοιο ναυτικῶν στρα-
 τῶν ἀποπέλειν ἐπὶ ἢ Ἀμμωνίοιο, τῶν περὶ ἀποκρίνα-
 τα ἐπὶ τῶν Αἰθιοπῶν, καὶ ὅτι αὐτῶν ὄφρα μὲν
 νῆες τε τῶν ἐν πύρῃσι ὄντι Ἀθίοιο λεγόμενοι εἰ-
 ναὶ ἡλίοιο τράπεζα, εἰ ἐστὶ ἀνηγῶς, ἢ ὡς αὐτῆ
 τὰ ἄλλα καπομόνοιο δῶρα ἢ τὰ λόγιο φέρον-
 107 τῶν βασιλεῖ αὐτῶν. Ἡ ἢ τράπεζα τῶν ἡ- 30
 λίοιο, τοιῆδε ἢ λέγεται εἶναι. λέγουσι ἢ ἐν τῶν πο-
 ασίῃ, ἐπὶ πλεος κρεῶν ἐφθῶν πᾶσι τῶν τετρα-
 πύδων εἶναι τῶν αἰσ μὲν νύκτιο ἐπὶ τῆ δούλοντας πῆσαι
 τὰ κρέα τῶν ἐν τέλει ἐκείνοιο εἶναι τῶν ἀσάν, αἰσ
 ἢ ἡμέρας δαίνοιο παροῖοιο τῶν βελύσατο. φά-
 νει ἢ τῶν ἐπιχρῶν αὐτῶν ἢ γὰρ αὐτῶν ἀναδιδόναι
 ἐκείνοιο. ἢ μὲν δὴ τράπεζα τῶν ἡλίοιο καλομόνοιο,
 λέγεται εἶναι τοιῆδε. Καμβύσι ἢ ὡς ἐδόξε πέμπειν
 τῶν κατὰ σκόποιο, αὐτῶν μετεπέμπετο εἰς Ἐλεφάν-
 τίνιο πόλιοιο, τῶν ἰχθυοφάγων ἀνδρῶν τῶν ἐπι- 40
 μόνοιο ἢ Αἰθιοπῶν γλασάν. ἐν ἢ τῶν μετῆ-
 σαν, ἐν τῶν ἐκείνοιο ἐπὶ τῶν Καρχηδονία πλεόν
 τῶν ναυτικῶν στρατῶν. Φοίνικοιο ἢ οὐκ ἔφασαν ποιῆσαι
 αὐτὰ ὀρκίοιο τε γὰρ μεγάλοιο ἐδέδεσθαι, καὶ
 ἐκ αὐτῶν ποιεῖν ὅσα ἐπὶ τῶν παύδαο τῶν ἐαυτῶν στρα-
 τῶνοιο. Φοινίκων ἢ βουλομόνοιο, ἢ λοιποῖο οὐκ
 ἀξιομάχοιο ἐγίνοντο. Καρχηδονίοιο μὲν οὕτω
 δουλο-

animatam beluam esse, & omnia quæ
 nascuntur deuorare, & postquam deuo-
 rando fuerit expleta, vna cum ipsa re de-
 uorata emori. Non esse vero apud eos
 consuetudinem mortuum beluis tra-
 dendì, sed salendi, tum ob id, tum ne
 humatus deuoreretur à vernibus. Ita neu-
 tris consuetam rem iussit agi Cambyfes.
 Quanquam (vbi ipsi aiunt Ægyptii)
 non Amasis fuit qui ista passus est, sed
 alius quidam Ægyptius eadem qua A-
 masis ætate: quem Persæ Amasin arbi-
 trantes vexauerunt. Memorant enim,
 Amasin, quum ex oraculo audisset quæ
 circa se defunctum futura essent, hoc
 modo rei venturæ medendum putasse,
 vt hunc hominem qui flagellatus erat,
 mortuum ad postes sepeliret extra
 conditorium suum, se autem in condi-
 torii quam intimo recessu collocari fi-
 lio mandaret. Mihi tamen non videntur
 hæc ab initio Amasis fuisse mandata de
 sua & alterius hominis sepultura, sed a-
 lias ab Ægyptiis adornata. ¶ SECVN-
 20 DVM hæc Cambyfes constituit trifa-
 rium mouere bellum, aduersus Cartha-
 ginenses, aduersus Ammonios, aduersus
 Æthiopes macrobios, id est longanos,
 qui Africam ad Australe mare incolunt.
 & aduersus quidem Carthaginenses,
 nauticas copias: aduersus autem Am-
 monios, peditatum: aduersus vero Æ-
 thiopes, prius exploratores mittere, per
 speciem dona ferendi illorum regi, spe-
 ctatum illic mensam Solis, nunquid re-
 uera esset: simulque res Æthiopicas ex-
 ploratum. Solis autem mensa talis esse me-
 30 moratur: est in suburbanis pratium, o-
 mnium quadrupedum assa refertum car-
 ne, quam per noctem singuli ciuium ma-
 gistratus properant ponere: ad eamque,
 vbi illuxit, cuilibet epulatum licet ac-
 cedere. Hæc autem ipsa à terra reddi
 assidue indigenæ aiunt. Et mensa qui-
 dem quæ Solis vocatur, talis esse fertur.
 Cambyfes autem vbi statuit explorato-
 40 res dimittere, continuo ab vrbe Elephā-
 tina accersit ex Ichthyophagis, id est,
 pisce vescentibus, maxime gnatos Æ-
 thiopicæ linguæ. 3 Vsq̄uedum isti ve-
 niunt, interea nauales copias Cartha-
 ginem versus nauigare iubet. verum
 hæc exequuturos se Phœnices negaue-
 runt. esse enim magno cum illis iureiu-
 rando se deuinctos: præterea non fa-
 cturos sancte si aduersus liberos suos mi-
 litarent. nam ceteri Phœnicibus ire re-
 cufantibus, ad pugnandum haud ido-
 nei erant. Ita Carthaginenses quomi-

1 Ad fores intra conditorium suum, 2 Triplex. 3 Et interim dum istos accerseret, nauales cop.

nus in

nus in seruitu-
 tur euaserunt:
 equum duce-
 bus, qui seip-
 quibus nautic-
 citus. Sed &
 prum in mili-
 x x x x x. Porro
 vrbe Elepha-
 phagi, eos ad
 dicere quæ op-
 amiculum pu-
 quem tortile-
 alabastrum, c
 Æthiophe
 Cambyfes, fi
 um hominu
 uerisque vti
 tibus, cum al
 gnium: quod
 mum & pro
 dicant, hum
 sent. Ad hos
 venerunt, off
 ra loqui sur
 rex, cupiens
 spes, nos misi
 tuum venire
 remus, qu
 ctatur. Ad
 plorandum
 que rex Per
 misit quod
 meum, nequ
 pe qui ad ex
 rium venist
 enim iustus
 nem affecta
 nec homin
 est in seruit
 hunc arcum
 thiopum re
 quando Per
 ta magnitud
 macrobios
 copiis mot
 tias habeat,
 thiopum v
 x x x x x comparare
 arcum laxau
 dit. Tum sun
 gavit quidna
 fectum. & q
 rem de purp
 Dolosi, inq
 vestimenta.
 scitatus, de t

1 Palmi. primum mag

nus in seruitutem Persarum redigerentur euaserunt: quoniam Cambyses haud æquum ducebat vim afferre Phœnicibus, qui se ipsos Persis dederant, ex quibus nauticus omnis constabat exercitus. Sed & Cyprii qui aduersus Ægyptum in militia erant, sese & ipsi dederant. Porro Cambyses posteaquam ex vrbe Elephantina aduenerunt Ichthyophagi, eos ad Æthiopes misit, iussis cū ea dicere quæ oporteret, tum dona ferre, amiculum purpureum, aureumque torquem tortilem, & armillas, ac vnguenti alabastrum, cadumque vini Phœniciei. Æthiopes autem ii ad quos misit Cambyses, feruntur esse maximi omnium hominum atque pulcherrimi: diuersisque vti à ceterorum hominum ritibus, cum aliis, tum vero hoc circa regnum: quod quem è popularibus maximum & pro magnitudine validum iudicant, hunc regem deligendum censent. Ad hos itaque viros Ichthyophagi venerunt, offerentesque regi munera, ita loquuti sunt, Cambyses, Persarum rex, cupiens amicus tibi fieri atque hospes, nos misit, iubens vt in colloquium tuum veniremus, tibi que hæc dona daremus, quorum ipse vsu maxime delectatur. Ad hos Æthiops, gnarus ad explorandum venisse, talia respondit, Neque rex Persarum vos ideo cum donis misit quod magni faciat hospitium meum, neque vos vera loquimini, quippe qui ad explorandum nostrum imperium venistis: neque iustus ille vir est. si enim iustus foret; non alienam regionem affectaret, sed esset sua contentus, nec homines à quibus nihil laceffitus est in seruitutem redigeret. Ei nunc vos hunc arcum date, ita dicentes, Rex Æthiopum regi Persarum consilium² dat, quando Persæ tam facile trahent in tanta magnitudine arcus, tunc aduersus macrobios Æthiopes cum maioribus copiis moueat bellum: interim diis gratias habeat, qui non inducunt³ filiis Æthiopum vt præter suam velint aliam comparare regionem. Hæc loquutus, arcum laxauit, eis que qui venerant dedit. Tum sumpto purpureo amiculo, rogauit quidnam esset & quomodo confectum. & quum Ichthyophagi veritatem de purpura deq; tinctura dixissent, Dolosi, inquit, homines, dolosa sunt vestimenta. Secundo loco de auro sciscitatus, de tortili monili atque armillis,

δουλοσιώνω δέφυζην πρὸς Περσέων. Καμβύσης γὰρ βίβω σὺν ἐδικαίου πρὸς φέρειν Φοινίξι, ὅτι σφέας τε αὐτοὺς ἐκ δέδωκεσαν Πέρσησι, καὶ πᾶς ἐκ Φοινίκων ἤρτητο ὁ ναυσικός στρατός. δόντες δὲ καὶ Κύπριοι σφέας αὐτοὺς Πέρσησι, ἐστρατεύοντο ἐπὶ Αἴγυπτον. Ἐπεὶ τε δὲ τὰ Καμβύση ἐκ τῆς Ἐλεφαντίνης ἀπέκοντο Ὁ ἰχθυοφάγῳ, ἐπέμπε αὐτοῖς ἐς τοὺς Αἰθίοπας, σὺν τῷ ἀμύμονος τὰ λέγειν ἑρῆν καὶ δῶρα φέροντας, πορφύρεον τε εἶμα, καὶ χρυσέον σφραγιστὸν ἀεικωνίον, καὶ ψάλλια, καὶ μύρον ἀλάσασθον, καὶ φοινικίου οἴνου κάδον. Ὁ δὲ Αἰθίοπες οὗτοι ἐς τοὺς ἀπέπεμψε ὁ Καμβύσης, λέγονται εἶ) μέγιστοι καὶ κάλλιστοι ἀνδρῶν πατρῶν. νόμοισι δὲ καὶ ἄλλοισι χρῆσθαι αὐτοῖς κεχωρισμένοι τῶν ἄλλων ἀνδρῶν, καὶ δὴ καὶ κατὰ τὴν βασιλείῃ τοῖσδε. Ὁ αὖ τῶν ἀσάν κείνων μεγίστον τε εἶ), καὶ κατὰ τὸ μέγιστος ἔχειν τὴν ἰσχυρῶν, τῶν ἀξιοῦσι βασιλεύειν. Ἐς τοῦτο δὴ ἂν τοὺς ἀνδρας ὡς ἀπέκοντο Ὁ ἰχθυοφάγῳ, δίδόντες τὰ δῶρα τὰ βασιλείῃ αὐτῶν, ἔλεγον τοῖσδε, Βασιλεύς ὁ Περσέων Καμβύσης, βουλόμηνος φίλος τοὶ καὶ ξείνος χρῆσθαι, ἡμέας τε ἀπέπεμπε, ἐς λόγους τοῖσδε λέγειν κελεύων, καὶ δῶρα ταῦτα τοῖσδε δοῖ, τοῖσι δὲ αὐτοῖς μέγιστα ἡδέεται χρῆσθαι. ὁ δὲ Αἰθίοψ, μαθὼν ὅτι κατόπισται ἦκοιεν, λέγει πρὸς αὐτοὺς τοῖσδε, Οὔτε ὁ Περσέων βασιλεύς δῶρα ὑμῶν ἐπέμψε φέροντας, πρὸς τὴν πολλοῦ ἐμοὶ ξείνος χρῆσθαι οὔτε ὑμεῖς λέγετε ἀληθῆα ἢ κετε γὰρ κατόπισται τῆς ἐμῆς δρχῆς. οὔτε ἐκείνος ἀνὴρ ἐστὶ δίκαιος. εἰ γὰρ ἴω δίκαιος, οὐτ' ἀπέπεμψε χῶρης ἄλλης ἢ τῆς ἐωυτῆ. οὐτ' αὖ ἐς δουλοσιώνω ἀνδρῶν ἦγε ἔσθ' ἂν μηδὲν ἠδίκηται. νῦν δὲ αὖ τὰ τῶν τοῖσδε δίδόντες, ταῖσδε ἔπεα λέγετε, Βασιλεύς ὁ Αἰθίοπων συμβουλεύει τὰ Περσέων βασιλείῃ, ἐπειδὴ οὕτω ὑπετέως ἔλκασι τὰ τῶν Περσῶν ἐόντα μεγάλα ἴσασθαι, ὅτε ἐπὶ Αἰθίοπας τοῖσδε μακροβίοις πλήθει ὑπεβαλλόμενον στρατεύεσθαι. μέγιστοι δὲ τούτων, τοῖσι εἰδέναι χρῆναι, οἳ σὺν ἑπὶ τὸν ὄντες ποιοῦσι Αἰθίοπων παῖσι γὰρ ἄλλω πρὸς τὰ ὄσθαι τῆ ἐωυτῆ. Ταῦτα δὲ εἶπας, ἑαυτοῖς δὲ τῶν, παρέδωκε τοῖσι ἦκοισι. λαβάν ὃ δὲ εἶμα δὲ πορφύρεον, ἠρώτα ὁ, ἡ εἶμα, ὅπως πεποιημένον εἰ πόντων ὃ τῶν ἰχθυοφάγων τῶν ἀληθῆν πρὸς τὸ πορφύρεον καὶ τῶν βαφῆς, δολεροῖς μὲν ὅσθ' ἀνδρῶν ἐφῆ εἶ), δολερόν ὃ αὐτῶν τὰ εἶματα. δδύτερον ὃ, χρυσόν ἠρώτα σφραγιστὸν ἀεικωνίον, καὶ τὰ ψάλλια.

XX

XXI

XXII

1 Palmei. 2 Quum Persæ tam facile tendent tantæ magnitudinis arcus, quam facile hunc à me tendi videtis; tunc copiis sumptu pramodum magnis instructus macrobiis Æthiopibus bellum inferat. 3 Id est, Æthiopibus.

108 *ἔξ αὐτῶν* Ἐξηγεσάμενον ἢ τῶν ἰχθυοφάγων *Ἔ* κόσμον αὐτέων, γελοῖσας ὁ βασιλεὺς, καὶ νομίσας εἶναι σφραγίδα, εἶπε ὡς παρ' ἐαυτοῖσι εἰσι ῥωμαλεώτεραι τούτων πίδααι. τίτον δ' ἠρώτα ὁ μύρον. εἰπόντων δ' τῆς ποιήσας πέρι. Ἐ ἀλεΐφιμος, *Ἔ* αὐτῶν λόγον *Ἔ* καὶ ἀεὶ αὐτῶν εἴματος εἶπε. ὡς δ' ἐς *Ἔ* οἶνον ἀπίκετο, καὶ ἐπίθετο αὐτῶν πῶν ποίησιν, ὑπερθεῖς τὰ πόματι, ἐπίπετο δ' ἡ τε σιτέεται ὁ βασιλεὺς, ἔχρονον δ' *10*
 108 *ἔξ αὐτῶν* ἔσονται μακροτάτην αἰὴν Πέρσης ζῆει. *Ἐ* δὲ, σιτέεται μὲν *Ἔ* ἀρτον εἶπον, Ἐξηγεσάμενοι τῶν πυράων *10* πῶν φύσιν ὀγδώκοντα δ' ἔτεα ζῆος πλήρωμα αἰδρι μακροτάτην ἀσχεῖσθαι. πρὸς ταῦτα ὁ Αἰθίοψ ἔφη, οὐδὲν θαυμάζειν εἰ σιτέονται κόπρον, ἔτεα ὀλίγα ζῆοισι. ὁ δὲ γὰρ αὐτῶν αὐτὰ διδάσκει ζῆειν σφέας, εἰ μὴ τὰ πόματι ἀπέφυρον. φράζων τοῖσι ἰχθυοφάγοισι *Ἔ* οἶνον. τῶν γὰρ ἐαυτοῖς ὑπὸ Περσῶν ἐσθῆσθαι. Ἀντιεξηγεσάμενον δ' *Ἔ* βασιλέα τῶν ἰχθυοφάγων τῆς ζῆος καὶ ἀφίτης πέρι, ἔτεα μὲν ἐς εἴκοσι ἔτεα τὸν τῶν πολλοῖς αὐτέων ἀπικνέεται, ὑπερβαλλέειν δέ τινας ἔταυτα. σίτησιν *20*
 ἢ εἰ κρέα τε ἐσθῆται, καὶ πόμα, γάλα. θαύματα δ' ποιησάμενοι τῶν κατὰ σκόπων πρὸς τῶν ἔτεων, ὅτι κρήνῃ σφι ἠγήσασθαι, ἀπὸ ἧς λουόμενοι, λιπαρώτεροι ἐγίνοντο, κατὰ σφ' εἰελάξαι εἶπ' ὅτι δ' ἀπὸ αὐτῆς ὡσεὶ ἴων. ἀσθενέες δ' ὁ ὕδωρ τῆς κρήνης ταύτης ἔταυ δὴ ἡ ἐλέγησιν *Ἔ* *Ἐ* κατὰ σκόποι, ὥστε μηδὲν οἶον τε *Ἔ* ἀπὸ αὐτῆς ὅτι πλέειν, μήτε ξύλον, μήτε τῶν ὄξυλου ὅτι ἐλάφροτέρα. ἄλλα πρῶτα σφραγιδῶν ἐσβύσων. ὁ δ' ὕδωρ τῶν, εἰ σφί ὅτι ἀληθῶς οἶον ἡ λέγεται, ἀπὸ τῶν ἀνέειν τῶν τῶν ἀπὸ τῶν χροσάμενοι μακροβίοι. ἀπὸ τῆς κρήνης δ' ἀπαλασσομένων, ἀγαθῶν σφέας ἐς δεσμοτήριον ἀνδρῶν, ἐνταῦθα πρῶτα ἐπιπέσει χρυσῆσι δεδέεται. εἰ δὲ ἐν τῶν τοῖσι τοῖσι Αἰθίοψι πρῶτων ὁ χαλκὸς σπανιώτατον ἔτι μωτάτων. τῶν ἔτεων δ' ἢ ὁ δεσμοτήριον, ἐξ ἧς ἔταυ καὶ πῶν τῶν Ἡλίου λεγομένων τρέπεται. Μετὰ δ' ταύτων, τελευταίας ἐξ ἧς ἔταυ τῶν σφραγιδῶν αὐτέων, ἀλέγησθαι σφραγιδῶν ἔταυ ἐλέου, ἔταυ τοῖσδε. ἐπειτα τ' νεκρῶν ἰσθῆσθαι, εἴτε δὴ κατὰ σφ' Αἰγυπτίοι, εἴτε ἄλλως κως, γυψῶντες ἀπὸ τῶν αὐτῶν, γραφῆναι χροσμέοισι, ἔξομοῖοντες δ' εἰ *40*
 108 *ἔξ αὐτῶν* ἔσονται μακροτάτην αἰὴν Πέρσης ζῆει. *Ἐ* δὲ, σιτέεται μὲν *Ἔ* ἀρτον εἶπον, Ἐξηγεσάμενοι τῶν πυράων *10* πῶν φύσιν ὀγδώκοντα δ' ἔτεα ζῆος πλήρωμα αἰδρι μακροτάτην ἀσχεῖσθαι. πρὸς ταῦτα ὁ Αἰθίοψ ἔφη, οὐδὲν θαυμάζειν εἰ σιτέονται κόπρον, ἔτεα ὀλίγα ζῆοισι. ὁ δὲ γὰρ αὐτῶν αὐτὰ διδάσκει ζῆειν σφέας, εἰ μὴ τὰ πόματι ἀπέφυρον. φράζων τοῖσι ἰχθυοφάγοισι *Ἔ* οἶνον. τῶν γὰρ ἐαυτοῖς ὑπὸ Περσῶν ἐσθῆσθαι. Ἀντιεξηγεσάμενον δ' *Ἔ* βασιλέα τῶν ἰχθυοφάγων τῆς ζῆος καὶ ἀφίτης πέρι, ἔτεα μὲν ἐς εἴκοσι ἔτεα τὸν τῶν πολλοῖς αὐτέων ἀπικνέεται, ὑπερβαλλέειν δέ τινας ἔταυτα. σίτησιν *20*
 ἢ εἰ κρέα τε ἐσθῆται, καὶ πόμα, γάλα. θαύματα δ' ποιησάμενοι τῶν κατὰ σκόπων πρὸς τῶν ἔτεων, ὅτι κρήνῃ σφι ἠγήσασθαι, ἀπὸ ἧς λουόμενοι, λιπαρώτεροι ἐγίνοντο, κατὰ σφ' εἰελάξαι εἶπ' ὅτι δ' ἀπὸ αὐτῆς ὡσεὶ ἴων. ἀσθενέες δ' ὁ ὕδωρ τῆς κρήνης ταύτης ἔταυ δὴ ἡ ἐλέγησιν *Ἔ* *Ἐ* κατὰ σκόποι, ὥστε μηδὲν οἶον τε *Ἔ* ἀπὸ αὐτῆς ὅτι πλέειν, μήτε ξύλον, μήτε τῶν ὄξυλου ὅτι ἐλάφροτέρα. ἄλλα πρῶτα σφραγιδῶν ἐσβύσων. ὁ δ' ὕδωρ τῶν, εἰ σφί ὅτι ἀληθῶς οἶον ἡ λέγεται, ἀπὸ τῶν ἀνέειν τῶν τῶν ἀπὸ τῶν χροσάμενοι μακροβίοι. ἀπὸ τῆς κρήνης δ' ἀπαλασσομένων, ἀγαθῶν σφέας ἐς δεσμοτήριον ἀνδρῶν, ἐνταῦθα πρῶτα ἐπιπέσει χρυσῆσι δεδέεται. εἰ δὲ ἐν τῶν τοῖσι τοῖσι Αἰθίοψι πρῶτων ὁ χαλκὸς σπανιώτατον ἔτι μωτάτων. τῶν ἔτεων δ' ἢ ὁ δεσμοτήριον, ἐξ ἧς ἔταυ καὶ πῶν τῶν Ἡλίου λεγομένων τρέπεται. Μετὰ δ' ταύτων, τελευταίας ἐξ ἧς ἔταυ τῶν σφραγιδῶν αὐτέων, ἀλέγησθαι σφραγιδῶν ἔταυ ἐλέου, ἔταυ τοῖσδε. ἐπειτα τ' νεκρῶν ἰσθῆσθαι, εἴτε δὴ κατὰ σφ' Αἰγυπτίοι, εἴτε ἄλλως κως, γυψῶντες ἀπὸ τῶν αὐτῶν, γραφῆναι χροσμέοισι, ἔξομοῖοντες δ' εἰ *40*
 108 *ἔξ αὐτῶν* ἔσονται μακροτάτην αἰὴν Πέρσης ζῆει. *Ἐ* δὲ, σιτέεται μὲν *Ἔ* ἀρτον εἶπον, Ἐξηγεσάμενοι τῶν πυράων *10* πῶν φύσιν ὀγδώκοντα δ' ἔτεα ζῆος πλήρωμα αἰδρι μακροτάτην ἀσχεῖσθαι. πρὸς ταῦτα ὁ Αἰθίοψ ἔφη, οὐδὲν θαυμάζειν εἰ σιτέονται κόπρον, ἔτεα ὀλίγα ζῆοισι. ὁ δὲ γὰρ αὐτῶν αὐτὰ διδάσκει ζῆειν σφέας, εἰ μὴ τὰ πόματι ἀπέφυρον. φράζων τοῖσι ἰχθυοφάγοισι *Ἔ* οἶνον. τῶν γὰρ ἐαυτοῖς ὑπὸ Περσῶν ἐσθῆσθαι. Ἀντιεξηγεσάμενον δ' *Ἔ* βασιλέα τῶν ἰχθυοφάγων τῆς ζῆος καὶ ἀφίτης πέρι, ἔτεα μὲν ἐς εἴκοσι ἔτεα τὸν τῶν πολλοῖς αὐτέων ἀπικνέεται, ὑπερβαλλέειν δέ τινας ἔταυτα. σίτησιν *20*
 ἢ εἰ κρέα τε ἐσθῆται, καὶ πόμα, γάλα. θαύματα δ' ποιησάμενοι τῶν κατὰ σκόπων πρὸς τῶν ἔτεων, ὅτι κρήνῃ σφι ἠγήσασθαι, ἀπὸ ἧς λουόμενοι, λιπαρώτεροι ἐγίνοντο, κατὰ σφ' εἰελάξαι εἶπ' ὅτι δ' ἀπὸ αὐτῆς ὡσεὶ ἴων. ἀσθενέες δ' ὁ ὕδωρ τῆς κρήνης ταύτης ἔταυ δὴ ἡ ἐλέγησιν *Ἔ* *Ἐ* κατὰ σκόποι, ὥστε μηδὲν οἶον τε *Ἔ* ἀπὸ αὐτῆς ὅτι πλέειν, μήτε ξύλον, μήτε τῶν ὄξυλου ὅτι ἐλάφροτέρα. ἄλλα πρῶτα σφραγιδῶν ἐσβύσων. ὁ δ' ὕδωρ τῶν, εἰ σφί ὅτι ἀληθῶς οἶον ἡ λέγεται, ἀπὸ τῶν ἀνέειν τῶν τῶν ἀπὸ τῶν χροσάμενοι μακροβίοι. ἀπὸ τῆς κρήνης δ' ἀπαλασσομένων, ἀγαθῶν σφέας ἐς δεσμοτήριον ἀνδρῶν, ἐνταῦθα πρῶτα ἐπιπέσει χρυσῆσι δεδέεται. εἰ δὲ ἐν τῶν τοῖσι τοῖσι Αἰθίοψι πρῶτων ὁ χαλκὸς σπανιώτατον ἔτι μωτάτων. τῶν ἔτεων δ' ἢ ὁ δεσμοτήριον, ἐξ ἧς ἔταυ καὶ πῶν τῶν Ἡλίου λεγομένων τρέπεται. Μετὰ δ' ταύτων, τελευταίας ἐξ ἧς ἔταυ τῶν σφραγιδῶν αὐτέων, ἀλέγησθαι σφραγιδῶν ἔταυ ἐλέου, ἔταυ τοῖσδε. ἐπειτα τ' νεκρῶν ἰσθῆσθαι, εἴτε δὴ κατὰ σφ' Αἰγυπτίοι, εἴτε ἄλλως κως, γυψῶντες ἀπὸ τῶν αὐτῶν, γραφῆναι χροσμέοισι, ἔξομοῖοντες δ' εἰ *40*

ornatum eius rei exponantibus Ichthyophagis, risit, atque existimans vincula esse, inquit robustiora apud se vincula esse. Tertio sciscitatus de unguento, quum illi de confectura unguendique ratione dixissent, idem dixit quod de vestimento. Vbi ad vinum pervenit, eiusque conficiendi rationem audivit, maiorem in modum delectatus potu, percontatus est quibusnam rebus vesceretur rex, & quod longissimum tempus a viro Persa viveretur. Isti dixerunt vesci regem pane, (exposita tritici natura) perfectissimumque diu vivendi spatium homini Persae proponi octoginta annos: Ad haec Aethiops, Nihil se mirari inquit si stercore vescerent, paucis viverent annis. nam ne tot quidem annis victuros nisi hoc potui acceptum referrent. affirmantibus Ichthyophagis ita esse de vino. (hoc enim ipsos Persis subdidisse.) Interrogatus vicissim rex ab Ichthyophagis de vita & victu, plerumque e suis ait ad centum viginti annos pervenire, nonnullos etiam hos transcendere: dixit cibum eis esse carnem costam: & potum, lac. Et quum exploratores de numero annorum mirarentur, ad fontem quendam eos deduxit, in quo loti efficiuntur perinde atque oleo innuncti, violam olentes. Eam aquam aciebant exploratores adeo in invalidam ut in ea nihil innatare posset, ne lignum quidem, & quae levia sunt ligno: sed omnia pessum ire in profundum. Haec aqua si vere apud illos est qualis commemoratur, ideo mactobii, id est longaeui, existunt, quod ea semper utuntur. Deinde a fonte rex istos ad carcerem deduxit, ubi viri omnes aureis vinculis erant alligati. est enim apud hos Aethiopes omnium rarissimum ac pretiosissimum as. Inspecto carcere, exploratores inspexerunt & mensam quae dicitur solis. Post hanc ad extremum inspexere eorum sepulcra quae dicuntur e vitro esse constructa, hunc in modum: Posteaquam mortuum siue Aegyptiorum siue aliorum more atefecerunt, totum gypso inducunt, picturaque exornantes representant quoad fieri potest effigiem eius: deinde cippum ei cauum e vitro, quod apud illos multum est & facile effoditur, circumdant: in cuius medio mortuus interlucet, nihil neque odoris ingrati, neque sceditaris vllius exhibens, sed

1 Id est, ad sermonem de vino. 2 Legit αἰφρον, ex qua lectione videtur hic sensus elici posse, Nisi potu illo vires refocillarent: Ichthyophagis vinum inuenens. in hoc enim se a Persis vinci. Quum autem vicissim regem interrogarent Ichthyophagi de vita etc. At legendo αἰφρον, perinde fuerit ac si Gallice diceret, s'ils ne devoyent leur viande d'un tel breuvage.

omnia

omnia ipsi
 Hunc cippum
 qui, intra
 res ei omni
 que anno ex
 bem statum
 res inspec
 renuncialle
 percitus adu
 peditionem
 paratu indic
 ne mta qu
 ter expedie
 nec mentis
 phagos au
 peditatu, C
 re imperati
 delegit de
 ter millia,
 nios diripe
 incendere
 aduersus A
 tequam qu
 cissent, e
 meatus om
 fecit: mox
 fecerunt.
 byles si res
 citum, in
 cato, vit
 nihil pen
 terius. M
 ra sumeren
 etant: at
 nonnulli
 nam forti
 que come
 tes, verit
 nem, inter
 peditione
 venit, mu
 quum e
 phin, Gra
 uigarent.
 sus Aeth
 tem quae
 rant, e Th
 sequebant
 ad urbem
 colunt Sam
 chtionia est
 nas itinere
 gio vocatur
 sos, id est, b
 cum dicitur
 inceps qui
 Ammonio

omnia ipsi illi mortuo similia habens. Hunc cippum qui maxime sunt propinqui, intra ædes annum tenent, offerentes ei omnium rerum primitias, hostiasque: anno exacto efferunt, circaque urbem statuunt. Omnibus exploratores inspectis reuersi sunt. Qui quum ista renunciasent Cambysi, continuo irapercitus aduersus Æthiopes exiit in expeditionem, neque rei frumentariæ apparatus indicto, neque secum ipso ratione inita quod in extrema terrarum faceret expeditionem: sed veluti vefanus, nec mentis compos, simulatq; Ichthyophagos audit, profectus est cum omni peditatu, Græcis qui aderant illi, manere imperatis. Vbi ad Thebas est ventum, delegit de exercitu quinquaginta circiter millia, quibus præcepit vt Ammonios diriperent, deinde oraculum Iouis incenderent: ipse cum reliquis copiis aduersus Æthiopes contendit. Sed antequam quintam itineris partem confecissent, exercitum eius protinus commeatu omnis quem secum habebat, defecit: mox & iumenta ad vescendum defecerunt. Quibus rebus cognitis Cambyses si resipuisset ac retrodixisset exercitum, in eo quod prius admiserat peccato, vir sapiens extitisset: nunc autem nihil pensi habens, assidue processit vterius. Milites, quamdiu quod de terra sumerent habuerunt, herbis victitauerunt: at vbi ad sabulum peruenerunt, ibi nonnulli diram rem perpetraverunt. nam sortiti ex seipsis decimum quemque comederunt. Id audiens Cambyses, veritus suorum mutuam depastionem, intermissa aduersus Æthiopes expeditione, retro rediit, Thebasque peruenit, multis de exercitu amissis. Et quum è Thebis descendisset Memphin, Græcos missos fecit, vt illinc enauigarent. Et exercitus quidem aduersus Æthiopes ita se gessit. ¶ Copiæ autem quæ aduersus Ammonios missæ erant, è Thebis mouentes, itineris duces sequebantur: 2 ac nisi sunt vsquedum ad urbem Oasin peruenerunt, quam incolunt Samii ii qui feruntur è tribu Æschrionia esse, septem dierum per arenas itinere distantem Thebis: quæ regio vocatur lingua Græca μακάρων νῆσος, id est, beatorum insula. in hunc locum dicitur peruenisse exercitus. Deinceps quid de eo actum sit, præter Ammonios & eos qui ab his audierunt,

ἔχει πάντα φανερά ὁμοίως αὐτῶν τῶν νέκυν. ἐνιαυτὸν μὲν δὴ ἔρχονται τὴν γῆν ἐν τοῖσι οἰκίοισι ὁ μάλιστα πρῶτον, πάντων ἀπαρχόμενοι, καὶ θεσίας ὁ πρῶτος ἔρχεται. μετὰ δὲ ταῦτα ἐκκαμίσαντες, ἔρχονται εἰς τὴν πόλιν. Θεσσαῖοι δὲ τὰ πάντα ὁκατασκοποῦν, ἀπαλλάσσοντ' ὀπίσω ἀπαρχείλων τῶν δὲ ταῦτα τούτων, αὐτίκα ὁ Καμβύσης ὄργη ποιησάμενος, ἐστρατεύετο ἐπὶ τοῖς Αἰθίοπας: οὐτε ἀφροκιδίου οἴτου ὁδομήτωρ ὁ Ἰσχυροφάγος, οὐτε λόγγον ἐαυτῶν δοῖς ὅτι ἐς τὰ ἔργα τῆς ἐμελλεστρατεύεσθαι. οἶα δὲ ἐμμανὴς τε ὦν καὶ οὐ φρενήρης, ὡς ἤκουε τὴν ἰχθυοφάγον, ἐστρατεύετο. Ἑλλήνων μὲν τῶν παρόντων αὐτῶν ἄλλας ἑπομένους, ὁ δὲ περὶ τὸν πάντα ἅμα ἀρχόμενος. ἐπί τε ὁ στρατηγόμνος ἐγγύεον ἐν Θήβησι, ἀπέκρινε τῶν στρατῶν πέντε μυριάδας. Ἐτῶσι μὲν ἐτετέλετο Ἀμμωνίους δὲ δυνδραποδιστῶν, ὁ χρηστῆριον ὁ τῶ Διὸς ἐμπαῖσαι αὐτὸς ὁ λοιπὸν ἄγων στρατὸν, ἦε ἐπὶ τῶν Αἰθίοπας. ὅτιν δὲ τῆς ὁδοῦ τὸ πέμπτου μέρους διεληλυθέναι τὴν στρατιάν, αὐτίκα πάντα ἀλλεῖς τὰ εἶχον σιτίων ἐχομῶρα, ἐπελελοίπεε. μετὰ δὲ τὰ σιτία, καὶ τὰ ἑποζύγια ἐπέλιπε καταδιόμῶρα. εἰ μὲν νῦν μαθὼν ταῦτα ὁ Καμβύσης ἐγνωσιν ἄγε, καὶ ἀπῆγε ὀπίσω τὸν στρατὸν ἐπὶ τῆς δεξιῆς ἡγομένη ἀμαρτάδι, ὡς αὐτὸς ἀνὴρ νῦν ὁ δὲ ἐνα λόγγον ποιησάμενος, ἦε αἰεὶ ἐς τὸ πρῶτον. ὁ δὲ στρατιώται ἕως μὲν ἔειχον ἐκ τῆς γῆς λαμβάνειν, ποιησάμενοι δὲ ζῶν. ἐπεὶ δὲ ἐς τὴν Ἰάμμον ἀπῆκοντο, δεινὸν ἔργον αὐτῶν ἕως ἔργα ἄνθρω. ἐκ δεκάδος γὰρ ἕνα σφέων αὐτῶν ἀποκλήρωσαντες, κατέφαρον. πυθόμενος δὲ ταῦτα ὁ Καμβύσης, δέισας τὴν ἀλληλοφάγιον, ἀπέστειλε τὸν Αἰθίοπας σόλον, ὁπίσω ἐπορεύετο. καὶ ἀπῆκοντα ἐταίρους Θήβας, πολλοὺς ἀπολέσας τῶν στρατῶν. ἐκ Θηβῶν δὲ ἐπορεύοντο ἔρχοντες ἀγωγαί. καὶ καταστάς ἐς Μέρφιν, τῶν Ἑλλήνων ἀπῆκε ἀποπλέειν. ὁ μὲν ἐπὶ Αἰθίοπας σόλος οὕτω ἐορῆξε. Οἱ δὲ αὐτῶν ἐπὶ Ἀμμωνίους ἀποστέλλοντες ἐστρατεύεσθαι, ἐπειτε ὀρμηθέντες ἐκ τῶν Θηβῶν, ἐπορεύοντο ἔρχοντες ἀγωγαί, ἀπῆκοντο μὲν φημερῶν εἰς ἑστὴς Ὀάσιν πόλιν, τὴν ἔρχονται μὲν Σάμιοι τῆς Αἰσχυρώνης φυλῆς λεγόμενοι εἶς ἀπῆκοντα ὅτι ἀνῆκε τῶν ὁδῶν ἀπὸ Θηβῶν ἀπὸ Ἰάμμου. οὐνομάζεται δὲ ὁ χώρος τῶν κατὰ Ἑλλήνων γλασταν, Μακάρων νῆσος. ἐς μὲν δὴ τῶν ἡμερῶν χῶρον λέγεται ἀπῆκοντα τὸν στρατὸν. ὁ δὲ ἐπῆκοντα δὲ, ὁ μὲν αὐτῶν Ἀμμωνίους, καὶ τῶν αὐτῶν ἀκούσαντες,

XVI

109

1 Thebis autem iter faciebant, itineris duces habentes, & quum descendisset. 2 Ac peruénisse quidem eos usque ad urbem Oasin constat, quam incolunt &c.

ἄλλοι δὲ ἐγγεῖς ὁδὸν ἐξήρσι εἰπεῖν περὶ αὐτῶν. ὅ-
 τε γὰρ ἔστ' ἄμμανίους ἀπικόντο, οὔτε ὀπίσω ἐ-
 νόησαν. λέγεται δὲ ἕξ τῶν αὐτῶν Ἀμμο-
 νίων. ὅτι ἐκ τῆς Ὀάσιος ταύτης ἰέναι διὰ τῆς
 ψάμμου ἐπὶ σφέας, ἡρέσθη τε αὐτῶν μετὰ τὸν
 μάλισα αὐτῶν τε ἔξ τῆς Ὀάσιος. ἀρίστον δὲ αἰρε-
 ομήσοι αὐτοῖσι, ἐπιπνύσασθαι νότον μέγαν τε καὶ ἕξαι-
 σιον. φορέοντα δὲ ἦνας τῆς ψάμμου καταχῶσαι
 σφέας, ἔξ πω τοιοῦτο ἀφανισθῆναι. Ἀμμωνί-
 οι μὲν οὖτω λέγουσι ἡρέσθαι περὶ τῆς στρατῆρος ταύ-
 της. Ἀπὸ γὰρ οὗτο δὲ Καμβύσεω ἐς Μέμφιν, ἐ-
 φάνη Αἰγυπτιοῖσι ὁ Ἄπις, ὃν Ἑλλήνες Ἐπαφον
 καλεῖσσι. ἐπιφανέος δὲ τῆς ἡροδότου, αὐτῆς ὁ
 Αἰγυπτιοῖσι εἶματα ἐφόρεον ταύτα καλίστα, καὶ ἦσαν ἐν
 θαλίῃσι. ἰδὼν δὲ ταύτα τῶν Αἰγυπτιῶν ποιηῶντας
 ὁ Καμβύσης, πάγχυ σφέας καταδόξας, ἐωυτῶν κα-
 κῶς ὠρῆσαντες, χαρμόσιμα ταύτα ποιεῖν, ἐκά-
 λεσε τοὺς ἐπιπνύσασθαι τῆς Μέμφιος. ἀπικόντες δὲ
 ἐς ὅτιν εἶρετο ὅτι πᾶσι μὲν ἔοντος αὐτῶν ἐν Μέμ-
 φιν, ἐποίησε τοιοῦτον ὁδὸν Αἰγυπτιοῖσι, ὅτε δὲ, ἐπεὶ
 αὐτῶν παρέη τὸ στρατῆρος πληθύνειν ἀποβαλῶν. ὁ
 δὲ ἐφραζον ὡς σφίσι θεὸς παρέη φανείς, διὰ τὸ
 πολλὰ ἐωθῶν ἐπιφανεῖσθαι. ἔως ἔπειτα φανῆ,
 ὅτε πάντες ὁ Αἰγυπτιοῖσι κεχαρηκότες ὄραζον.
 ταύτα ἀκούσας ὁ Καμβύσης, ἐφη ψυδραδαί σφεί-
 ας, καὶ ὡς ψυδομήρους, θανάτω ἐζήμια. Ἀπο-
 κτείνας δὲ τούτους, δούτεσθαι τῶν ἰρέων ἐκάλεσε ἐς ὅ-
 ψιν. λεγόντων δὲ καὶ ταύτα τῶν ἰρέων, ὃ λήσειν ἐφη
 αὐτῶν εἰθεὸς ἡς χροῆθης ἀπὸ γὰρ οὗτο εἶναι Αἰγυπτι-
 οῖσι. τοσαῦτα δὲ εἶπας, ἐπάγειν ἐκέλευε ὁ Ἄπιν
 τῶν ἰρέων. ὁ μὲν δὲ μετῆεν ἄγοντες. ὁ δὲ Ἄπις
 οὐδὲ ἔπαφος, γίνεται μῆκος ἐκ βοῶς ἢ ἡς οὐκ ἐ-
 ἴσθητε γίνεταί τις γαστέρα ἄλλον βάλλεσθαι γόνον.
 Αἰγυπτιοῖσι δὲ λέγουσι σέλας ἐπὶ τῶν βοῶν ἐκ τῶν οὐ-
 ρανῶν καλεῖσθαι, καὶ μιν ἐκ τούτου ἵκταιν ὁ Ἄπιν.
 ἐξ δὲ ὁ μῆκος οὗτο ὁ Ἄπις καλεόμενος σημή-
 ἰα ταύτα δὲ ἔων μέγας, ὅτι μὲν τῶν μετῶν ὁ λυ-
 κὸν τετραγώνον φορέει. ὅτι δὲ τῶν νότου, ἀετῶν εἰ-
 κασμῶν ἐν δὲ τῆ οὐρῇ, τὰς τεύχας διπλᾶς. ὅτι
 δὲ τῆ γλώσση, καὶ τῶν. Ὡς δὲ ἦγαν ὁ Ἄ-
 πιν οἱ ἰρέες, ὁ Καμβύσης, οἷα ἔων ἑταμαρῶτερος,
 ἀπασάμμος ὁ ἐγγχεῖσθαι, ἡλῶν τῶν τῶν γαστέ-
 ρα ὁ Ἄπιος, παῖς ὁ μῆρον. γαστῆρας δὲ εἶπε πᾶσι
 τοῖς ἰρέας, Ὡς καὶ κεφαλαί, τοιοῦτοι θεοὶ γίνονται
 ἐναυμοὶ τε ἔξ ἑταμάδες, καὶ ἐπαίοντες σιδηρέων;

nulli alij habent quicquam dicere. Nam
 neque ad Ammonios pervenerunt, ne-
 que retro reuenterunt. Ab ipsis autem
 Ammoniiis demum fertur, quum illi ex
 vrbe Oasi per arenam iter facerent, iam-
 que medio fere spatio inter Oasin &
 Ammonios pranderent, ingruisse ma-
 gnum ac validum austrum, & ingestis
 arenæ cumulis eos obruisse, atque hunc
 in modum illos è conspectu sublato. ita
 actum esse de hoc exercitu Ammoni-
 nii memorant. ¶ Cambyse autem
 Memphin regresso, Apis (quem Græci
 vocant Ἐπαφον) apparuit Ægyptii, quum
 Apis extitisset, vestimenta quam pul-
 cherrima ferebant, & celebrando fe-
 sto operam dabant. Id tunc facientes
 Ægyptios Cambyse intuens, ratul-
 que ob res à se male gestas prorsus illos
 esse in his gaudiis: præpositos accersit
 Memphis, quos, vbi præsto fuerunt,
 interrogabat quid ita, quum antea se
 apud Memphin agente, nunquam ali-
 quid tale fecissent, nunc id facerent,
 posteaquam ipse rediisset parte copia-
 rum amissa. Illi dicere, dum illis deus
 appareret (longo autem temporis in-
 teruallo apparere solitum) tunc omnes
 Ægyptios solennem celebrare letitiam.
 Hæc vbi audit Cambyse, mentiri eos
 respondit, ac tanquam mentientes mor-
 te multauit. His interemptis, iussit
 sacerdotes in conspectum venire.
 quibus eadem referentibus, dixit, Si-
 quis deus mansuetus ad Ægyptios ve-
 niret, fore vt se non lateret. Hæc
 tunc loquutus iussit sacerdotes adduce-
 re Apin. illi ad eum adducendum per-
 rexerunt. Est autem hic Apis, idemque
 Epaphus, è vacca genitus quæ nullum
 dum alium potest concipere fetum:
 quam Ægyptii aiunt fulgure idtam
 concipere ex eo Apin. Habet autem
 hic vitulus qui appellatur Apis, hæc
 signa: 1. Toto corpore est niger, in fron-
 te habens candorem figuræ quadratæ:
 in tergo effigiem aquilæ, 4. cantharum
 in palato, duplices in cauda pilos. Po-
 steaquam Apin sacerdotes adduxere,
 Cambyse veluti vecordior, educto
 mucrone quum vellet ferire ventrem,
 femur percussit, cachinnansque ad sa-
 cerdotes inquit, O capita nequam, hu-
 iuscemodi dii existunt, sanguine atque
 carne præditi, & ferrum sentientes?

1 Vel. Valde, aut omnino, hoc eorum factum improbens, quod in eius rebus aduersis ita se exhilararent, Memphidis præfe-
 ctos accersit: quos, vbi in conspectum prodierunt, interrogauit cur antea, quum hoc. 2 Nec plura loquutus 3 Non miles, sed
 miles, (id est, magnus) habent nostra exempl. Magis tamen placet illud quam hoc: vt dicat Herodotus, eum, quum sit aliqui niger, habere
 candorem sig. quadr. Valla autem de suo addidit illa, Toto corpore 4 In lingua scarabæum.

dignus

dignus nimirum
 certe ludibri
 loquutus im
 nus erat, vi
 caderent: co
 quemque fer
 caderent. I
 res multat
 plo iacens ex
 tinctum tum
 Cambyse.
 prii aiunt) co
 quum ne co
 set, exorsus
 in Smerdin
 fratrem, qu
 Persas, lior
 le Persarum
 gi ab Æthiop
 gitos trahere
 his poterat. S
 ato, hanc vid
 sionem: Nun
 niens, ei nun
 in regio seder
 gere vertice.
 tuens, ne si
 tur imperium
 lum interim
 omnibus P
 Hic vbi Su
 candum cur
 eum eduxit
 quunt, qu
 xisset, ibi et
 dem initium
 se ferunt: se
 ris necation
 quata: qua
 foror, atque
 modum acc
 te hac Persa
 accipere n
 Cambyse v
 cupidusque
 rem, 3 quum
 boraret effi
 iudices nom
 ti è Persis v
 si delicti alio
 sti apud Pers
 trarium sunt
 mnia referunt
 contatur, t

dignus nimirum Aegyptiis hic deus. nos certe ludibrio habuisse non iuuabit. Hæc loquutus imperavit iis quorum hoc munus erat, ut sacerdotes quidem flagris caderent: ceteros autem Aegyptios ut quemque fetiantem adipiscerentur, occiderent. Ita festum solutum est, sacerdotes mulctati: Apis sauciatus femur, in templo iacens extabuit: quem è vulnere extinctum tumultuauere sacerdotes clam Cambyse. ¶ Ob hoc scelus, (ut Aegyptii aiunt) continuo Cambyse infaniit: quum ne compos mentis quidem fuisset, exorsus primum perpetrare facinus in Smerdin, ex eisdem sibi parentibus fratrem, quem ex Aegypto remiserat in Persas, liuore commotus quod solus ille Persarum arcum quem Ichthyophagi ab Æthiopo attulerant, ad duos digitos traheret: quod nemo alius è Persis poterat. Smerdi in Persidem profecto, hanc vidit in somnis Cambyse visionem: Nuncius quidam è Persis veniens, ei nunciare est visus, Smerdin in regio sedentem folio cælum contingere vertice. Ob id Cambyse sibi metuens, ne se necato à fratre occuparetur imperium, mittit in Persas ad illum interimendum Prexaspem, sibi ex omnibus Persis virum fidelissimum. Hic vbi Susa conscendit, Smerdin necandum curauit, (ut quidam aiunt) quum eum eduxisset venatum: quidam inquit, quum ad mare rubrum produxisset, ibi eum demersisse. Et hoc quidem initium scelerum Cambyse extitisse ferunt: secundum autem scelus, sororis necationem, in Aegyptum eum sequuta: quæ ex eisdem parentibus erat soror, atque eadem vxor: quam hunc in modum acceperat vxorem. Quum antehac Persæ sorores in matrimonium accipere nequaquam consueuissent, Cambyse vnus sororum amore captus, cupidusque deinde ducendi illam vxorem, quum propter rei insolentiam laboraret efficere, accersit eos qui regii iudices nominantur. Fiunt autem delicti è Persis viri, suntque perpetui, nisi delicti alicuius comperti fuerint. Isti apud Persas ius dicunt, & legum patriarum sunt interpretes, & ad eos omnia referuntur. Hos Cambyse percontatur, num qua lex sit quæ finat

αἴσιος μὲν γε Αἰγυπτίων ὅτι ὁ θεός. ἀτάρτοι οὐ
 μεις γε οὐ χαίροντες, γέλωτα ἐμὲ γήσοσθε. αὐτὰρ
 εἰπάς, ἐνετείλατο τοῖσι ταῦτα φησασσι, τοῖς μὲν ἱ-
 ρέας ἀπομαστῖγῶσαι, Αἰγυπτίων δὲ τῶν ἄλλων
 αὐτὰ λάβοι ὀρτάζοντα κτείνειν. ὀρτὴ μὲν διελέλυτο
 Αἰγυπτίοισι. Ἐδὲ ἱρέες ἐδικαμειῶν. ὁ δὲ Ἀπίς
 πεπληγμένος μὲν, ἐφθιγε ἐν τῷ ἱρῷ καὶ
 κείμηνος. καὶ μὲν, τελευτήσαντα ἐκ τῆς πρώτης
 ἡμέρας, ἔθαψαν ἱερεῖς λαοφθόρη Καμβύσειω. Καμ-
 βύσης δὲ (ὡς λέγουσι Αἰγύπτιοι) ἀφ' ἧς τῆς ὀ-
 διχημα αὐτίκα ἐμαίη, ἐὼν ὅσδε πρῶτον φρένη-
 ρης. καὶ πρῶτα μὲν τῶν κακῶν ἐξεργάσατο ἁ-
 δελφεὸν Σμέρδιν, ἐὼντα πατρὸς καὶ μητρὸς τῆς αὐ-
 τῆς. Ἦν ἀπέπεμψε ἐς Πέρσας φθόνῳ δὲ Αἰγύ-
 πτιος, ὅτι ἔχον μοιῶσι Περσέων ὅσον τε ὅτι δύο δα-
 κτύλοισι εἴρυσσε, ὃ πρὸ τῆς Αἰθιοπίας ἰσχυροῦς
 ἔχμεν. ἀπομαστῖγῶν ὡν ἐς Πέρσας τῆς Σμέρδινος,
 ἔθιν εἶδε ὁ Καμβύσης ἐν τῷ ὑπνῷ τοῖνδε: ἔδδξε
 οἱ ἀγγελὸν ἐλθόντα ἐκ Περσέων ἀγγέλλειν ὡς ἐν τῷ
 θρόνῳ τῆς βασιλείᾳ ἰζομένης Σμέρδιν, τῆ κεφαλῇ
 τῆ οὐρανοῦ φαύσειε. πρῶτον αὐτῶν, δεικνύσας
 εἰ ἐὼν τῆ μή μιν ἀποκτείναις ὁ ἀδελφεὸς ἄρξῃ,
 πέμπει Πρηξάσπεια ἐς Πέρσας (ὅς ἦν ἀνὴρ Περ-
 σέων πιστότατος) ἀποκτενεῖντά μιν. ὁ δὲ, ἀναβὰς
 ἐς Σοῦσα, ἀπέκτεινε Σμέρδιν. Ἐμὲν λέγουσι, ἐπὶ
 ἀγρῶν ἐξαγαγόντα. Ἐδὲ, ἐς τὴν Ἐρυθρὴν θά-
 λασαν πρῶτα ἀγαγόντα, κατὰ ποντώσας. Πρῶ-
 τον μὲν δὴ λέγουσι Καμβύση τῶν κακῶν ἀρξῆσαι
 τῶν. δὲ πρῶτα δὲ, ἐξεργάσατο τὴν ἀδελφεήν, ἔ-
 πιπασσάμεν Ἐδὲ Αἰγύπτιον, τῆ καὶ σιωοικέε. καὶ
 ἦν ἁπλοῦς ἀμφοτέρων ἀδελφεῆ. ἐγχευε δὲ αὐτὴν ὡ-
 δε (οὐδαμῶς γὰρ ἐώησαν πρῶτον τῆσι ἀδελ-
 φῆσι σιωοικέειν Ἐδὲ Πέρσας) ἠράσθη μίης τῶν ἀδελ-
 φῶν Καμβύσης καὶ ἐπειτα βουλόμηνος αὐτὴν γῆ-
 μίας, ὅτι οὐκ ἐώησεν ἐπενόεε ποιήσειν, εἴρετο καλέ-
 σασ τοῖς βασιλῆσι δικασαί, εἴ τις ὅτι κελθῶν νό-
 μος βουλόμηνος ἀδελφεῆ σιωοικέειν. Ἐδὲ βα-
 σιλῆσι δικασαί, κεκεμῆνοι ἄνδρες γίνονται Περσέ-
 ων, ἐς οὐ ἀποθαίωσι, ἦν σφι μὴ παρβυρεθῆ ἢ ἀδι-
 κῶν μέγρι τούτων. οὗτοι δὲ τοῖσι δικασαί δικάζουσι
 καὶ ἐξηγηταὶ τῶν πατρίων θεσμῶν γίνονται, καὶ πρῶτοι
 ἐς τούτοις ἀνακίεσται. εἰρομένην ὡν τῆ Καμβύσειω,
 volentem cum sorore contrahere matrimonium.

xxx

xxi

ii

iii

1 Quum ne prius quidem compos mentis fuisset. Quæ verba non iam sunt Aegyptiorum, sed ipsius auctoris. q. d. Dicunt illum Aegyptij hinc furorē correptum. atqui ne antea quidem mentis compos erat, exorsus etc. 2 ὅσον ὅτι δύο δακτύλους, quod Gallica dicitur, A deux doigts pres. Pro Traheret autem, vertendum potius Adduceret, aut Tenderet, siue Intenderet. hac enim de arcu potius dicitur, ut et ipse Herodotus in sequentibus dicit διακίβην τὸ τόξον. 3 Quum rem nouam facere in animo haberet. 4 Donec moriantur.

dignus

ὡς ἐκείνου ἀπὸ οὗτοι καὶ δίκαια καὶ ἀσφα-
 λέα· φάρμοι, νόμον σθένενα ἔθελον κινῆσαι κελύ-
 ει ἀδελφεῖ σιωπικεῖν ἀδελφεόν· ἄλλον μὲν τοὶ
 ἔθελον κινῆσαι νόμον, τῷ βασιλεύοντι Περσέων ἔξει-
 ναί ποίεειν· ἄλλο δὲ βούληται. οὕτω οὐτε ἄλλο νόμον ἔ-
 λυσαν, δείσαντες Καμβύση· ἵνα τε μὴ αὐτὸν ἀπο-
 λωνται ἄλλο νόμον ἀεικέλλοντες, παρεξέδωκεν ἄλ-
 λον νόμον σύμμαχον τῷ γέροντι γαμέειν ἀδελφε-
 ας. ὅτε μὲν δὴ ὁ Καμβύσης ἐγήμε τὴν ἐρωμέ-
 νην. μὲν μὲν οὐ πολλὸν χρόνον ἔχε ἄλλω I O
 ἀδελφεῷ. οὕτως δὲ τῶν νεωτέρων ὅτι αὐτο-
 μὲν ἔτι Αἴγυπτον κτείνει. Ἀμφὶ δὲ τῷ
 θανάτῳ αὐτῆς διζῶς (ὡς περὶ Σμέρδιος) ἐκ-
 φέρεται λόγος. Ἕλληες μὲν γὰρ λέγουσι Καμ-
 βύση συμβαλέειν σκύμνον λέοντος σκύλακι κωός·
 θεωρεῖν δὲ καὶ τὴν γυναῖκα αὐτῆς. νικαμῆρου δὲ
 τῷ σκύλακος, ἀδελφεὸν αὐτῆς ἄλλον σκύλακα, ἀ-
 πορρήξαντα ἄλλο δὲ σκύμνον, ὡς ἀφῆκεται· δύο δὲ
 ἀφῆκεται οὕτω δὴ τοῖς σκύλακος ὅτι κρατῆσαι τῷ
 σκύμνον. καὶ ἄλλο μὲν Καμβύση ἠδέσθαι γαμέ-
 νον· τὴν δὲ, παρημέλει, δακρύειν. Καμβύση δὲ
 μαθόντα τῶν ἐπιπέσθαι διότι δακρυοῖ· τὴν δὲ εἶ-
 πειν, ὡς ἰδοῦσα τὸν σκύλακα τῷ ἀδελφεῷ ἡμωρή-
 σαντα, δακρύσειε, μνηστῆσά τε Σμέρδιος, καὶ μα-
 θούσα ὡς κείνη οὐκ εἶπεν ἡμωρήσων. Ἕλληες μὲν
 δὲ λέγουσι τῶν ἐπιπέσθαι αὐτῆς ἀπὸ τῆς ἡμωρή-
 σων. Αἴγυπτιοι δὲ, ὡς τραπέζῃ πε-
 κτημένων, λαβούσαν θρίδακα τὴν γυναῖκα πε-
 ειλίλα· καὶ ἐπὶ κείνῃ τῶν ἀνδρῶν, κότερα πε-
 ειτελίλα ἢ θρίδαξ, ἢ δασεία, εἶπεν ἀμείνων. καὶ
 τῶν φανῶν, δασεία. τὴν δὲ εἶπεν, ταύτην μὲν δὴ
 κότε σὺ τὴν θρίδακα ἐμιμήσαιο, τὸν Κύρου οἶκον
 ἀποφιλῶσας. τὸν δὲ, θυμωθέντα, ἐμπηδῆσαι αὐ-
 τῆ ἐχούση ἐν γαστρί. καὶ μιν ἐκτεσθῆσαν ἀπο-
 θανεῖν. Ταῦτα μὲν ἐς τοὺς οἰκίους ὁ Καμβύσης
 ἔξεμαίνῃ, εἴτε δὲ λέγει τὸν Ἀπίν, εἴτε καὶ ἄλλως, οἶα
 πολλὰ ἔωτε ἀνδρῶν κακὰ καταλαμβάνειν. καὶ
 γὰρ ἵνα ἐκ γυναικῶν νοσοῦν μεγάλῃ λέγεται ἔχειν
 ὁ Καμβύσης, τὴν ἰρίων ὀνομαζομένων. οὐκ οὐκ
 τοῖς ἀεικέσιν σθένε ἦν, τῷ σώματος νοσοῦν μεγάλῃ
 νοσέοντος, μηδὲ τὰς φρένας, ὑγιάειν. Ταῦτα δὲ
 ἐς τοὺς ἄλλους Πέρσας ἔξεμαίνῃ. λέγεται γὰρ
 εἶπεν αὐτὸν περὶ Πηξάσπεια, τὸν ἐπίμα τε
 μάρισα, καὶ τὰς ἀγγελίας ἐφόρεε οὗτος. ὅ-
 τε οὐκ οὐκ οἶνοχος ἦν τῷ Καμβύση ἡμῶν

Iudices & iuste & ingenue responden-
 tes, negant ullam se inuenire legem quæ
 finat fratri nubere sororem: quandam
 tamen inuenire legem, qua liceat regi
 Persarum facere quicquid libeat. Ita ne-
 que legem abrogarunt metu Cambysis:
 & ne legem tuentes ipsi perirent, aliam
 inuenerunt adiutricem eius qui soro-
 rem in matrimonium ducere veller.
 Tunc itaque Cambyses² eam quam dixi
 accepit vxorem, aliquantoque post
 & alteram. Harum iuniorem quæ ipsum
 in Ægyptum comitata est, interemit.
 Cuius mors, quemadmodum illa Smer-
 dis, anceps refertur. nam Græci quidem
 aiunt, dum Cambyses duos catulos, al-
 terum leonis, alterum canis, committit,
 hanc interfuisse spectaculo: & quum à
 leunculo catulus superaretur, alterum
 catulum huius canis fratrem, abrupto
 loro superuenisse: & quum duo essent, i-
 ta superiores leunculo extitisse. Et Cam-
 byse, dum id ternerit, capiente volupta-
 tem, hanc ei assidentem illacrymasset. Ea
 re animaduersa, Cambysen interrogasse
 quidnam lacrymaretur: & mulierem
 dixisse, se viso catulo suppetias fratri
 ferente, ideo flere quod subierit me-
 moria Smerdis, cuius sciret neminem
 fore ultorem. Ob hoc dictum Græci
 illam à Cambyse fuisse interemptam
 memorant: Ægyptii vero ob id quod
 quum ad mensam discumberetur, mu-
 lier lactucam sumpsit, eiusque decer-
 ptis foliis, virum interrogauit vtrum
 discerpta lactuca an densa pulchrior
 foret: quum hic respondisset, Densa:
 Hanc, inquit, lactucam aliquando imi-
 tatus es, qui Cyri domum denudasti. Ibi
 Cambysen indignatione percitum, in-
 filiisse calcibus in prægnantem, eam-
 que abortu edito decessisse. 3 Ita Cam-
 byses in præcipuos domesticorum infan-
 nit, siue id propter Apin, siue aliunde,
 qualia multa in rebus humanis mala
 contingere consueuerunt. Etenim fer-
 tur Cambyses ab ipsis natalibus gran-
 di laborasse morbo, quem quidam sac-
 rum nominant: vt haud ab re fuerit,
 cuius corpus magna ægritudine inua-
 lidum esset, eius ne mentem quidem
 sanam fuisse. 4 Atque in alios quoque
 Persas insanisse, veluti in Prexaspem,
 quem præcipuo honore proferebatur,
 & qui ad eum nuncios perferebat: &
 5 cuius filius Cambysis vina miscebat:

22. 20 21

22. 21 22

22. 22 23

1 Et caute respond. 2 Eam quam diligebat, vel, Amicam illam. 3 Id est, Talia per insaniam fecit præcipuis, etc. 4 Hæc autem aduersus alios Persas insanit. Id est, Per insaniam egit. Fertur enim ad Prexaspem dixisse, quem præcip. 5 Cuius filius à poculis ei erat.

qui honos

qui honos &
 hunc (inquam)
 ses. Quem
 centent. aut
 habent. Et i
 tera quidem
 bus ferunt,
 aut esse.
 pondit. Qu
 ne, inquit, Pe
 desipere, ne
 ergo in eo q
 fuere. Nam
 tererat Crc
 Cambyses q
 ad patrem C
 responderan
 tiorum, qui
 Ægyptiac n
 set. hæc qui
 Crcsus qui a
 dicebatur sen
 quit, Mibi tu
 videris ad q
 enim tibi el
 quit. Hoc au
 Crcsi sente
 rum nunc r
 iratus inqui
 numquid Pe
 centes ipsi
 in vestibulo
 strato idu p
 esse quod p
 constabit p
 intemperan
 tendit arcu
 que cum c
 inspicere idu
 ta esset inue
 cachinnans
 Prexaspes, i
 sanire, sed p
 cito quem n
 iam notis in
 gittas. Prex
 esse velanur
 nientem, p
 quidem arb
 tunc quidem
 die, duodecim
 res, ob null
 cavit, viuos i
 cum faciente
 his verbis ad
 eta noli arati

1 Non legis

2 Non legis

3 Non legis

qui honos & ipse non parvus est: ad hunc (*inquam*) fertur dixisse Cambyfes, Quemnam virum Persæ me esse censent, aut qualem de me sermonem habent? Et iste ei respondisse, Here, cetera quidem omnia in te magnis laudibus ferunt, sed nimis te vino deditum aiunt esse. Hæc Prexaspes de Persis respondit. Quibus ille indignatus, Siccine, inquit, Persæ me aiunt vino deditum desipere, nec mentis esse compotem? ergo in eo quod prius dixerunt, nõ veri fuere. Nam senatum Persarum (cui intererat Cræsus) aliquando interrogarat Cambyfes qualis ipse videretur esse vir ad patrem Cyrum adæquandum. Et illi responderant, eum patre esse præstantiorem, qui & omnia illius haberet, & Ægyptiac maris accessionem adiecisset. hæc quidem Persæ dicebant. Sed Cræsus qui aderat, displicente ei quæ dicebatur sententia, ad Cambysem inquit, Mibi tu quidem Cyro genite, non videris adæquandus esse patri: nondum enim tibi est filius qualem ille te reliquit. Hoc audito Cambyfes delectatus, Cræsi sententiam approbavit. Quorum nunc reminiscens, ad Prexasphem iratus inquit, Intellige nunc ipse per te nunquid Persæ vera dicant, an hæc dicentes ipsi desipiant. Nam si filii tui qui in vestibulo stat, medium cor non frustrato ictu percussero, constabit nihil esse quod Persæ dicunt: sin aberrauero, constabit Persas vera loqui, & me esse intemperantem. Hoc loquutus, intendit arcum, puerumque percussit: atque eum collapsum iussit discindi, & inspicere ictum. quumque in corde sagitta esset inuenta, ob id latabundus atque cachinnans, ad patrem pueri inquit, Prexaspes, facta est tibi fides non me insanire, sed Persas. Verum nunc mihi dicito quemnam ex omnibus hominibus iam notis ita ad destinatum emittere sagittas. Prexaspes hominem aduertens esse vesanum, & in ipsum quoque insanientem, Here, inquit, ego ne deum quidem arbitror tam probe iaculari. Et tunc quidem hoc perpetravit. Altero die, duodecim Persas, primoribus pares, ob nullius momenti causam necavit, viuos in caput defodiens. Hæc eum facientem Cræsus Lydus censuit his verbis admonendum, Rex, cuncta noli ætati atque iræ indulgere: sed

δὲ αὐτὴ οὐ σμικρὴ. εἰπεῖν δὲ λέγεται ταῦτα, Πρῆ-
 ξασπες, κοῖον μὲ τινα νομίζοισι Πέρσαι εἶ; αὐδ' ἔρα;
 ἵνας τε λόγους αὐτῷ ἐμὸ ποιεῖται; ὦ δὲ εἰπεῖν,
 ὦ δέσποτα, τὰ μὲν ἄλλα πρῶτα μεγάλας ἐπα-
 νέει, τῇ δὲ φιλονεικίᾳ σε φασὶ πλέονως παρεσκέ-
 ασαι. ὦ μὲν δὲ λέγειν ταῦτα αὐτῷ Περσέων ὦ
 δὲ, θυμωθέντα, τοῖς δὲ ἀμείβεσθαι, Νῦν ἄρα με
 φασὶ οἶνω παρεσκεῖν, αὐτὰ φρονέειν, καὶ οὐ
 εἶ νοήμονα. οὐδ' ἄρα σφέων ὠρετέροι λόγους
 ἢ σὺν ἀληθείας. ὠρετέρον γὰρ δὴ ἄρα Περσέων ὠ
 σωέδρων ἔοντων, καὶ Κροίσου, εἶρετο Καμβύσης
 κροῖσος δοκέει αἰὲρ εἶ; ὠρετῶ πατέρα τελέσαι
 Κροῖον; ὠ δὲ ἀμείβοντο ὡς εἶη ἀμείνων τῷ πατρὶ.
 τὰ τε γὰρ ἐκείνου πρῶτα ἔχον ἄν, καὶ παρεσε-
 κτεσθαι Αἴγυπτον τε καὶ τὴν θάλασσαν. Πέρσαι
 μὲν ταῦτα ἔλεγον. Κροῖσος δὲ ὠρετῶν τε καὶ οὐκ
 ὠρεσκόμενος τῇ κρίσει, εἶπε ὠρετῶ Καμβύσεια
 ταῦτα, Ἐμοὶ μὲν νῦν ὠ πατρὶ Κροῖον οὐ δοκέεις ὁμοῖος
 εἶ; τῷ πατρί. οὐ γὰρ καὶ τοῖς ὠρετῶ οἶον σε ἐκεί-
 νος κατελίπετο. ἢ σὺν τε ταῦτα ἀκροῖσος ὠ Καμ-
 βύσης, καὶ ἐπαίνεε τὴν Κροίσου κρίσιν. Τούτων
 δὴ ὠν ὠρετῶν ἀντιμνησθέντα, ὠργῆ λέγειν ὠρετῶ Πρῆξά-
 σπεια, Σὺ νῦν μάτε εἶ λέγεις Πέρσαι ἀληθεία, εἶ-
 τε αὐτῷ λέγοντες ταῦτα αὐτὰ φρονέοισι. εἶ μὲν γὰρ
 τῷ παιδὸς τῷ σὺ τῷ δὲ ἐστῶτος ἐν τοῖσι παρεσκέρι-
 σι βαλὼν τῷ μὲν μέσης τῆς καρδίας, Πέρσαι φα-
 νέονται λέγοντες ὠρετῶν ἢ δὲ ἀμάρτω, φαίει τε
 Πέρσαι λέγειν ἀληθεία, καὶ με μὴ σωφρονέειν. ταῦ-
 τα δὲ εἶπόντα, ἀμάρτω δὲ τῷ ὠρετῶν, βαλέειν ὠ
 πατρί; πεσόντος δὲ τῷ παιδὸς, ἀμάρτω αὐτῷ
 κελθῆναι, καὶ σκέψασθαι ὠ βλήμα. ὡς δὲ ἐν τῇ
 καρδίᾳ ὠρετῶν ἐνεόντα ὠρετῶ ἰόν, εἶπεῖν ὠρετῶ
 πατέρα τῷ παιδὸς, γελῶντα, καὶ αὐτῷ ὠρετῶ γε-
 νόμενος, Πρῆξασπες, ὡς μὲν ἔγωγε οὐ μῆνομαι,
 Πέρσαι τε αὐτὰ φρονέοισι, δὴ λὰ τοῖς γέρονε. νῦν
 δὲ μοι εἶπε ἵνα εἶδες ἢ δὴ πρῶτων ἀνδραποῶν ὠρετῶ
 ὠρετῶ ὠρετῶντα. Πρῆξασπεια δὲ ὠρετῶντα ἀν-
 δρα οὐ φρονέει, καὶ αὐτῷ ἐμὸν δειμνόντα, εἶ-
 πεῖν, Δέσποτα, οὐδ' αὐτῷ ἔγωγε δοκέω ὠρετῶ
 οὐτῶ ἀμάρτω βαλέειν. ὠτε μὲν ταῦτα ὠρετῶ
 ὠρετῶ. ἐτέρω δὲ Περσέων ὠμοῖως τοῖσι ὠρετῶσι δυ-
 ὠρετῶ ἔσω ὠρετῶ ἀμάρτω ἀμάρτω ὠρετῶ ὠρετῶ
 πῖ κεφαλῷ κατῶρεξε. ταῦτα δὲ μιν ποιεῖντα ἐδι-
 κάσσε Κροῖσος ὠρετῶν νῶρετῶν τοῖς δὲ τοῖσι ἔπεισι,
 ὠρετῶ βασιλῆ, μὴ πάντα ἢ λικίη καὶ θυμῷ ὠρετῶ ὠρετῶ

XXV

XXXVI

1 Non legit φιλονεικίη, sed φιλότης, quam lectionem sequentia comprobare videntur. 2 Id est, Vanum est, vel, frivolum. 3 Ex me non sapere. 4 At Prexasphem, quum animadverteret hominem mente esse captum, & sibi timeret, dixisse, Here, ego, &c. 5 Non legit ομοῖος, sed ὁμοῖος: ut & in veter. cod. 6 Ob nullum morte dignum crimen. Vel, nullo crimine mortem commertios. Sic & statim post.

qui honos
 Hæc
 Cuius filius

ἴαχε καὶ καταλαμβάνε στωῦτον, ἀγαθὸν τε παρ-
 νοον εἶ). σοφὸν δὲ ἢ παρμηθίην. σὺ δὲ κτείνεις
 μὲν ἀνδρας στωῦτῶ πολήτας ἐπὶ σὸδεμῆ αἰλίη ἀ-
 ξιόχρεω ἐλών, κτείνεις δὲ παῖδας. ἢ δὲ πολλὰ
 τσαῦτα ποιῆς, ὅρα ὅπως μὴ σὺ ἀποσῆσωνται
 Πέρσαι. ἐμοὶ δὲ πατὴρ σὸς Κύρος ἐνετέλλετο πολ-
 λά, κελύων σε νοσητέειν, καὶ ὑπολίθεσθαι ὅ, ἢ αὐ-
 θείσκω ἀγαθόν. ὁ μὲν δὲ δύνοιδεν φαίνων σωε-
 βούλθε. Ἐταῦτα ὁ δὲ ἀμείβετο τοῖςδε, Σὺ καὶ ἐ-
 μοὶ τολμᾷς συμβουλεύειν, ὅς χρησθῆς μὲν τῷ σε- 10
 ωῦτῶ πατεῖδα ἐπεὶ ἔπιδσας, ἢ δὲ πρὶ πατεῖ-
 τῶ ἐμῶ σωεβούλθους, κελύων αὐτὸν Ἀράξεια
 ποταμὸν διαβαίνα, ἵεναι ἐπὶ Μασαγέτας, βου-
 λομένων ἐκείνων διαβαίνειν ἐς τὴν ἡμετέριον; καὶ
 ἀπὸ μὲν στωῦτον ὄλεσας, τῆς στωῦτῶ πατεῖδος κα-
 κῶς παρσῆς, ἀπὸ δὲ ὄλεσας Κύρον, πειθόμενον σοι.
 ἀλλ' οὐτοὶ χαίρων ἐπέειπε καὶ πάλαι ἐς σε παρ-
 φασίος τῶ ἐδόμενον ἐπιλαβέσθαι. ταῦτα δὲ εἶ-
 πσας, ἐλάμβανε τὸ ἔξον ὡς καταρξέσθων αὐτὸν.
 Κροῖσος δὲ ἀναδραμὸν ἔχε ἔξω. ὁ δὲ, ἐπεὶ τε 20
 ἐβύσθη ὅτι εἶχε, ἐνετείλατο τοῖσι θεράποισι λα-
 βόντας μιν ἀποκτείνειν. Ἐθεράποντες, ἐπιτά-
 μνοι τῶ ἔπον αὐτῶ, κατακρύπτουσι τῶ Κροῖσον·
 ἐπὶ τῶ δὲ τῶ λόγῳ, ὡς τε εἶ μὲν μεταμελήσει τῶ
 Καμβύση, καὶ ἐπιζητοῖν τῶ Κροῖσον, ἄδὲ ἐκφῆ-
 ναντες αὐτὸν, δῶρα λαμβάνοντα ζώζηρα Κροῖσου·
 ἢ μὲν δὲ μὴ μεταμελήται, μηδὲ πωθῆ μιν, τότε κα-
 ταχεῖσθαι. ἐπόησε τε δὲ ὁ Καμβύσης τῶ Κροῖ-
 212 σον οὐ πολλῶ μετέπειτα χρόνῳ ὑστερον, καὶ ἔθερά-
 ποντες, μαθόντες τούτο, ἐπηγέλλοντο αὐτῶ ὡς πε- 3
 ρεῖν. Καμβύσης δὲ Κροῖσω μὲν σιωπήθεσθαι ἐ-
 φησεν, ἐκείνοις μὲν τῶ δὲ πεποιθήσθαι οὐ
 καταπαρξέσθαι, ἀλλ' ἀποκτείνειν καὶ ἐποίησε
 ταῦτα. Ὁ μὲν δὲ τσαῦτα πολλὰ ἐς Πέρσας τε
 καὶ τῶν συμμάχους ἔξεμαίνετο, μύθων ἐν Μέμφι
 καὶ θήκας τε παλαμας ἀνοίγων, καὶ σπεσόμενος τῶν
 νεκρῶν. ἐς δὲ δὴ καὶ Ἡφαιστῶ τῶ ἱερὸν ἦλθε, καὶ
 πολλὰ τῶ γάλαμα καταγέλασε· ἐστὶ γὰρ τῶ Ἡ-
 φαιστῶ τῶ γάλαμα τοῖσι Φοινικίοισι Παταϊκοῖσι
 ἐμφερέσθαι, τῶν Ἐφοίνικες ἐν τῶ παρσῆσι τῶ
 τειρέων παρσῆσι. ὅς δὲ τούτους μὴ ὀπώπει, ἐ-
 γὼ δὲ ἔσημνέω πυγμαίου ἀνδρὸς μίμησις ἐστὶ.
 ἐσὶ γὰρ δὲ καὶ ἐς τῶ Καβείρων τῶ ἱερὸν, ἐς τῶ οὐ θε-
 μίτῶν ἐστὶ εἰσέναι ἄλλον γὰρ ἢ τῶ ἱερέα. ταῦτα δὲ
 τῶ γάλαμα καὶ ἐνέφησε, πολλὰ κατασκώ-
 λης. ἐστὶ δὲ καὶ ταῦτα ὅμοια τοῖσι τῶ Ἡφαιστῶ.

21. λαμβάνουσι

cohibe & compesce teipsum. Conducit
 tibi te prouidū esse: & sapientis est pro-
 spicere: tu vero viros interficis tuos po-
 pulares ob nullius momenti caussam,
 interficis etiam pueros: qualia si multa
 facies, considera ne abs te deficient Per-
 sae. Enimvero pater tuus Cyrus, etiā at-
 que etiam mandans, mihi praecepit ut
 te commune facerem, subiiciendo quic-
 quid boni comperirem. Hoc illi Crae-
 sus benevolentiam prae se ferens con-
 sulebat. Ad quem Cambyses respon-
 dens, Etiam mihi tu inquit, dare confi-
 lium audes, tanquam bene aut tuam i-
 pfius patriam administratis, aut patri-
 meo consulueris, iubens eum traiceto
 flumine Araxe tendere aduersus Massa-
 getas, quum illi vellent transire in ter-
 ram nostram. Imo & teipsum male pra-
 fidentem patriae tuae, & Cyrum tibi cre-
 dentem perdidisti. sed ob id nequaquam
 gauisurus: quia olim iam debebam ca-
 ptare in te occasionem. Arcumque
 corripiebat tanquam hominem con-
 fixurus. at Craesus cursu se foras prorip-
 puit. Hic vbi non habet in quem telum
 dirigat, mandat ministris ut illum com-
 prehensum interimant. Ministri, qui
 mores eius nossent, Craesum abdid-
 erunt: hac ratione, ut si Cambyses facti
 poenitens requireret Craesum, eo pro-
 ducto donis afficerentur quod illum ser-
 uassent: si non poeniteret, nec desidera-
 ret, tunc hominem interficerent. Nec ita
 multo post quum Cambyses deside-
 raret Craesum, ministri hoc animaduer-
 tentes, enunciant ei hominem superesse.
 Cambyses se quidem inquit Craeso super-
 stite gaudere, sed iis qui illum seruassent,
 veniam non daturum, sed mortem
 allaturum: prout & fecit. Multa huius-
 modi tam in Persas quam in socios,
 quum Memphi moratus est, Cambyses
 faciebat in insania. adeoq; vetusta reclu-
 dens sepulcra, mortuos inspiciebat. Etiam
 templum Vulcani adiens, multo derisu
 simulacrum illius cauillatus est. siqui-
 dem statua Vulcani simillima est iis diis
 quos Pataicos vocant Phoenices, quos
 in triremium prioris Phoenices circum-
 ferunt: quos qui non vidit, ego sic ei
 indicabo, esse illos Pygmaei viri imagi-
 ne. In templum quoque Cabitorum,
 inaccessum alteri quam sacerdoti, in-
 gressus est: & quae illic erant simulacra,
 multis in ea iocatus verbis, concrema-
 uit. Sicut enim & haec illis Vulcani similia,

1 Haec quum dixisset, arcum corripiebat, etc. 2 At hic quum illum configere non posset, utpote qui se foras proripisset.

à quo

à quo se hi
 sunt, Camb
 se, tum vero
 tentasset ten
 brio. Nam
 prebeat
 bus leges
 vniuersisque
 igitur credi
 tem, talia lu
 quemque lo
 liis coniect
 hac: Dariu
 erant Graec
 pecunia ve
 vesci: illis
 hoc esse fact
 cis praesenti
 interpreterem
 eos Indos qu
 vescuntur p
 pere pecuni
 functos igne
 menter recl
 minari iube
 comparatu
 Pindarus f
 mnum esse
 Cambyses
 cedamoni
 Samo & Po
 mum vi oca
 tia trifariam
 Pantagnote
 inde altero
 nior, eiccto
 to fœdere c
 quo hospiti
 nera, vicissi
 statim temp
 ferunt ut per
 ciam celebr
 bellum int
 cedebant
 remes, mille
 sine vlllo cu
 diceret se n
 quæ abstuli
 hil adhuc a
 insulas, mult
 da capiebat.
 bus copiis op
 li prelio vic
 fam moenia
 derunt. Atq
 secundas eli

à quo se hi homines aiunt esse oriūdos.
 Cum multa igitur apud me documento
 sunt, Cambysem vehementer insanif-
 se, tum vero illud, quod alioqui non
 tentasset templa¹ legesque habere ludi-
 brio. Nam si quis vniuersis hominibus
 præbeat facultatem optimas ex omni-
 bus leges eligendi, profecto cunctas
 vnusquisque rimatus, suas eligeret. Non
 igitur credibile est alium quam dementem,
 talia ludibrio habere. At ita de suis
 quemque legibus sentire, licet cum ali-
 is coniecturis colligere, tum etiam
 hac: Darius accitos qui in sua ditio-
 ne erant Græcos percontatus est quanta
 pecunia vellent defunctis parentibus
 vesci: illis negantibus vlla se pecunia
 hoc esse facturos, Darius dehinc Græ-
 cis præsentibus, & quæ dicebantur per
 interpretem discuntibus, interrogauit
 eos Indos qui Callatiæ nominantur, qui
 vescuntur parentibus, quantum acci-
 pere pecuniarum vellent vt patres de-
 functos igne comburerent. Indi vehe-
 menter reclamantes, meliora illum om-
 minari iubebant. Atque ita moribus
 comparatum est: recteque mihi videtur
 Pindarus fecisse vt diceret Morem om-
 nium esse regem. **¶ CÆTERVM** dum
 Cambyfes in Ægyptum contendit, Lacedæ-
 monii quoque intulere bellum Samo
 & Polycrati Æacis filio, qui Samum
 vi occupauerat, eamque inter ini-
 tia trifariam partitus erat cum fratribus,
 Pantagnoto & Sylofonte: quorum de-
 inde altero necato, altero qui erat iu-
 nior, eieceto, totam solus obtinebat, ini-
 to fœdere cū Amasi rege Ægypti, cum
 quo hospitium habebat, mittens mu-
 nera, vicissimque accipiens. Breuique
 statim tempore res eius adeo proces-
 serunt vt per Ioniam ceteramque Græ-
 ciam celebrarentur. Quocunque enim
 bellum intulerat, cuncta ei prospere
 cedebant, quum haberet² centum bi-
 remes, mille sagittarios, inuadens omnes
 sine vlllo cuiusquam discrimine: quod
 diceret se magis gratificari amico si ei
 quæ abstulisset redderet, quam si ni-
 hil adhuc auferret. Multas itaque hic
 insulas, multa etiam in continente oppi-
 da capiebat. Lesbios enim cum omni-
 bus copiis opem Milesiis ferentes, naua-
 li prælio vicit cepitq; , qui omnem fos-
 sam mœnia Sami ambientem vincti for-
 derunt. Atque res Polycratis tanto per
 secundas esse nō latuit Amasin, cui hoc

τύπου δέ σφρας παίδας λέγεισι εἶ). Παντα-
 χῆ ὦν μοι δηλὰ ὅτι ὅτι ἐμαίη μεγαλῶς ὁ Καμβύ-
 σης· οὐ γὰρ ἀίρεσι τε καὶ νομίμοισι ἐπεχέρησε κα-
 ταγέλαν. Εἰ γὰρ ἴς παρθεῖν πᾶσι ἀνδράποισι
 ἐκλέξασθαι κελδύων νόμοις εἶν καλλίστοις ἐκ τῶν
 πύτων νόμων, Δρασκελᾶμοι ἀν ἐλοίατ ἕκαστοι
 εἶν ἐωῦτῶν· οὕτω νομίζοισι πολὺ ἢ καλλίστοις εἶν
 ἐωῦτῶ νόμοις ἕκαστοι εἶ). οὐκ ἂν εἶκος ὅτι ἄλλο γέ
 ἢ μηχανόμορον αἰδρα γέλωτα τὰ τοιαῦτα ἕθεσθαι, ὡς
 ὅ οὕτω νενομίμασι (αὐτῶ εἶν νόμοις πάντες ἀν-
 δραποισι, πολλοῖσι τε καὶ ἄλλοισι τεκμηρίοισι παρ-
 εστὶ σαθμύσασθαι, ἐν ᾗ δὴ καὶ τῶδε· Δαρειῶς ἐ-
 πί τῷ ἐωῦτῶ δρχῆς καλέσας Ἑλλήνων εἶν παρ-
 εόντας, εἶρετο ὅτι πόσα ἀν γρημαλίβουλοίατ εἶν
 πατέρας ἀποδνήσκοντας κατὰ σιτέσθαι. ὅ εἶπ
 εἶδεν ἐφασαν ἔρδειν ἀν τῶτο. Δαρειῶς ὅ μτῶ τῶ-
 τα καλέσας Ἰνδῶν εἶν καλεομύμοις Καλλαίας, οἱ
 εἶν γονέας κατεαδίοισι, εἶρετο, παρεόντων τῶν Ἑλ-
 λήνων, καὶ δὲ ἐρμύμῶος μύμθανόντων τὰ λεγόμενα,
 ὅτι ἴνι γρημαλίβουλοίατ ἀν τελευτήσας εἶν πα-
 τέρας κατὰ σιτέσθαι. ὅ εἶπ, ἀμβώσαντες μέγα,
 ὀφθαίμιν ἐκέλευον. οὕτω μύμθω τῶτα νενο-
 μισαί. Ἐὐθαί μοι δοκέει Πίνδαρος ποιῆσαι, νό-
 μον πάντων βασιλέα φήσας εἶ). Καμβύστω ὅ
 ἐπῶ Αἴγυπτον στρατὸμορῶν, ἐποίησαντο ἔ Λα-
 κεδαιμόνοισι στρατηγῶν ὅτι Σάμων τε καὶ Πολυκρά-
 τα (αὐτῶ Αἰάκεος, ὅς ἔχε Σάμων ἐπὶ θρασάς. καὶ τῶ
 μὲν παρθεῖν τειχῆ δασαμύμος πύ πόλιν, τοῖσι ἀ-
 δελφείοισι Πανταγνώτῶ ἔ Συλοσῶντι ἐνεμῆ μτῶ
 ὅ, ὅ μὲν αὐτέων ἀποκτείνας, ὅ εἶ νεώτερον Συ-
 λοσῶντα ἔξελασας, ἔχε πᾶσαν πύ Σάμων. ἴχων
 ὅ, "ξενίῶν Αἰμασί τῶ" Αἴγυπτιῶν βασιλεί σιω-
 εθήσαν, πύμπων τε δῶρα, ἔ δεκόμενος ἄλλα
 παρῶ σκείνου. ἐν χεῖνῶ ὅ ὀλίγω αὐτῶ κα τῶ Πο-
 λυκράτεος τῶ παρήματα αὐξέτο, ἔ ἴν βεβωμύμα
 αἰά τε πύ Ἰωνίῶν, ἔ πύ ἄλλῶν Ἑλλάδα. ὅκου
 γὰρ ἴθυσσε στρατὸμύσθαι, πάντῶ ὅ ἐχώρεε ὀτυ-
 χῶος. ἐκτιπο ὅ πεντηκοντέροισι τε ἐκείνῶν, ἔ χι-
 λίοισι τῶσῶσας. ἔφερε ὅ καὶ ἴγε πάντας, Δρακει-
 νῶν εἶδεν. πᾶ γὰρ φίλῶ ἔφη γρημείσθαι μᾶλ-
 λον ἀποδίδουσι τῶ ἔλαβε, ἢ δρχῆν μὴ δέ λαβῶν.
 συχνά μὲν δὴ τῶ νήσων αἰρήκεε, πολλὰ ὅ εἶ τῶ ἴπεί-
 ρου ἄσας. ἐν ᾗ δὴ ἔ Λεσβίοισι πύμθραλίῶ βοητέ-
 οντας Μιλησίοισι, ναυμαχῆ κρατίσας εἶλε, οἱ πύ
 τῶ φερον παρθεῖν τῶ πύτῶς ὅ ἐν Σάμῶ πᾶσῶ δεδεμέ-
 νοι ὄρυξαν. Καὶ κως ὅ Αἰμασί ὀτυχῶων με-
 γάλως ὁ Πολυκράτης εἶν ἐλαῦθανε, ἀλλὰ οἱ τῶτο

XXVII

XXIX

XL

¹ Ritusque ² Pindarus cecinisse, Morem, *εἶν καὶ πῶσας* de poetis dicitur, vt Lat. canere. ³ Bellum inferre cogitaret,
⁴ Centum naues quinquaginta remorum. ⁵ Nihil ab initio abstulisset.

ipsum. Conducit
 sapientis est pro-
 mementi causam,
 : qualia si multa
 te deficient Per-
 us Cyrus, etiā a-
 nihi præcepit vt
 subiciendo que-
 n. Hoc illi Cæ-
 se ferens co-
 byses respon-
 dit, dare confi-
 bene aut tuam i-
 tratis, aut pati
 ens cum traiecto
 aduersus Mæ-
 t tianire in te-
 ipsum male pra-
 Cyrum tibi cre-
 ob id nequaqui-
 n debebam ca-
 n. Arcumque
 nominem con-
 se foras proxi-
 in quem telum
 vt illum com-
 Ministri, qui
 refsum abide-
 Cambyfes facti
 refsum, eo pro-
 quod illi fer-
 nec desiderata
 ficerent. Nec
 byses debile-
 oc animaduert-
 minē superesse.
 t Cræso super-
 illum serual-
 m, sed mortem
 Multa huius
 um in socios,
 est, Cambyfes
 verusta reclu-
 piciebat. Etiā
 multo derista
 us est. si qui-
 ma est iis diis
 nices, quos
 nices circum-
 t, ego sic ei
 i viri imagi-
 Cabitorum,
 cerdoti, in-
 simulacra,
 concremā-
 cani similia,

à quo

ἡ δὲ ὄπιμλος, πολλὰ δὲ τοὶ πλεῖστος ὀτυχίης
 γνομένης, γράψας ἐς βιβλίον. τὰ δὲ, ἐπέσειλε ἐς
 Σάμων Ἀμασις πολυκράτει ὄδε λέ-
 γει. Ἡ δὲ μὲν πωτάνεοδαι ἀνδρα φίλον καὶ ξεί-
 νον δὲ πρῆσαντα ἐμοὶ δὲ αἰσάμεθαλαὶ ὀτυχί-
 ας οὐκ ἀρέσκουσι, ὅ γε ἴον ὀπισημὸν ὡς ἐστὶ φρο-
 νεόν. καὶ κως βούλομαι καὶ αὐτὸς καὶ τῶν αὐτῶν κήδω-
 113 μαι, ὅ μὲν πὶ ὀτυχίειν τῶν ὀρηγμάτων, ὅ ὅ πρῶ-
 σταιν καὶ οὐτῶ ἀφ' ἐρεῖν ὀ αἰάνα, ἀναλλάξ
 28. ἀν-
 29. κίεν
 ὀ πρῆσαντων, ἢ ὀτυχίων τὰ πύματα. ὅδε να γάρ κω
 λόγῳ οἶδα ἀκούσας, ὅστις ἐς τέλος οὐ κακὰς ἐτε-
 λούησε πρῶτῳ, ὀτυχίων τὰ πύματα. σὺ ὦν
 νῦν ἐμοὶ πειθόμενος, ποιήσον πρὸς τὰς ὀτυχίας
 τὰς δὲ φρονίμους ὀ αὐτῶν ὀρεῖς ἐόν τοὶ πλείους ἀ-
 ξιον, καὶ ἐπ' ὅ σὺ ἀπολομένη μάλιστα πλὴν ψυχῆ
 ἀγῆσαι, ὅδε ἀποβαλε οὐτῶ, ὅκως μηκέτι ἦξῃ ἐς
 ἀνδραποῖς. ἡ τε μὴ ἀναλλάξ ἦδη αἰ ὀτυχίαι
 29. ἀν-
 30. κίεν
 τοὶ τῶ πὶ τῶδε ὀ αὐτῶν πᾶσι πρῶσταιν, ὅ-
 πω τῶ δὲ ἐμὲ ὀ πρῶσταιν ἀκού. Ταῦτα ἐ-
 πιλέξασθαι ὀ Πολυκράτης, καὶ νόμω λαβὼν ὡς ὀ
 ὀ πρῶσταιν ὀ Αμασις, ἐδίκετο ἐπ' ὅ αὐτῶν μάλιστα
 πλὴν ψυχῆ ἀσπείρειν ἀπολομένη τῶν κειμηλίων.
 διζήμενος δὲ ὀρεῖσκε ὀδε ἡ ὀ σφρηγὶς πλὴν ἐφο-
 ρεε χρυσόδετος, σμαραγδου μὲν λίθου ὀρεῖσας, ἡ δὲ
 ἔργον Θεοδώρου τῶ Τηλεκλέος Σαμίου. ἐπεὶ ὦν
 τῶ πλὴν ὀ ἐδίκετο ἀποβαλεῖν, ἐποίησε τὰδε. πρῶ-
 τικόντερον πρῶσταιν ἀνδρῶν, ἐσέθη ἐς αὐτῶν μὲν
 δὲ, ἀναγαγὴν ἐκέλευσε ἐς ὀ πέλαγος ὡς ὀ ἀπὸ
 τῆς νήσου ἔχασ ἐξήμετο, πρῶσταιν πλὴν σφρηγι-
 δα, πρῶσταιν ὀρεῖσταιν τῶ συμπλόων, ὀρεῖσταιν ἐς ὀ πέ-
 30 λας. ὀδε πρῶσταιν ἀπέπλεε ἀπὸ κρήνης
 δὲ ἐς τὰ οἰκία. συμφορῆ ἐχρήσθη. Πέμπτη δὲ, ἢ ἐ-
 κτη ἡμέρη ἀπὸ τούτων, τὰ δὲ ὀ σμυλῶν ἐκείνη
 αὐτῶν ἀνδρῶν, λαβὼν ἡ μὲν τε καὶ καλὸν, ἢ
 29. ἀν-
 30. κίεν
 ξίου μιν Πολυκράτει δῶρον δόδωται. φέρων δὲ
 ὀ πρῶσταιν ὀρεῖσταιν, Πολυκράτει ὀρεῖσταιν ἐλθεῖν ἐς ὀ-
 ψιν. χερῶν δὲ ὀ τούτων, ἔλεγε, διδούς τῶν ὀρεῖσταιν,
 ὀ βασιλῆς, ἐγὼ τῶνδε ἐλὼν, ὀρεῖσταιν ἐδικάμω. φέρειν
 ἐς ἀγρῶν, καὶ ὀρεῖσταιν ἀποχειρῶν βίωτος, ἀλλὰ μοι ἐ-
 40 δοκεε σὺ τε εἶ ὀ ἀξίος ὀρεῖσταιν ἀρχῆς. σοὶ δὲ μιν φέ-
 ρων δίδωμι ὀ ὀρεῖσταιν ὀρεῖσταιν ἐπίσταιν, ἀμείβε ὀρεῖσταιν
 Κάρτα τε ὀρεῖσταιν ὀρεῖσταιν. ὀρεῖσταιν διπλῆν τῶν τε λό-
 γων ὀρεῖσταιν δῶρον καὶ σε ὀρεῖσταιν δειπνον καλέομαι. ὀ
 μὲν δὲ ἀνδρῶν, μὲν πρῶσταιν πρῶσταιν τὰδε, ἢ ἐς τὰ
 οἰκία. ὀρεῖσταιν δὲ ὀρεῖσταιν τὰ μιν ὀρεῖσταιν ὀρεῖσταιν,

curae erat. Sed quum assidue forent
 multo secundiores, Amasis libellum Sa-
 mum misit in haec verba scriptū, AMA-
 SIS POLYCRATI ITA INQUI,
 Mihi quidem, feliciter agi cum viro a-
 mico meo & hospite, audire voluptati
 est: tamen tuae magnae prosperitates mi-
 hi non placent, qui intelligo quam inui-
 dum numen sit. Quod ad me attinet,
 malim tum meas ipsius tum eorum qui
 mihi cura sunt res nunc prospere ire,
 & ita per varias fortunae vicissitudes
 traducere, quam in omnibus mihi prospe-
 re cedere. Tu itaque mihi obtemperan-
 do, hoc aduersus prosperitates agito: di-
 spice quid tibi sit quod plurimi facias,
 quodque amissum tibi maxime doleat. id
 ubi inueneris, ita abiicito ut nunquam
 ad homines veniat. Quod si prospera
 tua deinceps non variabuntur aduersis,
 medeare tu tibi subinde eo modo quem
 tibi subiicci. Haec quum legisset Poly-
 crates, & in animum demississet, tanquam
 bene sibi ab Amasi praeccepta, disquire-
 bat quodnam suorum ornamentorum
 esset quo amisso maxima ipse molestia
 afficeretur: atque hoc tandem quaeritando
 inuenit: Erat ei gemma signatoria fina-
 ragdus, quam gestabat auro inclusam, o-
 pus Theodori Samii Telecle geniti. hac
 ubi abiiciendam statuit, ita abiicere li-
 buit: Biremem conscendit: eam dehinc
 viros quibus illam instruxerat, in pel-
 agus educere iubet. Et postquam ab insula
 procul aberat, detractum sibi sigillum,
 iis qui vna nauigabant inspectantibus,
 abiicit in pelagus: hoc actio renauiga-
 uit. Reuerso domum, quum ex iactura
 afficeretur, quinto sextove quam haec ac-
 ta sunt die, hoc ei casu euenit. Piscator
 quidam captum a se piscem, grandem
 sane ac pulchrum, putauit dignum quo
 Polycratem donaret. cum ad fores quum
 attulisset, dixit se in conspectum Poly-
 cratis ire velle: a ianitore permissus, do-
 nans Polycrati piscem, Rex, inquit, hunc
 ego quem cepi piscem, et si operis ma-
 nuariis vitam tolero, tamen non iudica-
 ui ferendum a me esse in forum, sed te
 tuaque potentia dignum. Eum itaque af-
 fero tibi, donoque. His verbis iste dele-
 ctatus, ita respondit, Tu vero probe, nec
 facto solo, sed etiam oratione apud me
 iniisti gratiam: ad cenamque te vocatum
 volo. Haec magni faciens piscator do-
 mum abiit. piscem ministri rescindentes,

1. Res nunc prospere ire, nunc infeliciter cedere. Vel potius, Ex rebus alias feliciter, alias infeliciter cedere. Post cedere, adde, Nec enim adhuc de quoquam audisse me puto, qui quum in omnibus felix fuisset, non tandem male perierit funditus. 2. Id est, in hominum conspectum. 3. Quinquaginta remorum nauem.

offendunt

offendunt
 tis. Quod v
 ad Polycra
 rime pertul
 ferebant qu
 Polycrat
 nitus con
 reat in li
 amiserat rec
 Egyptum
 malis perle
 rant: intell
 minem ut al
 denti eripia
 moreretur,
 pertus, qui
 iecisset. Mi
 re, dixit se
 Quod ideo
 grauemque
 animi dolo
 contraheret
 Polycratem
 Lacedaemo
 acciti ab iis
 niam in Cre
 misso clanc
 bysem Cyr
 copias com
 ad se in San
 copiarum
 libenter in
 Polycrate n
 iste mittere
 delectis qu
 popularibu
 ctare, quad
 bysi, man
 ret. Et ali
 a Polycrate
 uenisse: sec
 cursum ten
 decreuisse n
 aiunt perue
 ros inde su
 deutes,
 currentem
 exisse: sed p
 pulsos, ita
 Sunt qui dic
 gypto redeu
 exuisse vici
 mea opinio
 set illos asc
 per se ad rel
 erant. Prae

offendunt in eius aluo sigillum Polycra-
tis. Quod vbi viderunt sumpseruntque,
ad Polycratem latrabundi quamceler-
rime pertulerunt. Eoque illi reddito, re-
ferebant quo pacto fuisset inuentum,
1 Polycrates, quemadmodum res diui-
nitas contigit, singula queque à se gesta
retulit in libellum: & qua ratione quod
amiserat recepisset. Hæc vbi scripsit, in
Ægyptum misit. Quibus tabellis A-
malis perlectis quæ à Polycrate vene-
rant, intellexit non posse præstare homi-
nem vt alterum hominẽ fato impen-
denti eripiat: vtq; Polycrates bene iam
moreretur, bonam fortunã semper ex-
pertus, qui ea quoque reperiret quæ ab-
ieciisset. Misso itaq; Samum caduceato-
re, dixit se ius cum illo hospitii soluere.
Quod ideo fecit ne in tristem aliquem
grauemque casum incidente Polycrate,
animi dolorem veluti de hospite ipse
contraheret. ¶ Aduersus hunc igitur
Polycratem in omnibus bene agẽtem,
Lacedæmonii sumpserunt expeditionem,
acciti ab iis Samiis qui post hæc Cydo-
niam in Creta condiderunt. Polycrates,
misso clanculum caduceatore ad Cam-
bysem Cyri filium, aduersus Ægyptum
copias comparantem, orauit vt nunciis
ad se in Samum missis, rogaret aliquid
copiarum. Quod audiens Cambyses,
libenter in Samum misit ad rogandas à
Polycrate nauticas copias, quas secum
iste mitteret in Ægyptum. Polycrates,
delectis quos maxime suspicabatur è
popularibus suis ad rebellionem spe-
ctare, quadraginta triremes misit Cam-
byfi, mandans ne retro eos dimitte-
ret. Et alii quidem negant Samios
à Polycrate missos, in Ægyptum per-
uenisse: sed quum in Carpathio mari
cursum tenerent, inter se colloquutos
decreuisse ne porro tenderent. Alii vero
aiunt peruenisse in Ægyptum, ac reten-
ros inde fugam fecisse: & in Samum re-
deuntes, Polycratem cum classe oc-
currentem superasse, atque in insulam
exisse: sed pugna pedestri commissa re-
pulsos, ita Lacedæmonem nauigasse.
Sunt qui dicant penes eosdem, ab Æ-
gypto redeuntes aduersus Polycratem,
extitisse victoriam: non recte dicentes
mea opinione. Neque enim oportuif-
set illos asciscere Lacedæmonios, si
per se ad resistendum Polycrati validi
erant. Præterea nec ratio dicitur vt cui

βύλοισι ἐν τῇ νυδύϊ αὐτῆς ἐνεύσαντι τὴν Πολυ-
κράτους σφρηγίδα. ὡς δὲ εἶδόν τε καὶ ἔλαβον, τὰ
χρᾶτα ἔφερον κεχρησμένους τῷ Πολυκρά-
τα. διδόντες δὲ τὴν σφρηγίδα, ἐλεγον ὅτι τῶ
πρὸ βύρεθρῳ. Ὡς δὲ ὡς ἐσπλήθη τὸν εἶς τὸ σφρη-
γμα, γράφει ἐς βιβλίον πάντα, τὰ ποιήσαντά μιν,
οἷα καταλελάθει γράφας δὲ, ἐς Αἴγυπτον ἐπι-
έθηκε. Ἐπιλέξαντος δὲ ὁ Ἀμασις τὸ βιβλίον
τῶ τῷ Πολυκράτους ἦκον, ἔμαθε ὅτι ἐκχερί-
10 σαι τε ἀδυνάτων εἶη ἀνδρῶν ἀνδραπον ἐκ τοῦ
μέλλοντος γίνεσθαι σφρηγῆτας, καὶ ὅτι ὡς οὐκ οὐ
τελευτήσῃν μέλλει Πολυκράτης βύτχων τὰ
πάντα ὅς καὶ τὰ ἀποβάλλει, βύλοισι. πέμψας δὲ
οἱ κήρυκα ἐς Σάμον, ἀγαλόμεσθαι ἔφη τὴν ξεινίαν.
τῶ δὲ εἶνεκα ταῦτα ἐποίησε, ἵνα μὴ σιωτῆς δεινῆς
τε καὶ μεγάλης Πολυκράτη καταλαβούσης, ἀν-
τες ἀγῆσει τὴν ψυχὴν, ὡς ὡς ξεινοῦ. Ἐ-
πὶ τοῦτον δὲ ὡς τῷ Πολυκράτη βύτχοντα τὰ
πάντα, ἐστρατεύοντο Λακεδαιμόνιοι, ἑπικαλεσα-
20 μένων τῶν μὲν τῶν Κυδωνίω τὴν ἐν Κρήτῃ κλι-
σάντων Σαμίων. πέμψας δὲ κήρυκα ἀπὸ Σα-
μίων Πολυκράτη τῶν Καμβύση τῷ Κύρου
συλλέξαντα στρατὸν ἐπὶ Αἴγυπτον, ἐδέη ἡ ὅπως αὐ-
τῶν παρ' ἐαυτῶν πέμψας ἐς Σάμον, δεοῖτο στρα-
τῶν Καμβύσης δὲ ἀκούσας τούτων, προσήμους ἔ-
πεμπε ἐς Σάμον, δευσομένης Πολυκράτους στρα-
30 τῶν ναυικῶν ἀμα πέμψαι ἐαυτῶν ἐπὶ Αἴγυπτον. ὁ
δὲ, ὅτι λέξας τῶν ἀσάντων ἑαυτῶν μαλιστα
ἐς ἐπιδράσαν, ἀπέπεμπε τετρακόντα τριήρε-
σι ἐντειλάμενος Καμβύση ὀπίσω τούτους μὴ ἀ-
ποπέμπειν. Οἱ μὲν δὲ λέγουσι τῶν ἀποπεμ-
φθέντων Σαμίων ὑπὸ Πολυκράτους, οὐκ ἀπι-
κέσθαι ἐς Αἴγυπτον. ἀλλ' ἐπεὶ τε ἐγγύοντο ἐν Καρ-
πάθῳ πλέοντες, διωμάσθη λῆξον, καὶ σφί ἀδειν τὸ
πρῶτον μὴ κέτι πλέειν. Ὡς δὲ λέγουσι ἀπὸ 114
μέρους τε ἐς Αἴγυπτον καὶ φυλασσόμενοι, ἐπὶ τὴν
αὐτῶν ἀποδρῶσαι, καταπλέοισι δὲ ἐς τὴν Σά-
μον Πολυκράτης νηυσὶ ἀνπάσας, ἐς μάχην κατέ-
50 σῃν νικησάντες δὲ ὧ καπῶντες, ἀπέπεσαν ἐς τὴν
νῆσον, περὶ μαχησάντες δὲ ἐν αὐτῇ, ἐσπλήθη καὶ
οὕτω δὴ ἔπαλεον ἐς Λακεδαιμόνα. εἰσὶ δὲ οἱ λέ-
γουσι τῶν ἀπὸ Αἴγυπτου νικῆσαι Πολυκρά-
την λέξαντες, ἔμοι δοκεῖν, οὐκ ὀρθῶς. εἰδὲν
γὰρ ἔδει σφέας Λακεδαιμόνιοις ἑπικαλέεσθαι,
εἰσὶν αὖτοι ἰσθροὶ ἦσαν Πολυκράτη τῶν ἡ-
σασθαι, πρὸς δὲ τούτοις, εἰδὲν λῆξαι αἰρεῖ, τῶ

1 Polycrates, quum eam subiisset diuinum quiddam id esse, scribit quæ fecisset, & quæ post illa à se facta sibi contigissent, vel, quicquid sibi post eam rem factam accidisset. 2 Didicit fieri non posse vt homo hominem à re quæ euentura est retrahat: & Polycrati non felicem fore tandem rerum exitum, qui per omnia prosperam fortunam experiretur: a deo vt ea etiam reper,

offendunt

ἑπικυροῖ τε μισθοῖσι καὶ ἑξόται οἰκίῃσι ἥσαν πλή-
 ροὶ πολλοὶ, τῶν ὑπὸ τῶν κελόντων Σαμίων ἐόν-
 των ὀλίγων ἑσώθησαν· τῶν δὲ ὑπὸ ἑαυτῶν ἐόν-
 των πολιτῶν τὰ τέκνα καὶ τὰς γυναῖκας ὁ Πολυ-
 κράτης ἐς τὸν νεωσίοχος σιμειλήσας, εἶχε ἐπίμυξας,
 ἡ δ' ἄρα παρδιδῶσι οὐτοὶ πρὸς τὸν κελόντα, ὑπο-
 κῆσαι ἄλλοισι τοῖσι νεωσίοχοις. Ἐπεὶ τε δὲ ὁ
 δεξιόφρονες Σαμίων ὑπὸ Πολυκράτους ἀπί-
 κοντο ἐς τὴν Σωάρτιον, κατασάντες ἐπὶ τῶν ἀρ-
 ρηγῶν, ἔλεγον πολλὰ, οἷα κάρτα δέοι μοι. ὁ δὲ ἰο
 σφι τῆ παρθενη κατασάσει ὑποκείναντο, τὰ μὲν
 παρθενη λαβόντα ἐπιλελήσασθαι, τὰ δὲ ὑσάσθαι οὐ
 σιωπῆσαι. μὲν δὲ ταῦτα, δούτερον κατασάντες,
 μή οὐ μὲν εἶπον ὅσδε νύλακον δὲ φέροντες, ἔφασαν
 ὁ δὲ σφι ὑποκείναντο, τὰ μὲν
 τὰ θυλάκω παρειργάσασθαι βοηθῆσαι δὲ ὧν ἔδδξε
 ἄλλοισι. Καὶ ἐπειτα παρθενη κατασάσει ἔγρα-
 τῶντο Λακεδαμόνιοι ἐπὶ Σάμον, ὡς μὲν Σάμι-
 οὶ λέγουσι, βεργασίας ἐκ ἴνοντες ὅτι σφι παρθε-
 ροὶ ἄλλοι νηοὶ ἐβοήθησαν ἐπὶ Μεσσηνίοις· ὡς δὲ 20
 Λακεδαμόνιοι λέγουσι, οὐκ ἔστι ὑποκῆσαι δεομέ-
 νοισι Σαμίοισι ἔγρατῶντο, ὡς ἴσασθαι βουλό-
 μοι τὸ κρητῆρος τῆς ἀρπαγῆς, ὁ δὲ ἦν Κερίσθω,
 καὶ τὸ θάρηκος ὁ δὲ ἄλλοισι Ἀμασις ὁ Αἰγύπτιου βα-
 σιλῆος ἐπέμψεν δῶρον. καὶ γὰρ θάρηκος ἐλήσασθαι
 τὸ παρθενη ἔπειτα ὁ δὲ κρητῆρα, ὁ δὲ Σάμιοι ἐόν-
 τα μὲν λίνεον, καὶ ζῶων ἐν φασμαδίων συχῶν, κε-
 κρομμυδῶν δὲ χρυσῶ καὶ εἰσίοισι, ἀπὸ ξύλου τῶν
 δὲ εἴνεκα θάρηκος ἀξίον ἀρπεδῶν ἐκαστὴ τὸ θάρ-
 ηκος ποιεῖ. εὐδοκῆ γὰρ λεγῶν, ἔχει ἀρπεδῶν ἐν 30
 ἐαυτῆ τεικασίας καὶ ἐξήκοντα, παρθενη φανερῶς. το-
 ούτος ἔτερος ἐστὶ καὶ ὁ δὲ ἐν Λίνδῳ ἀνέθηκε τῆ Ἀθη-
 ναίῃ Ἀμασις. Σιωπελάβοντο δὲ τὸ γρατεύ-
 ματος τὸ ἐπὶ Σάμον ὡς τε γράσασθαι, καὶ Κοεῖνθιοὶ
 παρθενη. ὑβρισμα γὰρ καὶ ἐς τούτοις εἶχε
 ἐκ τῶν Σαμίων θυλάκων θυλάκω παρθενη τὸ γρα-
 τῶματος τούτου, καὶ δὲ ὁ δὲ ἄλλοι χρονον τὸ κρη-
 τῆρος τῆ ἀρπαγῆ γερονός. Κερκυραίων γὰρ παρ-
 θησ τεικασίων ἀνδρῶν τῶν παρθενη, Περικλυ-
 δεος ὁ Κυψέλου ἐς Σαρδῖς ἀπέπεμψε παρθενη
 Ἀλυάτῃα ἐπὶ ἐκτομῆ. παρθενη δὲ ἐς 40
 τὴν Σάμον τῶν ἀρῶντων τῶν παρθενη Κοεῖνθί-
 ων, πυθόμενοι ὁ δὲ Σάμιοι ὁ δὲ λῶν, ἐπὶ οἷσι ἀ-
 ρῶντο ὁ δὲ παρθενη ἐς Σαρδῖς, παρθενη μὲν τῶν
 παρθενη ἐδίδαξαν ἰσοδῶ ἀφασθαι Ἀρτεμίδος

ἡ. 7. 3. 11. 207

permulti aderant, cum auxiliarii merce-
 de conducti, tum domestici sagittarii,
 is à Samiis redeuntibus numero paucis
 fuerit superatus: quum præsertim libe-
 ri ciuium atque vxores sub Polycra-
 te essent, quos iste inter naualia coa-
 ctos tenebat, ideo paratos vt si ii qui se-
 cum erant, eum redeuntibus aliis pro-
 didissent, vnacum ipsis naualibus com-
 bureret. Posteaquam vero Samii qui
 à Polycrate exacti erant, Spartam ve-
 nerunt, adeuntes principes multa sane
 (qualia supplices) commemorabant.
 Quibus illi primo congressu responde-
 runt, eorum quæ isti dixissent, priorum
 quidem oblitos esse se, posteriora vero
 non intelligere. Secundo deinde con-
 gressu nihil isti dixerunt, nisi allato pa-
 nario, illud pane indigere. Quibus i-
 dem responderunt panario superfutu-
 rum. Itaq; opem ferendam eis censue-
 runt. Atque vbi rem apparauere, cum
 exercitu in Samum se contulere, refe-
 rendæ gratiæ causâ, vt Samii aiunt, quia
 illis aliquâdo Samii aduersus Messenios
 auxilio fuissent: vt veto Lacedæmonii
 aiunt, non tam quia tutari deberent Sa-
 mios, quam vt eosdem vlciscerentur
 ob interuersum craterem, quem Creso
 portabant, & ob thoracem ab Amasi
 rege Ægypti ipsis missum. Intercepe-
 rant enim Samii priore quàm craterem
 anno, thoracem lineum quidē, sed fre-
 quentibus animalium figuris ex auro
 lanaque verficolorē, è ligno intertex-
 tum: ob id admiratione dignum, quod
 quum inscriptæ eius venationes essent
 exiles, tamen singulæ in se habebant
 tricenas ac sexagenas bestiolas, singu-
 lasque euidentes: hoc mirum reddebat
 thoracem. Qualis alter est quem in
 Lindo Mineræ idem Amasis dedica-
 uit. Comparauerunt itaque Lacedæ-
 monii exercitum aduersus Samum, vt
 Corinthios quoque sollicitarent. In
 quos etiam Samiorum extabat iniuria
 ætate quæ præcessit hanc expeditio-
 nem, circa idem tempus facta quo crater
 interuersus est. Nam quum Periander
 Cypseli filius, Sardis ad Alyattem ca-
 strandos mitteret trecentos primorum
 Corcyræorum liberos, Corinthiique
 qui illos ducebant, Samum appulsi es-
 sent, audita Samii causâ cur Sardis pue-
 ri ducerentur, primum edocuere pue-
 ros vt puluinar Dianæ contingerent:

1 Illos panario superuacaneam orationem curiose addidisse. Q. d. Debuisset illos contentos esse panarium seu saccum ostendere. Videtur hic verus esse huius loci sensus, cui tamen fortasse vox aliqua deest. 2 Ferendam tamen illis opem cens. 3 Ex xylo intertextum, quem admiratione dignum reddebant singula eius fila, quæ quum exilia essent, tamen singula in se tricena ac sexagena. 4 Expeditionem adiuerunt etiam Corinthii libenter. 4 Templum.

deinde

deinde non
 puluinar q
 præbere illi
 nem egerun
 id tempus c
 aduenerat.
 tamdiu e
 que adole
 ros exercen
 sesamo ac m
 rentur: vt e
 tes, alimen
 factum est
 asseruaban
 pueros Co
 defuncto P
 Corcyreis
 hanc causâ
 mios expe
 ab ipsa urb
 Corinthii
 cordes mut
 memores C
 mios animo
 riander ad
 Corcyræo
 di facinoris
 res in eum
 vxorem su
 der, accid
 tem hæc
 ex Melissa
 ptem, &
 nos. hos au
 ri tyrannu
 batur char
 filia. Qu
 priusquam
 pueri, quif
 mit: Hoc d
 nullius mor
 ri, cui non
 luit, vt reue
 que prior a
 affari, a
 sponsum t
 ander tan
 bus eiecit.
 percontatu
 colloquutu
 mantissime
 re mention
 cles in eis d
 pe quod in
 Periander
 ri posse qui
 gestum: it

1. **κ**ινδενον σινεντες ¹ abstrahi eisdem e
 puluinari, quum prohiberent Corinthii
 præbere illis alimenta, ipsi diem solen-
 nem egerunt, quem nunc quoque per
 id tempus celebrant. Quum enim nox
 aduenerat, quandiu pueri precabantur,
 tandiu exercebant choros virginum at-
 que adolescentium. Tunc autem cho-
 ros exercentes, esculenta fecerunt ex
 fesamo ac melle, quæ distribuenda fer-
 rentur: ut ea Corcyæorum filii rapientes,
 alimenta haberent. idque eousque
 factum est dum Corinthii pueris quos
 asseruabant omisiss abierunt. Ita Samii
 pueros Corcyram reduxerunt. Quod si
 defuncto Periandro, Corinthiis cum
 Corcyæis amicitia extitisset, non ob
 hanc causam Corinthii ² aduersus Sa-
 mios expeditionem sumpsisset: nunc
 ab ipsa vrbe Corcyrensi à se condita,
 Corinthii semper cum Corcyæis dif-
 cordes mutuo fuere. Huius igitur rei
 memores Corinthii, exulcerato in Sa-
 mios animo erant. Mittebat autem Pe-
 riander ad castrandum Sardis primorum
 Corcyæorum delectos pueros, uiscerē-
 di facinoris gratia quod Corcyræi prio-
 res in eum admiserant. Nam posteaquã
 uxorem suam Melissam necauit Perian-
 der, accidit ut ad superiorem calamita-
 tem hæc quoque accederent: Erant ei
 ex Melissa liberi duo, vnus decem & se-
 ptem, & alter duodeuiginti natus an-
 nos. hos auus maternus Procles Epidau-
 ri tyrannus, ad se accitos, ea prosequē-
 batur charitate qua debebat nepotes ex
 filia. Quos vbi remittendos statuit,
 priusquam dimitteret, Scitis, inquit,
 pueri, quisnam matrem vestram intere-
 mit: Hoc dictum, ei qui maior natu erat,
 nullius momenti habitum est: at mino-
 ri, cui nomen erat Lycophroni, ita do-
 luit, ut reuersus Corinthum, patrem ne-
 que prior affatus sit, neque affantem re-
 affari, ac ne interroganti quidem re-
 sponsum reddere voluerit. Eum Perian-
 der tandem sane indignatus à lari-
 bus eiecit. Quo eiecto, maiorem natu
 percontatur quænam cum eis auus esset
 colloquutus. Ille narrare ut se auus a-
 mantissime accepisset: non tamen face-
 re mentionem dicti illius quod Pro-
 cles in eis dimittendis dixisset, ³ quip-
 pe quod in mentem non admiserat.
 Periander dicere, nulla ratione fie-
 ri posse quin aliquid illis ab auo sit sug-
 gestum: itaque percontando instare.

μὲν δὲ, οὐ φοβούμενοι ἀπέλκειν τοὺς κέρας ἐκ τῆς
 ἰερός, αἰτίων δὲ τῶν παῖδας ἐργῶντων Κορινθίων, ἐ-
 ποιήσαντο ἃ Σάμιοι ὀρθῶς, τῆς καὶ νῦν ἐπιχρῶνται
 καὶ τῶν. νικτὸς γὰρ ὀπιθυμομένης, ὅσον χρο-
 νον ἰκέτθλον ἃ παῖδες, ἴσασαν χροῖς παρῆνων
 τε καὶ ἡγῶν ἴσαντες δὲ τοὺς χροῖς, τρωκτα σπ-
 ῆμου τε καὶ μέλιτος ἐποίησαν νόμον φέρειν ἵ-
 να ἀρπάζοντες ἃ τῶν Κερκυραίων παῖδες ἐργῶν
 ἔσθω. ἐς τῆς δὲ ἃ ἔχρητο ἐς ὃ ἃ Κορινθιοὶ τῶν
 10 παῖδων οἱ φύλακσι οἴχοντο ἀπολιπόντες. τοὺς δὲ
 παῖδας ἀπήγαγον ἐς Κέρκυραν ἃ Σάμιοι. Εἰ-
 μὲν νῦν Περίανδρου τελευτήσαντος τοῖσι Κορινθί-
 οισι φίλα καὶ ἀπὸς τοὺς Κερκυραίους, ἃ δὲ οὐκ ἀν-
 σωεράζοντο τῆς φρατῆματος τῆς ἐπὶ Σάμον
 τῶν τῆς ἐνεκα τῆς αἰτίας νῦν δὲ αἰεὶ ἐπὶ τε ἐκπι-
 ῶν τῶν ἡσῶν, εἰσὶ ἀλλήλοισι ἀφῶροι εἶοντες ἐ-
 ωυτοῖσι. τούτων ὧν εἶνεκα ἀπεμνησικῆον τοῖσι
 Σαμίοισι ἃ Κορινθιοὶ. ἔπεμπε δὲ ἐς Σάρδεις
 20 ἐπὶ ἐκτομῆ Περίανδρος, τῶν ἀφῶτων Κερκυραί-
 ων ἐπιλέξας τοὺς παῖδας, ἡμωρῶμερος: ἀπὸ
 τερεῖ γὰρ ἃ Κερκυραῖοι ἦσαν ἐς αὐτὸν φηγήμα ἀ-
 τάσταλον ποιήσαντες. Ἐπὶ τε γὰρ τῶν ἐωυ-
 τῆς γυναικῆς Μελίαν Περειανδρος ἀπέκτεινε,
 συμφορῶν τοῖσι δὲ ἃ ἀλλῶ σωεβῆ ἀφῶς τῆς γε-
 γνηνῆς ἡγῶν ἃ ἐκ Μελίαν δὺ παῖ-
 δες, ἡλικίῳ ὀμρῶ, ἐπὶ ἀφῶδεκα, ὃ δὲ, ὀκτωκαδέ-
 κα ἔτεα γεγῶς. τούτοις ὃ μητρῶν Περ-
 κλῆς, ἐὼν Ἐπίδωρου τυραννος, μετὰ πηλῆμε-
 νος ἀφῶ εὐτόν, ἔφιλοφρονεῖτε, ὡς εἶνεκα ἡ, θυ-
 30 γῶς εἶοντες τῆς ἐωυτῆς παῖδας ἐπὶ τε δὲ σφῆ-
 ρας ἀπέπεμπε, εἶπε ἀφῶ πῶν αἰεὶς, Ἀφῶ
 εἰ ὃ παῖδες ὅς ὑμῶν τῶν μητρῶ ἀπέκτεινε; τῆ-
 ῶ ὃ ἔπος ὃ μὲν ἀφῶ ὑμῶν αὐτῶ ἐν ὁσῶνι λό-
 γῶ ἐποίησαν ὃ δὲ νεώτερος, τῶ οὐνομα ἡ Λυ-
 κόφρων, ἡλγῶσε ἀφῶ ὁσῶν, ὡς τῆ ἀπὸ μῶρος ἐς
 τῶν Κορινθίων, ἀτε φονεῶ τῆς μητρῶς ἃ πατέρα
 οὐτε ἀφῶ σῆπε, ἀφῶ ἀφῶ τῆ ὁσῶν ἀφῶ ἀφῶ
 γῶ, ἰσῶροντί τε λόγον ὁσῶν ἀφῶ εἶδου. τέλος δὲ
 μιν ἀφῶ θυμῶ ἔχῶμος ὃ Περειανδρος ἔξελαύγει
 40 ἐκ τῶν οἰκίων. Ἐξέλαύξας δὲ τῶν, ἰσῶρεε ἃ
 ἔφῶ ἀφῶ ὑμῶν ὡς σφῆρας φιλοφρονῶς εἶδῶν. ἐκεί-
 νου δὲ τῆ ἔπος ὃ σφῆ ὃ Περκλῆς ἀφῶ ἀφῶ εἶ-
 πε, ἀτε οὐ νό λαβῶν, ὁσῶν ἐμῶ μῶν. Περειαν-
 δρος δὲ ὁσῶν μῶν ἔφῶ εἶνεκα μῶν ὁσῶν
 ἐκείνον ἀφῶ ἀφῶ ἡ ἐλῶ ἀφῶ τε ἰσῶρων.

CLIX

I

LI

115

1 Abstrahi supplices e templo, quum prohib. 2 Ad sumendam in Samios expeditionem operas contulissent. 3 Quippe qui eius non meminisset, quod animum ad id non aduertisset.

faciem ostendit.
 Ex tylo in-
 tricena ac ferigena
 uno vero in Samum
 deinde

ὁ δὲ, ἀναμνηθεὶς, εἶπε καὶ τὸτο· Περειανδρὸς δὲ νόω λαβῶν καὶ τὸτο, καὶ μαλακὸν ἐνδιδόναι βουλό-
 μῆρος ὁσδὲν, ἢ ὁ δὲ λαθεὶς ἄνδρα παῖς διατῶν
 ἐποιέετο, ἐς τούτους πέμπτον ἀγγέλον, ἀπηγέρθη μὴ
 μιν δέχεσθαι οἰκίοισι. ὁ δὲ, ὅπως ἀπελαυνόμενος
 ἔλθῃ ἐς ἄλλου οἰκίῳ, ἀπελαύνετ' αὐτὸν ἀπὸ τῆς
 τῆς ἀπειλέοντος τε τῆς Περειανδρῶν τοῖσι δδξαμέ-
 νοισι, καὶ δξείρηειν κελθόντος. ἀπελαυνόμενος δὲ
 αὐτὸν ἐπὶ ἑτέρῳ τῶν ἐταίρων. **Θ** δὲ, ἀτε Περειαν-
 δρῶν εὐντα παῖδα, καὶ φθ' δειμαίνοντες, ὁμῶς ἐδέ-
 κοντο. Τέλος δ', ὁ Περειανδρὸς κήρυγμα ἐποίη-
 σεν, ὅς αὐτὸ οἰκίοισι ἄποδέξεται μιν, ἢ πρὸς Δι-
 λεχθῆ, ἰρῶν ζηνίῳ τῶτον τὰς Ἀπόλλωνι ὀφείλειν,
 ὅσῳ δὲ εἶπας. πρὸς ὧν δὲ τὸτο δ' κήρυγμα, οὐ-
 τέ τις **Θ** Διλέγεσθαι, οὔτε οἰκίοισι δέχεσθαι ἤτε-
 λε. πρὸς δὲ, ὁσδὲ αὐτὸς ἐκείνος ἐδικαίω πειρα-
 σθαι ἀπειρημέδου, ἀλλὰ Διχαρτερέων ἐν τῆ-
 σι σοῖσι ἐκαλινδέετο. τετάρτη δὲ ἡμέρη ἰδὼν
 μιν ὁ Περειανδρὸς ἀλοισίησι τε καὶ ἀσιτήησι συμπε-
 πλωκῆτα οἰκτερεῖ. ἄπειρος δὲ τῆς ὀργῆς, ἢ ἐπὶ ἀσ-
 20 σον, καὶ ἔλεγε, ὦ παῖ, κότερα τούτων ἀφρετώτερά
 ἔστι, ταῦτα τὰ νῦν ἔχων παρῆσαι, ἢ τῶν τυραννίδων,
 καὶ τὰ ἀγαθὰ τὰ νῦν ἔχων ἔχω, ταῦτα, εὐντα τὰ πα-
 21 τριῖσι πατῆδων, καὶ λαμβανῶν, ὅς ἐὼν ἐμός τε παῖς,
 καὶ Κορίνθου τῆς βυδαμόνος βασιλῆος, ἀλήτῳ βί-
 22 ον εἶλθ' ἀπιστατέων τε ἐὼν ὀργῆς χρεώμενος ἐς τὸν
 23 σέηκισα ἐχρῆν. εἰ γὰρ τις συμφορῆ ἐν ἀλλοῖσι ἐγε-
 24 γνηε δὲ ἢς ἄπο φίλῳ ἐς ἐμὸν ἔχεις, ἐμοί τε αὐτῆ γέ-
 25 γνηε, ἐξ ἧς αὐτῆς δὲ πλεῖον μέτοχός εἰμι, ὅσῳ αὐ-
 26 τὸς σφε δὲ ἐργασάμην. οὐ δὲ μαθῶν ὅσῳ φρονέε-
 27 σθαι κρέσσον ἔστι ἢ οἰκτερεῖσθαι, ἀμα τε οἰκίον ἢ ἐς
 28 τοῖς τῶν κῆρας καὶ ἐς τοῖς κρέσσονας τεθυμῶσθαι, ἀπι-
 29 θῆ ἐς τὰ οἰκία. Περειανδρὸς μὲν τούτοις αὐτὸν κατ-
 30 ἐλάμβανε. ὁ δὲ ἄλλο μὲν ὁσδὲν ἀμείβετα **Θ** πα-
 31 τέρῳ, εἶπε δὲ μιν ἰρῶν ζηνίῳ ὀφείλειν τὰς θεῶν, ἐ-
 32 αὐτὰς ἐς λόγους ἀπικόμῆτον. μαθῶν δὲ ὁ Περειαν-
 33 δρὸς ὡς ἀπορῆν ἢ δὲ κακὸν εἶη τὸ παιδὸς ἐάντι-
 34 κητον, δὲ ὀφθαλμῶν μιν ἀποπέμπεται, φείλας
 35 πλοῖον ἐς Κέρκυραν ἐπεκράτεε γὰρ καὶ τῆς.
 36 ἀποφείλας δὲ τῶν ὁ Περειανδρὸς, ἐς ἑστῶν
 37 τῶν ἐπὶ τῶν πεντησὸν Περικλέα, ὡς τῶν παρόντων
 38 ὁ φρηγμάτων εὐντα ἀπώτατον καὶ εἶλε μὲν
 39 τῶν ἐπίδανον, εἶλε δὲ αὐτὸν Περικλέα, ἐξ ἑζώ-
 40 γησῆ. Ἐπεὶ δὲ τὸ χρόνον πρὸς βαίνοντος, ὁ, τε
 Περειανδρὸς παρηθήκεε, καὶ συνεγνώσκετο ἐωυτῶν

Tunc adolescens in memoriam rediens, id quoque dictum fuisse narravit. Quod Periander in animū accipiens, tamen nolens aliquid filio concedere indulgentius, mittit ad eos apud quos filius ab ipso expulsus degebat, prohibitum ne adolescentem in domum excipiat. Iste illinc eiectus, in alteram se domum conferebat: sed ab hac quoque abiiciebatur, Periandro iis qui acceperant comminante, atque ut arcerent imperante. Expulsus hinc in aliam sodalium domum se contulit. Illi etsi formidantes, tamen quod esset Periandri filius, hominem excipiebant. Ad postremum Periander edictum proposuit, quisquis hunc in domum reciperet, aut alloqueretur, eum sacram 2 pœnam Apollini debiturum, quantam ipse nuncupabat. Ad hoc edictum quum nemo illum in domum reciperet, nemo affari vellet, ne ipse quidem putavit rem desperatam essetentandam: sed intra porticus se tenēs, assidue versabatur. Quem die quarta Periander illuivie & inedia enectum cernens, misertus est, depositaque ira, propius accedens, Fili, inquit, vtrum est optabilius, istudne quod faciendo patris, an patri obtemperando, tyrannidem atque opes accipere que ego habeo: qui quum sis & meus filius & beatæ Corinthi rex, præoptasti mendicam vitam, obsistendo atque irascendo illi cui minime debebas. Nam siquid calamitatis illinc accidit unde suspicionem in me habes, id mihi accidit, eiusque ego particeps eo magis sum quod ipse id perpetravi. Tu vero, edoctus quanto satius sit 3 invidiosum quam miserabilem esse, & simul quid sit in parentes & in meliores se irasci, abi domum. Periander quidem his verbis filium 4 castigabat: ille autem nihil patri respondit, nisi ipsum sacram 5 pœnam deo debere, quod in ipsius colloquium venisset. Ibi Periander animaduertens malum filii 6 vehementius esse quam ut corrigi posset, ab oculis eum sibi amandandum putavit, navigio in Corcyram misso. nam Corcyræ quoque imperitabat. Eo autem amandato, bellum sœcero Procli intulit, tanquam præcipuo harum rerum auctori. Expugnataque Epidaurō, Proclē cepit, quem tamen vivum servavit. Interiecto deinde tempore quum senisset Periander, sibi que esset conscius

1 Ad quod Per. animum aduertens, 2 Multam 3 Invidiam quam commiserationem mouere, 4 Corripiebat: 5 Multam 6 Eiusmodi esse cuius sanandi ratio nulla injri posset. Vel, Nulla via esse sanabile. Magis ad verbum, Nullum exitum habere.

se non

se non esse
 dis obcum
 ram accer
 nidem ad
 re filio no
 esse ei vid
 sponsion
 qui sibi n
 der in amo
 rufus ad
 am, sper
 auscultare
 maus tyra
 domum p
 quam tu ip
 quæso ad
 re. 2 Lau
 li malum
 fueriora i
 ti materna
 runt. Lu
 multi sunt
 prouecta
 aliis tradas
 dum appo
 patre edoc
 gat scituru
 superesse
 nunciasset
 rem mitti
 eyram ve
 rinthum p
 cessionem
 der Corcy
 Corinthu
 docti Co
 nem Peri
 tem interi
 der de C
 LIII
 Laced
 bi peruene
 cedentesq
 nentem i
 runt. Se
 petias ip
 sunt. Se
 tergo mo
 tum auxili
 permulti,
 nios sustin
 cerunt, in
 bantur. C
 aderant, A
 titissent, c
 quidem A
 Samis ad
 pentes, in
 LIII
 Inter
 summo iuri pr

se non esse amplius patrem administrandis obeundisque rebus, mittit Corcyram accersitum Lycophronem ad tyrannidem administrandam. Nam in maiore filio non erat indoles, hebetiorque esse ei videbatur. Lycophron ne responsione quidem est dignatus eum qui sibi nuncium afferebat. At Perian-der in amorem adolescentis propensus, rursus ad eum misit sororem filiam suam, sperans fore ut ille huic præcipue auscultaret. Hæc, ubi venit, Fili, inquit, I
 matris tyrannidem recidere in alios, & domum patris tui ad alienos dispergi, quàm tu ipse habere illuc reuersus? Redi-
 quæso ad penates, desine tibi met office-
 re. 2 Læua possessio est peruicacia: no-
 li malum medicari malo. Multi man-
 fuetiora 3 iustioribus præponunt. mul-
 ti materna sectantes, paterna perdidere-
 runt. Lubrica res est tyrannis, cuius
 multi sunt amatores. Pater senex est
 prouectæque ætatis: tua ipsius bona ne
 aliis tradas. His illa verbis ad inducen-
 dum appositis fratrem alloquebatur, à
 patre edocta. Cui iste respondens, ne-
 gat se iturum Corinthum quoad patrem
 superesse audiret. Hoc quum mulier re-
 nunciasset, tertio Perian-der caduceato-
 rem mittit, qui dicat se quidem in Cor-
 cyram velle concedere, sed ut hic Co-
 rinthum proficiscatur ad tyrannidis suc-
 cessionem. Id approbante filio, Perian-
 der Corcyram ipse veniebat, iuuenis
 Corinthum mittebatur. Hæc omnia e-
 docti Corcyraei, ne ad ipsorum regio-
 nem Perian-der accederet, adolescen-
 tem interimunt. Ob hæc igitur Perian-
 der de Corcyraei ultionem sumebat.
 Lacedæmonii ingenti cum classe v-
 bi peruenere, Samum obsederunt, suc-
 cedentesque muro, turrem mari immi-
 nentem iuxta suburbana transcende-
 runt. Sed mox cum magna manu sup-
 petias ipso ferente Polycrate, reiecti
 sunt. Sed quum à superiore turri (qua
 tergo montis prominebat) erupissent
 tum auxiliarii, tum ipsorum Samiorum
 permulti, & aliquantisper Lacedæmo-
 nios sustinuisent ipsi, retro fugam fe-
 cerunt, insequentique ab hoste cade-
 bantur. Quod si Lacedæmonii qui
 aderant, Archia, & Lycopæ similes ex-
 titissent, eo die capta Samus fuisset. Si-
 quidem Archias & Lycopes soli cum
 Samiis ad murum refugientibus irrum-
 pentes, interclusa ad redeundum via,

ὁκέτι εἶ) δυνατὸς τὰ ὀρηγμάτα ἐπορεύει τε καὶ 115
 διέπειν, πέμψας ἐς τὴν Κέρκυραν, ἐπεκάλει
 Λυκόφρονα ἐπὶ τῆν τυραννίδα. οἱ γὰρ δὴ τὰ
 παρ᾽ αὐτὸν τῶν παίδων οὐκ ἐνεώσα, ἀλλὰ ὅκατ-
 ἐφάνετο εἶ) νεώτερος. ὁ δὲ Λυκόφρων οὐδὲ ἀνα-
 κείσιος ἤξιωσε ὅ) φέροντα τὴν ἀχελίῳ. Περσίαν-
 δρος δὲ, ἀειεργὸς τὸ νεώτερον, δδύτερα ἀπίσει-
 λεῖσθ' αὐτὸν τὴν ἀδελφίῳ, ἐαυτὸν δὲ θυγατέρα
 δοκέων μιν μέλιτα ταύτην αὐτὴν πείθεσθαι. ἀπικο-
 μῆτος δὲ ταύτης, καὶ λέγούσης, ὦ παῖ, βούλευαι
 τὴν τε τυραννίδα ἐς ἄλλοις πεσεῖν, καὶ τὸν οἶκόν τῶ
 πατρὸς ἀφ' ὀρηγμάτων μάλλον, ἢ αὐτὸς σφεδ' ἀ-
 ελθὼν ἔχειν; ἀπαθὶ ἐς τὰ οἴκλια, παύσαι σε αὐτὸν ἱμι-
 ῶν. φιλοτιμίη, κτῆμα σκαμνόν. μὴ ὅκακόν τας
 κακῶ ἰώ. πολλοὶ γὰρ δικαίων τὰ ὀπτικέστερα
 παρ᾽ ἡμῶν. πολλοὶ δὲ ἤδη τὰ μὴ τῶα δικήμε-
 νοι, τὰ πατρῶα ἀπέβαλον. τυραννίς, ἡ ἡμασφα-
 λερόν πολλοὶ δὲ αὐτῆς ἐρασαί εἰσι. ὁ δὲ, γέρον τε
 ἤδη καὶ παρηλικῶς. μὴ δῶς τὰ σεαυτῶ ἀγαθὰ
 20 ἄλλοις. ἡ μὲν δὴ τὰ ἐπαγωγώτατα διδαχθεῖ
 ἔπειτα τῶ πατρὸς, ἔλεγε παρὰ αὐτὸν. ὁ δὲ, ἔπι-
 κεινόμενος, ἔφη οὐδαμῶ ἤξειν ἐς Κόρινθον ἐς τ' αὐ-
 πωθαίη) παρ᾽ ἡμῶν τὰ πατέρα. ἀπαθὶ εὐλασίας
 δὲ ταύτης ταύτα, ὅ τείπον ὁ Περσίανδρος κήρυκε
 πέμπει, βουλόμενος αὐτὸς μὲν ἐς Κέρκυραν ἴκειν.
 ἐκείνον δὲ ἐκέλευε ἐς Κόρινθον ἀπικόμενον, ἀφ' ὅ-
 δῃ τὴν ἡμέραν τῆς τυραννίδος. καταμένεοντος δὲ
 ἐπὶ ταύταις τῶ παιδός, ὁ μὲν Περσίανδρος ἐφέλλετο
 ἐς τὴν Κέρκυραν, ὁ δὲ παῖς ὅ) ἐς τὴν Κόρινθον. μα-
 30 θόντες δὲ ὅ) Κερκυραῖοι ταύτων ἕκαστα, ἵνα μὴ σφί
 Περσίανδρος ἐς τὴν χώραν ἀπικηται, κτείνουσι ὅ)
 νεώτερον. αὐτὴν ταύτων μὲν Περσίανδρος Κερκυραῖ-
 οὺς ἐπιμαρτέον. Λακεδαίμονιοι δὲ σὺν μεγά-
 λω ὡς ἀπικόντο, ἐπολιόρχεον Σάμον παρ᾽ ὀρηγμάτων-
 τες ὅ) παρ᾽ ὅ) τείρης, τῶ μὲν παρ᾽ ὀρηγμάτων ἐφε-
 ῶτος πύργου καὶ ὅ) παρ᾽ ὀρηγμάτων τῆς πόλιος ἔπι-
 ἔβησαν. μὲν ὅ), αὐτὸ βοηθούσαντος Πολυκράτε-
 ος χειρὶ πολλῇ, ἀπηλάθην. καὶ ὅ) ὅ) ἐπαίω
 πύργου ὅ) ἐπὶ τῆς ῥάχης τῶ οὐρεος ἐπέοντα ἐπι-
 40 ἦλθον ὅ) τε ὀπτικέσθαι καὶ αὐτῶ Σαμίων συχνοί. δε-
 ξάμενοι ὅ) τῶς Λακεδαίμονίας ἐπ' ὀλίγον χρόνον, ἐ-
 φθῆναι ὀπίσω ὅ) ὅ) ὅ) παρ᾽ ἡμῶν, ἐκτείνον. Εἰ-
 μὲν νῦν ὅ) παρ᾽ ὀρηγμάτων Λακεδαίμονιαν ὅμοιοι ἐγέ-
 νοντο ταύτων τῶν ἡμέρων Ἀρχίη τε καὶ Λυκόπης,
 αἰρέθη αὐτὸ Σάμος. Ἀρχίης γὰρ καὶ Λυκόπης
 μοῦνοι σινεώσποντες φθῆναι ἐς ὅ) τείρης ὅ)σι
 Σαμίοισι, καὶ ἀπικηθέντες τῆς ὀπίσω ὁδοῦ

1 Interrogatione. vel, compellatione. 2 Sinistra. vel, Insula. 3 Iustis æquitatem anteponunt. i. Equum & bonum summo iuri præferunt.

Q 2

a memoriam red
 dum fuisse narra
 in animu accipien
 ad filio conceder
 ad eos apud quos
 degebat, prohibe
 in in domum tra
 in, in alteram tra
 ab hac quoque
 o is qui accepit
 ut arcerent im
 aliam fidalim
 et iformalantes
 andri filius, ho
 Ad postremum
 opofuit, quilo
 peiet, aut alloq
 pernam Apolin
 ipse nuncupaba
 um nemo illum
 nemo affari velle
 ut rem desperata
 tra porticus fen
 r. Quem die que
 & inedia enecum
 t, depositaque in
 inquit, ut rum et
 od faciendo par
 ando, tyrannidem
 uc ego habeo: ui
 & beatæ Corin
 endicam vitam,
 ando illi cui mi
 quid calamitatis
 picionem in me
 eiusque ego pat
 uod ipse id perpet
 quanto latius sit
 erabilem esse, &
 LIV
 erian-der quidem
 gabat: ille autem
 nisi ipsum sacram
 quod in ipsius
 Perian-der ani
 vehementius
 flet, ab oculis
 putavit, nau-
 nam Corcyra
 eo autem aman-
 ochi intulit, tan-
 rerum auto-
 auto, Proclen
 uum seruauit.
 ore quum se-
 e esset conficius

4 Corripit
 ad verbum. Nullus
 se non

ἀπέθανον ἐν τῇ πόλει τῆ Σαμίων. τεῖτα δ' ἄω' Ἀρχία
 χίω τούτου γιγνόμενῳ ἄλλω Ἀρχίῃ τῷ Σαμίου τῷ
 Ἀρχίω, αὐτὸς ἐν Πιτανῇ σιωεθρόμῳ (δήμου
 γὰρ τούτου ἴδιον) ὅς ξείνων πόδων μάλιστα ἐτίμα τε
 Σαμίοις, καὶ ὅτι πατρὶς ἔφη Σάμιον τῷ ὄνομα τε-
 διῆαι, ὅτι πατὴρ Ἀρχίας ἐν Σάμῳ Σφισθίας
 ἐτελεύτησε. ἡμῶν δὲ Σαμίοις ἔφη, δὴ ἔτι Ἐφθῆ-
 ναί ὅτι πᾶσι δημοσίῃ ὑπὸ Σαμίων δῖ.

Λακεδαιμόνιοι δὲ, ὡς σφί τεσσάρωντα ἐγγεγνε-
 θῆν ἡμέρας πολιορκέουσι Σάμον, ἐς δ' ὡρῶσα τε
 ὅσ' ἐν ὡρεκώτερον τῶν ὡρημάτων, ἀπαλλάσ-
 σοντο ἐς τὴν Πελοπόννησον. ὡς δὲ ὁματωτέρες
 λόγος ὄρηται, λέγεται Πολυκράτεια ἐπιχέει-
 ον νόμισμα κέραντα πολλὸν μολίβδου, καθάπερ
 σώσαντα, διώμασφι τοῖς δὲ, δὴ ἀμύροισι, οὕτω

117 δὴ ἀπαλλάσσεσθαι. ταῦτ' ὡς τῶν γραπτῶν
 ἐς τὴν Ἀσίῃ Λακεδαιμόνιοι Δωρεῖες ἐποίη-
 σαντο. Οἱ δ' ἐπὶ Πολυκράτεια στρατι-
 σάμεροι Σαμίων, ἐπὶ Λακεδαιμόνιοι αὐτοῖς ἀ-
 πολείπειν ἔμελλον, καὶ αὐτοῖς ἀπέπλεον ἐς Σίφνον.

20 ἡμεμάτων γὰρ ἔδειοντο. ταῦτα δὲ τῶν Σιφνίων
 ὡρηματα ἡκμαζετέον ἔχοντο, καὶ νησιώτερον
 μάλιστα ἐπλούτεον, ἀπὲρ ἔόντων αὐτοῖς ἐν τῇ νήσῳ
 χρυσῆν καὶ ἀργυρῶν μετᾶλλων οὕτω, ὡς τε σπὸ
 τῆς δεκάτης τῶν γνομένων αὐτῶν ἡμεμάτων, δι-
 τῶν ἐν Δελφοῖσι αἰαχέεται, ὅμοια τοῖσι πλου-
 σιωτάτοισι. αὐτοῖς δὲ τὰ γνομένα τῶν ἐμιαυτῶν ἐκεί-
 τῳ ἡμεμάτα διενέμοντο. ὅτε ὦν ἐποιεῖτο ἡ
 σαυροῖν, ἐγγεγνετο τῶν χρησῆναι, εἰ αὐτοῖς τὰ παρ-
 εόντα ἀγαθὰ οἶα τε ἐστὶ πολλὴν χρυσῶν ὡραμύρον. ἢ
 30 ἢ Πυθίῃ ἐχρησάσθαι ταῦτα,

Ἄλλ' ὅταν ἐν Σίφνῳ πυρτανήια λυκεῖ γῆνη-
 ται,
 Λύκεφρεστ' ἀγροῖ, ὅτε δὴ δειφραδμονος αἰ-
 δεός,
 Φραάσασθαι ξύλινόν τε λόγον κήρυξέ τ' ἐρυ-
 θεόν.

τοῖσι δ' Σιφνίοισι ὅτε ἴδιον ἢ ἀγροῖ καὶ δ' πυρτανή-
 ἰον Γαρίῳ λίθῳ ἡσκημύρα. Τοῦτον ἔχοντων
 οὐκ οἶοί τε ἢ ἄν γνάμ, οὐτε ὅτε βύθις, οὐτε τῶ Σα-
 μίων ἀπιγμύρον. ἐπὶ τε γὰρ ἄρχισα πρὸς τὴν
 Σίφνον πρὸς ἔχον ὅτι Σάμοι, ἐπεμπον τῶν νεάν μι-
 αι πρὸς ὄρεας ἀγρῶσαν ἐς τὴν πόλιν. ὅτι παλαιὸν
 ἀπασαί αἱ νῆες ἦσαν μιλιτηλεφεές. καὶ ἴδιον τῶν δ'
 ἢ Πυθίῃ πρὸς ἡρόνε τοῖσι Σιφνίοισι, φυλάξα-

intra urbem Samiorum occubuerunt. Equidem ipse cum alio Archia Sami filio, eodemque tertio ab hoc Archia, congressus sum apud Pitanen (huius enim tribus erat, quae ex omnibus hospitibus maxime Samios honorabat) sibi dicente Samio nomen a patre fuisse inditum, quod eius pater Archias strenue pugnans, Sami mortem oppetisset: se vero ideo Samiis honorem habere quod avus suus fuisset a Samiis publice affectus egregia sepultura. Lacedaemonii, quadraginta diebus in obsidendo absumptis, quum in suscepta re nihil admodum proficerent, in Peloponnesum redierunt. Fertur, Polycratem, (ut rumor quidam temerarius emanavit) magnum numerum monetae patriae e plumbo percussisse, eamque auro induxisse, ac Lacedaemoniis dedisse: atque ea accepta illos recessisse. Hanc primam expeditionem Dores adversus Asiam per Lacedaemonios susceperunt. Samii, qui Polycrati bellum intulerant, posteaquam a Lacedaemoniis se relictum iri vident, & ipsi transfugerunt in Siphnum. deficiebant enim pecunia. Vigebant autem ea tempestate Siphnorum res, eratque haec insularum locupletissima, ut in qua auraria & argentaria metalla essent, unde tantum pecuniae fiebat ut ex decima eius parte reponeretur apud Delphos thesaurus locupletissimo cuique par, Siphniis pecuniam quoque quotannis conficiebatur, distribuentibus. Qui vbi thesaurum confecerunt, nunquid diu permanere possent ipsis praesentia bona, consulere oraculum. Eis ita Pythia respondit,

Quum tamen in Siphno fuerint prytaneia cana,
 Cana foris facies, tunc vir vaser adsit oportet,
 Qui notet e ligno agmen, legatumque rubentem.

Erant eo tempore Siphniis prytaneium forumque Patrio lapide exulta: Hoc autem oraculum Siphnii neque tunc statim, neque post adventum Samiorum intelligere potuerunt. Nam Samii quum velocissime ad Siphnum adplicuissent, miserunt ad urbem cum legatis unam e nauibus. Veteri autem instituto naues omnes erant rubrica delibutae: atque hoc erat quod Siphniis Pythia praedixerat, ut observa-

1 Apud Pitanen (huius enim trib. erat) qui ex omn. hosp. Samios potissimum honorabat, suoque patri impositum Samii nomen dicebat, quod suus pater Archias str. etc. Valla autem ita vertit quasi es, quod est ante Xenar, referat d' mon, quum referat Archia.
 2 Hac explicantur statim post. 3 Id est, domus publica. 4 Quum primum Siph. applicuerunt,

rent ligno
 tum. Nun
 sibi saluta
 ganibus Si
 eorum agri
 tes Siphni
 missa pug
 tiab urbe
 tum calen
 mioneis qu
 co insulam
 lopennefo
 niis comm
 in Creta co
 ea de caus
 thios ex in
 vrbe quinc
 bene gest
 in Cydoni
 Dictynnes
 eos anno A
 cum Crete
 stratas nau
 stra apud M
 affixerunt.
 re, infen
 crate rege
 cladibus il
 fekti fuisse
 fa. Protra
 miis ob h
 eos opera
 xima. Vn
 quaginta p
 incipiens
 longitudin
 dinis auter
 ctionum pe
 altera fossa
 rum, triplo
 deriuata a
 urbem ded
 tus extitit
 strophii fili
 est agger
 ti passus au
 diis longit
 plum omni
 plissimum,
 titit Rhacu
 rum operun
 to magis ex
 Cyri circa A
 desipiente
 tres coniu

rent ligneum agmen ac rubrum lega-
 tum. Nuncii igitur ubi peruenere, decē
 sibi talenta mutuari precabantur. Ne-
 gantibus Siphniis se mutuatuos, Samii
 eorum agros populabantur. Id audien-
 tes Siphnii, continuo occurrentes, com-
 missa pugna fugati sunt: eorumque mul-
 ti ab vrbe interclusi, quos postea cen-
 tum talentis recuperauerunt. Ab Her-
 mioneis quoque Samii pecuniarum lo-
 co insulam Thyream acceperunt, Pe-
 loponneso adiacentem, quam Træze-
 niis commendauerunt: ipsi Cydoniam
 in Creta condiderunt, quum illuc non
 ea de caussa nauigassent, sed ut Zacyn-
 thios ex insula summouerent. In hac
 vrbe quinquennium degentes, ita rem
 bene gesserunt ut templa quæ nunc
 in Cydonia visuntur, isti fecerint, &
 Dictynnes præterea delubrum. Sexto
 eos anno Æginetæ nauali prelio victos
 cum Cretensibus diripuerunt, ac ro-
 stratas naues mutilauerunt, eaque ro-
 stra apud Mineræ templum in Ægina
 affixerunt. Hæc Æginetæ Samiis fece-
 re, infensi quod illi antea sub Amphi-
 crate rege, bello Æginæ illato, magnis
 cladibus illos affecissent, & inuicem af-
 fecti fuissent. & hæc quidem fuit caus-
 sa. Protraxi autem sermonem de Sa-
 miis ob hoc magis, quod tria sunt apud
 eos opera Græcanicorum omnium ma-
 xima. Vnum, montis in centum quin-
 quaginta passus editi, à cuius imo fossa
 incipiens ad contrarium os deducta est,
 longitudinis septem stadiorum: cellitu-
 dinis autem ac latitudinis, vtrinque o-
 ctonum pedum. Item per eam totam
 altera fossa depressa est viginti cubito-
 rum, triplo maioris latitudinis, per quam
 deriuata à magno fonte aqua fistulis in
 urbem deducitur. Huius fossæ archite-
 ctus extitit Megarensis Eupalinus Nau-
 strophi filius. Alterum è tribus operibus
 est agger circa portum in mari, ad vigin-
 ti passus altitudinis, duobus amplius sta-
 diis longitudinis. Tertium opus est tem-
 plum omnium quæ nos vidimus am-
 plissimum, cuius architectus primus ex-
 titit Rhæcus, Philei filius, indigena. Ho-
 rum operum gratia sermonem aliquan-
 to magis extendimus. ¶ C A M B Y S E
 Cyri circa Ægyptum immorante, ac
 desipiscente, duo magi iidemque fra-
 tres coniuauerunt: quorum alterum

δοσαι. Ἐξυλινον λόγον κελεύουσα, καὶ κήρυκα ἐρύ-
 θρον. ἀπικόμοιοι δ' ὦν ἠ' ἀγγελιοὶ ἐδέοντο τῶν Σι-
 φνίων, δέκα ἄλαντά σφι χρεῖσται. οὐ φασκόντων ὅ-
 χρήσειν τῶν Σιφνίων ἀδελφοῖσι, ἠ' Σάμιοι τῶν χρεῖσται
 αὐτῶν ἐπόρθεον. πυθόμενοι δ' ὀδύεις ἦκον ἠ' Σίφνι-
 οἰ βοηθόντες, καὶ συμβαλόντες ἀδελφοῖσι, ἐσώθησαν
 καὶ αὐτῶν πολλοὶ ἀπεκλήθησαν τῶν ἀσπίσται. τῶν
 Σαμίων καὶ ἀδελφοῖσι μὲν ταῦτα ἐκατόν ἄλαν-
 τὰ ἐπέσταν. Παρὰ δὲ Ἐρμιονέων νῆσον αὐτῶν
 10 χρημάτων παρέλαβον, Θυρέω τὴν ἐν Πελοπον-
 νησῶ, καὶ αὐτῶν Τροζηνίοισι τῶν ἀσπίσται. αὐ-
 τοῖσι δὲ Κυδωνίω τὴν ἐν Κρήτῃ ἐκπέσαν. οὐκ ἔστι
 τῶν πλέοντες, ἀλλὰ Ζακυνθίοις ἰβελουῖτες ἐκ
 τῆς νήσου. ἐμειναν δ' ἐν ταύτῃ καὶ βύδαμον ἦσαν
 ἐπὶ ἔτεα πάντες. ὥστε ἄισται ἠ' ἐν Κυδωνίῃ ἐόντα
 νῆσται, οὐτοῖσται ἠ' ποίησαντες, καὶ ἠ' τῆς Δικτυῶν
 νήσται. ἐκτα δὲ ἔπει Αἰγινήται ἀδελφοῖσι ναυμαχίῃ
 κήσσαντες, ἠ' ἠ' ποδίσσαντο μὲν Κρήτῶν, καὶ τῶν
 νησῶν κατὰ τοὺς ἐρυσταῖν τὰς ἀσπίσται ἠ' κρωπτεία-
 20 σαν, καὶ ἀπέσταν ἐς τὸ ἰεὸν τῆς Ἀθηνῶν ἐν Αἰγί-
 νῃ. ταῦτα δὲ ἐποίησαν ἐγκοτον ἐρυσταῖν Σαμίοισι
 Αἰγινήται. ἀσπίσται μὲν γὰρ Σαμίοισι ἐπὶ Ἀμ-
 φικράτους βασιλεύοντος ἐν Σάμῳ, στρατῶν
 ἀσπίσται Αἰγίνας, μεγάλα κακὰ ἐποίησαν Αἰγινή-
 ται, καὶ ἐπέσταν τῶν ἐκείνων. ἠ' μὲν αἰτία αὐτῆ.
 Ἐμήκυνα ὅσται Σαμίων μάλλον, ὅσται σφι τεταῖ βῆ-
 μέγισται ἀπόρτων Ἐλλιών ἐξεργασμένα, ἔρεός τε
 ὑψηλοῦ ὄρυγμα ἐς πενήκοντα ἠ' ἐκατόν ὄρυγμα.
 τῶν ὄρυγμα κατὰ τὴν ἐξέργασμένην, ἀμφίσομον.
 30 ὅσται μῆκος τῶν ὄρυγματος, ἐπὶ τὰ σαδελφοῖσται. ὅσται
 ὑψος καὶ βύσται, οὐκ ἐκατέρω πῶδες. ἠ' ἀπόρ-
 τῶν ὅσται αὐτῶν ἄλλο ὄρυγμα εἰσὶ σίπηχου βῆτος ὄρυγ-
 κται, τεταῖ τῶν ὄρυγμα δὲ οὐ ὅσται ὑδαρμετοχ-
 τῶν ἀσπίσται ἠ' τῶν σαλίων, ἠ' ἠ' γίνεται ἐς τὴν
 πόλιν ἀσπίσται, ἀπὸ μεγάλης πηγῆς ἐξέργασται
 ὅσται τῶν ὄρυγματος τῶν ἐργασται Μεγάρους Εὐπα-
 λίνου Ναυστόφου. τῶν μὲν δὲ ἐν τῶν τεταῖ βῆ-
 δῶσται ὅσται λιμένα χωμα ἐν θαλάσση, βῆτος
 καὶ εἰσὶ ὄρυγματος μῆκος ὅσται χωματος, μέγισται
 40 σαδελφῶν. τεταῖ δὲ σφι ἐξέργασται νῶς μέγισται
 πόρτων νησῶν τῶν ἠ' μῆκος ἠ' ἐξέργασται ἀσπίσται
 πῶς ἐργασται Ροῖος Φίλεω ὄρυγματος. τῶν εἰσὶ
 μέγισται ἠ' Σαμίων ἐμήκυνα. Καμβύση δὲ ὅσται
 Κύρῳ, χροῖσται ὅσται Αἰγύπτιον, καὶ ἠ' ἀσπίσται ἠ'
 ἐπόρτα ὅσται ἀσπίσται μῆκος ὅσται ἀδελφοῖσι ἠ' ἠ' ἠ' ἠ'

LIX

LX

LXI

I Viginti cubitorum altitudinis, i. profunditatis, trium autem pedum latitudinis. Vallæ autem pro τρίτω leges τριπλῶν. 2 Rebellauerunt. Vol, Insupererunt.

Q 3

καταλείπει τῶν οἰκτιῶν μελεδωνὸν ὁ Καμβύ-
 σης. Ἐπὶ δὲ τῶν ἄ) ἐπόμεσθι μαζάν τε β) Σμέρδι-
 ος θαλάττον, ὡς κρύπτοισι γ) γρόμμος, καὶ ὡς ὀλίγοι τε
 ἦσαν ἄ) ὅτι σάμμοι αὐτῶν Περσέων, ἄ) ὅ πολλοὶ πε-
 ρειόντα μιν εἰδείσαν. πρὸς ταῦτα βουλεύσας
 ἄ) δε, ἐπεχείρησε τοῖσι βασιλῆσιν. ἰὼ ἄ) ἀδελφεὸς
 β) εἶπα ἄ) σιωπεύμασ' ἰῶα, οἰκὸς μάλισα ὁ εἰ-
 δος Σμέρδι τῶ Κύρου, γ) ὁ Καμβύσης εὐόντα ἐ-
 οὔτε ἀδελφεὸν ἀπέκτεινε. ἰὼ τε δὲ ὁμοῖος εἶ-
 118 δος τῶ Σμέρδι, καὶ δὲ καὶ οἰώμα τῶντο εἶχε 10
 Σμέρδις. τὸτον β) ἀνδρα ἀναγνώσας ὁ μέγας
 Παρξείδης, ὡς ἄ) αὐτὸς πρῶτα διασηήξει, εἶσε ἀ-
 γων ἐς βασιλῆιον θρόνον. ποιήσας δὲ τῶν, κήρυκας
 διέπεμπε τῆ τε ἀλλῆ ἔ δὲ καὶ ἐς Αἴγυπτον, πρὸς
 ερέοντα τῶ στρατῶ ὡς Σμέρδιος τῶ Κύρου ἀκου-
 σία εἶη τῶ λοιποῦ, ἀλλ' οὐ Καμβύσεω. Οἶτε δὲ
 ὡν ἄλλοι κήρυκες πρὸς ἠρόβιον ταῦτα, καὶ δὲ καὶ
 ἐπ' Αἴγυπτον ταχθεῖς, (ὄρισκε γὰρ Καμβύσεα
 καὶ β) στρατὸν εὐόντα τῆς Συρίας ἐν Ἐκβατῶροι-
 σι) πρὸς ἠρόβιον εἶσε ἐν μέσοισι ἄ) ἐπιταλῆμα 20
 ἐκ τῶ μέγρου. Καμβύσης δὲ ἀκούσας ταῦτα ἐκ
 τῶ κήρυκος, καὶ ἐλπίσας μιν λέγειν ἀληθεῖα, αὐτὸς
 τε πρὸς δεδδοῦσιν ἐκ Πρηξάσπεος (πεμφθέντα γὰρ
 αὐτῶν ὡς ἀποκτενέοντα Σμέρδι, οὐ ποιήσας ταῦ-
 20 α) βλέψας ἐς β) Πρηξάσπεα, εἶπε, Πρηξάσπε, οὐ
 οὔτι μοι διασηήσας τοῖσι πρὸς σέθεν ἀποσηήμα. ὁ
 20 δὲ εἶπε, ὦ δέσποτα, οὐκ ἐστὶ ταῦτα ἀληθεῖα ὅπως
 20 κατέσει Σμέρδις ἀδελφεὸς ὁ σὸς ἐπόμεσθηκε, οὐ-
 20 δὲ ὅπως ἢ ἔξ. ἐνεῖνου τῶ ἀνδρὸς νεῖκος ἢ ἐσ' αἴ ἢ
 20 μέγα ἢ μικρόν. ἐγὼ γὰρ αὐτὸς, ποιήσας ταῦ σὺ με 30
 20 ἐκέλευες, ἔταψά μιν χερσὶ τῆσι ἐμευούτῳ. εἶ μὲν
 20 νῦν ἄ) πεθνεώτερες ἀνέστασι, πρὸς δὲ κέο τοῖς ἄ) τυ-
 20 ἀγα β) Μῆδον ἐπόμεσθησασθαι. εἶ δὲ ἐστὶ ὡς πρ
 20 πρὸς τῶ, οὐ μῆτι τοῖς ἐκ γὰρ ἐκείνου νεώτερον κακὸν
 20 ἀναβλάσῃ. νῦν ὡν μοι δοκέει, μεταδιώξαντας β)
 20 κήρυκα, ἔξετάζειν εἰρωτεύωντας παρ' οὔτι ἦκων
 20 πρὸς ἠρόβιον ἢ μιν Σμέρδιος βασιλῆος ἀκούειν.
 Ταῦτα εἶπόμενος Πρηξάσπεος, (ἦρεσε γὰρ Καμβύ-
 σης) αὐτῆς μεταδιώκτος γρόμμος ὁ κήρυξ ἦκε. ἀπι-
 20 γμόρον δὲ μιν εἶρετο ὁ Πρηξάσπεος ἄ) δε, ὦν δεσπότη, 40
 20 φῆς γὰρ ἦκειν πρὸς Σμέρδιος τῶ Κύρου ἀγγελος. νῦν
 20 ὡν εἶπας τ' ἀληθῆναι, ἀπι χαιρών κότερα αὐτὸς ἢ
 20 Σμέρδις φανόμενος. ἐν ὅ) δὲ ἐνετέλλετο ταῦτα, ἢ τ'
 20 ἴς ἐκείνῳ ὑπηρετέων. ὁ) εἶπε, Ἐγὼ Σμέρδι μὲν
 δαυι, an quispiam eius ministrorum? Tum ille, Equidem, inquit, ego Smerdin

Cambyfes reliquerat rei domesticæ cu-
 ratorem. Hic cognita Smerdis nece,
 quæ occultabatur, paucisque Persarum
 erat nota, plerisque eum viuere arbi-
 trantibus, rebellandum sibi putavit, at-
 que ita rem esse aggrediendam. Erat ei
 in regia germanus, quem dixi vna con-
 iurasse, corporis habitu quamsimilli-
 mus Smerdi, Cyri filio, quem Cambyfes
 fratrem suum interemerat: nec specie
 tantum corporis Smerdi assimilis, sed e-
 10 tiam cognominis. Hunc virum magus
 Patizithes instructum quemadmodum
 ipse illi omnia peracturus esset, in regi-
 um solium perducit. Hoc acto, cadu-
 ceatores cum alia in loca, tum vero in
 Ægyptum dimittit ad exercitum, qui e-
 dicerent ut Smerdi Cyri filio deinceps
 obedirent, non Cambyfi. Hæc cadu-
 ceatores alii alibi edixere. Is quoque
 qui ad Ægyptum delegatus erat, (in-
 20 uenit autem Cambysem atque exerci-
 tum in Ecbatanis Syriae agentem) stans
 in medio, præcepta magi exposuit. Hæc
 audiens Cambyfes, vera loqui cadu-
 ceatorem ratus, seque à Prexaspe esse
 proditum, quod missus ad occidendum
 Smerdin, rem non peregisset, intuens in
 eum, Prexaspes, inquit, rem mihi non
 exequutus es quam iniunxeram. Ad
 quem ille, Ista here, ait, haudquaquam
 vera sunt, ut aut frater tuus aliquando
 rebellet in te, aut quippiam ex illo vi-
 ro certaminis existat magni exiguiue.
 quippe quum ego sim exequutus quæ
 tu mihi imperasti, quique hominem
 meis ipsius humarum manibus. Quod
 si defuncti rebellant, expecta ut et-
 iam Astyages Medus in te rebellet: sin
 autem ita habet ut antea habebat, nihil
 tibi ex illo nouum amplius germinabit.
 Igitur mitte mecum qui assequantur
 caduceatorem, qui percontando in-
 30 dagent, nunquid à quo Smerdi rege
 nobis denunciatum venit, eum audie-
 rit. Hæc loquentem Prexaspem Cam-
 byfes audiens, quum ei placuissent, con-
 festim ad assequendum caduceatorem
 misit. Eum, ubi rediit, Prexaspes his
 verbis interrogauit, O homo, quando-
 quidem te ais à Smerdi Cyri filio ve-
 nite nuncium, dicito veritatem: qua
 dicta, abito sospes. Vtrum Smerdis ip-
 40 pse in conspectum datus tibi ista man-
 dauit, Equidem, inquit, ego Smerdin

1 Inuadendum regnum 2 Rebellasse. Vel, Insurrexisse. 3 Aut vlla contentio, vel disceptatio. magna, aut parua ex illo ad-
 uersus te oriatur. 4 Si forte tamen mortui resurrexerunt, pura fore ut etiam Astyages Medus rebellet: sin res ita se habent ut an-
 tea, si mortui nihilo magis nunc resurgunt quam antea, fieri non potest ut nouum aliquod malum ab illo tibi repullulet. 5 A quo
 ueniens, id est, missus, nos Smerdi dicto audientes esse iubeat.

Cyri filium
 Ægyptum
 conspexi:
 rerum suarum
 rem consti-
 dicens Smer-
 apud vos
 ementibus
 spes, inquit
 nus impera-
 verum qui
 tra me reb-
 nomine?
 quit, hoc
 intelligere
 insurrexer-
 rum famili-
 & frater ei
 quum Smer-
 culis verit-
 quod ei qu-
 Smerdin re-
 lum vsq; p-
 itaq; sine
 fe fuisse, de-
 i defleuit
 equum in
 raptissime
 in magum
 gladii exci-
 strinxit ei
 qua prius
 ferendum
 rat Apin
 tus Camby-
 men esset
 tana. Sed q
 byli reddi-
 eum in Ecb-
 terpretaba-
 bi res eius
 rum: at or-
 loquebatur
 reliquit, op-
 iniuria p-
 oraculi exp-
 fatale est
 Hactenus
 dehinc die
 præstissim-
 maxime oc-
 got apud vo
 Ægypti ag-

Cyri filium, ex quo Cambyfes aduersus
 Ægyptum fecit expeditionem, nunquā
 conſpexi: ſed magus quem Cambyfes
 rerum ſuarum familiarium procurato-
 rem conſtituit, is mihi iſta mandauit,
 dicens Smerdin Cyri filium optare hæc
 apud vos dici. Hæc ille loquens, nihil
 ementitus eſt. Tum Cambyfes, Prexaſ-
 pes, inquit, tu quidem quia ut vit bo-
 nus imperata feciſti, culpam effugiſti:
 verum quiſnam fuerit è Perſis qui con-
 tra me rebellauit, occupato Smerdis
 nomine? Ad quem Prexaſpes, Ego, in-
 quit, hoc quod actum eſt mihi videor
 intelligere. Magi ſunt qui aduersus te
 inſurrexerunt, Patizithes quem tu re-
 rum familiarium curatorem reliquiſti,
 & frater eius Smerdis. Ibi Cambyſem,
 quum Smerdis audiſſet nomen, ² per-
 cuſſit veritas ſermonis, ac ſomnii, per
 quod ei quidam viſus fuerat nunciare,
 Smerdin regio inſidentem folio, ad cæ-
 lum uſq; pertingere vertice. Agnoſcens
 itaq; ſine cauſa fratris interemptorem
 ſe fuiſſe, deſlebat Smerdin. Quem ubi
³ deſleuit (ut erat omni clade afflictus) in
 equum inſiliit, habens in animo ⁴ quam
 raptiſſime Suſa verſus exercitum ducere
 in magum. Inſilienti in equum, ⁵ vagina
 gladii excidit, vnde nudatus gladius per-
 ſtrinxit eius femur, in ea ſcilicet parte in
 qua prius ipſe tanquam opportuna ad
 ferendum (ut ſibi videbatur) perculle-
 rat Apin Ægyptiorum deum. Vulnera-
 tus Cambyſes, quodnam illi oppido no-
 men eſſet interrogauit. Illi aiunt Ecbat-
 ana. Sed quum fuiſſet iam antea Cam-
 byſi redditum ex urbe Buti oraculum,
 eum in Ecbatanis deceſſurum, ipſe in-
 terpretabatur ſe in Ecbatanis Mediæ (v-
 bi res eius omnis erat) ſenē vita functū-
 rum: at oraculum in Ecbatanis Syriæ
 loquebatur. Tunc ⁶ poſtquā ſciſcitatur,
 reſipuit, oppidi nomen audiens, tū magi
 iniuria percullus, tum vulnere: verbaq;
 oraculi expendens, Hoc in loco, inquit,
 fatale eſt Cambyſem Cyri decedere.
 Hactenus tunc loquutus. Viceſimo
 dehinc die accitis Perſatum qui aderant
 præſtatiſſimis quibuſq; ita inquit, Quod
 maxime occultū volebā Perſæ, ⁷ id co-
 gor apud vos efferre. ego enim quum apud
 Ægyptū agerē, inter quietē viſum vidi,

Κύρου ἄξιον βασιλῆος Καμβύσης ἦρασε ἐς
 Αἴγυπτον, ὅπου ὄπωπα ὁ δὲ μοι μάγος Καμβύ-
 σης ἐπιείπον τῶν οἰκτιρῶν ἀπέδδξε, εἶπεν αὐτῶν ἐν-
 τελασθε, φασ Σμέρδιν. Καὶ ἐν εἶπεν αὐτῶν ἐπι-
 γέροντον εἶπαι πρὸς υἱέας. ὁ μὲν δὲ σφί εἶλεγε, οὐ-
 δὲν ἐπικατεψάμηνος. Καμβύσης δὲ εἶπε, Πρὸ-
 ξασπες, σὺ μὲν, οἷα ἀνὴρ ἀγαθός, ποιήσας δὲ κελύου-
 ρον, ἀλλῶν ἐκπέφυγας ἐμοὶ δὲ υἱὸν εἶπεν Περσέ-
 αν ὁ ἐπομέσας, ἐπιβατῶν τῶν Σμέρδης ἐνόμα-
 10 ρος; ὁ δὲ εἶπε, Ἐγὼ μοι δοκέω σιωπῆναι δὲ γεροντῶν
 ὡς βασιλῆος. Ὁ μὰρ γὰρ εἶσι τοιοῖ ἐπομέσασθε, ἔν-
 τε ἐλίπεσ μελεδωνόν τῶν οἰκτιρῶν, Παλιζείθης, ἔστ-
 του ἀδελφοῦ Σμέρδης. Ἐν ταῦτα ἀκούσαντα
 Καμβύσεα δὲ Σμέρδης οὐνόμα, ἔτυψεν ἡ ἀληθινή
 τῶν τε λόγων καὶ τῶ ἐν πνίου. ὅς ἐδόκει ἐν τῶ ὑ-
 πὸ ἀπαγεῖλαινα. Ὁ ὡς Σμέρδης ἰζόμενος ἐς
 βασιλῆιον θεῖον, ψάσσει τῆ κεφαλῆ τῶ οὐρανοῦ.
 μαθῶν δὲ ὡς μάτῶ ἀπολωλέκας εἶπεν τὸ ἀδελφεόν,
 ἀπέκλαμε Σμέρδιν. ἀποκλάσας δὲ, καὶ πῶσι με-
 20 κτήσας τῆ ἀπάσῃ συμφορῇ, αἶα θεοσκόφῃ ἐπὶ τὸ ἴσ-
 πον, ἐν νόῳ ἔχων τῶν ἀχρῶν ἐς Σοῦσα στρατῶ-
 νων ἐπὶ. Ὁ μὰρ γὰρ καὶ ἀνα θεοσκόφῃ ἐπὶ τὸ ἴσ-
 πον, τῶ χυλευδ τῶ ξίφος ὁ μύκης ἀποπίπτει. γυ-
 μνωθῆν δὲ ξίφος παῖσι μπεθῶν. πρῶμα παθῆς δὲ
 καὶ τῶ ἄλλος τῆ πρῶτερον τῶ Αἴγυπτιῶν θεόν
 Ἀπὶν ἐπῆξε, ὡς ὁ καμῆ ἐδόξε τετύφθαι, εἶρετο
 ὁ Καμβύσης ὅτι τῆ πόλι ἐνόμα εἶπεν. Ὁ δὲ εἶπον ὅτι
 Ἐκβατῶνα. τῶ δὲ ἐπὶ πρῶτερον ἐκέρχρητο ἐν
 Βουτῆς πόλιος ἐν Ἐκβατῶνοισι τελευτήσῃν Ὁ βί-
 30 ον. ὁ μὲν δὲ ἐν τοῖσι Μηδικῆσι Ἐκβατῶνοισι ἐδό-
 κει τελευτήσῃν γηραῖος, ἐν τοῖσι οἱ ἡ πόρτα ἀκαρ-
 γματα. Ὁ δὲ χρεῖσ ἦειον τοῖσι ἐν Συρίῃ Ἐκβατῶ-
 νοισι εἶλεγε ἀεὶ καὶ δὴ ὡς ὅτε ἐπειρέομνος ἐπύ-
 θεσ τῆς πόλιος δὲ οὐνόμα, ὑπὸ τῆς συμφορῆς τῆς
 τε ἐν τῶ μὰρ γὰρ ἐκπέπληγμνος, καὶ τῶ πρῶμα-
 τος, ἐσῶφθῆνσε. συλλαβῶν δὲ δὲ θεοσκόπιον, εἶ-
 40 πε, Ἐν ταῦτα Καμβύσεα. Καὶ ἐν ἐπὶ πε πρῶ-
 μνον τελευτῶν. Τότε μὲν ἔσαυτα. ἡμέρησι
 δὲ ὑστερον ὡς εἶχρησι μεταπέμψαμνος Περσέων
 τῶν παρῶντων ἐν λογιμοτάτοις, εἶλεγε σφί τῶ-
 δε, Ὁ Γέροσα, καταλεθῶσκέ με, δὲ πόρτων μά-
 λιστα ἐκρυπῶν ἀρηγμάτων, τῶτο ἐς υἱέας ἐκφῆσαι.
 ἐγὼ γὰρ ἐὼν ἐν Αἴγυπτῶ, εἶδον ὅτι ἐν τῶ ὑπὸ

XIV

XV

1 Iniunxisse. Vel, mandasse. 2 Videtur hac phrasin respondere nostra, il fut touché en son cœur. 3 Desleuit, & de tota calamitate questus est, in equum inf. 4 Quamprimum. Vel. Primo quoque tempore. 5 Gladius vagina excidit, 6 Postquam sciſcitatus, oppidi nomen reſciuit, tum magi iniuria percullus, tum ex vulnere, reſipuit, vel, ad se rediit, & intellecto oraculo, vel, quum mente complexus eſſet oraculum, dixit, Hoc in loco fatale eſt Camb. 7 Eo redactus sum ut id apud vos efferam.

Q4

Cyri
 Smerdis
 tibi iſta man-

rerum potiri magos , interpretantibus potius, Cambysem, quæ de nece Smerdis dixisset, ea dixisse vt illi omne nomen Persicum redderetur hostile. Itaq; pro certo habebat Smerdin Cyri per rebellionem regnare, utpote Prexaspe vsq; pernegate a se fuisse Smerdin interfectum. Neq; enim tutum ei erat post Cambylis obitum fateri, ipsius manu filium Cyri interemptum.

XVII

¶ M A G V S defuncto Cambyse, simulando se Smerdin esse Cyri filium, qui ipsi fuerat cognominis, securus regnavit menses septem, qui reliqui erant ad implendum octauum annum regni Cambylis: per quos menses omne genus liberalitatis in subditos munificentiaq; exhibuit, adeo vt eius defuncti magnum cepit desiderium omnes Asiam incolentes, ipsis Persis exceptis. Nam missis ad singulas quibus imperabat nationes edictis, magus immunitatem tributorum ac vacationem militiae in tricanium tribuit: atque hoc quidem statim adeptus imperium edixit.

XVIII

Octauo autem mense quisnam esset coeptus est hunc in modum: Erat Otanes quidam Pharnaspis filius, sed genere atque opibus primo cuique Persarum par. Hic Otanes magum non esse Smerdin filium Cyri, primus suspicatus est, sed eum qui erat, hac coniectura, quod neque ex arce progrediebatur, neque Persarum procerum quempiam ad conspectum suum vocabat. Itaque eum suspicatus esse, hoc sibi statuit faciendum: Quum haberet filiam nomine Phædyman, quam Cambyles tenerat, cuiusque tunc magus contubernio utebatur, vt aliarum omnium Cambylis vxorum: misit ad eam quendam sciscitatum quocum homine cubaret, cum Smerdi Cyti, an cum altero. Illa remisso nuncio, negat se id scire, quippe quæ nec Smerdin filium Cyri vidisset vnquam, nec eum cum quo cubaret nosset quisnam esset. Ad hanc rursus mittit Otanes, inquiring, Si ipsa Smerdin Cyri non habes cognitum, saltem sciscitare ab Atossa quocum viro tu atque illa cubitatis. nō enim illa suum ipsius ignorat fratrem. Filia ad hoc respondit, Ne in Atossæ quidem colloquium venire possum, aut vllam aliam cernere mulierum cum illo cubantiū. Namq; hic vir, quisquis est, quum primū adeptus est regnū, nos disperfit, aliam alibi collocans. Audienti hæc Otani res est visa manifestior.

XIX

Ἰὼν μάγος ἔχειν τὰ ῥήματα· ἀλλ' ἠπίστιατο ἐπὶ τῆς ἀβολῆς εἰπεῖν Καμβύσεα τὰ εἶπε πατὴρ τῆς Σμέρδης θανάτου, ἵνα οἱ ἐκπολεμηθῆ πᾶν τὸ Περσικόν. οὗτοι μὲν κεν ἠπίστιατο Σμέρδιν (¶) Κύρου βασιλέα ἀνεσταῖτα. δεινὰς γὰρ καὶ ὁ Πρηνξάσις ἔξαρκος ἰὼ μὴ μὲρ ἀποκτεῖναι Σμέρδιν. οὐ γὰρ ἰὼ (¶) ἀσφαλὲς, Καμβύσεω τε τελευτήκοτος, φάναϊ (¶) Κύρου γόν ἀπολωλεκένα ἀδελφείῃ. Ὁ δὲ δὴ Μάγος, τελευτήκοτος Καμβύσεω, ἀδεῖας ἐβασιλεύσε, ὅτι βατθίων τῶ ὁμοτύμου Σμέρδης τῶ Κύρου μιλίας ἐπὶ τῶ ὁμιλοίοις Καμβύση ἐς τὰ ὀκτὼ ἔτα τῆς πληρώσιος· ἐν τοῖσι ἀπεδέξατο ἐς τὸν ἰσθηκίους πόρτας διεργασίας μεγάλας, ὥστε ἀποθανόντες αὐτῶ πόρον ἔχειν πόρτας ἐν τῇ Ἀσίῃ, παρ' ἐξ αὐτῶ Περσέων. Διαπέμπας γὰρ ὁ μάγος ἐς πᾶν ἔθνος τῆς ἥρας, παρ' εἴπε ἀπελήλυθ' εἰς ἑρατήης καὶ φόρου ἐπὶ ἔτα τετα. παρ' εἴπε μὲν δὴ τῶ αὐτῶ ἀνίσταμνος ἐς τὴν ἀρχῆν. Ὁ γὰρ δὲ μιλί ἐγχετο κατὰ δήλους 120 ἔτα τῶ τοῖσδε· Ὁ τάνης ἰὼ Φαρνάσπεω μὲρ πᾶσι, ἡρεῖ δὲ καὶ χεῖμασι ὁμοίως τῶ παρ' ἔτα Περσέων. Ἐπὶ ὡν ὁ Ὁ τάνης παρ' ἔτα ἰσθηκίους (¶) μάγρον, ὡς ὅτι εἶπ' ὁ Κύρου Σμέρδης, ἀλλ' ὅτι παρ' ἰὼ τῆδε συβασμεῖμος, ὅτι τε ὅτι ἐξεφοῖτα ἐκ τῆς ἀκροπόλιος, καὶ ὅτι ὅτι ἐκ ἀλλε ἐς ὅτι ἐν ἑνὶ τῶ οὐδένα τῶ λογίμων Περσέων. ἰσθηκίους δὲ μιν, ἐποίησε τὰδε ἔτα αὐτῶ ὁ Καμβύσης θυγατέρα, τῆ οὐνομα ἰὼ Φαδύμη· τὴν αὐτῶ δὴ ταύτῃ εἶχε ἔτα ὁ μάγος, καὶ ταύτῃ σωοίκεε, καὶ τῆσι δήλοισι πᾶσι τῆσι τῶ Καμβύσεω γυναιξί. πέμπων δὲ ὡν ὁ Ὁ τάνης παρ' αὐτῶ τὴν θυγατέρα, ἐπιώσανε παρ' ὅτι αὐτῶ ἀδελφῶν κοιμῶτο, εἶτε μὲρ Σμέρδης τοῦ Κύρου, εἶτε μὲρ ἄλλου τῶ. ἡ δὲ (¶) ἀντέπεμπε, φαρμῶν οὐ γνώσκειν· οὐτε γὰρ (¶) Κύρου Σμέρδιν ἰδέσθαι οὐδαμᾶ, οὐτε ὅστις εἶπ' ὁ σωοικέων αὐτῆ εἶδεναι ἐπέμπε δούτερα ὁ Ὁ τάνης, λέγων, Εἰ μὴ αὐτῆ Σμέρδιν (¶) Κύρου γνώσκεις, σὺ δὲ παρ' ἄλλου πύθθ' ὅτι αὐτῶ σωοικέει αὐτῆ τε ἐκείνη, καὶ σὺ. πάντως γὰρ δὴ καὶ τὸν γε ἐν τῆς ἀδελφῶν γνώσκει. ἀντιπέμπε παρ' ἔτα τὰ ἡ θυγατέρα, ὅτι ἄλλου διώμα μὲρ ἐς λόγους ἐλθεῖν, οὐτε ἄλλου ὅτι εἶδεναι τῶ συγκατημῶν γυναιξί. ἐπεὶ τε γὰρ τὰ γὰρ ὅτι ἀδελφῶν, ὅστις κατ' ἐστὶ, παρ' ἔτα τὴν βασιλίαν, διεσπειρε ἡμέας, δήλω δὴ τῆς τῆς. Ἀκούοντι τὰ ταύτα τῶ Ὁ τάνη, μάλλον κατεφάνετο τὸ ῥήμα.

1 Quum cum suspectum impostura haberet, ita egit: Quum hab. 2 An cum alio quopiam.

loco relinquere extremum peto, 44, Caric est rerum

τείτων ἢ ἀγγελίω ἐς πέμπει παρ' αὐτῶν, λέγουσαν ταῦτα, ὡς θυγάτηρ, δεῖ σε γερηνῆα δὲ, κίνδυνον αἰαλαβέσθαι. ὡς ἂν ὁ πατήρ ὑποδιώειν κελύβοι. ἡ γὰρ μή ἐστι Κύρου Σμέρδης, ἀλλὰ ὡς ἂν καταδοκέω ἐγὼ, οὐτοί μιν σοί τε συγκοιμῶν, καὶ ὁ Γερσέων κράτος ἐργάτα, δεῖ χαιέροντα ἀπαλλάσσειν, ἀλλὰ δοῦναι δίκην. νῦν ὧν ποιήσονται δὲ ἐπεὶ σοὶ σιωβῶδη, καὶ μάθης αὐτὸν καταπρωμῶν, ἀφασον αὐτῶν ταῦτα. καὶ ἡ μὲν φάσηται ἔχων ὧτα, νόμιζε σιωπῶν Σμέρδι τῷ Κύρου σιωοικέειν. ἡ δὲ μὴ ἔχων, οὐδὲ τῷ μέγῳ Σμέρδι. ἀντιπέμπει πρὸς ταῦτα ἢ Φαιδύμη, φασμένη κωδιώσειν μέγας ἡ ποιῆ ταῦτα. ἡ γὰρ δὴ μὴ τυγχῶν τὰ ὧτα ἔχων, ὅτι λαμπρὸς δὲ ἀφασουσα ἔσαι, δὲ εἰδέναι ὡς αἰσῶσει μιν. ὁμοίως, μὲν τοὶ ποιήσων ταῦτα. ἡ μὲν δὲ ὑπεδέξατο ταῦτα τῷ πατρὶ καταργήσασθαι. τὸ δὲ μέγῳ τούτου τῷ Σμέρδιος Κύρου ὁ Καμβύσεια ἀρχὸν ταῦτα ἀπέπεμψε ἐπὶ αἰτίῃ δὴ πνι οὐ σμικρῇ. ἡ ὧν δὴ Φαιδύμη αὐτῇ ἢ τῷ Ὀτάρω θυγάτηρ, παύσατο ὅτι τελέουσα ταῦτα ὑπεδέξατο τῷ πατρὶ, ἐπὶ τῷ αὐτῇ μέγῳ ἐγένετο τῆς ἀπίστου πρὸς τὸν μάγῳ (ὡς περὶ τῆ γὰρ δὴ γυναικὸς Φοιτέοισι τοῖσι Πέρσησι) ἐλθούσα παρ' αὐτῶν ἡδε. ὑπενωμῶν δὲ καρτερῶς τῷ μάγῳ, ἠφασε ταῦτα. μαθούσα δὲ οὐ χαλεπῶς ἀλλ' ὑπετίως ὅτι ἐργάτα τὸν ἀνδρα ὧτα, ὡς ἡμέρη τῶν ἔργων ἐγένετο, πέμψασα ἐσήμνη τῷ πατρὶ ταῦτα ἡρόμνα. Ὁ δὲ Ὀτάρης πρὸς ἀλλοτρίων Ἀσπαθίνω καὶ Γωβρύω, Γερσέων τε πρὸς τῶν ἐόντων ἑαυτῶν ὅτι τῆδε ὡτάτοις ἐς πίστιν, ἀπηγόστησαν πᾶν ὁ ὡρήμα. Ὁ δὲ αὐτῶν ἀρὰ ὑπενωμῶν οὕτω τῶν ἔχειν. αἰνεύει καὶ τῷ Ὀτάρω ὅτι λόγους, ἐδέξατο ἑαυτῶν ἐπὶ αὐτῶν Γερσέων πρὸς ταῦτα ἡρομνα τῶν ὧτα πεισθῆναι μέγιστα. Ὁ τῶν μὲν νῦν εἰσαίγεται Ἰνταφέρνηα ὁ ἢ Γωβρύης, Μεγάβυζον Ἀσπαθίνης ἢ Ἰδάρνεα. γερηνότων ἢ τούτων ἔξ, ὡς γίνεται ἐς ταῦτα Σούσα Δαρείου ὁ Ἰσάσπεος, ὅτι Γερσέων ἠκῶν τούτων γὰρ δὴ ἡ ὡ πατήρ ὑπαρχος. ἐπὶ ὧν αὐτῶν ἀπίκετο, τοῖσι ἔξ τῶν Γερσέων ἐδέξατο ἑαυτῶν πρὸς ταῦτα ἡρομνα. Σιωελθόντες ἢ οὐτοί ἐόντες ἐπὶ αὐτῶν, ἐδίδοσαν σοὶ πίστις ἑαυτῶν. ἐπὶ τῷ ἑαυτῶν ἀπίκετο γινώσκω ὡς φάμεθα, ἐλέγχετο ταῦτα, ἔγωγε ταῦτα ἐδέχεον αὐτῶν μοιῶς ὅτι ἡρομνα, ὅτι τε ὁ μάγος εἴη ὁ βασιλευσίων, ἑ Σμέρδης ὁ Κύρου τετελεύτηκε ἢ αὐτῶν τούτου εἴνεκεν ἠκῶ ἀποδῆ, ὡς συστήσαν ὅτι ὡ μάγῳ θάνατον, ἐπὶ τῷ σιωλιώεικε ὡς τε ἢ ὑμέας

itaque tertio nuncium ad eandem mittit in hæc verba, Filia, decet te bonis ortam natalibus, suscipere periculum quod te subire pater hortatur. Si enim iste Smerdis, filius Cyri non est, sed is quem ego suspicor, non debet neque tuo frui contubernio, neque quod potentiam Perfarum obtinet, impune lætari, sed pœnas luere. Nunc igitur hoc agito: quum tecum cubabit, animadvertetque soporatum, palpa eius auricularum: quas si habentem compereris, cum Smerdi filio Cyri te cubare existima: sin minus, cum Smerdi mago. Ad hæc Phædyma respondet, se, si id faciat, magnum adire discrimen, quoniam probe scit, si ille careat auribus, & ipsa in palpando deprehendatur, fore ut ipsa ab illo trucidetur: tamen se id facturam. Et Phædyma quidem recipit se patri hoc esse perfecturam. Huic autem Smerdi mago Cyrus, quum regnaret, aures præciderat, non exigua de causa. Ergo Phædyma hæc Otanis filia, quæcumq; receperat patri exequuta est. nam ubi vices eius fuerunt ad eundem magum, (etenim uxores Perfarum per vices in orbem ad illos pergunt) adiens magum, vna cubuit, eiusque, dum vehementer soporatus esset, aures palpavit: quibus carere hominem, non difficile sed facile sane deprehendit. Vbi illuxit, celerrime patrem certiorum rei gestæ facit. Iste, sumptis Aspathine & Gobrya Perfarum primoribus, & ad fidem sibi servandam accommodatissimis, rem omnem exponit, qui & ipsi sua sponte rem ita se habere suspicabantur. eoque verba quæ Otanes attulerat, admiserunt: constitueruntque ut singuli sibi singulos in societatem deligerent è Persis quibus maxime confiderent. Ascivit itaque sibi Otanes Intaphernem, Gobryas Megabyzum, Aspathines Hydarnem: hi quum sex forent, Darius à Persis (nam his pater eius Hystaspes præerat) Susa aduenit. qui quum aduenisset, placuit sex Persis hunc in societatem adsciscere. Quum septem essent, congressi colloquutiq; fidem mutuo dederunt. Quumque ad Darium ordo dicendæ sententiæ venisset, ita apud ceteros verba fecit, Equidem mihi videbar ego solus nosse magum regnare, & Smerdin, filium Cyri, mortem oppetiisse: atq; ob id ipsum dedita opera huc me contuli, ad necem mago comparandam. Verum quando quidem contigit ut vos quoque rem sci-

20

20

121

rem sciatis
mihi confere
differendum
Ad hæc Otanis
& pater egredior
inferiorum
fers: nolite
aggrederentur
tantius illam
aggrederi debet
Tum Darius
eo quem C
sciatis vos t
nim priuar
magum de
tis potius p
exequi. sed
referendum
die trasfiga
diemus el
paturum v
XXII sed me v
quæ cerner
niam, inq
nec finis di
quonam p
mus, & illo
dispositas
su, certe a
penetrabi
Multa tu
unt oratio
quæ oratio
de nihil c
nostis, ex
haudqua
trandū. na
mo non (c
partim ob
rem. Adde
modatissim
è Persis ve
à patre mā
expedit m
idem opt
cimus qu
ii qui me
quum per
cri facturi
cant ut ver
consequar
magis prop
tando, idem
nihil lucrif
verax forte

rem sciatis & non solum ego, videtur mihi confestim esse transigendum neque differendum. differre enim satius non est. Ad hæc Otanes, Fili, inquit, Hystaspis, & patre egregio ortus es, & te nihilo inferiorem esse patre tuo, indolem præfers: noli tamen ita properare ad rem aggrediendam inconsulto, sed considerantius illam capesse: quam ita demum aggredi debemus quum plures fuerimus. Tum Darius, Viri, inquit, qui adestis, si eo quem Otanes dixit utemini modo, sciatis vos teterrime perituros, aliquis enim priuati lucri ratione habita rem ad magum deferret. Et vos quidem debebatis potius per vosmet qui cœperatis, ista exequi. sed quoniam statuistis ad plures referendum & me adhibendum, aut hodie trāsigamus, aut scitote, si nobis hodiernus elabatur dies, non alium occupaturum ut me apud magum accuset, sed me ut vos accusem. Ad hæc Otanes, quum cerneret Darium properare, Quoniam, inquit, nos maturare compellis, nec finis differre, age, expone nobis ipse quonam pacto regiam introire possimus, & illos aggredi. excubias nanque dispositas esse, ipse quoque, et si non visu, certe auditu nosti: quas qua ratione penetrabimus? Cui respondens Darius, Multa sunt, inquit, Otanes, quæ nequeunt oratione declarari, sed factis: alia, quæ oratione declarari possunt, sed vnde nihil clari operis existit. Vos vero nostis, excubias quæ dispositæ sunt, haudquaquam difficiles esse ad penetrandū. nam quum nos tales simus, nemo non (quisquis ille sit) cedit nobis, partim ob reuerentiam, partim ob timorem. Adde quod habeo prætextū² accommodatissimum cui innitamur. siquidem è Persis venisse me dicā, ac velle quadā à patre mādāta regi nunciare. Vbi enim expedit mendaciū dicere, dicatur. nam idem optamus, quique mendacium dicimus quique veritatem: quippe quum ii qui mentiuntur, tunc mentiantur quum persuadendo sunt quippiam lucri facturi: & qui verum dicunt, ideo dicant ut verum dicendo aliquod lucrum consequantur. Et alius huc, alius illuc magis propensus est. ita non idem factitando, idem tamen obtinemus. quod si nihil lucri faciendum esset, peræque & verax foret mendax, & mendax verax.

Εἰδέναι, καὶ μὴ μοιῶν ἐμὲ, ποιεῖν αὐτὰ μοι δοκέει, καὶ μὴ ὑπερβαλέσθαι. οὐ γὰρ ἀμείνον. εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ὀτάνης, ὁ παῖς Ὑστάσπης, εἰς τὴν πατρὸς ἀγαθὸν, καὶ ὅτι φαίνεται εὐνοίας σπουδὴν ἔχοντα πρὸς τὸ δὲ ἡσά τινὲς μὲν οἱ ἐπιχειροῦσιν αὐτῷ τὴν μὴ οὕτω σιωπᾶ χυμὲ ἀβούλωτος, ἀλλ' ἐπιθρονονέστερον αὐτῷ λαμβάνει. δεῖ γὰρ πλείω ἀσχυρομένους, οὕτω ἐπιχειρεῖν. λέγει πρὸς αὐτὰν Δαρρεῖος, Ἄνδρες, ὁ παρέρωντες, εἰπω τὰ εἰρημοῦν ὅτι Ὀτάνης εἰρησέσθε, ὅτις αὖτε ὅτι ἀπολέσθε κακίσα. εἰσοῖσι γὰρ ἕως τῶν μαζῶν, ἰδὴν περὶ βαλλομένων ἐαυτῶν κέρδεα. μάστιγα μὲν νῦν ὀφείλετε ἐπ' ὑμῶν αὐτῶν βουλομένων ποιεῖν αὐτὰ ἐπεὶ τε δὲ ὑμῖν ἀναφέρειν ἐς πλῆθυνας ἐδοκέει, καὶ ἐμοὶ ὑπερέσθε, ἢ ποιέω μὲν σήμερον, ἢ ἴτε ὑμῖν ὅτι αὐτῶν ὑπερπείσῃ ἢ νῦν ἡμέρη, ὡς ἄλλος φθᾶς ἐμεὺ κατῆρτος ἐσσι, ἀλλὰ σφέας αὐτῶν ἐγὼ κατέρω πρὸς τῶν μαζῶν. λέγει πρὸς ταῦτα Ὀτάνης, ὅτις ὡρα σπερζόμενοι Δαρρεῖον, Ἐπεὶ τε ἡμέας σιωπᾶ χυμὲν ἀναγκάζεις, καὶ ὑπερβαλέσθαι ὅτι εἶς, ἴτι εἰρηγὸ αὐτὸς ὅτι εἶς ἔστω παρὲν μὲν ἐς τὴν βασιλίαν, καὶ ἐπιχειρήσομεν αὐτοῖσι. φυλακὰς γὰρ δὴ διεσέωσας οἶδας καὶ αὐτὸς, εἰ μὴ ἰδὼν, ἀλλ' ἀκούσας, αἰ τὴν ἔστω πρὸς τῶν μαζῶν; ἀμείβεται Δαρρεῖος τοῖςδε, Ὀτάνη, ἢ πολλὰ ἐστὶ λόγῳ μὲν ὅτι οἶα τε δηλώσαι, ἔργῳ δὲ ἄλλα ἐστὶ λόγῳ μὲν οἶα τε, ἔργῳ δὲ ὅτι εἶς ἄστω αὐτῶν λαμφοῦν ἔσσι. ὑμεῖς δὲ ἴτε φυλακὰς τῶν κατεσέωσας, εὐστας ὅτι εἶς χαλεπαῖστω ἀρελθῆν. τῶν μὲν γὰρ, ἡμέων ἔόντων τοῖων, ὅτι εἶς ὅτις οὐ παρήσει αὐτῶν καὶ κατὰ δέοντες ἡμέας, αὐτὸν καὶ δειμαίνων. τοῦτο δὲ, ἔχω αὐτὸς σκῆψιν ὑπερπεσάτω, τῆ παρὲν μὲν φασὶ ἀρτί τε ἦκειν ἐκ Περσέων, καὶ βουλεσθαι ἕως τῶν πατρὸς σπῆνηται βασιλείῃ. εἴτα γὰρ ἡ δεῖ ψυδὸς λέγεται, λέγεται. τῶν γὰρ αὐτῶν γλιζόμεθα οἱ τε ψυδόμενοι καὶ τῆ ἀληθινή ἀσχυρομένους. ὁ μὲν γὰρ ψυδόμενοι τότε, ἔπειτα ἡμέλλωσι τοῖσι ψυδεσι περὶ αὐτῶν, κερδήσασθαι ὅτι εἶς ὅτι εἶς ἀληθῆρονται ἡ, ἵνα τῆ ἀληθινή ὅτι εἶς ἀσχυρονται κέρδος, καὶ ἡ μάλλον σφίσι ὅτι εἶς ἀπῆται. οὕτω ὡν ταῦτα ἀσκέοντες, τῶν τῶν ἀσχυρομένους. εἰ δὲ μὴ δὲν κερδήσασθαι μῆνοι, ὁμῶς αὐτῶν, τε ἀληθῆροντος, ψυδὸς εἶη, καὶ ὁ ψυδόμενος, ἀληθῆς.

XXII

1 Haud difficulter posse pertransiri. Nam q. 2 Accom. quo innitentes pertranscamus. siquidem è P. 3 Consequantur, & aliquis magis ipsis conuertatur, vel, scatur, id est, Morigerum se prabeat. Q. d. Vt aliquis magis animum ad eorum voluntatem conuertat. In q. autem qua proxime sequuntur, aliam lectionem sequitur interpret.

ὅς αὖ μὲν νῦν τῶν πολυουρανῶν ἐκὼν πείθει, αὐτῶν
 ἀμεινὸν ἐς χρόνον ἔσται ὅς δ' αὖ ἀντιβάλλειν πει-
 ρᾶται, δεικνύσθαι ἑαυτὰ ἐὼν πολέμιος, καὶ ἐπι-
 ταῖ ὠσαύτως ἔστω, ἔργου ἐχόμεθα. Λέγει Γο-
 βρύης μὲν ταῦτα, Ἄνδρες φίλοι, ἡμῖν κότε κάλλι-
 ον παρέξειν ἀνασώσασθαι τὴν ἀρχὴν, ἢ εἰ γε μὴ
 οἰοί τε ἐσόμεθα αὐτῶν ἀναλαβεῖν, ἀποθανεῖν. ὅτε
 γὰρ ἀρχόμεθα μὲν, ἐόντες Πέρσαι, ὑπὸ Μή-
 δου ἀνδρὸς μάχῃ, καὶ τοῦτου ὧσα ἔστω ἔργον, ὅ-
 σοι τε ὑμέων Καμβύση νοσέοντι παρεχόμενον, πό-
 τως χρὴ μέμνησθε ταῖ ἐπίσημα Πέρσαι τελευτῶν
 βίον, μὴ πειρωμένοι ἀνακτᾶσθαι τὴν ἀρ-
 χήν. τὰ ἔτε ἔστω ἐνεδεικόμεθα, ἀλλ' ἐπὶ ἀφ-
 βολῇ ἐδοκίμησεν εἰπεῖν Καμβύση. νῦν ὦν ἴθε-
 μη ψῆφον πείθεσθαι Δαρείῳ, καὶ μὴ ἀγαλῦ-
 σθαι ἐκ τῆ σκλήρου τῆδε ἀλλοθιῶν ἢ ἐπὶ τῶ
 μάχῃ ἴθως. ταῦτα εἶπε Γοβρύης. καὶ πάντες
 ταῦτα ἤνεον. Ἐν ᾧ δὲ οὗτοι ταῦτα ἐβουλεύον-
 το, ἐγένετο καὶ σιωπῆ τῶν ταῦτα εἰσὶ μάχῃσι ἐ-
 δοξε βουλομένοισι Πηξάσπεια φίλον παρὰ δὲ
 σθαι, ὅτι τε ἐπεπόνθε ὡς Καμβύση ἀγα-
 σία, ὅς αὖ τῶν παῖδα ἔξέθλας ἀπολωλέκει. ἔ δι-
 ὅτι μοῦνος ἠπίστατο τῶ Σμέρδης τῆ Κύρου θάνα-
 τον, ἀποχρεῖν μιν ἀπολέσθαι ὡς δ' ἐπὶ, ἐόν-
 τα ἐν ἀνὴ μεγίστη τῶ Πηξάσπεια ἐν Πέρσαι. τῆ-
 των δὲ μιν εἶνεκεν ἀλέσαντες, φίλον παρὰ δὲ
 112 το, ὡς τε λαβόντες καὶ ὀρκίοισι, ἢ μὲν ἔξειν παρ
 εἰσὶ ταῖ, μηδ' ἄλλοίσιν ὡσαῦτα μηδενὶ ἀνδρῶν
 τῶν ἀπὸ σφέων ἀπάτῃ ἐς Πέρσας γερνῆδον
 ὑποχρῆσθαι ταῖ σῶντα μυσία δάσειν. ὑπο-
 χρῆσθαι δὲ τῶ Πηξάσπεια ποιῆσειν ταῦτα, ὡς
 αἰετοῖσιν μιν ἄ μάχῃσι, δούτεσθαι παρὰ δὲ φέρων, αὐ-
 τοῖ μὲν φάσθαι Πέρσας πάντας συγκαλέειν ὑπὸ
 τῶ βασιλῆιον τείχῃ, κείνον δ' ἐκέλευον ἀναβαῖναι
 ἐπὶ πύργῃ, ἀγροῦσθαι ὡς ὑπὸ τῶ Κύρου Σμέρ-
 δης ἀρῆσθαι, καὶ ὑπὸ ὁδεῖος ἄλλου. ταῦ-
 τα δὲ οὕτω ἐνετέλλοντο, ὡς πιστοτάτου δῆθεν ἐόν-
 τος αὐτῶ ἐν Πέρσαι, καὶ πολλάκις ἀποδεδεμέ-
 μου γνώμῃ ὡς παρὰ δὲ ὁ Κύρου Σμέρδης, καὶ ἄλ-
 λων τῶν φόνον αὐτῶ. φάσθαι δὲ καὶ
 ταῦτα ἐπίμου εἶναι ποιῆσειν τῶ Πηξάσπεια, συγ-
 καλέσαντες τῶ Πέρσας ἄ μάχῃσι, ἀνέβησαν αὐ-
 τῶν ἐπὶ τῶ πύργῃ, καὶ ἀγροῦσθαι ἐκέλευον ὁ
 δὲ, τῶ μὲν ἡ ἐκείνοι παρὰ δὲ ἔδοντο αὐτῶ, τοῦ-
 των μὲν ἐκὼν ἔπελήθητο. Πηξάσπεια δὲ ἄσθ
 Αἰαμῆρος, ἐγερνῆσθαι τῶ πατρὶ τῶ Κύρου. μὲν δὲ, ὡς ἐς τῶ κατέβη τελευτῶν,

Quod autem ad ianitores attinet, si quis
 eorū libenter cedit nobis, vtilius ei suo
 tempore erit: si quis resistere conabitur,
 vt erit hostis, ita tunc pro hoste habeat-
 ur: deinde intro irrumpētes, rem trans-
 igamus. Post hæc Gobryas, Viri a-
 mici, inquit, nobis pulchritus erit recu-
 perare imperium. aut, si recuperare non
 poterimus, mortem oppetere, quam,
 quum simus Persæ, vito Medo patere,
 & quidem aures non habenti. Quum
 præsertim quicumque vestrum Camby-
 si ægrotanti adfuistis, memoria teneatis
 quæ ille dum vira excederet, Persis im-
 precatus est, nisi imperium recuperare
 tentarent: quæ nos tunc non admitte-
 bamus, inuidiose dici à Cambyse exi-
 stimantes. Nunc igitur calculum pono
 in Darii sententiam: neque hunc cœ-
 tum dissoluendum censeo, sed statim
 aduersus magum adeundum. Hæc di-
 cta à Gobrya ceteri comprobarunt.
 Interea vero dum ab istis consulta-
 tur, forte hoc contigit, vt magi inito in-
 ter se consilio statuerent conciliandum
 sibi amicum Prexaspem, quod indi-
 gna passus à Cambyse esset, occiso eius
 filio ictu sagittæ, & solus mortem Smer-
 dis Cyro geniti nosset, quem ipse sua-
 pte manu interemisset: quod præterea
 ob id apud Persas maxima flagrabat in-
 uidia. His de causis accitum hominem,
 sibi amicum comparabant: accipientes
 fidem ac iusurandum, fallaciam quæ
 ab ipsis in Persas facta esset intra se ha-
 biturum, neque cuiquam mortalium
 patefacturum, pollicitantes innume-
 rabilia se ei duros. Recipiente Prexa-
 spe facturum se quæ magi iusserant, ite-
 rum illi dicere, in animo se habere om-
 nes Persas sub murum arcis conuoca-
 re: ideoque iubere hunc consensa turri
 prædicare, à Smerdi Cyri Persis imperari,
 & ab alio nemine. Hæc illi præcipie-
 bant, veluti homini summæ apud Per-
 sas autoritatis, & qui sæpenumero asse-
 uerasset eum esse Smerdin Cyri, ac e-
 dem à se factam pernegasset. Hæc quo-
 que Prexaspe se paratū exequi dicente,
 magi conuocatis Persis, hominem in
 turrim perductum iubent habere ora-
 tionem. Prexaspes, ea quæ ab istis o-
 ratus fuerat sponte obliuiscitur: exor-
 fusq; ab Achemene, seriem familie Cyri
 recenset, & vbi tandē deuenit ad Cyrū,

28. ἀπελά-
 29. ἐγερνῆσθαι
 30.

1 Calumniose. 2 Neque hoc cœtu dissoluto, eundem aliud censeo quam recta ad magum. 3 Præterea apud Persas in
 maxima existimatione esset. 4 Pollicitantes se decies millies ipsius bona multiplicaturos.

comme-

commento-
 ficia. His e-
 caussatus i-
 quod sibi tu-
 gestam, sed
 coactum pr-
 byle ada-
 & magos e-
 que verbis
 imperium r-
 scerentur. I-
 tutri præcip-
 dum Prexa-
 vite spectat-
 Persæ, vbi
 tinus mago-
 comprecari-
 eorū quæ c-
 sed hæc inte-
 audierunt: c-
 rum colloqu-
 Otane opta-
 videbant n-
 dam: qui ve-
 eundum, &
 gendum. E-
 runt septem-
 rium duo p-
 licantium a-
 intuentes s-
 Darii con-
 uibus ad te-
 runt. Vbi
 Darius sent-
 des reuerit-
 aliquid hu-
 fore, qui
 pa, ne inter-
 aulam intr-
 nuchos qu-
 qua gratia v-
 mulque in-
 ribus minit-
 gredi permi-
 gere volent-
 sti se mutu-
 eos à quibu-
 cidant: iud-
 contendunt
 bo magi age-
 spe erant act-
 vidissent tur-
 que vocifera-
 que: & quo-
 ad vires con-
 occupat arcu-

1 Rem inter-
 ceptum capelle-
 illis obfistere cog-

comemoravit illius in Persas beneficia. His expositis, prompsit veritatem, caussatus ideo se hactenus occultasse quod sibi tutum non fuisset proferre rem gestam, sed impraesentiarum necessitate coactum proferre: dixitque se à Cambyse adactum Smerdin Cyri occidisse, & magos esse qui regnent. Multis quoque verbis Persas deuoit nisi rursus imperium recuperarent, ac magos vlciscerentur. Hæc loquutus, sese in caput turri præcipitem dedit. Hunc in modum Prexaspes, vir per omne tempus vitæ spectatus, occubuit. ¶ At septem Persæ, vbi constituerunt aggredi protinus magos, neque rem differre, deos comprecatum ierunt, ignari omnino eorū quæ circa Prexaspem acta essent: sed hæc inter eundem in medio itineris audierunt: eoque à via secedentes, iterum colloquuti sunt. Quorum qui cum Otane optauerant rem prorsus differri, videbant negantes tunc esse adorandam: qui vero cum Dario, confestim eundem, & quod decretum esset peragendum. Eis concertantibus apparuerunt septem accipitrum paria, infestantium duo paria vulturum, eosque vellicantium atque infestantium. Quod intuentes septem Persæ, sententiam Darii comprobauerunt: & mox freti auiibus ad regiam cum fiducia perrexerunt. Vbi ad portas adfuerunt, prout Darius senserat, ita euenit. nam custodes reueriti Persarum primarios, nec aliquid huiusmodi suspicantes ex his fore, qui venissent diuina cum pompa, ne interrogauerunt quidem. Vbi in aulam introgressi sunt, offendunt eunuchos qui erant à nunciis: & ab his qua gratia venissent interrogantur. Simulque inter percontandum ianitoribus minitabantur quod homines ingredi permisissent: atque vlterius pergere volentes eosdem prohibebant. Isti se mutuo cohortati, eductis gladiis, eos à quibus arcebantur, ibidem trucidant: iidemque cursu in conclave contendunt, intra quod tunc forte ambo magi agebant, & de iis quæ à Prexaspe erant acta consultabant. Qui quum vidissent tumultuantes eunuchos atque vociferantes, procurerunt uterque: & quod fiebat animaduertentes, ad vires conuersi sunt: quorum vnus occupat arcum, alter lanceam sumit.

ἔλεγε ὅτι ἀγαθὰ Κέρως Πέρσης πεποιήκει διεξελθὼν δὲ ταῦτα ἐξέφανε τὴν ἀληθείαν, φάσκοντες ποῦτερον μὴ κρύπτειν· οὐ γὰρ ἔστι ἀσφαλὲς λέγειν ταῦτο· ἐν δὲ τῷ παρεόντι ἀναγκάσει μιν καταλαμβάνειν φάσκειν. Ἐδὴ ἔλεγε, ὅτι μὴ Κυρου Σμερδιν ὡς αὐτὸς ὑπὸ Καμβύσει ἀναγκάσει φάσκοντες ἀποκτείνετε, εὐδὴ μάρτυρες ὅτι βασιλεύειν. Πέρσοι δὲ πολλὰ ἐπαρηγόρησαν, εἰ μὴ ἀνακτισαίη το ὀπίσω τὴν ἀρχήν, Ἐδὴ μάρτυρες ἵσταίη το, ἀπὴκε 10 εὐθὺς ἐπὶ κεφαλῇ φέρεσθαι ἀπὸ τῶ πύργου κείνου. Πρὸξάσπης μὲν νῦν ἐὼν ὅτι πύργου χεῖρον ἀνὴρ δίκμος, οὕτω ἐτελεύτησε. Οἱ δὲ ἐπὶ τῶ Περσέων, ὡς ἐβουλόθησαν ἀνδρῶν ἐπιχειρεῖν τοῖσι μάρτυσι, καὶ μὴ ὑπεβάλλεσθαι, ἤσαν βυζάντιοι τοῖσι τοῖσι, τῶν περὶ Πρὸξάσπης κρηθόντων εἰδότες εὐδὴν. ἐν τε δὴ τῇ ὁδῷ μέση φέροντες ἐγένοντο, καὶ ταῦτα περὶ Πρὸξάσπης γερνόντα ἐπωθάνοντο. εἰ ταῦτα ἐκάντες τῆς ὁδοῦ, ἐδίδοσαν αὐτοῖσι σφίσι λόγους· ὅτι μὴ ἀμφὶ ὅτι τῶν πύργου κελύοντες ὑπεβάλλεσθαι, μὴ δὲ οἰδεόντων τῶν κρηθόντων, ἐπιλήθεσθαι ὅτι ἀμφὶ τῶν Δαρείων, ἀνδρῶν τε ἵνα, Ἐδὴ δεδογμένα ποιέειν, μὴ δὲ ὑπεβάλλεσθαι. ὡς ἱστορῶν δὲ αὐτῶν, ἐφαίνετο ἰρήκων ἐπὶ τῶν ζώων, δύο ἀγχιπῶν ζώων διώκοντά τε Ἐλλόντα καὶ ἀμύσσοντα. ἰδόντες δὲ ταῦτα ὅτι ἐπὶ τῶν Δαρείων πάντες ἀνεον γνάμιν, καὶ ἐπειτα ἤσαν ὅτι τῶ βασιλείᾳ τεταρρηχότες τοῖσι ὄρνισι. Ἐπιστάσι δὲ ὅτι τῶ πύλας ἐγένετο οἰόντι Δαρείῳ ἡ γνάμη ἐφέρει. καταδεόμενοι γὰρ ὅτι φύλακας ἀνδρας εὐδὴ Περσέων ἀρτίους, Ἐδὴ τῶν τοῖσιν ὑποβίοντες δὲ αὐτῶν ἐσεσθαι, ἀρίεσαν, γαίη πομπῆν ἡγεωμένοις· οὐδὲ ἐπὶ τῶν εὐδὴν. ἐπὶ τε δὲ καὶ ἀρῆλλον ἐς τὴν αὐλήν, ἐπέκυσαν τοῖσι τῶν ἀγέλιᾶς ἐσφύροισι δινοῦχοις, οἱ σφείας ἰστέρον ὅτι γέλοντες ἤσαν. καὶ ἅμα ἰστέροντες τοῖσι, τοῖσι πύλωνισι ἀπέλεον ὅτι σφείας ἀρῆκον. ἴχον τε βουλομένοις εὐδὴ ἐπὶ τῶν ἐσφύρω παρῆναι· ὅτι δὲ ἀρῆκοντες, Ἐσφάσκειν τῶ ἐν γαίᾳ, τῶν τῶν εὐδὴ ἴχοντα, αὐτῶν ταῦτη συγκεντέοισι 40 αὐτοῖς ἤσαν δρόμα ἐς τῶν ἀνδρῶν. Οἱ δὲ μάρτυσι ἐτύχον ἀμφοτέροις πύλας ἐόντες εἶσω, Ἐδὴ ἀπὸ Πρὸξάσπης γνάμιν ἐν ἐσφύρω ἔχοντες. ἐπὶ τῶν εἶδον εὐδὴ βυζάντιοις τετορρηθῆναι τε Ἐβοάνταις, αὐτῶν τῶν ἐδραμον πάλιν ἀμφοτέροις, καὶ ὡς ἐμαθον ὅτι ποδῶν μὲν, πρὸς ἀρχὴν ἐπέσποντο. ὅτι μὴ δὴ αὐτῶν φθάνει τῶ τῶ καὶ ἐδραμον, ὅτι πρὸς τῶ ἀρχὴν ἐπέσποντο.

XXVI

XXVII

XXIX

1 Rem iterum in disquisitionem vocauerunt. Ex quibus Otanes omnino autor erat vt differret, neque rebus flagrantibus inceptum capesseret: (vt legatur οἰδεόντων) at Darius confest. 2 Vires suas aduersus illos experiri coeperunt. Vel, Pro viribus illis obfistere coeperunt.

R

Κιθαδάτα δὲ σιωμίστην ἀλλήλοισι. τὰ μὲν δὲ
 τὰ βῆα ἀναλαβόντι αὐτέων, ἐόντων τε ἀγροῦ ἀ-
 πὸ τῆς πολεμίων, καὶ ὡροσκειμένων, ἡ γρη-
 ρὰ ἑσδέν. ὁ δὲ ἕτερος τῆ ἀρχῆς ἡμῶν καὶ
 τῶν μὲν, Ασσαθίνῳ παίει ἐς ⁽¹⁾ μισθὸν τῶν δὲ
 123 Ἰνταφέρνηα ἐς ⁽²⁾ ὀφθαλμόν. καὶ ἕτερον δὲ μὲν τὸ
 ὀφθαλμοῦ ἐκ τῶ τρώματος ὁ Ἰνταφέρνης, οὐ μὲν-
 τὸ ἀπέθανε γὰρ. τῆ μὲν δὲ μάχων οὐτερος τρω-
 ματίζει ἑνὸς οὐδὲ ἕτερος, ἐπεὶ τὸ ⁽³⁾ τὰ βῆα οὐ-
 δὲν ^{28. χροσμο} γρησὰ ἐγήμεν, ἡ γὰρ δὲ θάλαμος ἐσχευὸν ἐς
⁽⁴⁾ ἀνδρανα, ἐς τῶτον καταφύγει, γελῶν αὐτὸν
 ὡροσκειναι τὰς ἡσας καὶ ⁽⁵⁾ σιωεσπίωλοισι τῆν ἐ-
 πὶ ἀδύο, Δαρεῖος τε καὶ Γοβρύης. συμπλακέν-
 τος Ἰ Γοβρύεω τὰ μάχων, ὁ Δαρεῖος ἐπεσέως ἢ πῶ-
 ρει, οἷα ἐν σκῆτι, ὡροσκειναι μὴ πλήξῃ ⁽⁶⁾
 Γοβρύῳ. ὁρῶν δὲ μιν ὄρῳν ἐπεσέως ὁ Γοβρύ-
 ης, εἶπερ ὅτι οὐ χρῆται τῆ χειρὶ ὅτι εἶπε, Πρωμηθε-
 οῖδος σέο, μὴ πλήξω Γοβρύης ἢ ἀμείβετο, ὦ τει
 καὶ δὲ ἀμφοτέρων ὁ ξίφος. Δαρεῖος ἢ πῶρομῶρος,
 ὡσὲ τὸ ἐν χειρὶ δὲν, καὶ ἐτυχε καὶ τῶ μάχων. 20
 Ἀποκτείναντες ἢ δὲν μάχων, ἢ ἀποταμόντες αὐ-
 τέων τὰς κεφαλὰς, ἢ δὲ μὲν τρωματίας ἐωῦ τῆν αὐ-
 τῶ λείποισι, καὶ ἀδυνασῆς εἶνεκεν, ἢ φιλακῆς ἢ ἀ-
 κροπόλιος ⁽⁷⁾ ἢ πέντε αὐτέων, ἐρῶντες τῆν μάχων
 τὰς κεφαλὰς, ἐπὶ τε καὶ παταγω χρεώμενοι. ἢ
 Πέρσας δὲν ἄλλοις ἐπεσέως, ἢ ζηγῆμενοι τε ὁ
 ὡρηγμα, καὶ δεικνύοντες τὰς κεφαλὰς ἢ ἀμα ἐκ-
 τεινὸν πῶρτα ἡνα τῆν μάχων ⁽⁸⁾ ἐν πῶρομῶρον.
⁽⁹⁾ δὲ Πέρσαι, μαχόντες ὁ γρησὸς ἐκ τῆν ἐπὶ αὐτῶ, καὶ
 τῆν μάχων τῶ ἀπάτῃ, ἐδικαίω καὶ αὐτῶ ἕτερος 30
 τῶ αὐτῶ ποιέειν. ἀσασῆμενοι δὲ τῶ ἐν χειρὶ δὲν,
 ἐκτεινὸν ὄρου ἡνα μάχων ἐπὶ σῆσι. εἰ δὲ μὴ νῦξ
 ἐπελθούσα ἐρε, ἐλίπον αὐτῶ ἑσδένα μάχων. τῶ-
 πῆν τῶν ἡμέρων γρησῶλοισι Πέρσαι κοινῆ μάχων
 τῶ ἡμέρων καὶ ἐν αὐτῆ, κοινῆ ὄρῳν μετῶ-
 λῶ ἀρῆσι, ἢ κέκλιται ἢ πῶρομῶρον ^{28. χροσμο}
 αἰ ἐν τῆ μάχων ἑσδένα ἐξερῆ φανῶναι ἐς ὁ φῶς,
 ἀλλὰ κατ' οἴκους ἐωῦτοῖς ⁽¹⁰⁾ μάχων ἐρῆσι τῶ ἡ-
 μέρῳ τῶ πῆν. Ἐπὶ τε δὲ κατῆσ ὁ γορῶος,
 καὶ ἐπὶ πέντε ἡμέρων ἐγήμεν, ἐβουλόμῶρον ⁽¹¹⁾
 ἐπὶ μασῆσι τῶσι μάχων τῶ τῶ ὡρημα-
 τῶν πῶντων ἢ ἐλέχθησαν λόρῳ ἀπῆσι μὲν
 ἐπὶ οἰοῖσι Ἐλλῶων, ἐλέχθησαν δὲ ὦν. Ὁ τῶ μὲν
 ἐκείλθε ἐς μέσον Πέρσῃσι καταπῆναι τῶ ὡρημα-
 τῶ, λέγων τῶ δὲ, Ἐμοὶ δοκέει, ἢ ἡμέων ^{28. χροσμο}
 μὲν ἄρῳν μῶνον μηκέτι ἡμέων ἢ ἑτε γῶ ἡδύ, ἢ ἑτε ἀτῶν.

atque inde ¹ miscentur inuicem. Verum
 arcus ei qui illum sumpserat, quum ho-
 stes iuxta essent, nulli vsui fuit: alter qui
 se lancea tuebatur, tum Aspathinis fe-
 mur percussit, tum oculum Intapher-
 nis: oculoque ex vulnere Intaphernes,
 non tamen & vita priuatus est. Hos igitur
 alter magorum vulnerauit: alter ve-
 ro, quando arcus ei nulli vsui erat, in
 thalamum qui erat conclauis contiguus,
 se proripuit, fores oclusurus. Sed illuc
 duo de septem cum eo irumpunt, Da-
 rius & Gobryas: ² quum autem Gobryas
 esset implicitus cum mago, Darius
 adhuc stans atque hærens, considerabat
 ne Gobryam feriret in tenebris. Eum
 cernens Gobryas ociosum stantem, in-
 terrogauit cur non vteretur manu. Re-
 spondenti Dario, Dispicio ne te feriam,
 Tu vero, inquit, vel per vtrumque exi-
 ge gladium. Cui Darius obtemperans,
 pugionis ictu vibrato magum casu per-
 cussit. Interfectis magis capita demunt,
 eaque gestantes quinque eorum, duo-
 bus reliquis qui saucii erant illic relicti,
 tum quod inualidj essent, tum arcis tuē-
 dæ causa, foras procurrunt eum vocife-
 ratione ac tumultu: ceterosque Persas
 compellando, rem gestam exponebant,
 capita ostentantes: & simul quicumque
 magorum ipsis occurrerat mactabant.
 Persæ, cognito quod actum ab his erat,
 ac dolo magorum, & ipsi facienda sibi
 eadem censuerunt: eductisque gladiis,
 vt quenque reperiebant magum, inter-
 ficiebant: & nisi noctis interuentu cohi-
 biti fuissent, neminem magorum reli-
 quissent. Hunc diem Persæ maxime so-
 lennem publice obseruant, & in eo in-
 gens celebrant festum, vocantes id μα-
 γορονίαν, id est, magorum cadem. quo die
 nulli magorum fas est prodire in lucem,
 sed cuncti se intra domum continent.
 ¶ Vbi resedit tumultus, diesque quinq;
 excessere, ii qui magos inuaserant, de om-
 ni rerum statu consultabant. Quo-
 rum orationes etsi apud nonnullos Gre-
 corum fide carent, tamen huiusmodi
 fuerunt: Otanes hortabatur vt rem Per-
 ficam in medium constituerent, ita in-
 quiens, ³ Vnum è nobis principem fie-
 ri, amplius mihi non videtur: neque e-
 nim id aut iucundum est, aut bonum.

1 Manus conferbant. 2 Quum autem pedem conferret cum m. Vel, Quum autem manum conferret. Vel, Quum ad-
 tus esset Gobryas magum. 3 Ego certe, vt posthac nostrum vnus rerum solus potiat, vel, vt totum imperium vni nostrum
 posthac deferatur, autor non fuerim. Q. d. Non censio posthac de hoc cogitandum vt imperium vni deferatur. Neque enim dicit, Post-
 hac deferatur, quasi iam antea delatum fuerit. Sic intelligendum paulo post μετῶ τῶν ἡμῶν ἀρχῶν.

1 Nam

Nam &
 cessit, no-
 nobis o-
 stulimus: in-
 omnia imp-
 primus om-
 in ea possi-
 cetis sensu-
 diam ab in-
 neretur ex-
 tia: Itaque
 rum omne
 infolentian-
 rebus est,
 nora adm-
 vt qui om-
 sine liuore
 paratum e-
 laribus sui-
 quibusque
 uunt, inuid-
 quod inde
 nes admitt-
 siue admitt-
 tur quod
 fule facias
 fenteris.
 maxima su-
 minis vim
 At quum
 mum quum
 pulcherrim-
 aquabilita-
 agit qua
 ceps. na-
 guntur,
 nem red-
 in comm-
 meam die
 bis mon-
 multitudi-
 tudine en-
 dem hanc
 sus autem
 paucorum
 hortabatur
 de abolen-
 rerum def-
 titudine n-

βειν φβύζοντας ἀνδρας , ἐς δήμου ἀκολάστου ὕ-
 βειν πιστεῖν , ἐστὶ οὐδαμῶς ἀάχατον ὁ μὲν γὰρ εἶ-
 ὕποιεί , γνώσκων ποιείει τὰ δὲ εὐδὲ γνώσκων
 ἐνι . κῶς γὰρ ἀν γνώσκει , ὅς οὐτ' ἐδίδαχθη , οὐ-
 τε οἶδε καλὸν εὐδὲν , οὐδ' οἰκίον ὥσκει τε ἐμπε-
 σὼν τὰ κρήματα ἀβύνοου , χεῖμαρρῶ ποταμῶ
 ἰκελός . δήμα μὲν νῦν οἱ Πέρσησι κακὸν νοέουσι ,
 οὐτοὶ χεράσαν . ἡμεῖς δὲ ἀνδρῶν τῶν ἀρίτων ἐ-
 πιλέξαντες ὀμιλίω , τυτοῖσι παρὲς τῶνδ' ὁ κερ-
 τος . ἐν γὰρ δὴ τυτοῖσι καὶ ἀβὲ ἐισσόμεθα . ἀ-
 εἰτων δὲ ἀνδρῶν εἰς ἀρίστα βουλόμενα γίνε-
 σθαι . Μεγαβύζος ἡ μὲν δὴ τυτῶν γνῶμην εἰσ-
 ἔφερε . Τεῖτος δὲ Δαρεῖος ἀπεδείκνυτο γνῶ-
 μῶν , λέγων , Ἐμοὶ δὲ τὰ μὲν εἶπε Μεγαβύζος , ἐς
 ὅ πληθὺς ἐχρητα , δοκέει ὀρθῶς λέξαι τὰ δὲ ἐς ὀ-
 λιγάρχῳ , ὅσα ὀρθῶς . τειτῶν γὰρ παρὲς κειμέ-
 νων , καὶ πᾶτων τῶν λέγω ἀρίτων ἐόντων , δήμου
 τε ἀρίτου , καὶ ὀλιγάρχῳ , καὶ μοιναρχῳ ,
 πολλὰ τῶν παρὲς εἶχεν λέγω . ἀιδρὸς γὰρ ἐνός τυ-
 ἀρίτου εὐδὲν ἀμεινον ἀν φανεῖν . γνῶμη γὰρ τοῖ-
 αὐτῆ χεράμνος , ὅτι εὐαβῶι ἀν ἀμωμήτως τῶ
 πληθῆτος σιγῶ τὸ τε ἀν βουλόμενα ὅτι δυσμε-
 νέας ἀνδρας οὐτω μάλισα ἐν δὲ ὀλιγάρχῳ , πολ-
 λοῖσι ἀρετῶν ἐπασκέουσι ἐς ὅ κοινόν , ἔχθη αἰδρῶ
 ἰαρεσὶ φιλέει ἐγγίνεσθαι . ἀιδρὸς γὰρ ἕκαστος
 βουλόμενος κορυφαῖος εἶναι , γνῶμησὶ τε νικᾷν , ἐς ἐ-
 χθη αἰδρῶ ἀλλήλοισι ἀπικνεόνται ἔξ ὧν σα-
 σεις ἐγγίνονται ἐκ δὲ τῶν σασιων , φόνοσὶ ἐκ δὲ
 τῶ φόνου , ἀπέβη ἐς μοιναρχῳ . καὶ ἐν τυτῶ
 διέδδξε ὅσαν ὅσιν τῶν ἀρίτων . δήμου τε αὐτῶ
 ἄντος ἀδιώατα μὴ ἔ κακότητα ἐγγίνεσθαι . κα-
 κότητος τοίνω ἐγγινομένης ἐς τὰ κωνά , ἔχθη αἰδρῶ
 ὅσα ἐγγίνονται τοῖσι , φιλίαι δὲ ἰαρεσὶ . ὅ γὰρ
 κακοῦντες τὰ κωνά , συγκρυφάντες ποιδῶσι . τῶν
 ὅ τῶν γίνεται , ἐς ὅ ἀν παρὲς ἕως τῶ δήμας τῶν τοῖ-
 ἔτῶς παύση . ἐν ὅ αὐτῶν θωυμάζεται ὅσα δὴ ἕως
 τῶ δήμας θωυμάζεται ὅσα δὴ ἕως ἀν φανῆ μνιαρχῶ
 ἐών . καὶ ἐν τῶ τῶ δηλοῖ καὶ ὅσα ὅσιν ἡ μοιναρχῳ
 κερᾶπτον . ἐνὶ ὅ ἐπὶ πάντα συλλαβόντα εἶπειν , κό-
 πην ἡμῶν ἢ ἐλδύθειν ἐγγίνεσθαι ; καὶ τῶ δόντος ; ὅτε-
 σα παρὲς τῶ δήμου , ἢ ὀλιγάρχῳ , ἢ μοιναρχῳ ;
 narchiam esse rem omnium præstantissimam . Atque ut in summam omnia colligam , vn-
 de nobis libertas extitit , & à quo data ? à populone , an ab oligarchia , an à monarcho

uitiam fugiunt, ad intemperantis plebis
 recidere sauitiam, nequaquam toleran-
 dum est. Nam tyrannus, siquid fa-
 cit, intelligens facit: at plebi suum est
 nihil intelligere. quo enim pacto sciat,
 qui neque edoctus est, neque honestum
 nouit, ne domesticum quidem? & qui
 ad res agendas sine consilio præceptis ru-
 it torrenti flumini similis? Quare siqui
 male consultum Persis cupiunt, in statu
 populari utantur: nos vero cætu virorū
 optimorum delecto, ad eos imperium
 deferamus. nam inter eos & ipsi erimus,
 & ex optimis viris credibile est optima
 existere consilia. Hanc Megabyzus sen-
 tentiam dixit. Tertio loco suam Darius,
 inquit, Quæ Megabyzus dixit, qua-
 tenus ad statum popularem pertinent,
 recte mihi videtur dixisse: quatenus au-
 tem ad statum paucorum, non recte.
 propositis enim tribus statibus, & his om-
 nibus optimis, ut optime imperet po-
 pulus, optime pauci, optime vnus, inter
 hæc multo antecellere vnus imperium
 sentio. imperio enim vnus viri qui op-
 timus sit, nihil melius esse constat.
 Quod qui sentit, non immerito statum
 popularem missum faciat. ut taceam sic
 præcipue consilia in aduersarios trahi
 solere. At in statu paucorum, quum plu-
 res virtuti incumbant in publicum, ve-
 hementiora priuatim odia excitari con-
 sueverunt. quum enim quisque prin-
 ceptis esse optet, & in dicenda sententia
 vincere, ad ingentia inter se odia eua-
 dunt. Ex quibus seditiones existunt, &
 seditionibus cædes, & cædibus ad vnus
 imperium deuenitur. vnde intelligi da-
 tur quanto sit hoc illo præstantius. Iam
 vero, plebe imperante, fieri non potest
 quin malitia exoriat: exorta malitia
 in republica inter malos, non odia fiunt,
 sed amicitia valida. qui enim aduersus
 rempublicam facinorosi sunt, mutuo se
 occultant: idque tamdiu fit dum ali-
 quis populo præpositus tales homines
 compescat, is videlicet quem popu-
 lus inter ceteros admiretur. Hic quum
 admirationi est, tunc vere monarchus
 ostenditur, declarans in hoc mo-
 nus hoc da
 responden

— lentiã fugiunt, in plebis effrenã insolentiã incidere, neq. intelligat (vel, vnde enim intelligentia ei adfit) qui nec edoctus est nec nouit honestum quicquam, ne in sua quidem familia: & nauerit: ut tac. Sequentis autem proxime loci scriptura mendã suspecta est. Videtur tamen posse ita reddi, Atque hac potissimum ratio- ne (vel, hoc potissimum modo) consilia taceri apud aduersarios queant. 3 Monarchus euadit,

Ego igitur

Ego igitur
 virum libe
 complecti
 soluatis b
 XXXIIj quam fati
 runc sent
 reliqui at
 quabilitate
 ipsius sent
 in medium
 quoniam c
 quem è no
 tem, siue p
 tudinis el
 equidè eg
 qui neque
 Et hac leg
 perii, vt n
 vllus vnq
 hæc loqu
 affenserun
 è medio a
 XXXIj tem septen
 do consil
 ex ipso
 ret, Otan
 eiusque d
 lio magn
 honorific
 tannis ve
 ei dona
 rat, & ip
 hæc quid
 uerunt: il
 am intro
 internun
 xore cuba
 liunde qu
 vxorem d
 in modum
 sis equis,
 rentur, cu
 didisset, is
 XXXV ret. Erat
 so, vir sol
 Darius, pe
 ita inquit,
 sic inter n
 solis ortu
 equus voc
 potiarur.
 nunc com
 mus hoc da
 responden
 I Sentio
 non esse sol
 animu. 3 V
 Atq; ad hunc
 leges Persarum

τὸ τεταύται βασιλεύει ἢ μή, θάρσει τούτου εἰ-
 νεκε, καὶ θυμὸν ἔχει ἀγαθόν· ὡς βασιλεύς, ὁ δὲ δὴσ
 πρὸς οὐδὲν αἰ· ταῦτα ἔχω φάρμακα. λέγει Δα-
 ρείος, Εἰ τοίνυν ἡ τοῖσιν ἔχεις σοφισμα, ὥρην μήχα-
 ναῖσαι, ἔμῃ ἀναβάλλεσθαι ὡς τὸ ἐπιδοσης ἡμέρης
 ὁ ἀγὼν ἡμῖν ἐστὶ. ἀκούσας ταῦτα ὁ Οἰβάρις, ποιεῖ
 τοῖσιν δεῶς ἐγένετο ἡ νύξ, τῷ θηλέων ἰσπῶν μίλων, πλὴν
 ὁ Δαρείου ἰσπῶς ἔφερε γὰρ μάλιστ, ταῦτῳ ἀγαθὸν
 ἐς τὸ πρῶτον, κατέδρασε, ἔπειθ' ἀγαγε (W) Δαρείου
 ἰσπῶν. καὶ ταῦτ' ἄλλὰ πάλιν ἀγαγε ἀγχι τῆ ἰσ- 10
 πῶς ἐγγυμῶσιν τῆ θηλεί, τέλος δ', ἐπέθηκε ὀχδύσαι
 πλὴν ἰσπῶν. Ἀμὴ ἡμέρη δ' ἔλα Φωσκύση, (C) ἔξ, καὶ
 σιωθῆσαντο, παρῆσαν ἐπὶ τῷ ἰσπῶν. διεξελαινον-
 των δ' ἔξ τὸ πρῶτον, ὡς καὶ τῶν δ' ἡμεῖον ἔ-
 γνοντο ἵνα τὸ παροχρῆμας νυκτὸς κατεδέδετο ἡ θη-
 λεα ἰσπῶς, ἐν ταῦτα ὁ Δαρείος ἰσπῶς πρῶτον
 μὴν ἐξεμέπισε. ἀμὰ δ' τὰ ἰσπῶς τῶν ποιήσαντι,
 ἀσραπὴ δ' αἰθρίας καὶ βροντῆ ἐγένετο. ἐπιθρόνισα
 δ' ταῦτα τὰ Δαρείω, ἐτελέωσέ μιν, ὡς περὶ ἐκ σιω-
 θῆτου τῶν θρόνισα. (C) δ', κατὰ πρόβητες ἀπὸ τῶν ἰσ- 20
 πῶν πρῶτον κωλύον μιν (W) Δαρείον ὡς βασιλέα.
 Οἱ μὲν δὴ φασὶ τὸ Οἰβάριον ταῦτα μηχανήσασθαι
 (C) δ', τοῖα δέ. (καὶ γὰρ ἐπὶ ἀμφοτέρω λέγεται ἰσπῶ
 Περσέων) ὡς τὸ ἰσπῶς αὐτῆς τῷ ἀφ' ἑαυτῶν ἐπιθρο-
 νισα τῆ χει, ἔχ' αὐτῶν κρύψασθαι τῆσιν αἰσχυρί-
 σι ὡς δ' ἀμὰ τὰ ἡλίω ἀνόντι ἀπείσασθαι μέλλειν τῶν
 ἰσπῶς, (W) Οἰβάριον τῶν δ' εἰρανετα πλὴν χεῖρα,
 πρὸς τὸ Δαρείου ἰσπῶς τῶν μυκτῆρας πρῶτον
 χεῖρα. (W) δέ, ἀσθρόνισα, φεμῶσθαι τε ἐξεμε-
 νισα. Δαρείος τε δὴ ὁ ὕστατος βασιλεύς ἀπὸ 30
 ἐδέδετο, καὶ (C) ἦσαν ἐν τῇ Ἀσίῃ πῶντες κατήκοι,
 πλὴν Ἀραβίων, Κύρου τε κατὰ φρεσὶ φαρμάου, καὶ
 ὕστερον αὐτῶν Καμβύσειω. Ἀραβιοὶ δ', οὐδ' ἀμὰ κατ-
 ἡκούσαν ἐπὶ δ' ἄλλοσιν Πέρσησι, ἀλλὰ ἔξῃνοι ἐγένον-
 το, παρῆντες Καμβύσεια ἐπὶ Αἴγυπτον. ἀεχόντων γὰρ
 Ἀραβίων, οὐκ αἰεσβάλλοιεν Πέρσησιν ἐς Αἴγυπτον.
 γάμοις τε τῶν πρῶτον ἐγάμεε Πέρσησι ὁ Δαρεί-
 ος, Κύρου μὲν δύο θυγατέρας, Ἀρτωσάν τε καὶ Ἀρ-
 τυσάνω· πλὴν μὲν Ἀρτωσάν, πρῶτον οὐκ ἔλα
 Καμβύση τε τὰ ἀδελφεῶν καὶ αὐτῶν τὰ μάγῳ τῷ 40
 Ἀρτυσάνω, παρῆνον. ἐτέρω δ' Σμερδῆσιν τῶν Κύρου
 θυγατέρα ἐγάμε, τῆ οὐνομα ἦν Παρμῆς. ἐξ ἧσ καὶ
 πλὴν τῶ Ὀτανῶ θυγατέρα, ἡ (W) μάγῳ κατὰ δηλον
 ἐποίησε διδάμιος τε πῶντα οἱ ἐπιμωλέατο. πρῶ-
 τον μὲν νυκτῶν ποιήσαντος ἀμῶντος λίθον, ἐστῆσε, ζῶν
 δέ (C) ἐπὶ αὐτῶν, ἀπὸ ἰσπῶς. ἐπέγραψε δὲ γράμμα-
 τα λέγοντα ταῦτα, ΔΑΡΕΙΟΣ Ο' ὙΣΤΑΤΟΣ ΠΕ-
 ΡΣΩΝ ΤΕΤΟΥ ἸΠΠΟΥ Τῆ ἈΡΕΤῆ, (C)

hoc verfaris ut rex sis vel non, huius
 rei causa confidere te iubeo, & bonum
 habere animum, ante te fore regem ne-
 minem: eiusmodi habeo medicamenta.
 Si igitur, inquit Darius, habes istius-
 modi commentum, adest tempus com-
 miniscendi, nec differendi rem, vixote
 crastino die nobis futuro certamine.
 Hæc ut audiuit Oebares, ita facit: Vbi
 nox aduenit, unam equarum quam e-
 quus Darii maxime adamabat, in subur-
 bana adducit, ibique alligat: tum equum
 Darii eodem ducit: eumque circum-
 gens, identidem equæ admouet, ac tan-
 dem admittit. Postero die, simulatque
 illuxit, sex Persæ ex conuento adfue-
 runt equis insidentes. & quum in subur-
 banis vltro citroque vectarentur, vbi
 ad locum peruenerunt vbi superiore
 nocte equa fuerat alligata, ibi Darii e-
 quus accurrens hinnitum edidit: & hin-
 nitu edito, protinus fulgur sereno cæ-
 lo tonitruque extitit. Hæc quum Da-
 rio tanquam ex composito accidissent,
 eum compotem voti fecerunt. nam ce-
 teris ex equis desilientes, Darium ado-
 rauerunt. Sunt qui hoc dicant OE-
 barem fuisse machinatum, sunt qui al-
 liud. utroque enim modo refertur à
 Persis. Volunt nanque Oebarem attri-
 ctatis manu huius equæ genitalibus, ip-
 sam manum intra subligaculum tenuisse
 abditam: & sub ipsum statim solis or-
 tum, quum equi digressuri essent, eam
 natibus equi Dariani admouisse, e-
 quumque ad odoris sensum infremuisse
 atque hinnisse. DARIUS itaque, LXXXVI
 Hystaspis filius, declaratus est rex: ei-
 que omnes Asiæ audientes dicto fue-
 runt, præter Arabes, qui à Cyro & rur-
 sus à Cambyse subacti, nunquam tamen
 in seruitutem redacti sunt, sed hospites
 extiterunt. Hi Cambysi aduersus
 Ægyptum præsto fuerant: quibus inui-
 tis haudquaquam fuissent ingressi Persæ
 Ægyptum. Darius matrimonia ex Per-
 sis auspiciatus est, ductis duabus Cyri
 filiabus, Atossa, quæ Cambysi fratri
 & rursus mago nupsit, & Artysto-
 na virgine. Præterea alteram Smerdis,
 filii Cyri, filiam, nomine Parmyn, nec-
 non filiam Otanis duxit, quæ magum
 prodidit. Idem, viribus omni ex parte
 stabilitis, ante omnia simulacrum è la-
 pide factum statuit, hominis equo insi-
 dentis, inscriptis in hæc verba litteris,
 DARIUS, HYSTASPIS FILIUS,
 TVM EQVI VIRTUTE, (cuius

I De hac re securum esse te velim. x Quum Cambysi aditum in Ægyptum permisisse. c.

nomen

nomen lege
 EQUISON
 PERLAS ACTIS
 Pli farrapciat
 que singul
 quod pen
 talis finit
 ferens, alis
 ens. distribu
 dam tribu
 hoc edico,
 Ionici talen
 EVboico po
 tem Babylo
 ta mina EV
 atque deim
 fuerat circa
 nera afferel
 ordinatione
 aiant Dariu
 bysem autem
 patrem. qu
 quæstul hab
 ac morofusa
 tione de illi
 Ionibus igit
 fia incolum
 Lyciis &
 (vnum en
 his tribu
 genta arg
 eo prima p
 Lydis & A
 gennensib
 da portio l
 qui ad det
 sunt, & P
 Afiam ince
 & Mariand
 xagena tale
 A Cilicibus
 in dies sing
 argenti qui
 quadrag
 regionem q
 cena autem
 niebant: H
 Posideio,
 chus Amph
 bus Cilicu
 Ægyptum
 tem, (hæc
 centa & qu

nomen legebatur) TVM OEBARIS
 EQVISONIS, PERSARVM RE-
 GNVN ADEPTVS EST. His apud
 Persas actis, viginti prouincias (quas ip-
 pli satrapeias vocant) constituit: earum-
 que singulis præsides præsedit: taxato
 quod penderetur tributo per nationes,
 aliis finitimos transcribens, aliis trans-
 ferens, aliis remotiores gentes attribu-
 ens. distributo prouinciis hunc in mo-
 dum tributo, quod exigebatur cum
 hoc edicto, vt qui argentum, ii Baby-
 lonici talenti pondere: qui aurum, ii
 EVboico pondere afferrent. Valet au-
 tem Babylonicum talentum septuagin-
 ta minas EVboicas. Etenim sub Cyro
 atque deinde sub Cambyse nihildum
 fuerat circa tributa institutum, sed mu-
 nera afferebantur. Ob hanc tributi
 ordinationem & alia huiusmodi, Persæ
 aiunt Darium fuisse institorem: Cam-
 bysem autem, dominum: Cyrum vero,
 patrem. quoniam Darius res omnes
 quæstui habebat: Cambyses, asper erat
 ac morosus: Cyrus, mitis, & omni ra-
 tione de illis bene mereri studens. Ab
 Ionibus igitur & Magnetibus qui in A-
 sia incolunt, & Æolibus & Caribus &
 Lyciis & Melyensibus & Pamphylis
 (vnum enim erat idemque impositum
 his tributum) pendebantur quadrin-
 genta argenti talenta. Hæc erat ab
 eo prima portio instituta. A Mytis &
 Lydis & Alysoniis & Cabaliis & Hy-
 gennensibus quingena talenta. Secun-
 da portio hæc erat. Ab Hellepontis,
 qui ad dextram illuc nauigantium iuti
 sunt, & Phrygibus & Thracibus qui
 Asiam incolunt, & à Paphlagonibus
 & Mariandenis & Syris, trecenta & se-
 xagena talenta. Hæc erat tertia portio.
 A Cilicibus, equi albi triceni sexageni
 in dies singulos singuli, necnon talenta
 argenti quingenta: quorum centena &
 quadragena erogabantur in eam Cilicie
 regionem quæ equos producebat: tre-
 centa autem & sexagena Dario obue-
 niebant: Hæc quarta portio. Ab vrbe
 Posideio, quam coloniam Amphilo-
 chus Amphiarai filius deduxit in fini-
 bus Cilicum ac Syriorum, ab hac ad
 Ægyptum vsque, præter Arabum par-
 tem, (hæc enim erat immunis) tre-
 centa & quinquagena erat tributum:

οὐνόμα λέγων, καὶ οἰβα'ρεος τοῦ ἰπ-
 ποκόμου, ἐκτῆσατο τὴν Περσέων
 βασιλίην. Ποίησας δὲ ταῦτα ἐν Πέρσι-
 σι, ἄρχας κατεστήσατο εἰκοσι, τὰς αὐτοὶ καλεῖ-
 σαι σατραπείας. κατὰσῆσας δὲ τὰς ἄρχας, καὶ
 ἀρχοντας ὀπίσῆσας, ἐτάξατο φόρους ἑσπερί-
 ναί τε ἔθνεά τε, καὶ πρὸς τοῖσι ἔθνεσι τῶν ὠλη-
 σιοχωρῶν πρὸς τὰστων, καὶ ὑπερβαίων τῶν πρὸς-
 10 εχίας, τὰ ἐκαστέρω ἄλλοισι ἄλλα ἔθνεα νέμων. ἄρ-
 χας δὲ καὶ φόρων πρὸς τὸν τῶν ἐπέτειον καὶ τὰ
 δε δειλε. τοῖσι μὲν αὐτῶν ἄρχαιον ἀπαγνέ-
 οισι εἶρητο βαβυλωνιον σαθμόν τάλαντον ἀπαγνέ-
 ειν' τοῖσι δὲ χερσίων ἀπαγνέοισι, εὐβοικόν. ὁ
 δὲ βαβυλωνιον τάλαντον διώαται εὐβοϊδῆς ἐβδο-
 μήκοντα μνῆας. ὅτι γὰρ κύρου ἀρχοντος, καὶ αὐ-
 τῆς καμύσεω, ἡ κατεστηκός ἐσδέν φόρου πρὸς
 ἄλλα δῶρα ἀγνέον. ἄρξ δὲ ταῦτι τῶν ὀπίταξιν
 τῶ φόρου, καὶ πρὸς πλησία ταῦτη ἄλλα, λέγουσι
 Πέρσαι ὡς Δαρείος μὲν ἡ καπῆλος. καμύ-
 20 σης δὲ, δεσπότης. κύρος δὲ, πατήρ. ὁ μὲν, ὅτι κα-
 πῆλθνε πάντα τὰ ἀρήματα. ὁ δὲ, ὅτι χαλεπός κ.
 τεῖω καὶ ὀλίγος. ὁ δὲ, ὅτι ἡπίος τε, καὶ ἀγαθός.
 σφι πάντα ἐμνησῆσατο. Ἀπὸ μὲν δὲ Ἰώνων,
 ἔ Μαγητῶν τῶ ἐν τῇ Ἀσίῃ, ἔ Αἰολέων, καὶ
 Κερῶν, ἔ Λυκίων, καὶ Μηλυέων, ἔ Παμφύ-
 λων, (εἰς γὰρ ἡ τεταγμένος φόρος ἐστὶ) πρὸς
 ἦει τετρακόσια τάλαντα ἄργυρου. ἐστὶ μὲν δὲ
 πρὸς τὸν νόμον κατεστήκει. ἀπὸ δὲ Μυσῶν, καὶ
 Λυδῶν, ἔ Αἰυσιῶν, ἔ Καβαλίων, ἔ Ὑψη-
 30 νέων, πεντακόσια τάλαντα ἄργυρου νόμος δὲ
 τερος ἐστὶ. ἀπὸ τῶ Ἑλλησποντίων τῶ ἐπὶ δδξία
 ἐς πλεονα, καὶ Φρυγῶν, ἔ Θρηάκων τῶ ἐν τῇ Ἀ-
 σίῃ, ἔ Παφλαγγίων, ἔ Μαριανδυνῶν, ἔ Συ-
 είων, ἐξήκοντα ἔ τριηκόσια ἡ τάλαντα φόρος νο-
 μός τεῖλος ἐστὶ. ἀπὸ τῶ Κιλικίων, ἰπποσι τε λθ-
 κοὶ ἐξήκοντα ἔ τριηκόσιοι, ἐκαστῆς ἡμέρης εἰς γ-
 νόμος, ἔ τάλαντα ἄργυρου πεντακόσια. τῶ-
 των δὲ τετρακόσια μὲν ἔ ἐκατὸν ἐς τῶ φερυρέ-
 ουσαν ἰππων τῶ Κιλικίω χάρω ἀνασιμουῦτο, τὰ
 40 δὲ τριηκόσια ἔ ἐξήκοντα Δαρείω ἐφείτα νόμος
 τέταρτος ἐστὶ. Ἀπὸ τῶ Πορσφθῆς πόλεος, ἔ Ἀμ-
 φίλοχος ὁ Ἀμφιαρεω οἰκιστὴς ἐπὶ ἄρεσι τοῖσι Κιλι-
 κων τε ἔ Σύρων, ἄρχαιον ἀπὸ ταῦτης μέγε
 Αἰγύπτου, πλὴν μέρους τῶ Ἀραβίων (ταῦτα γὰρ ἡ ἀ-
 τελέα) πεντήκοντα ἔ τριηκόσια τάλαντα φόρος ἡ.

XXXIX

XC

XCI

1 Sunt qui ita hunc locum exponant, Adiunctis ad nationes, vel gentes, vicinarum regionum incolis, atque etiam transgressus
 vicinos, iis qui longius erant distiti, aliis alias gentes tribuens. Distribuit igitur prouinciis hunc in modum tributum, quod qui-
 dem exigebatur, etc. Vt legatur ἀπὸ τοῦ ἀπὸ τῶν ἐπὶ δδξία νόμων ἀρχῆς δὲ, etc. 2 In modisibus. Valla legit ἐπὶ τῶν πρὸ τοῦ ἡμεῶν.

nomen

ἔστι δὲ ἐν ταῖς νομίαις τὸ τε Φοινίκη τε παλαιὰ, καὶ Συρία
 ἢ Παλαιστίνη καλεομένη, καὶ Κύπρος νομὸς πέμπτος
 ἑστ᾽ ἀπὸ Αἰγύπτου καὶ Λιβύων τῶν περὶ Ἰουδαίαν Αἰγύ-
 πτω, Κυρήνης τε καὶ Βάρκης (ἐς γὰρ τὴν Αἰγύπτου νο-
 μὸν αὐτῶν) ἐκχεσμέατο ἐπιχόσια πρὸς τὰς ἑλάν-
 τα, παρέξ τὸ ἐκ τῆς Μυρίας λίμνης γινόμενης ἄργυ-
 ρείας, ὃ ἐγένετο ἐκ τῆς ἰσθμῶν τῶν τε δὴ χερσὶν ἄρ-
 γυρῶν, τὸ ἔπιμετρον οἷα πρὸς τὰς ἑλάντα
 τάλαντα οἷα γὰρ δωδέκα μυριάσι Περσέων τε τοῖσι
 ἐν τῷ Ἀδικῷ τείχει παρὰ τὴν Μέμφιν καὶ ἰσχυροῖσι 10
 κατὰ μετρήσει, καὶ τοῖσι τῶν ἑπικύρῳσι νομὸς ἕκτος
 ἑστ᾽. Σατταγυδαὶ καὶ Γανδαριοὶ καὶ Δαδίκαι τε καὶ
 Ἀπαρύται, ἐς ταῦτ' ἑταγμένοι, ἑβδόμηκοντα καὶ ἑ-
 κατὸν τάλαντα προσέφερον νομὸς ἑβδόμος ἑστ᾽. ἄπο
 Σάσων καὶ τῆς ἄλλης Κιόσιων χώρας, τριηκόσια νομὸς
 ὄγδος ἑστ᾽. Ἀπὸ Βαβυλωνος καὶ τῆς λοιπῆς
 Ἀσσυρίας χώρας, χιλιάσι πρὸς τὰς ἑλάντα ἄργυ-
 ρείας, καὶ πένδεσσι κρομῖαι πενταχόσιοι νομὸς εἴνατος ἑ-
 πτος. ἄπο τῶν Ἐκβατῶν, καὶ τῆς λοιπῆς Μηδικῆς καὶ Πα-
 ρυχαίων, καὶ Ὀρθοκρυβαίων, πενήκοντα τε καὶ τε- 20
 τραχόσια τάλαντα νομὸς δέκατος ἑστ᾽. Κάσσιοι καὶ
 Παισίκαι, Πανύμαθοί τε καὶ Δαρεῖ, ἐς ταῦτ' ἑταγ-
 μέντες, διηκόσια τάλαντα ἀπαγίνον νομὸς ἑνδέ-
 κατος ἑστ᾽. ἄπο Βακτριανῶν καὶ μέγροι Αἰγύλων, ἐξή-
 κοντα καὶ τριηκόσια τάλαντα φέρον ἑβδόμος
 κατὰ τὰς ἑλάντα. Ἀπὸ Πακτυϊκῆς καὶ Ἀρδρῶν, καὶ
 τῶν περὶ Ἰουδαίαν μέγροι τῶν τε ἑξ' Εὐξείνου, τετραχόσια
 τάλαντα νομὸς τρίτος καὶ δέκατος ἑστ᾽. ἄπο τῶν Σα-
 γαρτίων, καὶ Σαργαίων, καὶ Θαμναίων, καὶ Οὐτίων,
 καὶ Μίκων, καὶ τῶν ἐν τῇσι νήσοισι οἰκούντων τῶν ἐν τῇ Ε- 30
 ρυθρῇ θαλάσσῃ, ἐν τῇσι δὲ Ἀνασάτοις καλεο-
 μένοις καὶ ἰκίσι βασιλεύουσιν, ἄπο τῶν πέντε ἑ-
 κατὰ τὰς ἑλάντα ἐγένετο φέρον νομὸς τέταρτος καὶ
 ἑβδόμος ἑστ᾽. Σάκαι καὶ Κάσσιοι πενήκοντα καὶ δι-
 ηκόσια ἀπαγίνον τάλαντα νομὸς πέμπτος καὶ δέ-
 κατος ἑστ᾽. Παρσοὶ καὶ Χοράσμοι, καὶ Σογδοὶ τε καὶ
 Ἀρειοὶ, τριηκόσια τάλαντα νομὸς ἕκτος καὶ δέκατος
 ἑστ᾽. Παρσικῶν καὶ Αἰθιοπῶν ἐκ τῆς Ἀσίας,
 τετραχόσια τάλαντα ἀπαγίνον νομὸς ἑβδόμος καὶ
 δέκατος ἑστ᾽. Μαυρινοῖσι, ἑ Σαρπειροῖσι, καὶ Ἀ- 40
 λαροδοῖσι διηκόσια ἐπέτετακτο τάλαντα νομὸς ὄγ-
 δος καὶ δέκατος ἑστ᾽. Μόαρισσι καὶ Τιβαρῶσι, ἑ
 Μακρωσι, ἑ Μοσυνόισι, καὶ Μαρόδοισι, τριηκό-
 σια τάλαντα προσέφερον νομὸς εἴνατος καὶ δέκατος ἑστ᾽.
 Ἰνδῶν δὲ πλεῖστον πολλὰ πλείστον ὅτι πέντε τῶν
 ἡμεῖς ἰδόμεθα ἄφρονων, καὶ φέρον ἀπαγίνον πρὸς
 πέντε τῶν ἄλλων, ἐξήκοντα καὶ τριηκόσια τάλαντα

28. Οὐρακ-
νοῦται,

28. Μίκων

127 ἑκατόσια τάλαντα ἐγένετο φέρον νομὸς τέταρτος καὶ ἑβδόμος ἑστ᾽.

28. πεν-
ταχόσια

28. Μαυρι-
νοῖσι, καὶ Σαρ-
πειροῖσι,

28. Μαρό-
δοισι,

Quinta portio hæc. 1 cui annumeratur
 omnis Phœnicia & Syria quæ dicitur
 Palæstina, & Cyprus. Ab Ægypto &
 Libybus Ægypto conterminis, & Cyre-
 na & Barca (in portione nanque Ægy-
 pti istæ ordinantur) septingenta prou-
 niebant talenta, præter pecuniam è pi-
 scario prouentulacus Mærios. Exce-
 pta hac pecunia & certo frumenti nu-
 mero, septingenta talenta obueniebant.
 Nam centum viginti millibus Persa-
 rum, qui in Albo muro Memphitico
 stationem habent, & eorum auxilia-
 riis admetiuntur illi frumentum. Sexta
 portio hæc. Sartagydæ & Gandarii &
 Dadicæ & Apparitæ, in idem constitui,
 centena & septuagena talenta pende-
 bant: Septima portio hæc. A Salsis & ce-
 tera Cissiorū regione, trecena: Octaua
 hæc portio. A Babylone vero cetera-
 que Assyria millena talenta argenti pro-
 ueniebant, & præterea pueri castrati
 quingeni: Nona portio hæc. Ab Echa-
 tanis & ab reliqua regione Medica &
 Parycaniis & Orthocorybantibus, qua-
 dringenta & quinquagena talenta: De-
 cima portio hæc. Caspii & Panficæ &
 Panthimati & Daritæ simul conferen-
 tes, ducena talenta afferebant: Vndeci-
 ma hæc portio. A Bactrianis ad Æglos
 vsque, trecentorum & sexagenorum
 talentorum erat tributum: Portio duo-
 decima hæc. A Pactyica & Armeniis, 20
 eorumque conterminis, Euxino tenus
 ponto, talenta quadringenta: Tertia-
 decima hæc. A Sagaritiis & Sarangæis
 & Thamanæis & Vtiis & Mecis, & iis
 qui rubri maris insulas incolunt, ubi
 rex eos qui Relegati vocantur collo-
 cat: ab his omnibus sexcentorum talen-
 torum proueniebat tributum: Quar-
 tadecima portio hæc. Sacæ & Caspii
 ducena & quinquaginta talenta affe-
 rebant: Quintadecima portio hæc. Par-
 thi Chorasmiique & Sogdi & Arii, tre-
 centa talenta: Sextadecima portio hæc.
 Paricanii & qui ex Asia sunt Æthio- 20
 pes, quadraginta talenta: Decimasep-
 tima portio hæc. Mantienis & Saspri-
 bus & Alarodiis ducena iniuncta ta-
 lenta erant: Duodeuicesima portio hæc.
 Moschis & Tibarenis & Macronibus &
 Mosynæcis & Mardis trecenta talenta
 præcepta erant: Vndeicesima hæc por-
 tio. Indi, vt sunt multitudine multo nu-
 merosissimi inter omnes quos nouimus
 mortales, ita tributum super ceteros om-
 nes afferebāt tricena sexagena talenta

cxv aureorum r
 tio hæc. Q
 ad pondus
 noues mill
 draginta tal
 si terdecie
 in summi
 botam cū
 centa que
 num contr
 tum, exigeb
 buti à Dari
 cin millia
 norem his
 hi, non rel
 tum Dario
 quantulum
 dence temp
 lūd tributu
 Theffalia to
 rex hunc in
 xponit. Liq
 que in ficti
 tas mox fid
 que auto ar
 indiget, ta
 xvi sus postula
 uincia erat
 Sola auto
 rias à me
 minime
 rendum vi
 tur, sed m
 Ægypto c
 ia expedi
 thiope fu
 Nifam in c
 agunt. Ibi
 eodē quo
 tur, subterr
 rum vtriqu
 raportaban
 quem memor
 ri rudis, &
 quinos A
 grandes c
 chi quoque
 fiti erant,
 tem vsque
 montem in
 ad aquilon
 iam nulli
 1 Aurum au
 incatur vt p
 numero quatu
 affeuerunt
 tum quatuor
 esse quatuor
 tur quaterdec
 nos chemicos

1 Est autem in hac portione omnis Phœnicia. Nam Valla in præcedentibus tuam portionem vertit

aureorum

aureorum ramentorum: Vicefima portio hac. Quod si Babylonica pecunia ad pondus Euboicum redigatur, sunt novies millena quingenaque & quadraginta talenta argenti. Aurum vero si terdecies tanto ramentorum taxetur, in summa reperietur ad rationem Euboicam esse sex millia talentorum, sexcentaque & octoginta. Quibus in vnum contractis ad Euboicum computum, exigebantur in summam annui tributum a Dario, talentorum quatuordecim millia quingenta & sexaginta. Minorem his summam mittendam mihi, non referendam puto. Hoc tributum Dario ex Asia obueniebat, & aliquantulum ex Libya: ceterum procedente tempore & ab insulis obuenit aliud tributum, & ab iis qui Europam Thessalia tenus incolunt. id tributum rex hunc in modum thesaurizat, hoc est reponit. Liquefactum aurum argentumque in fictiles fidelias infundit: expletas mox fidelias subinde frangit: ex quoque auto argentove, quoties pecunia indiget, tantum concidit quantum usus postulat. Atque hæc quidem provincie erant ac tributorum taxationes. Sola autem Persis ideo inter tributarias a me prætermittitur, quod eam minime Persæ colunt: Isti autem ad ferendum vllum tributum non adigebantur, sed munera portabant: Æthiopes Ægypto contermini, quos Cambyses in expeditione contra macrobios Æthiopes sumpta subegit, quique sacram Nisam incolunt, & Dionysio dies festos agunt. Isti Æthiopes eorumque finitimi, eodem quo Indi Calandiae semine vtuntur, subterraneasque habent domos. horum vtrique tertio quoque anno munera portabant, portantque ad meam vsque memoriam, binos semodios auri rudis, & ducenos fasees ebeni, & quinos Æthiopes pueros, & vicenos grandes elephantorum dentes. Colchi quoque inter dona ferentes repositi erant, eorumque finitimi ad montem vsque Caucasum. Ad hunc enim montem imperitatur a Persis. nam qui ad aquilonem Caucafi habitant, eorum iam nulli Persas curant. Isti igitur dona sibi imperata, etiam ad meam vsque ætatem,

ἡγήματος νομὸς εἶκοσὸς οὗτος. Τὸ μὲν δὲ
 ἄργυριον τῶν Βαβυλωνίων πρὸς τὸ Εὐβοικὸν συμ-
 βαλλόμενον (τάλαντον, εἶ) τετρακκίοντα καὶ ὡσαύ-
 τακόσια καὶ ἑννακισχίλια τάλαντα. τὸ δὲ χρυσί-
 ον τετρακκισχίλιον λογιζόμενον, τὸ ἡγήμα δὲ
 εἰσάγει ἐπὶ Εὐβοικῶν τάλαντων ὀγδάκοντα καὶ ἑ-
 ξακκσίον καὶ τετρακκισχίλιον. τούτων ὅν πάντων
 σωλιθεμένων τὸ πλῆθος, Εὐβοικὰ τάλαντα συν-
 ελέγητο εἰς (ω) ἐπέτειον φόρον Δαρείω, μύρια καὶ
 10 τετρακκισχίλια καὶ πεντακόσια καὶ ἑξήκοντα. τὸ
 δὲ ἐπὶ τούτων ἔλασον ἀπίεις, οὐ λέγω. Οὗτος
 Δαρείω προσέειπε φόρος ἀπὸ τῆς Ἀσίας, καὶ τῆς
 Λιβύης ὀλιγαχρόν. προσίοντες μὲν τοῖς χερσίνου,
 καὶ ἀπὸ νήσων προσέειπε ἄλλος φόρος, καὶ τῶν ἐν
 τῇ Εὐρώπῃ μέρει Θεσσαλίας οἰκομένων. τῶ-
 ν (ω) φόρον ἡσπαύζει βασιλεὺς Ἑσπερίων
 δε. εἰς πέντε κερσάμους τήξας καταχέει. πλῆ-
 θος δὲ τὸ ἄλλος, ἀειπαρεῖ (ω) κέρσμον. ἐπειτὰ δὲ
 δευτὴν χερσίνου, καταχέσσει ἑσπερίων ὅσπου αὐτὸ
 20 κάσσοτε δένται. Αὐτὰ μὲν νῦν ἄρχαί τε ἦσαν,
 καὶ φόρων ὀπιτάξιες. ἡ Περσίς δὲ χώρα μόνι-
 νημοὶ οὐκ εἴρηται δασυφόρος. ἀτελέα γὰρ Πέρ-
 σαι νέμονται χώραν. οἵδε δὲ φόρον μὲν ἑσθὲνα ἐ-
 παύθησαν φέρειν, δώρα δὲ ἀγνέον Αἰθίοπες (ω)
 προσουοῖ Αἰγύπτω, τῶν Καμβύσης ἐλαμίων
 ἐπὶ τῶν μακροβίοις Αἰθίοπας, κατετρέψατο· οἱ
 αὖτε Νίσην πλὴν ἰρῶν κατέκλιται, καὶ τὰς Διο-
 νύσων αἰάχρῃσι τὰς ὄρτας. οὗτοι (ω) Αἰθίοπες καὶ (ω)
 30 πλῆθος ἄλλοι τούτοις, ἀπέρματι μὲν χερσίνου
 τὰς ἀπὸ τὰς καὶ (ω) Καλυδονίαν Ἰνδοί· οἰκήματα
 δὲ ἐκτίθηται κατάχαμα. οὗτοι σιωμαφότεροι Δα-
 ρείω ἔτεος ἀγνέον, ἀγνέοισι δὲ καὶ τὸ μέρει ἐ-
 μάς, δύο χίλια ἀπύρου χρυσίου, καὶ διπλο-
 σίας φάλαγγας ἐβένου, καὶ πέντε παύλας Αἰ-
 θίοπας, καὶ ἐλέφαντες ὀδόντας μεγάλοις εἶκοσι.
 Κόλχη δὲ ἔταξεν (ω) εἰς πλὴν ἡσπαύζει (ω) προσ-
 εχέει μέρει τῶν Καυκάσιος οὐρέος. εἰς τούτα γὰρ
 τὸ οὐρεὸς ὑπὸ Πέρσησι ἀρχεται. τὰ δὲ πρὸς
 βορρῶν ἀνεμὸν τῶν Καυκάσιος, Περσέων ἑσθὲν ἐπὶ
 40 φερνύζει. οὗτοι ὅν δώρα τὰ ἔταξαντο, ἐπὶ εἰς ἐμέδ

1. Aurum autem ramentitium inuenitur esse talentum Euboicorum quatuor millium sexcentorum & octoginta, si ita ratio inueatur ut plegma. i. ramentum, terdecies tanto argenti rependatur. His igitur omnibus in vnum coagmentatis, Euboica talenta numero quatuordecim millia quingenta sexaginta annuo tributo colligebantur. Ita Budæus hunc locum interpretatur lib. 4. De Asse, adnotans legendum quatuordecies tantum, quam lectionem et in vni. cod. reperimus. Idem alij verbis hunc locum ita reddidit circa initium eiusdem libri, Aurum vero ramentitium si terdecies expendatur ad argentum, in summa reperietur ad rationem Euboicam esse quatuor millia talentorum, sexcentaque & octoginta. Quibus in vnum coactis, fit summa eorum quæ quotannis colligebantur quaterdecies millena quingenta sexagena talenta Euboica. 2. Quod Persæ immunes agros colant. Isti porro ad fer. 3. Binus chalcidicus auri ignem non experti,

ui annuatur
 yria quæ dicitur
 Ab Ægypto &
 terminis, & Cye-
 nanque Ægy-
 ptingenta proue-
 pecuniam e pi-
 rrius. Exce-
 to frumentis
 obueniebat
 millibus Per-
 Memphiticis
 eorum auxilia-
 mentum. Sexta
 & Gandariæ
 idem consti-
 talenta pende-
 ec. A Salis & ce-
 recena: Octava
 ne vero cetera
 ta argenti pro-
 ucti castris
 hac. Ab Eche-
 none Medica &
 ybantibus, qua-
 na talenta: De-
 ii & Pausia &
 simul conferen-
 bant: Vndeci-
 anis ad Ægion
 sexagenorum
 Pottio duo-
 ta & Armenis
 Euxino tenu
 genta: Tertia
 & Sarangis
 & Mecis, & iis
 incolunt, vbi
 cantur collo-
 entorum talen-
 utum: Quar-
 tæ & Caspi
 a talenta affe-
 portio hæc. Par-
 di & Arii, tre-
 na portio hæc.
 sunt Æthio-
 a: Decimas
 tienis & Sapi-
 a iniuncta ta-
 na portio hæc.
 acronibus &
 centa talenta
 ima hæc por-
 ne multo nu-
 uos nouimus
 et ceteros o-
 agena talenta
 aureorum

ἐμπλήσαντες ταῦτα τὴν ἄμμοσ, τὴν παχίστην ἐλα-
 νθοσι ὀπίσω. αὐτὰ γὰρ ὁ μύρμηκας ὁδὸν μὴ ὡς δὴ λέ-
 γει τὴν Περσέων, μακρόντες διώκασιν. εἰ δὲ τὴν παχ-
 ῖστα ὁδὸν ἐτέρω ὁμοίαν τὴν ὡςτε εἰ μὴ παρ-
 λαμβάνη τῆς ὁδοῦ τῶν Ἰνδοῦν ἐν ᾧ τῶν μύρμηκας
 συλλέγουσιν, ὁδὸν αὐτῶν ἀποσώζουσι. τῶν μὲν
 νω ἔρσενας τῶν καμήλων, (εἰ γὰρ ἦσαν αὐτῶν τῶν ἡ-
 λέων) ἔσονται ἀλλήλων ἐπιχευόμενοι, ὅσα ὁμῶς ἀμφο-
 τέρων τῶν ἡλέων ἀναμνηστικῶν τῶν ἐλιπον τέ-
 κνων, ἐνιδιδόναι μαλακῶν ὁδὸν. (ὁ μὲν δὲ πλέω τῶν
 χρυσῶν τῶν Ἰνδοῦν κτλ.), ὡς Πέρσαι φασί. ἄλλος
 ὁ παλαιότερος ὅστις ἐν τῇ χώρῃ ὀρυσσόμενος. Αἰ-
 οὶ ἐξαίτιας τῆς οἰκονομίας τὰ κάλλιστα ἔλαχον,
 κατὰ τὴν Ἑλλάδα τὰς ὡσας πολλὸν ἢ κάλλιστα κε-
 κεαυμένους ἔλαχε. τῶν μὲν γὰρ πρὸς τὴν ἐξαίτη τῶν
 οἰκονομῶν ἢ Ἰνδικῆ ὅστις, ὡς ἂν ὀλίγω ἄλλοτερον, εἰ-
 ρηκῶ. ἐν ταύτῃ τῶν μὲν, τῶν ἐμψυχα τετραπόδα τε
 ἔσονται πετεινὰ πολλὰ μέγαν ἢ ἐν ταῖσι δημοῖσι χωροῖσι
 εἰσι, πᾶρες τῶν ἵππων (ὅσοι γὰρ ἔσονται). τῶν δὲ Μη-
 δικῶν, Νισαίων ἢ καλυμμένων ἵππων) τῶν δὲ χρυσῶν
 ἀπλετοὺς αὐτοῖσι ὅστις, ὁ μὲν, ὀρυσσόμενος ὁ δὲ, κατα-
 φορβόμενος τῶν ποταμῶν ὁ δὲ, ὡς ἂν ἐσημῶμα, ἀρ-
 παζόμενος. τῶν δὲ δένδρεα τὰ ἀγρία αὐτοῖσι φέρει καρ-
 πῶν εἴδη καλλοῦν τε παρὰ φέρουσι, καὶ ὄρεσι τῶν ἀπὸ
 τῶν οἴων ἔσονται οἱ Ἰνδοῖσι ἀπὸ τῶν δένδρων χρέ-
 ωνται. Πρὸς δὲ αὐτῶν μεσαμβρίας ἐξαίτη Ἀραβίη
 τῶν οἰκονομῶν χωρίων ὅστις. ἐν τῇ ταύτῃ λιβαριώσας τε
 ὅστις ἔμνη χωρίων πασῶν φύσματος, ἔσονται μύρμη, ἔ-
 κασίτη, ἔσονται κινάμομον, ἔσονται λήδμον. ταῦτα γὰρ πᾶσι
 πλεῖον τῶν σμύρνης, ὁ πετεινῶν κτεῶν) ὁ Ἀραβίοι. τῶν
 μὲν γὰρ λιβαριῶν συλλέγουσι, πλεῖον ἔσονται θυμιατικῶν,
 τῶν ἐς Ἑλλάδας Φοίνικας ἔσονται ταῦτα θυμιατικῶν
 λαμβάνουσι. τῶν γὰρ δένδρεα ταῦτα τῶν λιβαριῶν φέ-
 ρουσι, ὅφισι τῶν ὀρεῶν μικροῖσι τῶν μεγάλοι, ποιμίλοι
 τῶν εἴδη, φυλάσσοισι, πλεῖον τῶν πολλοῖσι δένδρον ἐ-
 κασον. ὅσοι οἱ ἂν εἶναι Αἰγυπτίων ὅστις ἀπὸ τῶν δένδρων ἐ-
 ὅσοι ἀπὸ τῶν δένδρων, ἢ τῶν ἐσσοῦσιν ὅ-
 καπνῶ. Λέγουσι ὅτι τῶν Ἀραβίοι, ὡς πᾶσι ἀνὴρ
 ὅστις πλεῖον τῶν οἴων τῶν, εἰ μὴ γίνεσθαι καὶ αὐ-
 τῶν οἴων ἢ τῶν ἐχίδνας ἢ πᾶσι γίνεσθαι. καὶ κως
 τῶν γαῖς ἢ ὀρονοῖα, ὡς ἂν καὶ εἰκόσ ὅστις, ἔσονται σοφῆ, ὅ-
 κα μὲν ψυχρῶ τε δὲ καὶ ἔσονται δάδιμα, ταῦτα μὲν πάντα
 πολυγῶνα πεποιθέν, ἵνα μὴ ὅστις ἐπιλείπη) καλεαδιό-
 μωσιν ὅτι τῶν γαῖα καὶ ἀπὸ τῶν ὀλιγῶνα. τῶν μὲν, ὅ-
 πῃ

arena completis, raptissime retro se re-
 cipiunt. Quos protinus formicæ (vt à
 Persis fertur) olfactu perceptos inse-
 quuntur tanta pernecitate quanta in alio
 est nullo: ita vt nisi viam ad quam
 formicæ congregantur, anticipent In-
 di, nemo sit ipforum inde euasurus. Id-
 eoque camelos mares, quod impares fe-
 minis sunt in currendo, ne trahantur,
 dissoluunt: sed non vtrumque pariter.
 femina vero, pulli quem reliquit me-
 mor, nihil sibi remittit. Hac ratione In-
 di maiorem auri partem nanciscuntur,
 vt Persæ memorant. nam quod effodit-
 ur in eadem regione aurum, rarius est.
 Et sane pulcherrimas quodammodo res
 extrema orbis habitati pars sortita est,
 quemadmodum Græcia (quod præ-
 stantissimum iudicatur) pulcherrimas
 regiones. Nam, vt paulo ante dixi, vl-
 tima plagarum quæ ad orientem ver-
 gentes habitantur, Indica est: in qua &
 animantes tam quadrupedes quam vo-
 luctes, multo sunt grandiores quam ce-
 teris in locis, præterquam equi: (nam ab
 equis Medicis vincuntur qui Nisæi vo-
 cantur) & infinita vis auri, partim effo-
 si, partim per flumina deuedi, partim
 vt indicauī surrepti. præterea agrestes
 arbores pro fructu lanam ferentes, ouil-
 læ tum pulchritudine tum bonitate
 præcellentem: qua in vestiariū Indi
 vruntur. Ad meridiem vltima è regio-
 nibus quæ habitantur, Arabia est: in qua
 sola omnium nascuntur thus, myrrha,
 casia, cinnamomum, & ledanum. cuncta
 hæc facilia ad nanciscendum, præter
 myrrham. Nam thus Arabes styrace suf-
 fientes legunt, ea quam Phœnices ad
 Græcos exportant. hac suffitum thus
 capiunt. Etenim thuriferas arbores ob-
 feruant colubri subalati, exiguo corpo-
 re, discolori specie, permagno nume-
 ro circa singulas arbores, iidem vide-
 licet qui aduersus Ægyptum facto ex-
 ercitu tendunt. Nec villo alio ab arbo-
 ribus quam styracis fumo submouentur,
 vniuersam terram oppleturi, vt A-
 rabes aiunt, nisi (vt iidem narrabant)
 simile quiddam istis contingeret ei
 quod nouimus contingere viperis, id-
 que (vt credere debemus) solert.
 diuinitatis prudentia. nam quæ & ti-
 mido animo sunt & esculenta, ea o-
 omnia fetuosa fecit, ne assiduo esu de-
 perirent: contra, quæ sæua & maligna sunt,
 ea voluit parum esse fetuosa. Vnde fit vt

1 Quamprimum. Vel, primo quoque tempore. 2 Interim dum formicæ congregantur, 3 Dissoluunt, si vna non trahan-
 tur vtrique. Id est, si vtrique assequi pari gradu non possint. Ita quidam hunc locum interpretantur: qui & aliam interpretationem ad-
 mittere videtur. 4 Græcia longe temperatissimas nacta est anni tempestates. Gal. Les saisons de l'annee. 5 Versicolori 6 Vt

lepus, que
 homo, ca
 bus bellis
 pleatur, &
 pilis vestit
 tum non
 lepus q
 simam ter
 in vita vni
 vtrum em
 quod catu
 vtero inci
 ge acutissi
 lacerat,
 vngues im
 postremu
 vteri relin
 que si vip
 gignerent
 ellet homi
 autem, qu
 patia cocu
 emittenda
 bensque n
 rauerit. &
 Femina ve
 quod filii
 patrem vl
 eiusque al
 Ceteri fer
 bus perim
 vim fetuo
 per vniue
 tur: alati
 nisi in Ara
 quentes. I
 comparan
 sibi cum c
 præter ocu
 que pelhib
 scitur in pa
 & in qua d
 nibus simil
 prævalenti
 Arabes, si
 mum etiam
 legunt. na
 terra gigna
 nisi quod
 quod quid
 gionibus v
 ipas cinnar
 dibus quib
 to constru
 & homini
 Arabes exc
 rumque de
 torum me
 1 Super
 torum memb

lepus,

κομίζεσθαι τὰ ἄχρωστα καὶ σφραγίστας ἀγ-
 ρῆς τῆς νεοσιέων, ἀπαλλάσσεται ἐκαστὸν αὐτέων.
 τὰς δὲ ὀρνίθας καταποτρύσας, αὐτῶν τὰ μέλας τῆς
 ἑσπερίων ἀναφορέειν ὅτι τὰς νεοσιέας τὰς δὲ, οὐ
 δυναμῶς ἴσχειν, καταρρήγνυσθαι ἔπι πλὴν γλῶ.
 τῶν δὲ, ἔπιόντας, συλλέγειν οὕτω μὲν ὅτι κιννάμωμον
 συληγόμενον δὲ ἐκ τούτων, ἀπικνέεσθαι ἐς τὰς
 ἄλλας χώρας. Τὸ δὲ δὴ λήδανον, ὃ Ἀραβί-
 οὶ καλέουσι λάδανον, ἐκ τούτου θαυμασιώτερον γί-
 νεται. ἐν γὰρ δυσοδρομῶν ἀγνοῦμενον, βιάδεσθαι
 τὸν ὄσιν. τῆς γὰρ ἀγῶν τῆς τράχων ἐν τοῖσι πώ-
 γωσι διέσκειται ἐγίνόμενον, οἷον γλοῖος ἀπὸ τῆς ὑ-
 λης. χηρῆσιμον δὲ ἐς πολλὰ τῶν μύρων ὄσιν. θυ-
 μιᾶσι τε μέλισα τῶν Ἀραβίω. Τοῦτο μὲν
 θυμιαμάτων πρὸς εἰρήσθω. ἀπόζει δὲ τῆς χώρας
 τῆς Ἀραβίης θαλάσσιον ὡς ἡδύ. δύο δὲ γῆρα οἶων
 σφί βῆσι θαύματος ἄξια, ἃ οὐδαμῶς ἑτέρωθεν ὄσιν. ὃ
 μὲν αὐτῶν ἑτερον ἔχει τὰς οὐράς μακράς, τριπλή-
 χων ὅσα ἐλάσσονας τὰς εἰς ἑσπερίω σφί ἀπέλ-
 κειν, ἔλκεα ἀνέχουσι, ἀνατελομένων πρὸς τῆν γῆν
 τῶν οὐρέων. νῦν δὲ ἀπασ ἡς τῶν ποιμένων ὄσιν
 ταξουργεῖν ἐς τοσοῦτο ἀμαξίδας γὰρ ποιεῖ-
 τες, ἑσπερίωσι αὐτὰς τῆσι οὐρήσι, ἐνὸς ἐκάστου κτή-
 νεος πλὴν οὐρῶν ὄσιν ἀμαξίδα ἐκάστῳ καταδέοντες.
 ὃ δὲ ἑτερον γῆρος τῶν οἶων τὰς οὐράς πλατέας φο-
 ρεοῖσι, καὶ ἔπι πῆχυ πλάτος. Ἀποκλιναμέ-
 νης δὲ μεσαμβρείης, παρήκει πρὸς διώοντα ἥλιον
 ἢ Αἰθιοπία χώρα, ἐξάτη τῶν οἰκειομένων. αὐτῆ
 χροσὸν τε φέρει πολλόν, καὶ ἐλέφαντας ἀμφιλαφέ-
 ας, καὶ δένδρα πάντα ἀγρία, καὶ ἔβενον, καὶ ἀνδρας
 μεγίστους καὶ καλλίστους ἔκ μακροβιωτάτους. Αὐ-
 ται μὲν νῦν ἐν τῆ Ἀσίῃ ἐσθλαί εἰσι καὶ ἐν τῆ Λι-
 βύῃ. πρὸς δὲ τῆ ἐν τῆ Εὐρώπῃ τῶν πρὸς ἑσπε-
 ρίω ἐσθλαίων ἐγὼ μὲν ὅσα ἀπρεκέως λέγειν. οὐτε
 γὰρ ἐγὼ οὐδέ τις οὐδέ τις οὐδέ τις οὐδέ τις οὐδέ τις
 βαρβαρῶν ποταμῶν, ἐκιδόντα ἐς θάλασσαν πλὴν
 πρὸς βορείω ἀέμον, ἀπὸ τῶν ὅτι ἤλεκτον φοιτᾶν
 λόγος ὄσιν, οὐτε νήσοις οἶδα κασιπεύδασ ἐούσας,
 ἐκ τῶν ὅτι κασιπεύδασ ἡμῖν φοιτᾶ. τῶν μὲν γὰρ,
 ὅτι Ἡειδανὸς αὐτὸς καταγέρει τοῦ οὐνομα, ὡς ἐστὶ
 Ἑλλῆσικόν, καὶ οὐ βαρβαρικόν. ἑσπερίω ποι-
 ητῶ δὲ ἡνὸς ποιητῶν. οὐτε δὲ ἑσπερίω ἀνδρα-
 γμοῦ οὐδὲ δύναμι ἀκροσθαι τῶν μελετῶν, ὅ-
 πως θάλασσαν ὄσιν τὰ ἐπέκεινα Εὐρώπης. ὅτι ἑ-
 σπερίω δὲ ὡς ὅτι κασιπεύδασ ἡμῖν φοιτᾶ, καὶ ἑσπε-
 κτον. Πρὸς ἡ ἀρκτου τῆς Εὐρώπης πολλὰ τοῖσι
 πλείους χρυσοῦ φαίνεται ἐών ὅπως μὲν γινόμενος,

28. εἰς γλῶ.

28. περὶ π...
28. ἐπι...
28. ἐπι...

28. ὅτι κλη...
μῆτις

28. κασιπε...
μῆτις

28. ὅτι κλη...
μῆτις

129
28. ἐξ ἄλλων

1 Quas si permittantur trahere, id est demittere ad terram, vel demissis affricare terra, ulcera contracturae sunt dum illae ad terram auerentur: verum unusq.

in ea loca portant: & vbi iuxta nidos
 posuere, procul abscedunt. Ad haec fru-
 sta delapsae volucres, ad nidos suos car-
 nem comportant: cui sustinenda impa-
 res nidi ad terram discissi labuntur: tunc
 Arabes ad eos colligendos accedunt.
 Hac ratione cinnamomum ab illis legi-
 tur, & illinc in alias regiones dimittitur.
 At ledanum (quod Arabes ladanum vo-
 cant) etiam cinnamomo mirabilius
 comparatur: quippe quod in graueolen-
 tissimo loco nascens, tamen fragrantissi-
 me olet. In barbibus hircorum inuenitur
 innatum, veluti mucor ligni, cum ad
 conficienda multifaria vnguenta vtile,
 tum praecipue ad suffitionem qua Ara-
 bes vtuntur. Haec de thymiamatis
 dictum sit. Redolet Arabica regio miri-
 fice iucundo quodam odore. Suntque in
 ea ouium duo genera admiratione di-
 gna, quae nusquam alibi visuntur. Quo-
 rum vnum caudas habet tam longas vt
 non sint tribus breuiores cubitis: si quis
 trahi sinat, vlcera contracturae, dum per
 terram atteruntur: nunc vnusquisq; pa-
 storum haec tenet doctus arte fabili,
 vt plostellae faciant quae singularum o-
 uium caudis subligent, superque plo-
 stella caudas ipsas alligent. Alterum ge-
 nus ad cubitalem latitudinem caudas
 gerit. Huic, qua parte meridies ad solem
 occidentem vergit, contermina est Ae-
 thiopia, terrarum habitatarum vltima.
 Haec & auri multum fert, & vastos ele-
 phantes, prominentibus vtinque den-
 tibus: & cum agrestes omnes arbores,
 tum vero ebum, nec non viros maxi-
 mos pulcherrimosque & aui longissi-
 mi. Atque haec quidem extrema sunt Af-
 ricae Libyaeque. De extremitatibus au-
 tem Europae quod pro comperto refe-
 ram non habeo. neque enim assentior
 fluuium quendam esse Eridanum a bar-
 baris vocitatum, qui subit mare ad se-
 ptentrionem spectans, vnde electrum
 venire narratur. Ne Cassiteridas qui-
 dem noui insulas, hoc est stannarias, vn-
 de ad nos venit cassiteros, id est stan-
 num. nam vel ipsum coarguit nomen E-
 ridanus, quod Graecum est, non barba-
 rum, ab aliquo poetarum fictum. Sed
 etsi hoc studiose quaesui, a nemine qui
 ipse viderit accipere potui quomodo se
 habeat mare ad illam Europae partem.
 Ab extrema itaque ad nos venit stan-
 num electrumque. Ceterum ad se-
 ptentrionem Europae quamplurimam
 auri vim esse constat: sed quomodo fiat,

CXII

CXIII

CXIV

CXV

CXVI

ne hoc

ne hoc q
 queo. Di
 auferre Ar
 ipsum cred
 noculi, c
 liis homin
 terrarum
 inuolue
 cherrima p
 Est in Asia
 cincta mo
 so, quae ali
 cum ipso
 Parthorum
 maniorum
 rum potiti
 circuncid
 fluit, nom
 singulas v
 ac distribut
 riorum regio
 restarem re
 illo sunt par
 tium ab reg
 gulos portu
 clusa est: in
 ne, planiti
 lagus facta
 nis nulla e
 ita ipsa g
 elatq; affi
 Nambybe
 admodum
 state quon
 aquam de
 hil eis aqu
 nerunt vi
 pro forib
 rabantur.
 indigebant
 eas quae ad
 illorum te
 esset, rursu
 ve quique
 xime aqu
 tum ego ad
 genda grat
 haec quide
 rex vnum e
 magnum co
 nem, cepit
 noxam: Int
 pressos mag
 admittit ad
 lege conue
 pressores vt
 sine internu
 vxore. Itac
 uenite nun

1 Chorasm

ne hoc quidem pro comperto dicere queo. Dicuntur tamen id à gryphibus auferre Arimaspi, viri vnoculi. quod nec ipsum crediderim, vt viri nascantur vnoculi, ceteram naturam habentes aliis hominibus parem. Porro extrema terrarum concludunt aliam regionem, intusque cohibent ea quæ nobis pulcherrima putantur, illisque rarissima. Est in Asia planities quædam vndique cincta monte quinque in locis interciso, quæ aliquando fuit¹ Chorasmiorum cum ipsorum finibus & Hircanorum & Parthorum & Sarangæorum & Thomaniorum: sed posteaquam Persæ rerum potiti sunt, facta est regis. Ex hoc circumiecto monte ingens amnis profluit, nomine Aces: qui quondam per singulas vndique intercisiones ductus ac distributus, totidem quas dixi gentium regiones irrigabat: vbi vero in potestatem regis Persæ venerunt, hoc ab illo sunt passæ, quod anfractibus montium ab rege obstructis, & ad eorum singulos portis inditis, aqua ab exitu interclusa est: interfluentesque introrsum amne, planities quæ intra montes erat, pelagus facta, quum fluat in interiora amnis nulla ex parte exitum habens: atque ita ipsæ gentes pristino aquæ vsu fraudatæ afficiuntur permagno detrimento. Nam hyberno tempore deus illis, quem admodum aliis hominibus, pluit: sed æstate quum ferunt² pîsum & sesamum, aquam desiderant. Igitur quum nihil eis aquæ tribueretur, ad Persas venerunt viri atque mulieres: stantesque³ pro foribus regis, cum eiulatu vociferabantur. Tunc rex iis qui maxime indigebant portas referari iussit, utique eas quæ ad illos ferrent: easdem, quum illosum terra humore hausto satiata esset, rursus obserari: ita deinceps alias, vt quique ceterorum populorum maxime aqua indigerent. id faciens (quantum ego auditu cognoui) pecuniæ exigendæ gratia præter tributum. Atque hæc quidem ita se habent. CETERVM rex vnum è septem viris qui aduersus magum conspirauerunt, Intaphernem, cepit ac capite damnauit ob hanc noxam: Intaphernes, statim post oppressos magos regiam ingressus, volebat admitti ad colloquium regis. etenim hac lege conuentum erat inter magi oppressores vt eis ad regem foret aditus sine internuncio, nisi cubantem cum vxore. Itaque non oportere sibi interuenire nuncium censens Intaphernes,

ὅτι ἔχω ὁδὸν τῶν ἀπρεκέως εἶπαι λέγεται δὲ ὑπὸ τῶν χυπῶν ἀρπάζειν Ἀεμασπίαι, ἀνδρας μοινοφθαλμοὺς πείθομαι δὲ ὁδὸν τῶν, ὅπως μανόφθαλμοὶ ἀνδρες φύονται, φύσιν ἔχοντες τὴν ἀλλίω ὁμοίω τοῖσι ἄλλοισι ἀνθρώποισι. αἱ δὲ ὦν ἐξαπατῶ οἴκασιν ἀεκλήνισσαι τὴν ἀλλίω χώρῳ, καὶ ἐν τῷ ἀπέρησσαι ἑκατὰ δόξα δόξα ἡμῖν εἶναι, ἑσπανάτατα ἔχειν αὐταί. Ἔστι δὲ πεδίον ἐν τῇ Ἀσίῃ ἀεκλήνισμον οὐρεὶ πρόποθεν. Ἀφασφάγας δὲ τῶν οὐρέων εἶσι πέντε. τῶν δὲ πεδίων ἑνὸν μὲν κατὰ Χορασμίων, ἐν οὐρεσὶ ἐόντων Χορασμίων τε αὐτῶν καὶ Ὑρκανίων, καὶ Παρθῶν, καὶ Σαραγγαίων, καὶ Θωμανίων· ἐπεὶ τε δὲ Πέρσαι ἔχρησι δὲ κράτος, ἐστὶ τῶν βασιλέων· ἐκ δὲ ὦν τῶν ἀεκλήνιστος οὐρέων τῶν ῥέει ποταμὸς μέγας, οὐνομα δὲ ὁ ὄβρι Ἀκῆς. Ἔστι περὶ τὸν μὲν ἀρδέσκει Ἀφλαμυρὸς πρόποθεν τῆν εἰρημῶν τοῦτων τὰς χώρας, Ἀφασφάγας ἀγρόμορος ἐκάστης ἐκάστῃσι· ἐπεὶ τε δὲ ὑπὸ τῶν Πέρσων εἶσι, πεπὸντασι τοῖνδὲ τὰς Ἀφασφάγας τῶν οὐρέων ἐνδείμας ὁ βασιλεύς, πύλας ἐπὶ ἐκάστη Ἀφασφάγας ἔθηκε. ἀποκεκλήνιστον δὲ τῶν ὕδατος τῆς διεξόδου, δὲ πεδίον δὲ ἐν τῷ τῶν οὐρέων, πέλαγος γίνεται, ἐνδιδόντος μὲν τῶν ποταμῶν, ἔχρητος δὲ οὐδα μὴ εἰς ἡλίω. οὗτοι ὦν οἱ ἄρ ἐμπερὸν εἰώθεσαν χεῖρα τῶν ὕδατων, ὅτι ἔχρητες αὐτὰ χεῖρα, συμφορῇ μεγάλη Ἀφασφάγας. ὁ μὲν γὰρ χειμῶνα ὑεὶ σφι ὁ θεός, ὡσπερ καὶ τοῖσι ἄλλοισι ἀνθρώποισι τῶν δὲ ἡρόρος ἀπέρησσαι μελίω, καὶ σήσαμον, χεῖρα σκηνται τῶν ὕδατι. ἐπεὶ αὖν μηδὲν σφι ὡρα δίδωται τῶν ὕδατος, ἐλθόντες ἐς τὸν Πέρσας αὐτῶν τε καὶ γυναικας, πάντες καὶ τὰς ἡρας τῶν βασιλέων, βοασὶ ἀρῶμοροι ὁ δὲ βασιλεύς τοῖσι δεομένοισι αὐτῶν μάλιστα ἐντέλλεται αἰοίγειν τὰς πύλας τὰς ἐς τῶν φερύχας ἐπὶ εἰ δὲ Ἀφασφάγας ἢ γῆ σφῶν χρηται πίνουσα δὲ ὕδατος, αὐταὶ μὲν αἱ πύλας ἀποκλήνισται, ἀλλὰς δὲ ἐντέλλεται αἰοίγειν ἄλλοισι τοῖσι δεομένοισι μάλιστα τῶν λοιπῶν. ὡς δὲ ἐγὼ οἶδὲ ἀκούσας, χρηματα μεγάλα ὡρασάμενος αἰοίγει, παρέξ τῶν φέρου. ταῦτα μὲν δὲ ἔχει οὕτω. τῶν δὲ τῶν μάγῶν ἐπὶ τῶν αἰτῶν ἐπὶ ἀνδρῶν, ἕνα αὐτῶν Ἰνταφέρνηα κατέλαβε ὑβείσωντα τῶνδε, ἀποθανεῖν αὐτῶν μὲν τὴν ἐπὶ τῶν ἡρασι ἦτελε ἐς τῶν βασιλῆα ἐσελθὼν χρηματα σάσασαι τῶν βασιλῆα. καὶ γὰρ δὴ ὁ νόμος οὕτω εἶχε, τοῖσι ἑπὶ τῶν μάγῶν ἑσπῶν εἶ) ὡρα βασιλῆα ἀνδρῶν ἀγγέλου, ἡ μὴ γυναικὶ τυγχαιή μισθῶμορος ὁ βασιλεύς. οὐκ ὦν δὲ Ἰνταφέρνης ἐδικαίω ὁδὸν εἰς τῶν ἑσαγγεῖλας

XVII

XVIII

1 Chorasmiorum montes incolentium, Chorasmiorum inquam & Hirc. 2 Panicum 3 i. In aula regis. sic et in sequenti locis

& vbi iuxta nidos
ad hanc suos ca-
sultimenda impa-
labuntur. tunc
gandos accedunt
omum ab illegit-
regiones dimittunt
tabes ladanum
momo mirabilis
in graucis
XVII
moua fragrantia
orum inuim
cor ligni, comad
ia vnguenta vile,
fitionem qua Ara-
us de thymiaman
Arabica regio mni-
odore. Sunt que in
a admiratione di-
bivifuntur. Quo-
bet tam longas
te cubitis: in qua
tra dicitur, dum pr
ne vniuersisq; p
odus atque fabul
x singularum o-
superque p
ent. Altius ge-
tudinem eand
uctudies ad solen
eterna est f
at arum vnum
it, & vultose
us vt inque ka-
omnes arbor,
non viros man-
& xui longilli-
extrema sunt A-
trematibus au-
comperto refe-
enim assentiot
Eridanum à bar-
ubit mare ad fe-
vnde electrum
allitretidas qui-
flannarias, vi-
os, id est stan-
guit nomen E-
st, non barba-
n fictum. Sed
à nemine qui
i quomodo se
propa partem.
os venit stan-
terum ad fe-
amplurimam
uomodo fiat,
ne hoc

κατασκευασ-
ται ἡ φιλία

δὲ οὐκ ἔπειτα, ἤτελε εἰσέναι. ὃ δὲ πυλῶνος
 καὶ ὁ ἀγγελοφόρος οὐκ ἐβίβρατον, φάμνοι βασι-
 λέα γυναικίμιος γαστα. ὃ δὲ Ἰνταφέρνης, δοκέων
 σφέας ψύδα λέγειν, ποίει τὰ δὲ σπασάμνος
 ἀκινάκεια, ἀποτάμνει αὐτῶν τὰ τε ὄτα καὶ τὰς
 ρίνας ἐκ αἰείρας χαλινὸν τῆ ἰσπου, ἀεὶ δὲ αὐ-
 χνάς σφέων ἔδθησε, καὶ ἀπῆκε. Ἐ δὲ τὰ βασιλεί
 δεικνύοισι ἐώυτοις, καὶ τὴν αἰτίω εἶπον, διὸ ἡ πε-
 πονήτες εἶησαν. Δαρεῖος δὲ, ἀρρωδήσας μήκει-
 νῶ λόγῳ ἔξ πεποιηκῆτες ἔωσι τῶντα, μεταπι-
 πύμνος ἕνα ἕνα σπον, ἀπεπειράτο γνώμης, εἰ σωέ-
 πανοὶ εἶσι τὰ πεποιηκῆτες. ἐπεὶ τε δὲ ἔξέματε ὡς
 οὐ σὺ γκειμῆροισι εἶη τῶντα πεποιηκῆτες, ἔλαβε αὐ-
 τὸν τε Ἰνταφέρνηα, ἐκ δὲ τῶν παῖδας αὐτῆ, καὶ τῶν οἰ-
 κηῖοις πῶτας ἐλπίδας πολλὰς ἔχων μὲν τῶν συγ-
 γνέων μιν ὀπιβουλεύειν ἔπειράσαν. συλλα-
 βῶν δὲ σφέας, ἔδθησε τὴν ὀπιθανάτω. ἡ δὲ γυνὴ τῆ
 Ἰνταφέρνηος φοιτέου ἔπειτα τὰς θυγάς τῆ βασιλέος,
 κλάεσκε αὐ καὶ ὠδύρετο. ποῖδὲ δὲ αὐτῆ τῶν
 Δαρεῖον ἐπεισε οἰκτεῖρα μιν πέμψας δὲ
 ἀγγελον, ἔλεγε τὰ δὲ, ὡ γυναι, βασιλέος τῆ Δα-
 ρεῖος διδοὶ ἕνα τῶν δεδεμῆτων οἰκηῖων ρύσασθαι, ἢ
 βούλεαι ἐκ πῶτων. ἡ δὲ, βυλβυσαμῆνη, ἔπεκρί-
 νετο τὰ δὲ, εἰ μὲν δῆμοι διδοὶ βασιλέος ἑνὸς ψυχῆ,
 αἰρέομαι ἐκ πάντων ἀδελφῶν. πυθόμνος δὲ
 Δαρεῖος τῶντα, καὶ τῶν μάσας ἄλορον, πέμψας
 ἡγήροβε, ὡ γυναι, εἰρωτᾶ σε βασιλέος, ἵνα ἔχῃ-
 τῶ γνῶμην, ἢ αἰδρα τε ἐκ τῶ τέκνα ἐγκαταλιπῶ-
 τῶ, ἢ ἀδελφῶν εἶλη ἀεὶ ἰναί τοι ὡς καὶ ἄλλο-
 τειώτατός τοι τῶν παῖδων, καὶ ἡσων κεχειρῆμῶνος τῆ
 αἰδρός ἐστ. ἡ δὲ ἀμείβετο τοῖς δὲ, ὡ βασιλεῦ, αἰνῆ
 μὲν μοι ἀν ἄλλος ἡροισ, εἰ δαίμων ἐτέλοι, καὶ τέκνα
 ἄλλα, εἰ τῶντα ἀποβάλλομι πατρὸς δὲ καὶ μη-
 τρὸς οὐκ ἔμι μὲν ζώντων, ἀδελφῶος ἀν ἄλλος οὐ-
 δὲν ἔστω ἡροισ. ταῦτη τῆ γνώμη χρεωμῆνη,
 ἔξέλεξα τῶντα. ὅτε δὲ ἔδδξε τὰ Δαρεῖα εἶπεῖν
 ἡ γυνή, καὶ ἀπῆκε τῶν τε τῶν τῶντα, καὶ τῶν
 παῖδων τῶν τῶντα, ἡσων αὐτῆ. τῶν δὲ ἄλλοις
 ἀπέκτεινε πάντας. τῶν μὲν δὲ ἔστω εἰς αὐτίκα ἔσ-
 πω τῶν εἰρημῶν ἀπολώλεε. Κατὰ δὲ κου μῆ-
 λισα τὴν Καμβύστω νοδσον ἔχρητο τὰ δὲ ἔστω
 Κύρην κατὰσθῆεις ἡ Σαρδίων ὑπαρχος Ὀ-
 ρεῖτης, αἰνῆ Πέρσης οὗτος ἐπεθύμησε τῶν ἡμα-
 τος οὐκ οἰοῖ. οὐτε γὰρ ἡ παθῶν οὐτε ἀχρῶσας
 μάταμον ἔπος σφες Πολυκράτεος τῆ Σαμίου, οὐ-
 τε ἰδῶν σφες τῶν, ἐπεθύμει λαβῶν αὐτῶν ἀπολέ-
 σαι ὡς μὲν ἔστω πλεῖνες λέγεισι, ἀφ ἰστω δὲ ἵνα

quia foret vnus è septem, introire uti-
 que volebat. sed quum ianitor & qui à
 responsis erat introire non finerent,
 quod regem dicerent rei vxoria dare o-
 peram, eos mentiri ratus, educto acina-
 ce, aures vtrique narsque præcidit, ac
 lora freni equini ad ceruices ipsorum al-
 ligauit, hominesque dimisit. Qui quum
 sese regi exhibuissent & cur id passi fue-
 rant exposuissent, Darius sigillatim quæ-
 que Persarum accersiuit, veritus ne id
 communi sex Persarum consilio factum
 esset: explorauitque nunquid id quod
 actum foret comprobarent. Vbi com-
 perit sine horum consensu Intapher-
 nem hæc fecisse, hominem comprehen-
 dit eiusque liberos atque omnem fami-
 liam: multis de causis credens illum
 cum suis propinquis rebellionem fuisse
 moliturum: hos comprehensos ad necem
 vinciri iussit. Tunc vxor Intapher-
 nis ad regias fores accedens, plorabat
 atque lamentabatur. Id assidue faciendo
 ad sui misericordiam Darium quum ad-
 duxisset, misso ad eam nuncio, rex in-
 quit, Mulier, offert tibi Darius vnus e-
 lectionem, ex vinctis domesticis tuis
 quem velis liberari. Illa postquam se-
 cum deliberauit, ita respondit, Si vnus
 omnino animam rex mihi gratificatur, e-
 ligo ex omnibus fratrem. Hæc audiens
 rex, miratus huius orationem, misso
 nuncio, inquit, Percontatur te rex qua
 de causa, viro filiiisque prætermisissis, fra-
 trem delegisti vt superesset, qui & re-
 motiore abs te est gradu quam filii, &
 minus iucundus quam maritus, Cui illa
 respondens, Rex, inquit, maritus mihi a-
 lius, si dæmon voluerit, atque alii liberi,
 si hos amifero, esse possunt: alius frater,
 parentibus meis iam vita defunctis, nul-
 la ratione potest esse. Hanc sequuta
 causam, ita loquuta est. vifaque est Da-
 rio probe dixisse. itaque ea re delectatus
 rex, & eum quem mulier optauerat mis-
 sum fecit, & filiorum natu maximum,
 ceteris omnibus interfici iussis. Ita vnus
 è septem Persis statim initio occubuit.
 Enimvero illud fere circa Cambysis
 agrotationem contigit: Erat Sardibus
 præses quidam à Cyro præfectus, nomi-
 ne Orætes, Persa, cui nefaria rei cupi-
 do incessit: siquidem Polycratem Sa-
 mium, à quo nullo nec facta nec di-
 cto quantulocunque læsus esset, quem-
 que ne vidisset quidem vnquam, ta-
 men concupiuit capere ad interi-
 mendum, ob hanc (vt plerique aiunt)

20. 47. 10

40

Hanc rationem in ista electione sequuta sum.

causam:

causam:
 regis con-
 dam Persa
 atus gentis
 ad iurgia p
 tute discep
 Orætes, qui
 adiacenti
 lem captu
 decim arm
 tyrannide
 denti Oro
 vt affecta
 dictam, se
 re, propt
 pauiores
 Samum ab
 roganda c
 tur) Polycr
 clau cuba
 creonte T
 Orætes co
 aliqua hui
 accedens
 data expo
 ad homin
 parietem
 spondisse
 lycratis fu
 triliber
 test. Itaq
 degens,
 sita, mi
 Gygis filii
 Polycrat
 tenim Po
 corum, d
 (secundum
 prior mari
 nimum in
 mus, in qua
 humanum
 peret spen
 nandi. Hæ
 certior O
 hæc verba
 TI ITA
 cellentes a
 rem pecun
 si ita fecer
 bi & saluti
 mihi pro c
 interficien
 psium recip
 tem tibi h
 furus: & ip

131 ἄρξεις ἀπάσης Ἑλλάδος. εἰ δέ μοι ἀπιξείεις τὰ
 παρὰ τῶν γρημάτων, πέμψον ὅστις τοι πιστότατος
 τυγχάνει εἶναι, τὰ ἐγὼ ὑποδέξω. Ταῦτα ἀ-
 κούσας Πολυκράτης, ἥδη τε καὶ ἐβούλετο καί-
 κως (ἡμέτερον γὰρ γρημάτων μεγάλως) ἀποπέμ-
 πει παρὰ τὰ κατοφύμενον Μαγανδρον Μαγανδέϊου,
 αἰδρα τῶν ἀσάν, ὃς ὦν γραμματικῆς ὅς χρο-
 ναοὺ πολλῶν ἕτερον τούτων, τὸν κόσμον τὸν ἐκ τῆς ἀν-
 δρεάνος τῆς Πολυκράτους εἶναι ἀξιόφροντον ἀνέστη-
 κε πάντα ἐς δ' Ἡραῖον. ὁ δὲ Ὀρεΐτης, μαθὼν τὸν
 κατὰ σκοπον εἶναι παροδοκίμον, ἐποίησε τὰδε λαφ-
 νακας ὅκτω πληρῶς λίθων, πλὴν κάρτα βρα-
 χέος τῆς παρὰ αὐτὰ τὰ χεῖλα, ὅτι πολλῆς τῆς λίθων,
 χρυσοῦν ἐπέβαλε. καταδύσας δὲ τὰς λαφνακας,
 εἶχε ἐπιόμας. ἐλθὼν δὲ ὁ Μαγανδρος, καὶ θεοῦ ἄμε-
 νος, ἀπήγειλε τὰ Πολυκράτει. Ὁ δὲ, πολλὰ
 μὲν τῶν μανθίων ἀπαγορεύοντων, πολλὰ δὲ τῶν
 φίλων, ἐπέλετο αὐτόσε. πρὸς δὲ, καὶ ἰδούσης τῆς
 θυγατρὸς ὄψιν ἐνυπνίου τοῦ ὡδεῖ ἐδόκεε τὸν πα-
 τέρα ἐν τῇ ἡέρι μετέωρον εἶναι, λαβόμενον ὑπὸ
 τῆς Διός, χεῖρα δὲ ὑπὸ τῆς ἡλίου. ταῦτ' ἰ-
 δούσα τῶν ὄψιν, πρῶτον ἐγύμνησε μὴ ἀποδημῆσαι
 τὸν Πολυκράτεια παρὰ τὸν Ὀρεΐτεια, καὶ δὴ καί
 ἰόντος αὐτῆς ἐπὶ τῶν πεντηκόντορον, ἐπεφημίζετο. ὁ
 δὲ τὸ ἠπειλήσει, ἡ ὡς ἀπνοσῆση, πολλὸν μιν χρο-
 νον παρτηνύεσθαι. ἡ δὲ ἠρήσασθαι ὅτι τελέα ταῦ-
 τα ἡμέσθαι. βούλεσθαι γὰρ παρτηνύεσθαι
 πλεῶν χρόνον ἢ τῆς πατρὸς ἐστέρησθαι. Πολυκρά-
 τῆς δὲ, πάσης συμβουλῆς ἀλογήσας, ἔπειλε παρὰ
 τὸν Ὀρεΐτεια, ἀμα ἀγέμερος ἄλλοις τε πολλοῖς τῶν
 ἐταίρων, ἐν δὲ δὴ καὶ Δημοκλήδεα τὸν Καλλιφών-
 τος, Κροτωνιήτην, αἰδρα ἰησόντ' εἶναι, καὶ τῶν
 28. ἀκούοντα τέχνων ἑπασκέοντα ἀείσει τῶν κατ' ἐαυτὸν. ἀπ-
 κούμενος δὲ ἐς τὴν Μαγνησίην ὁ Πολυκράτης, δι-
 εφθάρη κακῶς, οὔτε ἐαυτῆς ἀξίως οὔτε τῶν ἐαυ-
 τῆς φρονημάτων. ὅτι γὰρ μὴ τὸ Συρηκοισίαν ἡρό-
 μδοι τυράννοι, ὅδε εἶς τῶν ἄλλων Ἑλλήνωνικῶν
 τυράννων ἀξίος ὅτι Πολυκράτει μεγαλοπρεπέϊν
 συμβληθῆναι. ἀποκτείναν δὲ μιν ὅκτ' ἀξίως ἀπ-
 ηγῆσας Ὀρεΐτης αἰετ' αὔρωσε. τῶν δὲ ἐπιόμων
 ὅσοι μὲν ἔσαν Σάμιοι, ἀπῆκε, κελθῶν σφέας ἐαυ-
 τὰ χεῖρ' εἰδέναι, εἶναι ἐλθῶντες. ὅσοι δὲ ἔσαν
 ξεῖνοι τε καὶ δοῦλοι τῶν ἐπιόμων, ἐν αἰδρα πόδων
 λόγῳ ποιόμενος εἶχε. Πολυκράτης ὁ ἀνακρεμά-
 29. ἐπετέλεσε μνος, ἔπετέλεσε πᾶσαν τὴν ὄψιν τῆς θυγατρὸς.

omni Græciæ imperaturus. De quibus
 si mihi fidem non habes, mittito quem-
 piam tibi fidissimum, cui ego fidem fa-
 ciam. Quo audito Polycrates gaudius
 est, atque obsequi volebat. maiorem e-
 nim in modum pecuniam auebat. Mit-
 tit itaque prius ad rem inspiciendam
 quendam ἐ popularibus suis, 2 Mæan-
 drium Mæandrii filium, scribam suum:
 qui non longò post hoc tempore orna-
 tum conclavis Polycratis spectatu di-
 gnum templo Iunonis omnem dicauit.
 3 Hunc Orætes quum cognouisset spe-
 culatorem esse circumspectum, ita sibi
 agendum putauit: Octo scrinia lapidi-
 bus implet, præter admodum paruam
 partem circa ipsas oras, ac superficiem
 lapidum auro inducit: eaque scrinia alligata
 in expedito habet. Quæ adueniens
 Mæandrius quum inspexisset, Polycrati
 renunciauit. 4 Enimvero ne illuc sese
 conferret, magnopere dehortabantur
 tum oracula & amici, tum præcipue
 somnium hoc, quod eius filia viderat.
 Videbatur sibi cernere patrem in aere
 sublimem esse, qui à Ioue quidem laua-
 retur, à sole autem inungeretur. Hanc
 visionem conspiciat, instabat omnino
 dissuadere patri ne à patria profiscere-
 tur ad Orætem: quinetiam 6 ad biremē
 eunti male ominabatur. Cui quum ille
 minitaretur, si sospes rediret, fore ut hæc
 per diu maneret virgo: ipsa ut ita contin-
 geret, sibi imprecata est. malle enim se
 diutius virginem esse quam patre orba-
 ri Polycrates omne consilium pro nihi-
 lo habens, ad Orætem nauigauit, cum
 alios secum ducens, tum vero Democ-
 dem Calliphontis filium, Crotoniensem
 medicum, qui eam artem apud suos
 7 præclarissime omnium exercebat. Vbi
 Magnesium peruenit Polycrates, tetra-
 morte est affectus, indignaque sua per-
 sona 8 & suis cogitationibus. nam neque
 eorum qui Syraculis tyranni extiterunt,
 neque aliorum Græciæ tyrannorum vl-
 lus est magnificentia cum Polycrate
 comparandus. Eum Orætes (quod indi-
 gnum relatu est) cruci suffixit: ex illis ve-
 ro qui illum comitati fuerant, Samios
 quidem dimisit, iubens eos gratiam sibi
 habere quòd liberi essent: peregrinos
 autem atque seruos iure captiuitatis si-
 bi vendicans, retinuit. Polycrates ergo
 suspensus omnem filix visionē exoluit.

1 Cui ego ostendam. Vel, representabo. 2 Mæandrum Mæandrii fil. 3 At Orætes quum exploratorem aduentare au-
 disset, ita egit. Ad verbum, Expectari audisset. 4 At ille, tum oraculis tum amicis multum dehortantibus, illuc profectus est.
 quum etiam eius filia somnium hoc vidisset. Cernere sibi videbatur etc. 5 Omnibus modis, vel, omni arte dissuadebat. 6 Ad
 nauem quinquaginta remorum. Sumi qui ventant, ad nauem actuariam. 7 Optime omnium suæ ætatis exerc. 8 Et suo in-
 genti animo, vel, excelso. Nam præter Syrac. nullus est Gr. tyr. magnif.

nam ab

nam ab
 uabatur
 bris ab
 tu habue
 tis, que v
 CXXII
 Egypt
 pore
 quippe p
 ro à mag
 Sardibus
 imperio
 est: sed
 rem Dal
 Polycrat
 & eius f
 Persis vi
 mnifaria
 dam è nu
 nerat, qu
 trucidand
 dam qui t
 que truci
 CXXIII
 rent. D
 est. Oræ
 tum præ
 que, cupi
 fessio mit
 4 vti que
 & imper
 fertim at
 xum, qu
 stipatus e
 bebat Ph
 Darius ac
 uit: Acci
 procerib
 fa, quis h
 & exequ
 nulla vi, n
 prudentia
 Ergo qui
 adducat v
 Persis nihi
 multa scelo
 num, qu
 eiusque ni
 à me mislo
 dos curat
 dum: ideo
 scelera ad
 ad necem.
 CXXIV
 Persas. Eor
 promittere
 qui. Quos

nam ab Ioue quidem, quum plueret, lauabatur: à sole autem, ¹ exudante è mèbris abdomine, vngebatur. Hunc exitū habuerunt tot prosperæ res Polycratidis, quæ vaticinatus ei fuerat Amasis rex Ægypti. Verum non multo post tempore Polycratis ultio Orætem excipit. quippe post Cambysis obitum occupato à magis regno, Orætes quum esset Sardibus, nihil de Persis qui à Medis imperio fraudati erant, bene meritus est: ² sed in ea perturbatione Mitrobatem Dascylii præfectum (³ qui illi de Polycrate exprobrauerat) interemit, & eius filius Cranapem, spectatos in Persis viros: & cum alia quoque omnifaria flagitia commisit, tum quendam è nunciis qui ad ipsum à Dario venerat, quod parum iucunda nunciasset, trucidandum curauit, summis quibusdam qui redeuntē aggrederentur, quique trucidatum cum ipso equo occultarent. Darius, vbi principatu potitus est, Orætem vlscisci cum ob alia scelera, tum præcipue ob Mitrobatem filiumque, cupiebat: sed aduersus eum ³ è professio mittere copias consilii non erat, ⁴ utique rebus nondum satis fundatis, & imperio recens parto: quum præfertim audiret Orætem multa vixum, quum mille Persarum satellitibus stipatus esset. nam suæ prouinciæ habebat Phrygiam, Lydiam, Ioniam, Itaq; Darius aduersus hæc hanc rationē inuit: Accitis Persarum summis quibusque proceribus, his loquutus est verbis, Persiæ, quis hoc vestrum mihi repromittat, ³ & exequuturus & prudentia duntaxat, nulla vi, nullisq; copiis? Vbi enim opus prudentia est, ibi vi agere nihil attinet. Ergo ⁵ quis vestrum mihi Orætem vel adducat viuum, vel interficiat, qui de Persis nihil omnino meruit, sed cum alia multa scelera admisit, tum hæc duo: vnum, quod duos è nobis, Mitrobatem eiusque filium interemit: alterum, quod à me missos ad se accersendum, ⁶ necandos curat, facinus profecto nõ tolerandum: ideoq; priusquã maiora in Persas scelera admittat, ⁷ cõprehendendus est ad necem. Hæc Darius interrogabat Persas. Eorum triginta extiterunt qui repromitteret, singuli volentes ipsi id exequi. Quos inuicem contendentes Darius reprehendens, fortiri iussit. id quum fecissent, fors

ἐλοῦτο μὲν γὰρ ὑπὸ τοῦ Διὸς ὄκως υἱοῖ, ἐχρίετο δὲ ὑπὸ τοῦ ἡλίου, ἀνεῖς αὖτος ἐκ τοῦ σώματος ἰκμάδα. Πολυκράτης μὲν δὲ αἱ πολλὰς βύτιχας ἐς τὸ ἐτελεύτησεν, τῆς Ἄμασις ὁ Αἰγύπτου βασιλεὺς παρεμυθίσσατο. Χρῆμα δὲ οὐ πολλὰ ἔφερεν καὶ Ὀρείτηα Πολυκράτης υἱοῖς μετήλθον. μὲν γὰρ Καμβύσειω θάνατον, καὶ τῶν μεγάλων τῶν βασιλῆων, μόνων ἐν τῆσι Σαρδίσι Ὀρείτης, ὠφέλει μὲν ἑσθὲν Πέρσας, ὑπὸ Μήδων ἀποδραμημένοις τῶν ἀρχῶν: ὁ δὲ ἐν ταύτῃ τῇ ἀρχῇ καὶ μὲν ἐκτείνε Μιθρδάτηα ἐκ Δασκυλείου ὑπαρχῆν, ὃς ἠνείδιστε τὰ ἐς Πολυκράτηα ἐχρήσατο καὶ δὲ, Μιθρδάτηα παῖδα. Κραναπίω ἀνδρας ἐν Πέρσησι δοκίμους, ἀλλὰ τε δέξασθαι περὶ ταῦτα, καὶ ἵνα ἀγγεληφόρον ἐλθόντα Δαρείου παρ' αὐτῶν, ὡς ἔπος ἡδονῶν ἠὲ τὰ ἀγγελοῦρα, ἐκτείνε μιν ὀπίσω χρομίζοντον, ἀνδρας ἠπεισας κατ' οὐδὸν. ἀποκτείνας δὲ μιν, ἠφάνισε αὐτῶν ἕνα. Δαρείος δὲ ὡς ἔχε τῶν ἀρχῶν, ἐπεθύμησε Ὀρείτηα ἵσασθαι, πύτων τ' ἀδικημάτων. ἔνεκε, καὶ μάλιστα Μιθρδάτηα, καὶ τῶν παιδῶν: ἐκ μὲν δὲ τῆς ἰθείης γραβῶν ἐπ' αὐτῶν ἑδδοκεε πέμπειν, ἀτε οἰδαμόντων ἐπὶ τῶν ἀρχῶν, καὶ νεωστὶ ἔχων τῶν ἀρχῶν, καὶ Ὀρείτηα μεγάλῳ τῶν ἰσχυρῶν πωθανόμηνος ἔχειν ἠλίκοι μὲν Περσέων ἐδδρυφόρον. ἔχε δὲ νομόν τῶν τε Φρύγιον, καὶ Λυδίον, καὶ Ἰωνικόν. πρὸς ταῦτα δὲ ὧν ὁ Δαρείος τὰδε ἐμνησθήσαστο συγκαλέσας Περσέων ἑστῶν δοκίμοις, ἔλεγε σφι ταῦτα. Ὁ Πέρσας, ἵς αἱ μοι τῶν ὑμέων ὑποσας ὅτι τελέσειε σοφίη τε, καὶ μὴ βίη τε καὶ ὀμίλῳ ἔηθα γὰρ σοφίης δέει, βίης ἔργον ἑσθὲν ὑμέων δὲ ὧν ἵς μοι Ὀρείτηα ἢ ζῶοντα ἀγάθῳ ἢ ἀποκτείνεε: ὃς ὠφέλησε μὲν καὶ Πέρσας ἑσθὲν, κακὰ δὲ μέγιστα ἔσργε τῶν μὲν, δύο ἡμέων ἠίσωσε, Μιθρδάτηα τε καὶ παῖδα αὐτῶν τῶν δὲ, ἑστῶν ἀνακαλέοντας αὐτῶν, καὶ περὶ μόνους ὑπὸ ἐμῶν, κτείνει, ὑβριν ἑστῶν ἀγαθῶν φαίνων. ἄρῃν τι ὧν μέζον ἔξεργάσασθαι μιν Πέρσας κακόν, καταλαμπάτος ὅτι ἡμῶν θανάτω. Δαρείος μὲν ταῦτα ἐπηρώτα, τὰ δὲ ἀνδρες τεύκοντα ὑπὸ ἐσθῆσαν, αὐτῶν ἕκαστος ἐπέλων προέειν ταῦτα ἐρίζοντας δὲ Δαρείος κατελάμβανε, κελθῶν πάλλεσθαι. παλλομένων δὲ, λαγν

CXVI

CXVII

CXIX

1 Quum ipse humorem è corpore emitteret. 2 Legit ἐν ταύτῃ τῇ ἀρχῇ. 3 Qui ei illa ad Polycratem pertinentia exprobrauerat) 4 Aperte. Gr. ἐκ τοῦ ἰδίου. q. d. recta via. 5 Vt pote rebus adhuc turbulentis. Vel, Rebus nondum compositis. Ad verbum, Rebus adhuc tumentibus. q. d. Quum nondum tumor rerum resedisset, id est, turbulentus status. 6 Aliquis vestrum, Potest & interrogatius legi. 7 Necat, insolentiam intolerabilem exhibens. 8 Morte nobis est occupandus.

χαρμὴ ἐκ πάντων Βαζαῖος ὁ Ἀρβέντεω. λαχὼν δὲ ὁ
 Βαζαῖος, ποιῆσθε βιβλία γραμμαῖνος πολ-
 λα, καὶ περὶ πολλὰν ἔργων φηγημάτων, σφρηγιδά-
 σφι ἐπέβαλε τὸν Δαρείον. μὲν δὲ ἵε ἔχων τὰ ἑαυτοῦ ἐς
 τὰς Σάρδις. ἀπικόμενος δὲ, καὶ Ὀρίττω ἐς ὄψιν ἔλ-
 θάν, τῶν βιβλίων ἐν ἑκατὸν πεντακοντακάρδιος, ἐδίδου
 τὰ γραμματικὰ ἢ βασιλικὰ ὅτι λέγεσθαι. (γραμ-
 ματικὰς δὲ βασιλικὰς) πάντες ὑπαρχοὶ ἔχουσι) ἀ-
 ποπειρώμενος δὲ τῶν δρυφορέων, ἐδίδετο βιβλία ὁ
 Βαζαῖος, εἰ δὲ ἐν δόξαι τὸ πρῶτον ἀπὸ Ὀρίττω. 10
 ὁρέων δὲ σφραγίσαντα βιβλία σεβομένους μετὰ λω-
 καὶ τὰ λεγόμενα ἐκ τῶν βιβλίων, ἐπιμεζόνως, διδοὶ δὲ
 20 ἄλλοι τὰ ἐπιπέτα τὰ δὲ, ὧν Πέρσαι, βασιλευ-
 30 Δαρείος ἀπαρηρῶν ὑμῖν μηδρυφορέων Ὀρίττω.
 40 Ἐν δὲ ἀκούσαντες τῶν μετῆκων ἢ τὰ ἀρχαῖα, ἰ-
 δὼν δὲ τὸ σφραγίσαντα ὁ Βαζαῖος πεντακοντακάρδιος βι-
 βλίων, ἐν ταῦτα δὲ φησὶσας δὲ τελευτῶν τῶν βι-
 βλίων διδοὶ τὸν γραμματικὸν ἢ ἐν ἐγγράφῳ, Βα-
 σιλῆος Δαρείος Πέρσαι τῶν ἐν Σάρδις ἐντέλ-
 λεται κτείνειν Ὀρίττω. Ἐν δὲ δρυφορέων ἢ ἡκούσθη 20
 τῶν ἀπασάντων τῶν ἀκινάκων, κτείνουσι παρ-
 αυλικὰ μιν. ἔτω δὲ Ὀρίττω Πέρσιω Πολυ-
 κρατὸς τῆς Σαμίου ἵσιες μετῆκων. Ἀπικο-
 μένων δὲ καὶ ἀνακομιδέντων τῶν Ὀρίττω χρημα-
 τῶν ἐς τὰ Σούρα, σιωπῶν κε χερσὶν οὐ πολλὰ ὑπε-
 ρον βασιλέα Δαρείον, ἐν ἀρχῇ θηρῶν ἀπὸ δεφ-
 σκοντὰ ἀπὸ ἵππου, φραφίωσιν ἢ πόδα. καὶ κως ἰ-
 χμεστέρως ἐς εἰσφῆ ὁ γὰρ ἢ ἀσφαλατος δὲ ἐχώ-
 ρησε ἐκ τῶν ἀρδων. νομίζων δὲ καὶ περὶ τὸν περὶ
 ἐκ τῶν ἔχων Αἰγυπτίων τῶν δοκόντων εἶναι περὶ τῶν 30
 τῶν ἰητικῶν, τῶν ἰσὶ ἐχρηστέον. Ἐν δὲ φρεβλόντες ἐ βι-
 μένοι τῶν πόδα, κακὸν μέζον ἐργάζοντο ἐπὶ ἐπὶ μὲν δὲ
 ἡμέρας ἐπέτα νύκτας ὑπὸ τῆς παρεόντος κακοῦ ὁ
 Δαρείος ἀχρηπνίσει εἶχετο τῆς δὲ ὄνδον ἡμέρη ἐ-
 χοντι ἢ φλαύρος, καὶ φρακῶσας περὶ τὸν ἐπὶ ἐν
 Σάρδις ἢ Κροτωνιῆτεω Δημηκίδεος τῶν τέχνῳ, ἀφ-
 ῆλλε τὰ Δαρείον. ὁ δὲ ἀχρηπνίσει τῶν ἀχρηπνίσει παρ-
 ἐκ τῶν ἐκέρδισε. Ἐν δὲ ἢ ὡς δὲ ἐδερὸν ἐν τῶν Ὀρίττω
 αἰδραπόδοις οἰκουδῆκοτε ἀπημελημένον, παρῆρην
 ἐς μέσον, πέδας τε ἔλκοντα, καὶ ῥάκεσι ἐδημένον. 40
 Σπασθέντα δὲ ἐς μέσον, ἠρώτα ὁ Δαρείος τῶν τέχνῳ εἰ
 ἔπισταιτο. ὁ δὲ οὐκ ἔπεδέκετο, ἀρῶ δέων μὴ εἶναι τῶν
 ἐκ φῆνας, τῶν φραπῶν τῆς Ἑλλάδος ἢ ἀπεσερηνέμενος.
 κατεφαίνετο τὰ Δαρείον τεχνάζειν ὅτις ἀμείνων
 καὶ τῶν ἀχρηπνίσει αὐτὸν, ἐκέρδισε μάστιγας τε καὶ
 κέντρα τῶν φέρειν ἐς τὸ μέσον. ὁ δὲ ἐν ταῦτα δὲ ὡν
 ἐκ φαί, φας, ἀπεκέως μὲν οὐκ ἔπισταιται, ὁ-
 μιλήσας δὲ ἰητῶν, φλαύρος ἔχων τῶν τέχνῳ.

Bagæum Artontis filium ex omnibus
 contigit. Hic forte delectus, hac ratione
 usus est: Complures litteras variis de re-
 bus vbi scripsit sigilloq; Darii impressit,
 cum his profectus est Sardis. Eas, post-
 equam in conspectum Orætis venit,
 dedit separatim recitandas regio scribæ.
 (regios autem scribas cuncti præsidēs
 habent.) Reddebat autem separatim Ba-
 gæus litteras, explorandi gratia animos
 satellitum, nunquid annuerent ad re-
 bellandum ab Oræte. Quos animad-
 uertens magnopere venerari litteras, &
 ea quæ in illis dicerentur, etiam vehe-
 mentius, reddidit aliam epistolam in
 hæc verba, Persæ, Darius rex interdicit
 vobis ne apud Orætem fungamini sa-
 tellitum officio. Hoc illi audito lanceas
 deposuerunt. Tunc Bagæus cernens il-
 los obtemperantes epistolæ, sumpta fi-
 ducia reddidit scribæ vltimum libellum
 in hæc verba scriptum; Rex Darius
 mandat Persis qui in Sardibus sunt vt
 Orætem interimant. Id vbi audiere do-
 ryphori, id est hastati satellites, eductis
 acinacibus sine mora Orætem intere-
 merunt. Ita vindicta Polycratis Samii
 Orætem persequuta est. Traductis
 atque comportatis Susa bonis Orætis,
 contigit non diu post vt in venatu fera-
 rum Darius rex, dum ab equo defilit,
 pedem intorserit vehementerque luxa-
 uerit. nam talus è iuncturis amotus est.
 Se itaque existimans, vt etiam prius, ha-
 bere ex Ægyptiis eos qui primi puta-
 rentur arte medicinæ, eorum opera vte-
 batur. At isti retorquendo pedem ac
 violenter tractando, plus mali faciebāt:
 adeo quidem vt septem dies totidemq;
 noctes Darius præ molestia qua afficie-
 batur transfegerit infomnes. Octauo
 die eidem male habenti quidam De-
 mocedis Crotoniensis mentionem fa-
 cit: cuius de artificio prius iam inde in
 Sardibus audisset. Darius hominem
 quam celerissime acersi ad se iubet. Ille,
 vt inter captiuos Orætis fuit inuentus,
 vbi pro neglecto habebatur, in medium
 adductus est, sicut erat pannosus ac cō-
 pedes trahens. In medio positum Da-
 rius interrogauit nunquid eam nosset
 artem. Democedes, veritus ne si se pro-
 deret, vsquequaque Græcia priuaretur,
 dissimulare: sed quum videretur notitiã
 artis præ se ferre, Darius iussit eos qui
 hominem adduxerant, verbera & tor-
 menta afferre in medium. Tunc ille dissi-
 mulatione missa, se plane scire artem il-
 lam negauit, sed aliquantulum, ob eam
 consuetudinē quã cū medico habuisset.
 Factaque

Factaque
 medicam
 adiuuere
 fecit, & b
 didit, qu
 re ad inco
 curati
 duobus
 donasset
 nunquid
 randum p
 foret effe
 ctus, ac
 Eunuchi
 nas, dice
 animam
 phiale th
 dem don
 famulus
 tur, excid
 stateres c
 XXXI mam co
 in modu
 Polycrat
 quum a
 cohibere
 illo relid
 moratus
 eos tran
 nihil int
 artem
 factum e
 conduxo
 tertio an
 quarto a
 profectu
 mum mo
 meraban
 etiam ter
 XXXII prestare
 que Dem
 maximas
 ad mens
 affluens,
 Græciam
 tiam A
 solitos, q
 di, quod
 rent, imp
 item vari
 Polycrat
 captiuos
 que + ma
 Democed
 breuitem
 tossa Cy
 i Ha
 lida adhib
 diam ferre
 Græcia Cro

ἔπι τὸ μαστὸν ἐφυφύμα μὲν δὲ, ἐκράθη, ἐνέμε-
 ἔσθω. ὅσον μὲν δὲ χεῖρον ἴω ἔλασον, ἢ δὲ, κρύ-
 πλουσα καὶ ἀχρνομένη, ἐφραζε σὸδενί' ἐπί τε δὲ
 ἐν κακῶν, μετεπέμψατο Δημοκλήδεα, καὶ ἔ-
 ἐπέδειξε ὅτι, φασὺ γέα ποιήσιν, ἔσορκει μιν, ἢ μὲν
 αὐτοपुरγήσειν ἐκείνῳ τὸτο δ' αὐτῆς δεηθῆναι
 δεήσεσθαι δὲ σὸδενός τῆ' ὅσα ἀχρνίῳ ἐστὶ φέρον-
 τα. Ὡς δὲ ἄρα μιν μὲν ταῦτα ἰώρμος ὑγέα
 ἀπεδέξατο, ἐν ταῦτα δὲ διδάχθη ἔσθω τὸ Δη-
 μοκλήδεος ἢ Ἀτῶσα, παρσέφερε ἐν τῇ κρείτῃ Δα-
 ρείῳ λόγον τοῖόνδε, Ὡ βασιλεῦ, ἔχων δυνάμιν ἑ-
 σαότιν κατῆσαι, οὔτε ἡ ἐθνος παρσικτῶνδρος, οὔτε
 δυνάμιν Πέρσῃσι. εἰκός δὲ ἐστὶ ἀνδρα καὶ νέον, καὶ
 χρημῆ' δεαότιν μεγάλων, φάμεσθαι ἡ ἀπο-
 δεικνύμερον, ἵνα καὶ Πέρσῃ ἐκμάθῃσι ὅτι ἔσθω
 ἀνδρὸς ἀρρηται. ἐπὶ ἀμφοτέρω δὲ τοῖ' φέρῃ ταῦ-
 τα ποιέειν, καὶ ἵνα σφῶν Πέρσῃ ἔπιτέωνται ἀνδρα
 εἰ) παρσικτῶτα, καὶ ἵνα τείβονται πολέμῳ, μηδὲ
 ἀρλίῳ ἀρρηται, ἔπιβουλήσῃ τοῖ. νῦν γὰρ αὐτῶ
 καὶ ἀποδέξατο ἔρρηται, ἔως νέος εἰς ἡλικίῳ. αὐξάνο-
 μῶν γὰρ τῶ σῶμα πῖσι αὐξάνονται καὶ αἰ φρένες, γη-
 ράσκοντι δὲ σὺ γηρῶσκεισι, καὶ ἐς τὰ παρῆμαλα πῶρτα
 ἀπαμβλῶνται. ἢ μὲν δὲ ταῦτα ἐκ διδάχης ἐ-
 λεγέ' ὅσ' ἀμείβε' τοῖσδε, Ὡ γῶα, πῶρτα ὅσ' αὐτῶ
 ἀλῆς ἔπινοέω ποιήσιν, εἰρηκας, ἐγὼ γὰρ βεβέλωμεν
 ζῶσαι γέφυρμα, ἐκ δὲ τῆς ἡπείρου ἐς τὴν ἐτέρῳ ἡ-
 πειρον ἔπι Σκύθας φρατῶεσθαι. καὶ ταῦτα ὀλί-
 γου χεῖρον ἔσθαι τελέωμεν. λέγῃ δὲ Ἀτῶσα τα-
 δε, Ὡ ἔσθω, ἔπι Σκύθας μῶρτῳ παρσῆται ἵεναί
 ἔασον (ἔσθω γὰρ, ἐπῆσαι σὺ βούλη, ἔσονταί τοι) σὺ δὲ
 μοι ἔπι τῶν Ἑλλάδα φρατῶεσθαι. ἔπιθυμέω
 γὰρ, λόγῳ παρσικτῶνδρος, Λακῶνας τε μοι γῆρεσθαι
 ἡραπαῖνας καὶ Ἀργείας καὶ Ἀπῆκας καὶ Κορινθί-
 ας. ἔχεις δὲ ἀνδρα ἔπιτηδεώτατον ἀνδρῶν πῶρ-
 των δέξαι τε ἔσθαι τῆς Ἑλλάδος καὶ κατηγή-
 σθαι, τὸτο ὅσ' σὺ πῶρτα ἔσθαι. ἀμείβεσθαι
 Δαρείος, Ὡ γῶα, ἐπῆσαι τοῖνῳ τοῖ δοκέει τῆς
 Ἑλλάδος ἡμέας παρσῆται ἀποπειρῶσθαι, καπα-
 σκῶποις μοι δοκέει Περσῶν παρσῆτον ἀμείνον εἰ) ὁμῶ
 ταῦτα τῶ σὺ λέγεις, πέμψαι ἐς ἀλῆς' οἱ μαθόν-
 τες καὶ ἰδόντες ἔσθαι αὐτῶν, ἔσθαι ἡλεόσοι ἡμῶν. καὶ
 ἐπῆσαι ἔσθαι ἀμείνον, ἐπὶ ἀλῆς' πῶρτα.
 Ταῦτα εἶπε. καὶ ἄμα ἔπος τ' εἶπε, καὶ ἡρῶν ἐποί-
 εε. ἐπῆσαι γὰρ τὰ χῆρα ἡμέρη ἐπέλαμψε, καλέ-
 στας Περσῶν ἀνδρας δοκίμοις πεντεκαίδεκα, ἐνε-
 τέλεβ' σφῖ, ἐπομῶροις Δημοκλήδει. διεξελθεῖν
 τὰ παρσῆταλασία τῆς Ἑλλάδος' ὅσως τε μὴ

28. ἀπὸ δὲ

28. συμ- φέρει

28. ἀπὸ δὲ

28. ἀπὸ δὲ

28. ἀπὸ δὲ

134

in mamilla vlcus exoriretur, deinde re-
 scissum porto grassaretur. quod ista,
 quoad fuit exiguum, præ pudore occul-
 tans, nemini indicavit: sed vbi male iam
 se habebat, accersito Democedi rem of-
 tendit. Ille se redditurum sanam affir-
 mas, adiurat eam vt sibi vicissim ipsa in-
 feruiat in eo quod orauerit, oraturū au-
 tem nihil vnde dedecus redundaret.
 A quo, posteaquam curata est, edocta,
 Darium, dum cum eo cubat, his verbis
 alloquuta est, Rex, quum tantum tu ha-
 beas copiarum, desides, nullam neque
 gentem neque potentiam Persis acqui-
 rens. atqui par est virum & iuuenem &
 magnarum opum dominum, aliquid o-
 peris edendo se ostendere, quo etiam
 Persæ cognoscant sibi virum præesse.
 Quod vt facias, duabus de causis inter-
 est, vt Persæ & eum qui ipsis præest, vi-
 rum esse intelligant, & bello atterantur:
 ne ocium agentes tibi infidias tendant.
 Nunc ergo aliquod opus edas quoad in
 ætate inuenili es. nam augescente cor-
 pore ingenium pariter augetur, & con-
 senescente consenescit, & ad res omnes
 elanguescit. Hæc Atossa ex admo-
 nitu Democedis. Ad quam Darius re-
 spondens, Quæ, inquit, vxor, ipse facere
 destinaueram, ea omnia dixisti. ego e-
 nim constitueram Scythis bellum in-
 ferre, iuncto mari è nostra continente
 in alteram ponte: & hæc breui tempore
 perficientur. Ad eum Atossa, Animadu-
 uerte, inquit, nunc: omitte primum Scy-
 this bellum inferre, qui, quando cunque
 voles, tui erunt: aduersus Græciam mihi
 tu eas in expeditionem. concupisco e-
 nim Lacænas & Argiuas & Atticas &
 Corinthias, fando cognitias, mihi fieri
 ancillas. Et ad hoc virum habes ex o-
 mnibus maxime idoneum ad demon-
 strands Græciæ res atque exponen-
 das, hunc qui pedem tuum sanauit:
 Cui Darius, Quandoquidem, inquit,
 vxor, tibi videtur nos primum Græ-
 ciam tentare debere, mihi videtur sati-
 us ante omnia mittere illuc explorato-
 res Persas, vna cum isto quem dicis, qui
 percepta omnia illic & visa renunciant:
 & mox ego ab illis edoctus, aduersus
 Græcostendam. Hæc loquutus Da-
 rius, & quod est loquutus, re quoq; ag-
 gressus est. nanque vbi primum illuxit,
 accitis quindecim viris Persarum spe-
 ctatis, præcepit vt sequentes Demo-
 cedem omnia Græcia maritima loca
 collustrarent, neve committerent vt

Cxxx

Cxxv

Cxxx

Ad ostendenda singula Græciæ loca & ad deducendum,

Demo-

Democedi
 sus eum
 vbi præce
 ipsum ad
 sita atq;
 cia, tur
 fere pat
 filia, affi
 inuicem d
 missurum
 riam nau
 Quæ Dar
 mea fert o
 mea verit
 quam fug
 caperet:
 velle relin
 beret: ve
 Darius pr
 cipere. I
 cedi præc
 sit. Isti,
 dissent, &
 nem, con
 runt, & si
 nifariis bo
 tis que om
 & ad eum
 bantur at
 raque ac
 templam
 ferunt. Il
 rum tex,
 nacula M
 riter & ip
 certos ex
 patiuntur
 abiit ad d
 Aristophi
 tutis iis qu
 linc Persæ
 persequen
 nadique in
 dunt. Eum
 Persicas re
 rant: quid
 fustibus, c
 bis comm
 nientes cō
 minem reg
 erit vobis
 tulisse, ac v

1 Ve quom
 vero ad don
 uigaret. A
 nequaquam o
 etc. vi legat
 vellentem. For
 terim vero du

Democedes ab illis aufugeret, sed rursus eum omnino reducerent. Hæc illis ubi præcepit, secundo loco Democedem ipsum ad se accersitum orat ut ¹ exponat atque demonstrata Persis omni Græcia, rursus redeat: iubetque eum dono ferre patri ac fratribus omnia sua utensilia, affirmans se alia multo plura ² illi inuicem donaturum. ³ ac præter donatum ait, quæ una iter faciat onerariam nauim, omnifariis bonis refertam. Quæ Darius nullo doloso consilio (ut mea fert opinio) ⁴ mandabat: ille tamen veritus ⁵ ne se Darius tentaret, tanquam fugitium, si cuncta sibi oblata caperet: respondit se quidem sua illic velle relinquere, ut ea reuersus sibi haberet: verum nauim onerariam quam Darius promitteret, dono fratribus accipere. Darius postquam hæc Democedi præcepit, homines ad mare demisit. Isti, quum in Phœnicem descendissent, & ex Phœnice in urbem Sidonem, confestim duas triremes instruxerunt, & simul ingentem onerariam omnifariis bonis impleuerunt. Comparatisque omnibus, in Græciam traiciunt. & adeuntes maritima eius loca intuebantur atque describebant. Tum pleraque ac celeberrima Græciæ loca contemplati, in Italiam Tarentum transferunt. Ibi Aristophilides Tarentinorum rex, ⁶ & ipse Crotoniensis, gubernacula Medicarum nauium resoluit, pariter & ipsos Persas detinuit, tanquam certos exploratores. Interea dum illi patiuntur hæc Democedes Crotonem abiit ad domum suam. ⁷ Quo abeunte Aristophilides Persas missos fecit, relictis iis quæ de nauibus abstulisset. Illinc Persæ nauigantes, ac Democedem persequentes, Crotonem perueniunt: nactique in foro Democedemprehendunt. Eum Crotoniensium quidam, res Persicas reformidantes, tradere parati erant: quidam iniectis à diuerso manibus, fustibus, cædebant Persas, ⁸ qui his verbis commonefaciebant, Viri Crotonienses cõsiderate quid faciatis, qui hominem regis fugitiuū eripitis. An ex usu erit vobis hanc iniuriam regi Dario intulisse, ac vobis bene cedit ista fecisse,

Δαδρήσονται σφέας ὁ Δημοκίδης, ἀλλὰ μὲν πῶ-
 τος ὀπίσω ἀπάξωσι. ἐντελέμωνος δὲ τῶν τοιοῦτων
 ταδύ τερα καλέσας αὐτὸν Δημοκίδεα, ἐδέετο αὐ-
 τὸ ὅπως ἐξηγησάμενος πᾶσαν καὶ ἐπιδέξας πῶς Ἑλ-
 λάδα τοῖσι Πέρσῃσι, ὀπίσω ἦξει. δῶρα δὲ μὲν πᾶ-
 πατεῖ καὶ τοῖσι ἀδελφεοῖσι ἐκέλευε πῶς τὰ ἐκεί-
 νου ἐπιπλα λαβόντα ἀγεῖν, φασ ἀλλὰ ὅτι πολλή-
 πλῆσια αὐτὸν δώσειν. πρὸς δὲ, ἐς τὰ δῶρα, ὀλέκε δὲ
 ὅτι ἐφ' ἑσθ' ἀγαθὰ λαβόντα, πλὴν ὅτι ἀγαθὰν πῶς τοῖσι,
 πῶς ἀμέτρητα πλῆθεισθαι. Δαρείος μὲν δὲ, δοκέ-
 ειν ἐμοί, ἀπὸ σθένος δολέουσι νόου ἐπαγγέλλετο ὅτι
 ταῦτα. Δημοκίδης δὲ, δέσας μὲν δὲ ἐκπειρωτὸν
 Δαρείος, οὐτὶ ἐπιδραμῶν, " πῶς τὰ διδομένα
 ἐδέετο. ἀλλὰ τὰ μὲν αὐτῷ, καὶ χερσὶν ἐφ' ἑσθ' κα-
 ταλείψω, ἵνα ὀπίσω σφέα ἀπελθὼν ἔξει πῶς
 μῦθοι ὀλέκε δὲ " πῶς ὅτι Δαρείος ἐπαγγέλλετο ἐς κ. πῶς
 πῶς Δαρείω τοῖσι ἀδελφεοῖσι, δέκεσθαι ἐφ' ἑσθ'. ἐν-
 τελέμωνος δὲ καὶ τῶν ταῦτα ὁ Δαρείος, ἀποπέλει
 αὐτοῖς ὅτι θαλασσοῦ. Καταβαίντες δὲ οὗτοι ἐς
 20 Φοινίκην, καὶ Φοινίκης ἐς Σιδῶνα πόλιν, αὐτὰ μὲν
 τετραπύρα δύο ἐπ' ἀλήρωσθαι, ἀμα δὲ αὐτοῖσι, καὶ γαυλὸν
 μέγαν, πῶς τῶν ἀγαθῶν. τὰ ἀρεσθὲν ἀσπῶν δὲ
 πάντα, ἐπ' ἀλεον ἐς τὴν Ἑλλάδα. πρὸς ἄροντες δὲ αὐ-
 τῶν, τὰ πῶς θαλάσσια ἐθνεῦτο, καὶ ἀπεργάζοντο.
 ἐς δὲ, τὰ πολλὰ αὐτῶν καὶ ἔνομασθαι ἡγεσάμενοι, ἀπικόν-
 30 το τῆς Ἰταλίας ἐς Τάρνυτα. ἐν ταῦτα δὲ ἐκ Κρησῶ-
 νης τὸν Δημοκίδεος, Ἀριστοφιλίδης τῶν Ταρνυλί-
 νων ὁ βασιλεὺς, τῶν μὲν τὰ πηδάλια παρέλυσε
 τῶν Μυδικῶν νεῶν, τῶν δὲ αὐτοῖς ἐστὶν Πέρσας ἐρ-
 30 ξέως κατὰ σκόποις δὴ γενέοντας. ἐν ᾧ δὲ ἐστὶν ταῦτα
 ἐπαρῶν, ὁ Δημοκίδης ἐς τὸ Κρότωνά ἀπικνέει. ἀ-
 πικνέει δὲ ἤδη τῶν ἐς τὸ αὐτῶν, ὁ Ἀριστοφιλίδης
 ἔλυσε ἐστὶν Πέρσας, καὶ τὰ παρέλαβε τῶν νεῶν, ἀπέδωκε
 σφῆ. Πλέοντες δὲ ἐν ταῦτα ὁ Πέρσας, καὶ διώκον-
 40 τες Δημοκίδεα, ἀπικνέονται ἐς τὸ Κρότωνά, διότι
 δὲ μὲν ἀγροῦσθαι, ἀπὸ τῶν αὐτῶν τῶν Κροτωνιτέ-
 ων ὅτι μὲν, κατὰ ῥῶ δέοντες τὰ Περσικὰ ἡγήματα,
 πρὸς ἑσθ' ἐστὶν οἱ δὲ αὐτὰ πῶς τε καὶ τῶν σκυ-
 πάλῃσι ἀπαμον ἐστὶν Πέρσας, πρὸς ἑσθ' ὅτι ἐστὶν
 40 τὰδε, Ἄνδρες Κροτωνιῆται, ὁρᾶτε τὰ ποιεῖτε ἀ-
 δρα βασιλῆος δρηπῶν τῶν ἡρόμενον ἔλαρρεσθε;
 κῶς ταῦτα βασιλεὺς Δαρείω ἐκχρήσει πρὸς ἑσθ'
 βεῖξασθαι; κῶς δὲ ὑμῖν τὰ ποιδίμενα ἔξει καλῶς,

1 Ut quum Persis ostenderit vniuersam Græciam & per eam deduxerit, reuertatur: 2 Pro illis donaturum. 3 Præterea vero ad dona portanda nauem onerariam ei se suppeditaturum dixit, eamque se bonis omnifariis impleturum, quæ cum ipso nauigaret. 4 Pollicebatur: 5 Legit hic interpretis opinio, quæ lectio magis placet, ille tamen veritus ne Darius eius animum tentaret, nequaquam omnia quæ dabantur percurrat, sed est reconsultus, & accepit: sed sua quidem suo in loco relicta se dixit, ut ea reuerf. 6 Non sequitur lectionem edis. vulg. quæ tamē ἑσθ' ipsa suspecta est. 7 Intenterim vero dum iste domum reuertitur, Aristoph. 8 Qui hæc verba obtendebant. Vel, Hæc illis allegabant, vel, proponebant.

Demo-

ἢ ἂν ἀπὸ λησῆς ἡμέας; ἔπειτα ἵνα ὁ ταύτης πρεσβύτερον
 φρατρυσομένη πόλιν; ἵνα ὁ πρεσβύτερον ἀνδραπο-
 δίσας πειρησομένη; ταῦτα ὁ λέγωντες, ὅν Κροτωνί-
 νητας ἔκων ἐπειθον ἀλλ' ἔξαρεθόντες τε τὴν Δημοκλή-
 δεα, καὶ τὴν γαυλὸν τὴν ἄμα ἀγόντων ἀπαρεθόντες, ἀπέ-
 πλεον ὀπίσω ἐς τὴν Αἴαν, ὅθεν τὴν ἐζήτησαν ὁ πρεσο-
 ωτέρω τὴν Ἑλλάδος ἀπικόμενοι ἐκμαθεῖν, ἐξερημέροι
 τὴν ἡγεμόνος. Ἰσὸν δὲ μὲν ἔτι ἐπεὶ ἔλαβον σφίσι Δημο-
 κλήδης, ἀνὰ γρημέροισι κελεύων εἰπεῖν Δαρείω σφέας,
 ὅτι ἀρμόσαι τὴν Μίλωνος θυγατέρα Δημοκλήδης γυ-
 ναῖκα. Ἐγὼ δὲ παλαιῶν Μίλωνος ἡ ἔνομα πολλὸν
 ὡς βασιλεί. καὶ δὴ τὸ μοι δοκέει σφιδεσθαι τὴν γά-
 μον τὴν, τελέσας χεῖματα μεγάλα Δημοκλήδης,
 ἵνα φαῖν ὡς Δαρεῖος ἐὼν ἐν τῇ ἐωυτῆς δόκιμος.
 Ἀναρθόντες ὁ ἐκ τὴν Κροτωνος ὁ Πέρσαι, ἐμπί-
 πῃσι τῆσι νησί ἐς Ἰηπυγίω, καὶ σφέας δ' ἄλλοινας
 ἐθαύτα, Γίλλος ἀνὴρ Ταρυντίνος φουγῆς ῥυθμι-
 νος, ἀπήγαγε ὡς βασιλέα Δαρείον. ὁ ἂν ἡ τῶν
 ἔριμος ἡ δίδοναι τὴν ὅ, ἡ βούλοιο ἀδῆς
 Γίλλος ὁ αἰρέεται καὶ ποδὸν ὁ ἐς Τάραντα ἡμέρας, 20
 135 πρεσβυτησάμενος τὴν συμφορῶν. ἵνα ὁ μὴ σιωπα-
 ρῆσθαι τὴν Ἑλλάδα, ἡ δὲ αὐτῶν ὁ σόλος μέγας πλὴν
 ἔπειτα Ἰταλίω, Κνιδίους μόνοις ἀποχεῖν οἱ ἐφ' ὅν
 κατὰ γόντας γίνεσθαι. δοκέων ἀπὸ τῶν ἐόντων ἴσσι
 Ταρυντίνοισι φίλων μάλιστα τῶν καὶ ποδὸν οἱ ἔσασθαι.
 Δαρείος δὲ ἡ ποδὸν ἀμνηστος ἐπέτελεε. πέμψας
 γὰρ ἀγγέλον ἐς Κνίδον, κατὰ γόν σφέας ἐκέλευε
 Γίλλον ἐς Τάραντα. περὶ μὲν δὲ Δαρείω Κνιδίσι
 Ταρυντίνοις οὐκ ἔπειθον, βίβω δὲ ἀδύνατοι ἦσαν
 πρεσφύρειν. ταῦτα μὲν νῦν οὕτω ἐπαρήρησθαι. οὗτοι 30
 δὲ πρεσφύροι ἐς τῶν Ἑλλάδα ἐκ τῆς Αἴαν ἀπικόν-
 τος Πέρσαι, καὶ οὗτοι ἀπὸ τῶν ἐόντων κατὰ σκο-
 ποι ἐγόντο. Μετὰ τὴν ταῦτα, Σάμων βασιλεὺς
 Δαρείος αἰρέει, πολίων πασῶν πρεσφύτων Ἑλλήω-
 δων καὶ βαρβαρῶν, ἀπὸ τῶν δὲ ἵνα ἀπὸ τῶν Καμ-
 βύσεω τὸ Κῦρος φρατρυσομένης ἐπὶ Αἴγυπτον, ἄλλοι
 τε συχνοὶ ἐς τὴν Αἴγυπτον ἀπικόντο Ἑλλήων, ὁ μὲν,
 ὡς εἶκος, καὶ ἐμπροσθεν φρατρυσομένη, ὁ δὲ ἵνες, ἐ-
 αὐτὴ τὴν χάρις ἡ κτήν τῶν ἡ δὲ Συλοσῶν ὁ Αἰακῆος,
 Πολυκράτης τε ἐὼν ἀδελφεός, καὶ φθῶν ἐκ Σά-
 μω, τὴν τὴν Συλοσῶντα κατέλαβε ὀτυχίη τῶν δὲ 40
 ἡ λαβὼν χλαμίδα καὶ πρεσβυτῶν ἀμνηστος πύρρῶν ἡ-
 γρέσθαι ἐν τῇ Μέμφι. ἰδὼν δὲ αὐτὸν Δαρείος, δό-
 ρυφόρος τε ἐὼν Καμβύσεω, καὶ λόγῳ σφιδερός
 κω μεγάλου, ἐπεθύμησε τῆς χλαμίδος, καὶ αὐ-
 τῶν πρεσφύτων ὡνέετο. ὁ δὲ Συλοσῶν ὁρεῶν ὁ
 Δαρείον μεγάλως ἐπιθυμούντα τῆς χλαμίδος,

'si nos dimiseritis? Cui enim prius quam
 huic urbi bellum inferemus? aut quam
 priorem diripere conabimur? Hæc di-
 cendo nihil magis Crotoniensibus per-
 suaserunt. quinimo non modo Demo-
 cede, sed etiam oneraria naui quam vna
 duxerant, priuati sunt: atq; in Asiam re-
 uersi, omisso iam studio discēdi vltiora
 Græciæ, quod duce essent fraudati.
 Quibus tamen in digressu Democedes
 mandauit vt Dario dicerent, Democede-
 dem ducere vxorem Milonis filiam. erat
 enim apud regem celebre nomē Milo-
 nis luctatoris. Quas nuptias videtur mi-
 hi eo tēpore proferasse magna erogata
 pecunia vt ipsum etiā in patria sua spe-
 datum esse Dario appareret. Profec-
 titi Crotone Persæ, ad Iapygiam in qual-
 dam naues inciderunt: à quibus in ser-
 uitutem redactos Gillus quidam Tar-
 rentinus exul redemit, & ad regem Da-
 rium reportauit. Ob quod meritū quū
 rex paratus esset donare ei quicquid
 vellet, optauit se in patriā reduci, expo-
 sita prius sua calamitate, dicēs, ne omnē
 Græciam conturbaret, si classis ingens i-
 ipsius caussa in Italiā mitteretur, cōten-
 tum se esse vt per solos Cnidios reduce-
 retur: existimans, pro amicitia quæ Cni-
 diis erat cum Tarentinis, se præcipue re-
 ductum iri. Id Darius pollicitus effecit,
 nam missō Cnidum nūcio iussit vt Gil-
 lum Tarentum reducerent. Cnidii Da-
 rio obsequentes, id tamen à Tarentinis
 non impetrauerunt: nam ad vim inferē-
 dam inualidi erant. Atq; hæc hunc in
 modum administrata sunt. hique Persæ
 primi extitere qui in Græciam traiece-
 runt explorandi gratia, & ob hanc rem.
 SAMVM vero post hæc rex Darius om-
 nium urbium tam Græcarum quam
 barbararum primam, euertit, ob hanc
 caussam: Dum Cambyses in expeditione
 aduersus Ægyptum ageret, permulti
 se illuc Græcorū cōferebant, partim (vt
 credible est) negociandi, partim mili-
 tandi, partim ipsius regionis oculis sub-
 iiciendæ gratia. E quibus fuit Syloson
 Æacis filius, Polycratis germanus, ex-
 torris patria. Huic Sylosoni felicitas
 huiusmodi contigit: Sumpro hic amicu-
 lo rutilo ac sibi circumdato, apud forum
 Mempheos spatibatur. quem quum
 vidisset Darius Cambysis satelles, nul-
 lius admodum condicionis vir, captus
 amore amicali, adit hominē vt merce-
 tur amiculum. Syloson, animaduertens
 Darium magnopere amiculum cupere,

1 Si nobis hunc eripueritis? 2 Nullius adhuc admodum magnæ autoritatis vir amicali desiderio captus.

diuina

diuina q
 quit, am
 do, sed
 petuo del
 rius, accep
 putarat si
 do tem
 set, & se
 & ex sept
 set, vbi c
 perueniss
 dille in
 ascendit,
 ait se eun
 ritus. hæ
 uit: ad qu
 est, inqu
 ficus exti
 beam, re
 multi aut
 runt: n
 (vt sic dic
 nem intr
 cendo vo
 etus est S
 rogatur a
 aut quo
 tiffet. Ip
 miculum
 id donat
 O, inqu
 ille es qui
 habenti
 mē perim
 gnium ac
 te auro an
 nunquam
 rium Hy
 loson, Mi
 que argen
 Samum, v
 post necer
 rare inter
 hanc mib
 direption
 exercitum
 ris, iusto v
 fecta redd
 dens, con
 imperiū o
 dri filius,
 procurator
 lēti esse, n
 interitu all
 Ioui libera
 in circuitu

1 Sed al
 certe libent
 2 Nec vll

divina quadam fortuna usus, Ego, inquit, amiculum hoc nulla pecunia vendendo, sed tibi largior, si modo tuum perpetuo debet esse. Hac approbans Darius, accepit indumentum. Syloson, qui putarat sibi illud stulte perisse, interiecto tempore, quum Cambyfes decessisset, & septem illi magum oppressissent, & ex septem Darius regnum adeptus esset, ubi certior factus est ad eum virum peruenisse regnum cui ipse roganti dedisset in Ægypto illud amiculum, Susa ascendit, sedensque in vestibulo regiae, ait se eum esse qui de rege sit bene meritus. hac audiens ianitor, regi nunciavit: ad quem admirandus rex, Et quis est, inquit, Græcorum qui in me beneficus extiterit, cui ego reuerentiam debeam, recens regno potitus? Necdum multi aut nulli eorum ad nos ascenderunt: nec vllō Græcorum quicquam (vt sic dicam) opus habeo, tamen hominem introduce, vt sciam quid hac dicendo velit sibi. Vbi à ianitore introductus est Syloson, ac stetit in medio, interrogatur ab interpretibus quisnam esset, aut quo facto beneficus in regem extitisset. Ipse rem omnem gestam circa amiculum refert, seseque illum esse qui id donasset. Ad hac respondens Darius, O, inquit, virorum generosissime, tunc ille es qui mihi nullam dum potentiam habenti donasti ea, quamuis parua, tamen perinde grata ac si nunc aliquid magnum acciperem? Qua de re immenso te auro argentoque remunerabor, vt nunquam poeniteat te liberalem in Darium Hystaspis filium extitisse. Cui Syloson, Mihi, inquit, rex, neq; aurum neque argentum dederis, sed patriam meam Samum, vbi eam liberaueris: quam nunc post necem fratris mei Polycratis ab Orcete interfecti, occupat seruus noster: hanc mihi donato citra eadem atque direptionem. His Darius auditis, misit exercitum duce Otane vno è septem viris, iusso vt quæ Syloson rogasset, ea effecta redderet. Otanes ad mare descendens, contrahebat exercitum. At Sami imperiū obtinebat Mæandrius Mæandrii filius, acceptum à Polycrate, vt illud procuraret. Cui, iustissimo virorum volenti esse, non licuit. nā vbi de Polycratis interitu allatus est nuncius, ante omnia Ioui liberatori statuit aram, eique sanū in circuitu designauit, quod nunc quoq;

ταύτην τύχην χρεώμενος, λέγει, Εγώ ταύτην παλέω μὲν ὁσέδεος χρηματός· δίδωμι δὲ ἄλλως εἴ ποτε οὐ τῷ δεῖ γινέσθαι. πρῶτος τοιαύτης ταύτα ὁ Δαρείος, πρῶτος λαμβάνει εἶμα. Ὁ μὲν ὧν Συλοσῶν ἠπίσατο ὁ τῶν ἀπολωλέναι διδόναι ὡς δὲ τῶν χρέου παρβαίνοντος Καμβύσης τε ἀπέθανε, καὶ τὰ μέγα ἐπόμεσαν ἐπὶ αὐτῷ, καὶ τῶν ἐπιτάξαι Δαρείος τῷ βασιλείῳ ἔχε, πτωθαίεται ὁ Συλοσῶν ὡς ἡ βασιλῆα περὶ εὐληθῶν ἐς τῶν ἀνδρῶν ταύτα κοτε αὐτὸς ἔδωκε ἐν Αἰγύπτῳ δευτέρῳ εἶμα. ἀναβάς δὲ ἐς τὰ Σούρα, ἵκετο ἐς τὰ παρθενα τῶν βασιλῆος οἰκίων, καὶ ἔφη Δαρείου διεργάτης εἶναι. ἀναγέλλει ταύτα ἀκούσας ὁ πύλουρος τῶν βασιλέων· ὁ δὲ, θανύμενος λέγει πρὸς ἑαυτὸν, Καὶ τίς ἐστὶ Ἑλλήνων διεργάτης, ὃν ἐγὼ παρβαίνω; νεώτερος μὲν τῶν ἀρχῶν ἔχων ἀναβέβηκε δὲ ἡσὴ οὐδεὶς καὶ παρ' ἡμῶν αὐτῶν. ἔχω δὲ χρέος, ὡς εἴπειν, ὁσέδεος ἀνδρὸς Ἑλλήνος. ὁμῶς δὲ αὐτὸν παρβαλεῖτε ἔσω, ἵνα εἶδῶ ἡ γέλων λέγει ταύτα. παρβαλεῖ ὁ πύλουρος τὸν Συλοσῶντα. πάντα ὅτι ἐς μέσον ἠρώτεω ἐρμηνεύεις τίς τε εἶη, καὶ ἡ ποιήσας, διεργάτης φησὶ εἶναι βασιλῆος. εἶπε ὧν ὁ Συλοσῶν πάντα ταύτα πρὸς τῷ χλανίδα γρόμῳ, καὶ ὡς αὐτὸς εἶη κείνος ὁ δόξας. ἀμείβεταί πρὸς ταύτα Δαρείος, ὦ θνητότατ' ἀνδρῶν, σὺ κείνος εἶσ' ἐμοὶ ὁσέδεος ἔχοντί κ' αὐτὰ μιν ἔδωκας; εἶ καὶ σικερά, ἀλλ' ὧν ἴση γὰρ ἡ χάρις ὁμοίως ὡς εἶναι καὶ ἡ μέγα λάβοιμι. αὐτῶν τῶν χρυσὸν καὶ ἀργυρὸν ἀπλετον δίδωμι, ὡς μὴ κατὰ τοιαύτην μεταμελήσῃ Δαρείον τὸν ὕστατος ὅτι ποιήσαντι. λέγει πρὸς ταύτα ὁ Συλοσῶν, Ἐμοὶ μὴ τε χρυσὸν ὡ βασιλῆος μὴ τε ἀργυρὸν δίδου, ἀλλ' ἀνασωσάμενός μοι δὸς τῷ πατρίδα Σάμον· τῶν νῦν, ἀδελφεοῦ τῶν ἐμοῦ Πολυκράτους ἀποθνήσκοντος. ἔπειτα ὁ εἰπὼν, ἔχ' ἄδελφος ἡμέτερος ταύτην μοι δὸς αὐτὸν τε φόνου καὶ ἕξ ἀνδραποδισίος. Ταύτα ἀκούσας Δαρείος, ἀπέστειλε στρατηγὸν τε καὶ στρατηγὸν Ὀταία, ἀνδρῶν τῶν ἐπιτάξαι γρόμῳ εἰτελάμενος ὅσων ἔδειξεν ὁ Συλοσῶν, ταύτα οἱ ποιήσας ἐπιτελέα. καταβάς δ' ὅτι τῶν θαλάσσαν ὁ Ὀταίας, ἐπέλεγε τῶν στρατιῶν. Τῆς δὲ Σάμου Μαιάνδρος ὁ Μαιάνδριος εἶχε τὸ κράτος, ὅτι ἐπιβῆεν τῶν Πολυκράτους λαβὼν τῷ ἀρχῶν. τὰ δὲ καὶ ταύτω ἀνδρῶν βουλομένη γινέσθαι, ὅτι ἕξ ἡμέτερος ὅτι γὰρ ὁ ἕξαγγέλην ὁ Πολυκράτους γάνατος, ἐποίησε τοιαύτην πρὸς τὰ μὲν, Διὸς ἐλθῆναι βωμόν ἰδρύσασθαι καὶ τέρμενος πρὸς αὐτὸν ἔρισε ἕτερον δὲ νῦν

CXL

CXLI

CXLII

1 Sed alioqui dono (si hoc quidem vt fiat necesse est) certe tibi. Quid sed quod ego vendere nolim, id alioqui dono, tibi quidem certe libentius quam cuiquam alij, quandoquidem donare non vendere statui. Non immerito tamen suspensus alicui fuerit hic locus.
 2 Nec vlli Græcorum vllō sum beneficio obstrictus, vel deuinctus.

T

136 ἐν ταῖς παρθασήναι βῆσι. μὲν δὲ, ὡς ἔπειποίητο, ἐκκλησίῳσι σωαγείρας πρῶτων τῶν ἀσάν, ἔλεξε
 ἄδε, Ἐμοὶ (ὡς εἴτε καὶ ὑμεῖς) σκῆπτρον καὶ δυνά-
 μιν παρὰ ἡ Πολυκράτης ὅπι τέτερον ἔσται, καὶ μοι
 παρέχει νῦν ὑμῶν ἀρχεῖν. ἐγὼ δὲ τὰ ταῦτα πέ-
 λας ὅπι πλῆστω, ἀλλ' ἄρα καὶ δυνάμιν οὐ ποιήσω.
 οὔτε γὰρ μοι Πολυκράτης ἤρεσκε δεσποῦν ἀν-
 δρῶν ὁμοίων ἐωυτοῦ, οὔτε ἄλλος ὅστις τοιαῦτα ποι-
 εῖ. Πολυκράτης μὲν νῦν ἔξέσθησε μοῖρῳ τῶν ἐ-
 ωυτοῦ. ἐγὼ δὲ ἐς μέσον τῶν ἀρχῶν ἵσταμαι, ἰσονο- 10
 μίῳ ὑμῖν παρθασήναι. Ἔσαδε μὲν τοὶ δικαῶν γέ-
 ρεα ἐμεωυτοῦ γράσασθαι. ἐκ μὲν γὰρ τῶν Πολυ-
 κράτης χρημάτων, ἔλαβον τὰ μοι γρά-
 σασθαι ἱερωσύνη δὲ παρὰ τοῖσι ἀνδράσι αὐτοῦ
 τ' ἐμοὶ καὶ τοῖσι ἀπὸ ἐμῶν ἀεὶ γνομενοῖσι, τῶν Δι-
 ὁσ τῶ ἐλθόντων τὰ ἀλλ' ἄρα τε ἱερὸν ἰδρυσάμεν,
 καὶ τῶ ἐλθόντων ὑμῖν παρὰ τῶν. ὁ μὲν δὲ
 ταῦτα τοῖσι Σαμίοισι ἐπαγγέλετο. τὰ δὲ ἵς
 ἔλαβον αὐτῶν εἶπε, Ἀλλ' οὐδ' ἄξιός ἐστι γὰρ ἡμῶν
 ἀρχεῖν, γρηγόριος τε κακός, καὶ ἐὼν ὅλεθρος. ἀλλὰ 20
 μάλλον ὅπως λόγῳ δώσεις τῶν μετεχέμεναι χρη-
 μάτων. ταῦτα εἶπε, ἐὼν ἐν τοῖσι ἀσίοισι δόκιμος,
 τὰ οὐνομα ἢ Τελεσεάρχος. Μακάνδριος δὲ
 νόῳ λαβὼν ὡς εἶμετήσιν τῶν ἀρχῶν, ἄλλος ἵς
 ἀπὸ αὐτῶν τῶν ἀσίων καταστήσεται, οὐδὲν ἢ ἐν νόῳ
 εἶχε μετέμεναι αὐτῶν. ἀλλ' ὡς ἀνεχώρησε ἐς τῶν ἀ-
 κροπόλιν, μεταπεμπόμενος ἕνα ἕκαστον ὡς δὲ λό-
 γον τῶν χρημάτων δώσαν, σιωπῶντες ἔσθαι, καὶ
 κατέδρασε. Ἐμὲ δὲ δέδεδατο. Μακάνδριον δὲ
 μὲν ταῦτα κατέλαβε νοῦτος ἐλπίζων δὲ μιν ἀ- 30
 ποθανέεσθαι ὁ ἀδελφεός, τὰ οὐνομα ἢ Λυκά-
 ρητος, ἵνα ὅπι τετέρεως κατὰ σκῆπτρον ἐν τῇ Σάμῳ
 παρήματα, κατὰ κτείνει τῶν δεσποῦντων πρῶτας. οὐ
 γὰρ δὲ, ὡς εἴησιν, ἐβουλεύσασθαι ἐλθόντες.
 Ἐπειδὴ ὡν ἀπίκοντο ἐς τὴν Σάμον Ἐπέρσασθαι, κατ-
 ἀρῆντες Συλοσῶντα, οὔτε ἵς σφι χεῖρας ἀνταίρε- 40
 ται, ἔσθαι ἀπὸ τῶν τε ἔσθαι ἔσθαι ἐπὶ τοῖσι Ἐπέρ-
 ανδρίου ἔσθαι, καὶ ἀλλ' ἄρα Μακάνδριος, ἐκχω-
 ρήσασθαι ἐκ τῆς νήσου. κατὰ μέσαντος δὲ ὅπι τοῖσι
 σι Ὀτάνειω, καὶ σπεισάμενου, τῶν Περσῶν Ἐπεί-
 σου ἄξιοι θεῖνοις γέμενοι, κατὰ ναντίον τῆς ἀ-
 κροπόλιος ἐκατάρ. Μακάνδριον δὲ τὰ τυ-
 ραννῶν ἢ ἀδελφεός ἔσθαι μαρτυρεῖται, τὰ οὐνο-
 μα ἢ Χαερίων. ἔσθαι ὅπι δὲ ἔσθαι μαρτυρῶν, ἐν γρη-
 γύρῳ

in suburbanis extat. Deinde vbi hoc perfecit, aduocata omnium ciuium concione, ita verba fecit, Mihi sceptrū atque omnis potentia Polycratis (vt vos etiam noſtis) demandata fuit: in meo quoque arbitrio ſitum eſt vobis dominari: ſed quod in vicino reprehendo, id ipſe quoad potero non faciam. Nam neque Polycrates placebat mihi, in viros ſibiipſi pares dominatum habens, neque alius quiſpiam talia faciens. Et Polycrates quidem fatum ſuum expleuit: ego autem, depoſito in medium dominatu, iuris æquabilitatem ſuadeo: poſtulans iure optimo mihi ipſi hoc honoris tantummodo vt eſt pecunia Polycratis ſex demum talenta peculiariter mihi cedant. & præterea Iouis liberatoris (cui ego templum extruxi) ſacerdotium tam meis in perpetuum liberis, quam mihi qui libertatem vobis reſtitui. Hæc Mæandrius à Samiis poſtulabat. Tunc eorum quidam ſurgens, Tu vero, inquit, indignus es qui nobis imperes, tu qui malus exitiſti ac funeſtus, ſed dignus potius qui pecuniarum quas interuertitſti, rationem reddas. Hæc Teleſearchus (ita enim vocabatur) dixit, quod inter ciues erat expertæ virtutis. Quæ Mæandrius in animum accipiens, reputansque fore vt ſi dominatum ipſe deponeret, alius quiſpiam in eius locum tyrannus conſtitueretur, non deponendum ſibi dominatum ſtatuit: ſed in arcem reſtreſſus, accitum vnumquenque eorum, tanquam ratione pecuniarū redditurus, comprehendit, alligauitque. Poſt hæc, dum hi in vinculis ſunt, Mæandrius morbo corripitur: quæ deceſſurum credens frater ſuus, nomine Lycaretus, quo facilius Sami rerum potiretur, omnes vinctos interemit. neque enim videbantur velle liberi eſſe. Igitur vbi Samum tenere Perſæ, Syloſontem reducentes, nemo aduerſus eos manum leuauit. Atque ii qui contrariæ Mæandrio factionis erant, deditio- nem ſe facere velle dixerunt: quin & ipſe Mæandrius ex inſula diſcedere. Approbante hæc Orane, atque inito ſædere, eminentiſſimi quique Perſarum poſitis ſellis eregione arcis ſedebant. Erat autem Mæandrio germanus vecordiuſculus, nomine Charileus, qui quod delinquere ſolebat, in ſubterraneo

21. Δυνάμιν
 22. οἱ τῶ
 23. κρατῶ-
 24.

1. In alio repr. 2. Erat ſpectatus. 3. Id eſt, illis ſe oppoſuit. 4. Quinetiam & Mæandrii milites & ipſe Mæandrius, ſe paratos eſſe data ſibi fide inſula excedere dixerunt. Quum autem hanc condicionem amiſiſſet Oranes, fidemque dediſſet, ſpectatiſſimi quique Perſarum eſt. Lego autem κρατῶντα ex vet. cod. pro κρατῶντα. 5. Qui ob neſcio quod delictum in ſubterraneo loco e-

loco erat
 quæ ager
 vidit
 rando di
 venire M
 vtrius, i
 ductus i
 ledicend
 daret in
 deterrim
 quique n
 in ſubter
 taſti: Per
 rientes, a
 ci non au
 dum? Qu
 auxiliare
 uentum v
 XLVI ex inſula
 Quem ſe
 quantum
 caria ver
 gliſ ſuper
 loſonti ſi
 labore et
 mias deb
 tradi: pro
 iuria lace
 & ſibi tu
 CXLI
 quando
 occultu
 ad mare.
 uſe Sam
 rem, arm
 diſque p
 tale expe
 ſtimantes
 lerant, &
 impetu au
 iſti agunt,
 ho venian
 XLVII ratiſ in a
 perator, c
 piſſe Perſa
 rum Dor
 Samiorum
 ſed inſula
 fonti trad
 rum oblit
 que Sami
 virum par
 piarum arc
 CXVIII quemque
 ram in de
 Mæandri
 damonen

καὶ ἀνεεικάζοντο τὰ ἔχων ἄξεχάρησε, ἐποίηε τῶν
 δὲ ὅπως ποτήρια ἄργυρέα τε καὶ χρυσεὰ προ-
 ῆντο, ἃ μὲν τεράποντες αὐτῷ ἔδωσαν αὐτὰ. ὁ δὲ
 αὐτῷ χρονον τῶτον τὰ Κλεομένη τὰ Ἀναξανδρί-
 δεω ἐν λόγισι ἐὼν, βασιλεύοντι Σπάρτης, προ-
 ῆνέ μιν ἐς τὰ οἰκίαια. ὅπως δὲ ἴδοιτο Κλεομένης τὰ
 ποτήρια, ἀπεθάνουμα ζέ τε καὶ ἔξεπλήσαστο. ὁ δὲ
 αὐτῷ ἐκέλευε αὐτέων ἀποφέρεσθαι αὐτῷ ὅσα βού-
 λουτο. τῶν καὶ δὲ καὶ τρεῖς εἰσπύριος Μαυαδεί-
 ου, ὁ Κλεομένης δικαιοτάτος ἀνδρῶν γίνεταί. ὅς λα-
 βεῖν μὲν διδόμενα ἑα ἔδικαθ' μαθῶν δὲ ὡς ἄλ-
 λοισι διδοῖς τῶν ἄσ' ἀνδρῆσεται λιμωεῖω, βασί-
 π' ἐπὶ ἐφόροις, ἀμεινον εἶ) ἔφη τῆ Σπάρτῃ ἔ-
 ξείνον Σάμιον ἀπαλλάσσεσθαι ἐκ τῆς Πελο-
 ποννήσου, ἵνα μὴ ἀναπέσῃ ἡ αὐτῶν, ἢ ἄλλον ἵνα
 Σπάρτητέων, κακὸν ἤμεσθαι. ἃ δὲ Ἰσακὺ-
 θαντες ἔξεκέρυξαν Μαυαδρίον. Σὺ δὲ Σά-
 μιον ἀγλυθῶσαντες ἃ Πέρσαι, παρέδωκεν Συλο-
 σῶντι, ἔρημον εὐδ' ἀνδρῶν ὑτέρω μύθοι χρο-
 νῶ καὶ συγκατοίκισε αὐτῷ ὁ στρατηγὸς Ὀτάνης,
 ἔκ τε ὄλιος ὀνειρεῖο, καὶ νόσου ἡμιν κατέλαβε νο-
 σῆσαι τὰ ἀδδία. Ἐπὶ δὲ Σάμιον στρατῶμα-
 τος ναυτικοῦ οἰχρῶν, Βαβυλώνιοι ἀπέσπασαν,
 κάρτα δὲ παρεσθῶσαντο. ἐν ὅσῳ γὰρ ὁ, τε
 μαρῶς ἦρχε καὶ ἃ ἐπὶ ἀπέσπασαν, ἐν τούτῳ
 πᾶσι τῶν χρονον καὶ τῆ ἄρα καὶ ἐς τὴν πολιορκί-
 ῶν παρεσθῶσαντο. καὶ κως τῶν ποιηῶτες
 ἐλαίθανον. ἐπεὶ τε δὲ ἐκ τῶ ἐμφανέος ἀπέσπασαν,
 ἐποίησαν τῶν δὲ τὰς μητέρας ἔξελόντες, γυναι-
 κα ἕκαστος μίω προσεξάρεεο, πῶν ἀνέβουλεο
 ἐκ τῶν ἐωυτῶ οἰκίαιον τὰς δὲ λοιπὰς ἀπάσας
 σωμαγαρῶντες, ἀπέπνιξαν. πῶν δὲ μίω ἕκαστος
 σιποποιὸν ἔξαρεεο. ἀπέπνιξαν δὲ αὐτὰς, ἵνα μὴ
 σφραῶν ἃ σῖτον ἀγαμομῶσσοι. Πυθῆμενος ἃ τῶν
 τῶ Ὀ Δαρείος, καὶ συλλέξας ἀπαθῶν πῶν ἐωυτοῦ
 διώαμιν, ἐστρατῶεο ἐπὶ αὐτοῖς. ἐπελθῶσας δὲ
 ὅπτι πῶν Βαβυλώνα, ἐπολιόρκεο, φροντίζοντας οὐ-
 δὲν τῆς πολιορκίης. ἀναβάνοντες γὰρ ὅπτι τῶν
 προμακεάνας τῶ πείχου ἃ Βαβυλώνιοι, κατωρ-
 χέοντο, ἔκατέσκαωπον Δαρείον ἐ πῶν στρατι-
 ῶν αὐτῶ καὶ λισ αὐτῶν εἶπε τῶν ὁ ἔπος, Τί καίτη-
 ὅτε εἶπαυτα ὁ Πέρσαι, ἀλλ' ἐκ ἀπαλλάσσεσθαι.
 ὅτε γὰρ ἀρήσετε ἡμέας ἐπὶ αὐτῶ ἡμίονοι τέκωσι.
 τῶν

ἢ παρεσθῶσαντο
 ἢ ἐπὶ αὐτῶ
 ἢ κωσάδατε.

habens quæ in discessu exportauerat, dar negocium famulis vt pocula argentea & aurea proponant. Dum illi ea promunt, interea ipse Cleomenē, Anaxandridæ filium, Spartaæ regem, colloquendo deducit ad ædes suas. Cleomenes vbi pocula inspexit, præ admiratione attonitus erat. Mæandrius eum iubere, quæcunque liberet, illinc asportaret: idque quum etiam atque etiam Mæandrius diceret, tamen Cleomenes viro- rum iustissimus exitit, qui ea quæ sibi donabantur, recipienda nō putauit. Sed quum sensit eadem nonnullis ciuium Mæandrium elargiri, quomodo puniri deberet excogitauit. aditis enim ephoris, hoc est tribunis plebis, dixit satius esse Spartaæ hospite Samium è Peloponneso ablegari, necui Spartanorum aut ipsi aut alij cuiquam persuaderet fieri malū. Illi, Cleomeni obsequentes, Mæandriū ablegauerunt. Persæ vbi diripuerunt Sa- mium, Sylofonti tradiderunt viris desolatam. Interiecto tamen tempore Otanes imperator frequentem incolis effecit, & è visione per quietem morbo correptus, quo laborauit circa pudenda. Ceterum, interim dum Samium nau- ticus proficiscitur exercitus, interea Babylonii rebellauerunt, rebus probe admodum comparatis. nam quandiu magus imperauit, & septem coniurati rem aggrediuntur, per hoc omne tempus & per occasionem rerum turbatarum, se ad ferendam obsidionem instruxerunt, & in his apparandis vsque latuerunt: verum vbi è professo descuerunt, hæc sibi facienda statuerunt: Matres expellunt: mulierum vnam, quam sibi quisque voluit, è domesticis deligit, itemque vnam ad panem sibi faciendum: ceteras in vnum contractas strangulant. hoc idcirco facientes ne rem frumentariam ipsorum illæ absumerent. His rebus cognitis Darius aduersus eos contractis omnibus copiis contendit: & postquam peruenit, urbem obsidione cingit. Sed illi nihili pendere obsidionem. nam confcensis propugnaculis, tripudiare probraque ingerere Dario atque exercitui. quorum quidam ita inquit, Quid istic desidetis Persæ? quin potius absceditis, quippe qui tunc expugnaturi nos estis quum pepererint mulæ.

1 Ita egit: Quum argentea pariter & aurea pocula prompsisset, vel. proculisset, ea famuli extergebant, interea autem ipse cum Cleomene Anaxand. filio Spartaæ rege colloquens, cum ad ædes suas deducit. 2 Quum bis atque adeo ter dixisset, 3 Sed quum intellexit eum hæc aliquibus aliis ciuium donaturum, & inde mulctatum iri, aditis ephoris dixit etc. 4 Ex insomni visione & morbo quo illum circa pudenda laborare contigit. Id est, Quod facere in mentem illi venit quum somnium quoddam vidisset. & in morbum incidisset. 5 Matribus suis exemptis. vel. Quum matres seceruissent aut segregassent.

Hoc

Hoc qu
 credens
 no ac se
 consump
 sum exer
 nios exp
 sus illos
 mnes in
 illas quib
 rat. Om
 bylonii
 bebant.
 possent,
 sunt men
 nius è se
 hoc con
 mularum
 abant,
 tum fuit,
 cere volu
 piam rem
 lonii ver
 postquam
 muri exp
 pyro vita
 uno eni
 & suam r
 visum est
 pi, adiens
 perquam
 bylonie
 illo fieri,
 foret vrb
 set opus.
 permultu
 consequ
 promens
 se ipsum q
 fugeret,
 affecit, pr
 quippena
 comam qu
 plagas in
 perrexit.
 delictet sp
 deo grauit
 clamaret,
 quod faci
 dens Zopy
 re, cuius ta
 tuisset affi
 hoc mihi f
 gne animo
 Cui rex, O
 turpissimo
 imposuisti

1 Eihob
 tabat quam si
 ipsum modu at

CLII

Hoc quidam Babyloniorum dicebat, credens nunquam parere mulam. Anno ac septem mensibus in obsidione consumptis, iam Darium, atque uniuersum exercitum, cadere quod Babylonios expugnare non posset: etsi aduersus illos omnia machinamenta atque omnes insidias expertus, cum alias, tum illas quibus eosdem Cyrus expugnaerat. Omnia hæc frustra fuerunt, quia Babylonii vehementer excubiis incumbebant.

CLIII

Sed quum ne sic quidem capi possent, vicesimo quam circumuallati sunt mense, Zopyro, Megabyzi filio, vnus è septem qui magum sustulerunt, hoc contigit portentum, vt quædam mularum eius quæ frumentum subuectabant, pareret. Quod vbi ei renunciatum fuit, non credens, fetum ipse inspicere voluit. eo viso, vetuit seruos cuiuspiam rem aperire, reputans illius Babylonii verba, qui inter initia dixisset, postquam mulæ peperissent, fore vt muri expugnarentur. Ex hac fama Zopyro visa est expugnabilis Babylon.

CLIV

diuino enim numine & illum loquutum & suam mulam esse enixam. Igitur vbi visum est fatale esse iam Babylonem capi, adiens Darium, sciscitatus est nūquid perquam magni faceret expugnare Babylonem. Audiens perquam magni ab illo fieri, aliud consultat, quomodo ipse foret vrbis expugnator, & suum hoc esset opus. 2 beneficia enim apud Persas permultum ad incrementa honorum consequenda valent. 3 Eoq; nemini expromens se suffecturum rei faciendæ, si se ipsum quum mutilasset, ad hostes transfugeret, sese deformissima mutilatione affecit, protus quum id minimi faceret, quippe nares sibi præcidit auriculasque, comamque deformiter circumtondit, 4 plagas imposuit: atque ita ad Darium perrexit. Quem ille intuens, virum videlicet spectatissimum sic mutilatum, adeo grauitè tulit vt exiliens è folio exclamaret, interrogando quis eum & ob quod facinus mutilasset. Ad eum respondens Zopyrus, Nemo, inquit, rex præter te, cuius tanta potentia est, ita me potuisset afficere. neque alienus quispiam hoc mihi fecit, sed ipse ego: quod indigne animo fero Assyrios Persis illudere. Cui rex, O virorum miserrime, inquit, turpissimo facto pulcherrimum nomen imposuisti, inquit, propter eos qui

τῶν εἰπετῶν ἡ βαβυλωνίων, οὐδ' αὖ ἐλπίζων ἡμίονον τεκεῖν. Ἐπὶ δὲ μύλων καὶ ἐν αὐτῷ διεληλυθότος ἤδη, ὁ Δαρείος τε ἠγάλα, καὶ ἡ στρατὴ πᾶσα, οὐ δυνατὴ εὐδοχεῖν εἰς βαβυλωνίους καὶ τοῖς πόρτα σοφίσματα καὶ πάσας μηχανὰς ἐπεποιήκεε ἐς αὐτοὺς Δαρείος. ἀλλ' οὐδ' ὡς ἐδύνατο εἰλεῖν σφέας. ἄλλοισι τε σοφίσμασι πειρησάμενος, καὶ δὴ καὶ τὰ Κύρου εἰλέσθαι σφέας, καὶ τούτω ἐπειρήθη. ἀλλὰ γὰρ δεινῶς ἔσαν ἐν φυλακῇσι 10 βαβυλωνιοί, ὅσδε σφέας οἷός τε ἰὺ εἰλεῖν. Ἐνθα δὲ εἰκοστῷ μὲν Ζωπύρω τὰ Μεγαβύζου, τὸν δὲ τῶν ἑπτά ἀνδρῶν ἐγγύστε τῶν ἑνὸν μέγαν κατεργόντων, τούτω τὰ Μεγαβύζου παιδί Ζωπύρω ἐγγύστε τέρας ἔδεδε: τῷ 15 εἰσοφόρων ἡμίονων ἡ μὴ ἔτεκε. ὡς δὲ 20 ἔλαγγέλθη, καὶ ὑπὸ ἀπίστησ αὐτοῦ ὁ Ζωπύρος εἶδε τὸ βρέφος, ἀπίπας τοῖσι ἰδοῦσι μηδεὶ φράζειν τὸ γένος, ἐβουλόβετο. καὶ 25 πρὸς τὰ τῶν βαβυλωνίου ῥήματα, ὅς κατ' ἀρχὰς ἔφησε, ἐπεὶ ἄρ' ἡμίονοι τεκῶσι, ὅτε τὸ τεῖχος ἀλώσεται, πρὸς αὐτῶν τῶν φημῶν Ζωπύρω ἐδόκεε ἀλώσιμος εἶναι ἡ βαβυλών. σὺ γὰρ θεῶ ἐκείνῳν τε εἰπεῖν, καὶ ἐωῦτα τεκεῖν τῶν ἡμίονον. Ὡς δὲ 30 εἶδεν ἐδόκεε μόρσιμον εἶναι ἡδη τῇ βαβυλώνι ἀλίσκεσθαι, πρὸς τὸν Δαρείω ἀπεσιωθαίετο εἰς πολλοῦ κάρτα ποιέεται τῶν βαβυλωνίων ἀλειν. πυρὸς δὲ ὡς πολλοῦ ἡμῶν, ἄλλο ἐβουλόβετο, ὅπως αὐτὸς τε ἔσαι ὁ ἐλὼν αὐτῶν, καὶ ἐωῦτα 35 τῶν ἐργῶν ἔσαι. κάρτα γὰρ ἐν τοῖσι Πέρσησι αἱ ἀγαθουργίαι ἐς τὸ πρῶτον μέγιστος ἡμῶνται. ἀλλὰ μὴ γὰρ οἷα ἐφράζετο ἔργῳ δυνατὸν εἶναι μὴ μὴν ἀσχετῆ ποιῆσαι, εἰ δὲ ἐωῦτον λωβησάμενος ἀπομολήσειε ἐς αὐτοὺς. εἴτα δὲ ἐν ἐλαφρῶ ποιησάμενος, ἐωῦτον λωβᾶται λώβῳ ἀήκεστον. ἀποτῶν γὰρ ἐωῦτα τῶν ῥῖνα καὶ τῶν ὠτα, καὶ τῶν κόμῳ κακῶς ἀπεκείρας, καὶ μαστιγῶσας, ἤλθε παρὰ Δαρείον. Δαρείος δὲ κάρτα βαρέως ἠνεγκε, ἰδὼν ἀνδρα δοκιμώτατον λελωβημένον ἐκ τῶν θεῶν ἀναπηδήσας, ἀνέβασε τε εἰς ἑρετόμιν ὅς τις εἶη ὁ λωβησάμενος, καὶ ὅτι ποιήσαντα ὅς εἶπε, 40 οὐκ ἔστι εἰς ἡμῶν ὅτι μὴ σὺ, τὰ εἶσι δυνάμεις ἴσασάντη ἐμὲ δὴ ὡς ἀφαινεῖται. ἔτε τις ἀλλοτείων ὁ βασιλεὺς ἀδε ἔργασθαι, ἀλλ' αὐτὸς ἐγὼ ἐμειώτην δεινὸν ἡ ποιησάμενος Ἀσσυρίοις Πέρσησι καταγελᾶν. ὅς δὲ ἀμείβετο, Ὡς γελῶντα τε ἀνδρῶν, ἔργῳ ὅς ἀχίς αὐτῶν ὁ κάλλιπον ἔγυ, φασὶ δὲ εἶναι

1 Ex hoc omine 2 Fortia enim facta, vel, Res enim fortiter gesta. 3 Alio enim nullo facto illam se subiugaturum cogitabat quam si à seipso mutilatus ad illos transfugeret. Tum igitur id parui pendens, seipsum atrocissima mutilatione afficit: vel, se ipsum modis atrocissimis mutilat. 4 Et se flagris cecidit.

Hoc

„ πολιορκουμένων σεούτων ἀνέκτατος Διὰ τῆναι. ἢ
 „ εἰ ὠμάτατε, λελωθημένου σὺ, θάσσον ὅ πολέμι-
 „ οὶ πῶς ἄσῃσονται; πῶς οὐκ ἔξέπλωσας τῆν Φρε-
 „ νῶν, σεούτων Διὰ Φθίρας; ὁ δὲ εἶπε, εἰ μέντοι ἕσῃ-
 „ ετίθεα τὰ ἐμὲλλον ποιήσειν, ὅσα αἰ με πῶς εἶδες
 „ νῦν εἰ ἔω ἐμεινῶν βαλλόμενος, ἔσῃσῃ. ἢ δὴ ὦν
 „ ἡ μὴ τῆν ὅσων δέηση, ἀνέομαι Βαβυλώνα· ἐγὼ
 „ μὲν γὰρ ὡς ἔχω, ἀνέομαι ἐς τὸ τεῖχος, καὶ φή-
 „ σω πῶς αὐτοῖς ὡς ἕσῃσῃ τὰ δὲ ἔπαθον, καὶ δοκέω,
 „ πείσας σφέας τὰ τὰ ἔχειν οὕτω, τὸ ἔξῃσῃ γρα- 10
 „ ῆς. σὺ δὲ, ἀπὸ ἧς ἀνῆμῆρς ἐγὼ ἐσέλθῃ ἐς τὸ τεῖ-
 „ χος, ἀπὸ τῆς ἐς δεκάτην ἡμέρῃ τῆς σεούτων
 „ ἔσῃσῃ, τῆς ὅσῃσῃ ἔσῃσῃ ὡρῃ ἀπολυμένης,
 „ τῆς χιλίους ἔξῃσῃ καὶ τὰς Σεμιράμιδος καλεο-
 „ μένας πύλας· μὲν δὲ, αὐτοῖς ἀπὸ τῆς δεκάτης ἐς
 „ ἐβδόμην, ἄλλοις μοι ἔξῃσῃ διαχίλους καὶ τὰς
 „ Νινίων καλεομένης πύλας. ἀπὸ δὲ τῆς ἐβδόμης
 „ Διὰ λιπῶν εἴκοσι ἡμέρας, καὶ ἔπειτα ἄλλοις κατ-
 „ ἴσῃσῃ, ἀγαθὴν καὶ τὰς Χαλκιδέων καλεομένης
 „ πύλας, τετρακίλους. ἐχόντων δὲ μήτε ὅσῃσῃ 20
 „ τερο μὴ δὴ τῆν ἀμυνομένων, μήτε οὕτοι, πλὴν
 „ ἐγχειρίδιον. τῆν δὲ ἔσῃσῃ. μὲν δὲ τῆν εἴκο-
 „ σίῃ ἡμέρῃ, ἴσῃσῃ τῆν μὲν ἄλλῃσῃ ἔσῃσῃ κελθί-
 „ ειν πῶς ἔσῃσῃ πῶς ὅσῃσῃ τῆν. Πέρσας
 „ δὲ μοι ἔξῃσῃ κατὰ τὰς Βηλίδας καλεομένης πύ-
 „ λας καὶ Κισίας. ὡς γὰρ ἐγὼ δοκέω, ἐμὲν μεγά-
 „ λα ἔργα ἀποδοξάμενος, τὰ τε ἄλλα ὅσῃσῃσῃ
 „ ται ἐμοὶ Βαβυλώνιοι, καὶ δὴ καὶ τῆν πυλέων τὰς
 „ βαλκωνίας· ὁ δὲ εἰθῆσῃ, ἐμοὶ τε καὶ Πέρση-
 „ σι μελήσει τὰ δὲ ποιέειν. Ταῦτα εἰπελάμενος 30
 „ ἢ ἐπὶ τὰς πύλας, ὅσῃσῃ ὡς δὴ ἀληθῆ-
 „ ὡς ἀνέομαι ὅσῃσῃ δὲ ἀπὸ τῆν πύργων ὅσῃσῃ
 „ τὰ τῆν τεταγμένοι, κατῆσῃσῃ κατὰ καὶ ὀλί-
 „ γων ἢ πῶς ἔσῃσῃ τῆν ἑτέρῃ πύλῃ, ἢ ῥώτεον
 „ ἢς τε εἶη, καὶ ὅσῃσῃ δειόμενος ἢκοι. ὁ δὲ σφῃ ἢ ῥώτεον
 „ ὡς εἶη τε Ζώπυρος, καὶ ἀνέομαι ἐς ὅσῃσῃ. ἢ-
 „ γων δὴ μιν ὅσῃσῃ πύλῃ, τὰ ὅσῃσῃ ὡς ἢ ῥώτεον, ὅσῃσῃ
 „ κρινὰ τῆν Βαβυλώνιον. κατῆσῃσῃ δὲ ἔω αὐτὰ,
 „ κατοικίτῃσῃ, φῆσῃ ἔω Δαρείου πεπονημένῃ τὰ
 „ πεπονημένῃ ἔω ἔω τῆν παθῆν ὅσῃσῃ τὰ δὲ εἶη συμβε- 40
 „ λθῆσῃσῃ ἀπομίσθῃσῃ τῆν ἔσῃσῃ, ἐπεὶ τε ἔσῃσῃ πόρος
 „ ἐφῆσῃσῃ τῆν ἀλώσιος. Νῦν τε (ἔφῃσῃ λέγων) ἐγὼ ὑμῖν ὡ
 „ Βαβυλώνιοι ἢ καὶ μέγιστον ἀγαθόν, Δαρεῖον δὲ καὶ ῥώ-
 „ τῃσῃ καὶ Πέρσησι μέγιστον κακόν. ἔσῃσῃ δὴ, ἐμὲν γὰρ ὡ δὲ
 „ λωθησάμενος, κατῆσῃσῃ ὅσῃσῃσῃ δὲ αὐτῆ
 „ πάσας

28. Δια-
 ρίπτη
 29. Χαλ-
 κιδέων

139

obsidentur, temetipsum indigne lace-
 rasse. Nunquid, o demens, te mutilato
 hostes citius deditioem facient? quid
 in teipsum laniando sensus amisisti? Ad
 eum Zopyrus, Si, inquit, tecum com-
 municassem quæ eram facturus, tu me
 non permisisses: nunc memet ego adhi-
 bens in consilium, id feci. Itaque iam
 Babylonem capiemus, nisi tu tuis par-
 ces. ego enim ita uti sum ad muros ve
 transfuga fugiam: dicamque ad illos
 me hæc abs te esse passum: & ut opi-
 nor, ex hoc corporis habitu fidem eis fa-
 ciens, consequar exercitus præfecturam.
 At tu decimo die quam muros fuero in-
 gressus, mille milites ex eo genere cu-
 ius amissione nihil admodum damni
 fiat, colloca ad portam quæ vocatur
 Semiramidis: rursus interiectis septem
 diebus, colloca mihi duo millia ad por-
 tas quæ dicuntur Niniorum: atque ter-
 tio, viginti diebus interiectis, e regione
 portarum quæ dicuntur Chædæorum,
 alios statue, numero quatuor millia:
 dum neque priores neque posteriores
 habeant quo se defendant, præter gla-
 dios: hoc tantum sinas eos habere. Post
 diem vicimum reliquas copias iube
 recta muros undique subire. Verum ad
 portas quæ Belides ac Cissix vocantur
 4 Perfas mihi statuito. etenim (ut ego
 arbitror) Babylonii mihi, qui magna o-
 pera ediderim, committent cum alia,
 tum vero portarum claves. illinc mihi
 atque Persis curæ erit operam nauare.
 Hæc vbi mandavit, ad muros perre-
 xit, subinde respectans tanquam vere
 perfuga. Eo conspecto qui in turribus
 ad id dispositi erant, deorsum decurre-
 runt, & alteram portam aliquantū-
 lum reclinantes, sciscitabantur quis
 nam esset, & cuius rei indigens veni-
 ret. Quumque hic dixisset se Zopyrum
 esse, & se ad illos transfugere, eum ad
 Babyloniorum magistratus deduxerunt.
 Ante quos vbi stetit Zopyrus, condi-
 tionem suam miserabatur, referens à Da-
 rio se passum quæ à semetipso passus er-
 rat: idque ob eam causam quod suasisset
 illi discedere cum exercitu, quoniam
 nulla via ostenderetur vrbis expugnan-
 dæ. At nunc, inquit, ad vos venio Baby-
 lonii, futurus vobis maximo bono, Da-
 rio autem & copiis eius maximo malo.
 Neque enim quod ita me mutilavit fe-
 ret impune, quum habeam exploratos

1 Nisi per tuos steterit. 2 Ut opinor, fide eis facta hæc ita se habere, militum copias impetrabo. 3 Recte legit Χαλκιδέων, ut est in vet. cod. non Χαλκιδέων. 4 Ad publicas ædes Bab. cum deduxerunt. à la maison de la ville. Quo quum venisset, condicio- nem suam misere deplorabat, refer. etc.

omnes
 Zopyru
 byloni
 illimum
 bus priva
 sperum.
 ad ipso
 permitte
 iste post
 accept
 composu
 ductis Ba
 rianos qu
 circum
 bylonii
 verbis fa
 dum lat
 mini par
 bus de c
 delectis
 millia D
 Babylon
 nihil aliu
 eum lau
 stitatis
 tum loc
 taque qu
 opere ed
 bylonio
 & muro
 vero è
 que mur
 nem dol
 lonii col
 rientes a
 Belidibu
 duxit. Q
 videbant
 fugerunt
 quisque
 & ipsi se
 bylon it
 Darius m
 ras omnes
 Cyrus fe
 Babylon
 millia pa
 nia vrber
 xores hab
 les, provi
 superius
 tarie con
 que Dar
 negocium
 represen
 numero.
 ginta mi
 omnes
 bus cum Da

omnes consiliorum eius exitus. Hæc Zopyrus commemorabat. Quem Babylonii vitum utiq; apud Persas spectatissimum cernentes, naribus atque auribus priuatum, vibicibus ac sanguine cōspersum, sperātes omnino vera loqui, & ad ipsos venire¹ sociū, inducti sunt² ad permittenda ei quæcunque postulasset. Iste postulauit copias militum: quas vt accepit, perfecit³ ea quæ cum Dario composuerat. Siquidem decimo die eductis Babyloniorum copiis, mille Darianos quos collocari primos mandarat, circumuentos trucidauit. Eum Babylonii animaduertentes consentanea verbis facta præstare, maiorem in modum lætabantur, parati omni in re homini patere. Iste rursus interiectis diebus de quibus erat conuentum, cum delectis Babyloniorum egressus, duo millia Darianorum militum interfecit. Babylonii cernentes hoc alterum opus, nihil aliud quam Zopyrū in ore habere, eum laudibus tollere. Hic rursus constitutis diebus supersedens ad prædictum locum copias educit, circumnetaque quatuor millia occidit quo tertio opere edito, Zopyrus omnia apud Babylonios erat, adeo vt & dux exercitus & murorum custos declararetur. Vbi vero è composito Darius copias vndique muris admonit, ibi Zopyrus omnem dolum patefecit. nam quum Babylonii cōscētis mutis copias Darii adorientes arcerent, ipse apertis Cissii ac Belidibus portis, Persas in urbem introduxit. Quod factum qui Babyloniorum videbant, hi in⁴ puluinar Iouis Beli cōfugerunt: qui non videbant, hi in suo quisque loco permanserunt, donec & ipsi se proditos intellexerunt. Ita Babylon iterum capta est. qua potitus Darius muros eius circumcidit, & portas omnes amolitus est: quorum neutrū Cyrus fecerat prius eidem à se captæ. Babyloniorum quoque procerum tria millia patibulis affixit, data ceteris venia urbem incolendi. Atque vt iidem uxores haberent vnde succresceret soboles, prouidit. nam feminas Babylonii (vt superius demonstratum est) rei frumentariæ consulentes, strangulauerant. Itaque Darius vicinis vndique populis negocium dedit vt feminas Babylone repræsentarent, pro iniuncto quisque numero. In summa igitur quinquaginta millia feminarum conuenerunt:

πάσας τὰς διεξόδους τῆς βαβυλῶν. τοιαῦτα ἐλέγε. Οἱ δὲ βαβυλώνιοι ὁρέωντες ἀνδρα τῆς ἐν Πέρσῃσι δεικνύμενον ῥήτος τε καὶ ὠπτιῶν ἐσπερημόνον, μάστιγι τε ἐπιμαλὶ ἀναπεφυρόμενον, πᾶν χυ ἐλπίζοντες λέγειν μιν ἀληθεῖα, καὶ σφι ἠκεῖν σύμμαχον, ὅτι περὶ ἀπέλας ἐτοιμοὶ ἔσαν τῷ ἐδέεσθαι σφέων ἐδέετο ὁ στρατῆς. ὁ δὲ, ἐπεὶ τε αὐτῶν τῶν παρὰ Δαρεῖον ἔπεισε τὰ πρὸς τὸν Δαρεῖον σωεδήκασθαι. ἔλαγα γὰρ γὰρ τῆς δεκάτης ἡμέρης τῆς στρατιῶν τῆς βαβυλωνίων, καὶ κυκλωσάμενος τὸν χιλιῶν, τὸν πρὸς τὸν ἐνετείλατο Δαρεῖον τὰς τῶν κατεφόνουσε. μαθόντες δὲ μὴ τῶν βαβυλώνιοι τοῖσι ἐπέσι τὰ ἔργα παρεχόμενον ὁμοῖα, πᾶν χυ πρὸς χαρῆς ἔοντες, πᾶν δὲ ἐτοιμοὶ ἔσαν ὑπαπαρτεῖν. ὁ δὲ, ἔλαλιπὼν ἡμέρας τὰς συγκεκμηρίας, αὐτῶν ἐπιλεξάμενος τῶν βαβυλωνίων, ἐξήγαγε καὶ κατεφόνουσε τῆς Δαρείου στρατιωτῶν τὸν διχίλιον, ἰδόντες δὲ καὶ τῶν τῶν ἐργῶν τῶν βαβυλώνιοι, πάντες ζώπυρον εἶπον ἐν φόμασι ἀνέοντες. ὁ δὲ, αὐτῶν ἔλαλιπὼν τὰς ἐγκειμήρας ἡμέρας, ἐξήγαγε ἐς τὸν πρὸς τὸν ἐνετείλατο καὶ κυκλωσάμενος κατεφόνουσε τὸν τετρακισχίλιον. ὡς δὲ καὶ τῶν κατέρησεν, πάντα δὲ αὐτῶν ἐν τοῖσι βαβυλωνίοισι ζώπυρος, καὶ στρατάρχης τε ἔλας σφι καὶ τειχεφύλαξ ἀπέδεδεκετο. Περσολίω δὲ Δαρεῖος καὶ τὰ συγκείμενα ποικιλιῶν πέριξ τὸ τείχος, ἐν ταῦτα δὲ πάντα τὸν δόλον ὁ ζώπυρος ἐξέφανε. ὁ μὲν γὰρ δὲ βαβυλώνιοι ἀναβαίντες ὅτι τὸ τείχος, ἡμιώνοντο τῷ Δαρείου στρατιῶν πρὸς βάλλεσθαι ὁ δὲ ζώπυρος τὰς τε Κισσίας καὶ Βηλίδας καλεόμενος πύλας ἀναπετάσας, ἔσπεκε τὸν Πέρσας ἐς τὸ τείχος. τῶν βαβυλωνίων οἱ μὲν εἶδον τὸ ποιητῆν, ὅτι ἐφθνην ἐς τὸν Διὸς τῶν Βηλίδων ἱερῶν οἱ δὲ σὺν εἶδον, ἔμενον ἐν τῆς ἐαυτῶν τάξει ἕκαστος, ἐς ὃ δὲ καὶ ἔλα ἐμαθὼν πρὸς δεδόμενοι. βαβυλώνιοι μὲν νῦν ἔλα τὸν πρὸς τὸν ἀρέστη. Δαρεῖος δὲ ἐπεὶ τε ἐκράτησε τῆς βαβυλωνίων, τῶν μὲν, σφέων δὲ τείχος πρὸς εἶλε, καὶ τὰς πύλας πάσας ἀπέσπασε. (ὁ γὰρ πρὸς τὸν ἐλὼν Κίρως τῶν βαβυλωνίων, ἐποίησε τῶν τῶν σφέων). τῶν δὲ Δαρεῖος τῶν ἀνδρῶν τὸν χρυφαῖος μάλιτα ἐς τειχελίους ἀνεσχελῶπισε, τοῖσι δὲ λοιποῖσι βαβυλωνίοισι ἀπέδωκε τὴν πόλιν οἰκέειν. ὡς δὲ ἔξοισι γυναικῶν τῶν βαβυλωνίων, ἵνα σφι ἡμεῖς ὑποθήνηται, τὰς Δαρεῖος πρὸς τῶν ἐποίησε. (τὰς γὰρ ἐαυτῶν τῶν, ὡς καὶ κατ' ἄρχας δεδήλωται, ἀπέπνιξεν) τῶν βαβυλωνίων, τῶν σίτου πρὸς τῶν ἐποίησε) ἐπέταξε τοῖσι πρὸς οἰκοῖσι ἔθνησι γυναικῶν ἐς βαβυλωνίαν καλεσάναι, ὅσας δὲ ἕκαστοι ὅτι πύλων. ὡς τε πέντε μυριάδων τὸ κεφαλαίωμα τῶν γυναικῶν σωῆλθε.

LVII

LVIII

LIX

1 Auxiliatorem, 2 Ad ea illi committenda parati erant quæ ab ipsis postulasset. Ille mil. cop. postulauit: 3 Ea de quibus cum Dario conuenerat. 4 Templum:

omnes.

ἐκ τούτων δὲ τῶν γυναικῶν ὅτι νῦν Βαβυλώνιοι
 γενήσασιν. Ζωπύρου ὃς οὐδὲν ἀγαθὸν ἔργον Περ-
 σέων ὑπερέβαλεν ὡς Δαρείω κελίη, οὔτε τῶν
 ὑστερον γυναικῶν, οὔτε τῶν ἄλλων, ὅτι μὴ Κί-
 ρος μοῦνος. Τούτω γὰρ οὐδὲν Περσέων ἠξίωσε κα-
 εῖναι συμβαλέειν. πολλάκις δὲ Δαρείον λέγε-
 ται γυναικῶν τιμῆν ἀποδέξασθαι, ὡς βούλοιο αὐ-
 τῶν Ζωπύρου εἶναι ἀπαρτὰ τῆς ἀεικείης μάλλον, ἢ Βα-
 βυλώνας ὅτι εἶχον πρὸς τῆς εὐουσίης πρὸς γυναικῶν.
 εἰμίσει δὲ μιν μετὰ τῶν. καὶ γὰρ δὴ οὐδὲν ἄνδρα 10
 πρῶτον ἐδίδου τῶν τῶν Πέρσων ὅτι ἡμιώτατα,
 καὶ τῶν Βαβυλωνίων ὅτι ἐδωκε ἀτελέα νέμεσθαι με-
 τὰ τῆς ἐκείνου ζῆσι καὶ ἄλλα πολλὰ ἀπέδωκε.
 Ζωπύρου δὲ τούτου τῶν Μεγαβύζος, ὅς ἐν Αἰ-
 γύπτῳ ἀντί τῶν Αἰθιοπῶν ἐτῶν συμμάχων ἐ-
 στρατήγησε. Μεγαβύζου δὲ τούτου γίνεται Ζω-
 πύρου, ὅς ἐς Αἴθιας ὑπομόλησε ἐκ Περ-
 σέων.

ex quibus qui sunt Babylonii originem
 duxerunt. Zopyri autem præstantia CLX
 facta nemo Persarum, Darii iudicio, su-
 pergressus est, neque eorum qui prius
 neque eorum qui posterius extiterunt,
 præter unum Cyrum: cui comparati
 nullus unquam Persarum dignum se e-
 xistimavit. Ferturque Darius hoc di-
 ctū sæpenumero usurpasse, præoptaturum
 se Zopyrum nihil esse cladis pas-
 sum, quam viginti sibi Babylones ultra
 illam quam haberet acquiri. Egregie
 vero eum remuneratus est, cum dando
 quotannis quæ apud Persas sunt hono-
 rificentissima, atque alia permulta, tum
 tradita Babylone immuni, quoad viue-
 ret, in peculiarem portionem. Huius
 Zopyri filius fuit Megabyzus, qui dux
 exercitus extitit in Ægypto aduersus
 Athenienses & socios: atque huius Me-
 gabyzi filius Zopyrus ille qui ad Athe-
 nienses transfugit à Persis.

HERO-

HE
 HAL
 HIS
 M
 I
 cupido in
 quippe q
 quam Mo
 occurre
 Scythæ (c
 dictum e
 riori Afi
 sequente
 Aham, ab
 ante ipse
 nuerant.
 ginti ann
 triam re
 quam Mo
 runt enim
 occurre
 diurna
 cesserant
 Scythæ se
 potant, it
 fistulis sin
 talibus eq
 hoc aliis f
 gent. Hoc
 na equatū
 ma defec
 re lac, i
 dunt. Hu
 cuius quo
 triusque
 subsit. Hu
 que capiu
 colator es
 gitor ser
 genita est
 condicio
 iis qui reu

1 Intell uert. 3 C